

НЛБ Банка АД Скопје

**Извештај на независниот ревизор и
Финансиски извештаи
во согласност со регулативата на НБРСМ**

за годината завршена на 31 декември 2022 година

Содржина	Страница
Извештај на независниот ревизор	
Биланс на успех	5
Извештај за сеопфатна добивка	6
Биланс на состојба	7-8
Извештај за промените во капиталот и резервите	9-10
Извештај за паричниот тек	11-12
Вовед	15
1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски	17
2. Обелоденувања за управување со ризиците	54
3. Адекватност на капиталот	64
4. Известување според сегменти	66
5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски	67
Белешки кон финансиските извештаи	76

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите на НЛБ Банка АД - Скопје

Извештај на финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Банка АД - Скопје ("Банката"), кои што ги сочинуваат билансот на успех, извештајот за сеопфатна добивка, билансот на состојба на Банката на 31 декември 2022 година како и извештајот за промените на капиталот и извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија и интерна контрола која што раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија и објавени во Службен Весник бр.79 од 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Банката. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветени за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи на Банката објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Банката на 31 декември 2022 година како и финансиската успешност и паричните текови на Банката за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работење е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2022 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со МСР 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен Весник бр.79 од 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работење се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката.

Годишниот извештај за работење е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

Владимир Соколовски

Управител

Даница Ганчева

Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО

Скопје, 05 април 2023 година

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата	3.503.859	3.322.539
Расходи за камата	(286.881)	(316.355)
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.216.978	3.006.184
Приходи од провизии и надомести	2.306.026	2.073.549
Расходи за провизии и надомести	(1.046.255)	(871.159)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1.259.771	1.202.390
Нето-приходи од тргување	(17.668)	5.546
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	62	804
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	388.192	263.652
Останати приходи од дејноста	380.406	688.682
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(295.201)	(576.512)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	35.648	(46.323)
Трошоци за вработените	(981.309)	(896.760)
Амортизација	(259.947)	(228.540)
Останати расходи од дејноста	(1.044.470)	(973.945)
Удел во загубата на придружените друштва	(2.142)	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	2.680.320	2.445.178
Данок на добивка	(246.410)	(226.071)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	2.433.910	2.219.107
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	2.433.910	2.219.107
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција		
основна заработка по акција (во денари)	2.850	2.598
разводната заработка по акција (во денари)	2.850	2.598

* само за консолидираните финансиски извештаи Скопје, 23.03.2023 година
Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

Анета Малинова
Овластен сметководител – број на лиценца 0103827

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за сеопфатна добивка за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Добивка/(загуба) за финансиската година

Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)

Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)

Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба

- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви

Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност

Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)

Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба

- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех

-дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба

-ослободување на исправката на вредноста на должничките средства расположливи за продажба

Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања

- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината

- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех

Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови

- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех

Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење

Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење

Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех

Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех

Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех

Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот

Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година

Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:

акционерите на банката
неконтролираното учество

* само за консолидираните финансиски извештаи
Скопје, 23.03.2023 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател
на Управен одбор

Анета Малинова
Овластен сметководител – број на лиценца 0103827

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
	2.433.910	2.219.107
	1.297	92.112
	-	-
	-	-
	-	-
	1.297	92.112
	(297.769)	(125.903)
	-	-
	-	120
	(120)	-
	45.458	-
	(57.328)	(4)
	-	-
	-	-
	-	-
24	6.140	(2.344)
	-	-
	(303.619)	(128.131)
	(302.322)	(36.019)
	2.131.588	2.183.088
	-	-
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба ** на ден 31.12.2022

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021	претходна година*** 01.01.2021
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	20.857.276	19.704.740
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	283	804
Кредити на и побарувања од банки	22.1	866	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	71.047.337	65.593.290
Вложувања во хартии од вредност	23	16.397.576	18.341.504
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	15.997	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Останати побарувања	25	2.006.293	1.638.367
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	130.416	110.086
Нематеријални средства	28	294.420	312.447
Недвижности и опрема	29	1.947.559	2.007.563
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		112.698.023	107.709.479
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	12.386	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	2.048	-
Депозити на банки	34.1	322.706	357.762
Депозити на други комитенти	34.2	90.175.733	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	2.095.535	1.518.936
Субординирани обврски	37	2.763.800	2.768.342
Посебна резерва и резервирања	38	258.283	298.479
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	28.493	78.730
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	1.468.022	2.386.098
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		97.127.006	93.639.753

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

**Биланс на состојба **
на ден 31.12.2022 (продолжува)**

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021	претходна година*** 01.01.2021
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40 854.061	854.061	
Премии од акции	2.274.484	2.274.484	
Сопствени акции	-	-	
Други сопственички инструменти	-	-	
Ревалоризациски резерви	(42.375)	259.947	
Останати резерви	7.636.322	6.969.898	
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)	4.848.525	3.711.336	
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	15.571.017	14.069.726	
Неконтролирано учество*	-	-	
Вкупно капитал и резерви	15.571.017	14.069.726	
Вкупно обврски и капитал и резерви	112.698.023	107.709.479	
Потенцијални обврски	42 17.490.151	20.274.795	
Потенцијални средства	42 -	-	

* само за консолидираните финансиски извештаи

** овој извештај е познат и како "Извештај за финансиската состојба"

*** оваа колона се пополнува само доколку банката: ретроактивно применува сметководствена политика, прави ретроактивна корекција на грешка или прави ретроактивна рекласификација на ставки од финансиските извештаи.

Скопје, 23.03.2023 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател
на Управен одбор

Анета Малинова *Анета Малинова*
Овластен сметководител – број на лиценца 0103827

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година (сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

во илјади денари

На 1 јануари 2021 година (претходна година)

Корекции на почетната состојба

На 1 јануари 2021 година (претходна година),

коригирано

Соопштена добивка(загуба) за финансиската година
Добивка(загуба) за финансиската година

Останати добивки(загуби) во периодот

Промени во објективната вредност на средствата
расположливи за продажба

долгорочни инструменти

- нерелизирани промени во објективната

вредност (нето)

- релизирани промени во објективната

вредност (нето), префрлени во Билансот на

успех

- дополнителна исправка на вредноста на

долгорочните средства расположливи за

продажба

- ослободување на исправка на вредноста на

долгорочните средства расположливи за

продажба

сопственички инструменти

- нерелизирани промени во објективната

вредност (нето)

- релизирани промени во објективната

вредност (нето), префрлени во Останати резерви

Промени во објективната вредност на

инструментите за заштита од ризикот од паричните

техники

Промени во објективната вредност на

инструментите за заштита од ризикот од нето-

вложување во странско работење

Курсни разлики од вложување во странско

работење

Одложени даноци (средства)обврски признаени

во капиталот и резервите

Промени во кредитната способност на банката, за

финансиски обврски кои се млат по објективна

вредност

Останати добивки(загуби) коишто не се

признаваат во Билансот на успех (наведете

детално)

Ревалоризациска резерва за преземените средства

врс основа на неизплатени поборувања

Ревалоризациска резерва за актуарска пресметка

Вкупно интервализирана добивка(загуба) признаени

во капиталот и резервите

Вкупно соопштена добивка(загуба) за финансиската

година

Трансакции со акционерите, признаени во капиталот

и резервите:

Издадени акции во текот на периодот

Издајување за законска резерва

Издајување за останати резерви

Дивиденди

Откуп на сопствени акции

Продадени сопствени акции

Други промени во капиталот и резервите (наведете

детално)

Задржана добивка од поранешни години

ограничена за распределба на акционерите -

Инвестициско вложување во денари

Трансакции со акционерите, признаени во капиталот

и резервите

На 31 декември 2021 (претходна година)у 1 јануари

2022 (тековна година)

Капитал	Запшан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припада на акционерите на банката	Несотро-лирано учество *	Вкупно капитал и резерви
					Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за преземените неизплатени поборувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Распо-ложливи за распределба на акционерите	Ограниче-на за распределба на акционерите			
На 1 јануари 2021 година (претходна година)	834.061	2.274.484	-	-	74.888	223.653	-	-	(2.475)	5.299.564	-	-	3.394.382	1.294.388	-	-	13.412.845
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2021 година (претходна година), коригирано	834.061	2.274.484	-	-	74.888	223.653	-	-	(2.475)	5.299.564	-	-	3.394.382	1.294.388	-	-	13.412.845
Соопштена добивка(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.502.083	666.424	-	-	2.219.107
Добивка(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.219.107
Останати добивки(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
долгорочни инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	(125.903)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(125.903)
- релизирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на долгорочните средства расположливи за продажба	-	-	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
- ослободување на исправка на вредноста на долгорочните средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	92.112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92.112
- релизирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструменти за заштита од ризикот од паричните техники	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даноци (средства)обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се млат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки(загуби) коишто не се признаваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врс основа на неизплатени поборувања	-	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Ревалоризациска резерва за актуарска пресметка	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.344)	-	-	-	-	-	-	-	(2.344)
Вкупно интервализирана добивка(загуба) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	(33.671)	(4)	-	-	(2.344)	-	-	-	-	-	-	-	(36.019)
Вкупно соопштена добивка(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(33.671)	(4)	-	-	(2.344)	-	-	-	1.502.083	666.424	-	-	2.183.088
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издајување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.070.334	-	-	(1.070.334)	-	-	-	-
Издајување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Задржана добивка од поранешни години	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ограничена за распределба на акционерите -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Инвестициско вложување во денари	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(180.000)	180.000	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.070.334	-	-	(3.370.541)	180.000	-	-	(1.526.207)
На 31 декември 2021 (претходна година)у 1 јануари 2022 (тековна година)	834.061	2.274.484	-	-	41.217	223.549	-	-	(4.819)	6.990.898	-	-	1.570.824	2.140.812	-	-	14.099.726

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година (сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Некон-тролирано учество	Вкупно капитал и резерви
	Зачисан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				
На 31 декември 2021 (претходна година) / 1 јануари 2022 (тековна година)	854.061	2.274.484	-	-	41.217	223.549	-	-	(4.819)	6.969.898	-	-	1.570.524	2.140.812	-	14.069.726	-	14.069.726
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2022 година (тековна година), коригирано Сеопфатна добивка (загуба) за финансиската година Добивка (загуба) за финансиската година	854.061	2.274.484	-	-	41.217	223.549	-	-	(4.819)	6.969.898	-	-	1.570.524	2.140.812	-	14.069.726	-	14.069.726
Останати добивки (загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.702.997	730.913	-	2.433.910	-	2.433.910
Промена во објективната вредност на средствата расположливи за продажба должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	(297.769)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(297.769)	-	(297.769)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба сопственички инструменти	-	-	-	-	(120)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(120)	-	(120)
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	1.297	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.297	-	1.297
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даноци (средства) / одложени признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки (загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	(11.870)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11.870)	-	(11.870)
Ревалоризациска резерва за актуарска премиса	-	-	-	-	-	-	-	-	6.140	-	-	-	-	-	-	6.140	-	6.140
Вкупно нереализирани добивки (загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	(296.592)	(11.870)	-	-	6.140	-	-	-	-	-	-	(302.322)	-	(302.322)
Вкупно сеопфатна добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(296.592)	(11.870)	-	-	6.140	-	-	-	1.702.997	730.913	-	2.131.588	-	2.131.588
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	666.424	-	-	-	-	-	-	-	-
Издавање за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(666.424)	-	-	-	-
Издавање за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(630.297)	-	-	(630.297)	-	(630.297)
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Задржана добивка од поранешни години ограничена за распределба на акционерите - Инвестициско вложување во денари	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(180.000)	180.000	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	666.424	-	-	(810.297)	(486.424)	-	(630.297)	-	(630.297)
На 31 декември 2022 (тековна година)	854.061	2.274.484	-	-	(255.375)	211.679	-	-	1.321	7.636.322	-	-	2.463.224	2.385.301	-	15.571.017	-	15.571.017

* само за консолидираните финансиски извештаи

Скопје, 23.03.2023 година Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановик
Претседател на Управен одбор

Анета Малинова

Овластен сметководител – број на лиценца 0103827

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(Загуба) пред оданочувањето	2.680.320	2.445.178
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот Биланс на успех*	-	-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	104.757	83.814
недвижности и опрема	155.190	144.726
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(794)	(445)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(43.855)	(572)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	72	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	29
Приходи од камата	(3.503.859)	(3.322.539)
Расходи за камата	286.881	316.355
Нето-приходи од тргување	17.668	(5.546)
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	825.429	820.513
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(530.333)	(245.758)
дополнителни загуби поради оштетување	21.680	46.510
ослободени загуби поради оштетување	(57.328)	(187)
Резервирања		
дополнителни резервирања	3.574	6.242
ослободени резервирања	(18.274)	(8.258)
Приходи од дивиденди	(1.594)	(1.057)
акции во добивката/(загубата) на придружените друштва	2.142	-
Останати корекции	(19.644)	(4.461)
Наплатени камати	3.630.978	3.477.312
Платени камати	(310.312)	(350.548)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива (Зголемување)/намалување на деловната актива:	3.242.698	3.401.308
Средства за тргување	(17.668)	5.546
Дериватни средства чувани за управување со ризик	804	460
Кредити на и побарувања од банки	(193)	502.011
Кредити на и побарувања од други комитенти	(5.840.723)	(8.317.602)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	50.504	693
Задолжителна резерва во странска валута	(1.292.932)	(500.492)
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	(459.758)	51.589
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(35.038)	12.586
Депозити на други комитенти	3.971.336	6.832.275
Останати обврски	373.913	153.703
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	(7.057)	2.142.077
(Платен)/поврат на данок на добивка	(296.647)	(116.417)
Нето паричен тек од основната дејност	(303.704)	2.025.660

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек

за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Паричен тек од инвестициската дејност (Вложувања во хартии од вредност)	(1.854.294)	(6.897.972)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	3.490.323	4.923.293
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	(18.139)	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(76.976)	(60.897)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(61.376)	(125.259)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	868	445
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	1.594	1.057
Нето паричен тек од инвестициската дејност	1.482.000	(2.159.333)
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(10.566.919)	(179.344)
Зголемување на обврските по кредити	11.142.576	1.273.550
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	924.345
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	(1.957.631)	(193.739)
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	(1.381.974)	1.824.812
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	105	1.757
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	(203.573)	1.692.896
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	15.955.542	14.262.646
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	15.751.969	15.955.542

* само за консолидираните финансиски извештаи

Скопје, 23.03.2023 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател
на Управен одбор

Анета Малинова
Овластен сметководител – број на лиценца 0103827

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

Белешки кон финансиските извештаи**Број на
белешка****Белешка**

Вовед

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**2 Управување со ризици**

2.1 Кредитен ризик

2.2 Ризик на ликвидност

2.3 Пазарен ризик

2.3.1 Анализа на усогласеноста на каматните стапки

2.3.2 Валутен ризик

3 Адекватност на капиталот**4 Известување според сегментите****5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски****Биланс на успех**

6 Нето-приходи/(расходи) од камата

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

8 Нето-приходи од тргување

9 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

11 Останати приходи од дејноста

12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

14 Трошоци за вработените

15 Амортизација

16 Останати расходи од дејноста

17 Данок од добивка

Биланс на состојба**Актива**

18 Парични средства и парични еквиваленти

19 Средства за тргување

20 Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

21 Дериватни средства чувани за управување со ризик

22.1 Кредити на и побарувања од банки

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

23 Вложувања во хартии од вредност

24 Вложувања во придружени друштва

25 Останати побарувања

26 Заложени средства

27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

28 Нематеријални средства

29 Недвижности и опрема

30 Одложени даночни средства

31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргување
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
- 34.1 Депозити на банки
- 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Издадени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 30 Одложени даночни обврски
- 39 Останати обврски
- 31 Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќања врз основа на акции

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

ВОВЕД

а) Општи информации

НЛБ Банка АД Скопје (во понатамошниот текст: Банката) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија. Стратешки акционер е Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана (во понатамошниот текст: НЛБ д.д. Љубљана), со учество од 86,97 % (2021: 86,97 %) во вкупниот капитал на Банката. Банката е член на НЛБ Групацјата и претставува подружница на НЛБ д.д. Љубљана. Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонска берза за хартии од вредност АД Скопје на потсегментот Задолжителна котација – обични акции, регистрирани под ИСИН: „МКТНВА101019“.

На 31.12.2022 година најголем акционер во НЛБ д.д. Љубљана со значајно влијание е Република Словенија, која поседува 25 % плус една акција (2021: 25 % плус една акција).

Адресата на регистрираното седиште на НЛБ Банка АД Скопје е следната:

Скопје, Општина Центар,
Ул. Мајка Тереза бр.1, Скопје-Центар
1000 Скопје, Република Северна Македонија

Банката има овластување да ги извршува сите банкарски активности согласно со Законот за банки.

Во согласност со законските прописи и со решенијата издадени од гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: НБРСМ), Банката има овластување да ги врши следниве активности:

- кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- издавање електронски пари;
- платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- финансиски лизинг;
- менувачки работи;
- брз трансфер на пари;
- тргување со хартии од вредност;
- тргување со финансиски деривати;
- тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- тргување со инструменти на пазарот на пари;
- давање услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- издавање платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- изнајмување сефови, остава и депо;
- обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- економско-финансиски консалтинг;
- дејствување како покровител при котација;

ВОВЕД (продолжува)

а) Општи информации (продолжува)

- извршување на трансакции, активности за сметка на трети лица потребни за преземање на акционерски друштва;
- купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност;
- чување на хартии од вредност за клиенти;
- советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- продажба на полиси за осигурување;
- застапување во осигурување;
- продажба и/или откуп на удели од инвестициски фондови; и
- други финансиски активности утврдени со закон коишто може да ги врши Банката.

Банката има вложување во придружено друштво НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО Скопје. Банката учествува во основната главнина на Друштвото со паричен влог што одговара на 49 % удел во Друштвото. НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО Скопје е регистрирано и е со седиште во Република Северна Македонија и претставува вложување во поврзан субјект. Сметководствениот третман и прикажувањето на вложувањето во придруженото друштво во финансиските извештаи на Банката е според методот на главнина.

Од 19.12.2022 година, г. Гинтер Фриедл повеќе не е член на Управниот одбор поради истек на мандат.

Овие финансиски извештаи се одобрени од Надзорниот одбор на Банката на ден 31.03.2023 година.

б) Основа за изготвување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Банката се изготвени во согласност со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Службен весник бр. 83/17), Одлука за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и белешките кон тие извештаи (Службен весник бр. 83/17 и 149/18), Законот за банки (Службен весник бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19, 101/19 и 122/21), други акти донесени од НБРСМ и Законот за трговските друштва (Службен весник бр. 28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 239/18, 290/20, 215/21 и 99/22).

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на принципот на континуитет и според историската вредност, освен за средствата расположливи за продажба, дериватните средства и обврски и трансакции на плаќање врз основа на акции подмирени со парични средства коишто се мерат по објективна вредност.

Функционална валута на Банката претставува валутата на примарното економско опкружување во кое работи Банката и е македонскиот денар.

Известувачката валута во која се прикажани финансиските извештаи е македонскиот денар.

Деловните трансакции во странска валута се евидентираат почетно во нивната функционална валута со примена на соодветниот девизен курс на денот на трансакциите. На секој датум на Билансот на состојба:

- Монетарните средства и обврски назначени во странски валути се курсираат користејќи го официјалниот среден девизен курс на НБРСМ на датумот на Билансот на состојба и се признаваат во Билансот на успех во периодот во кој се појавиле;

ВОВЕД (продолжува)**б) Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)**

- Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи го средниот девизен курс на НБРСМ на денот на трансакцијата;
- Немонетарните ставки кои се евидентирани по објективна вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи ги девизните курсеви на датумот кога е определена објективната вредност.

Странските валути со кои работи Банката главно се еврото (ЕУР), доларот на САД (УСД) и швајцарски франк (ЦХФ). Девизните курсеви кои се користат за искажување на 31.12.2022 и 31.12.2021 година се следниве:

	2022 МКД	2021 МКД
1 ЕУР	61,49	61,63
1 УСД	57,65	54,37
1 ЦХФ	62,45	59,47

в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено. Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**1.1 Финансиски средства**

Финансиско средство е средството коешто е:

- парично средство;
- сопственички инструмент издаден од друго правно лице;
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго лице;
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго лице според услови коишто се потенцијално поволни за Банката; или
- договор кој може да биде подмирен или ќе се подмири со сопственички инструменти на Банката и е:
 - дериват за кој Банката е или може да биде обврзана да добие променлив број од своите сопственички инструменти, или
 - дериват кој може да биде или ќе биде подмирен на друг начин, а не со размена на одреден износ на пари или на друго финансиско средство за фиксен број од нејзините сопственички инструменти.

1.1.1 Класификација

Финансиските средства се класифицирани во една од следните категории:

- финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка; и
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.1 Класификација (продолжува)

Банката ги класифицира финансиските средства при нивното почетно признавање.

Класификацијата на финансиските средства се врши врз основа на:

- деловниот модел на Банката за управување со финансиските средства, и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Во категоријата **финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови, и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ (во понатамошниот текст: СППИ).

Во оваа категорија финансиски средства, Банката ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувања за провизии и надомести и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

Во категоријата **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Банката го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба, и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ – СППИ.

Во категоријата **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел тргување и остварување на добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства кои не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории.

1.1.2 Деловен модел

Оцената на деловниот модел на Банката се врши на ниво на деловен процес, а не по одделен инструмент. Банката има повеќе деловни процеси за управување со финансиски инструменти. Банката користи и управува одделен вид финансиски инструмент на различни начини, така што еден вид финансиски инструмент може да се појави во различни деловни процеси за управување со финансиските инструменти. Оцената на деловниот модел ја врши клучното раководство на Банката, при што ги зема предвид сите релевантни и расположливи податоци за начинот на управување со финансиските инструменти, особено: како се следат успешноста/остварувањата на деловниот модел и како се известува клучното раководство на Банката; кои се ризиците што влијаат на остварувањето на тој деловен модел и како се управува со тие ризици; врз што се темелат наградите на раководството на Банката и сл.

Така:

- целта на деловниот модел за категоријата финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност е Банката да ги чува финансиските средства заради наплата на договорните парични текови. Притоа, доколку одредени финансиски .

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.2 Деловен модел (продолжува)

инструменти од оваа категорија се продадат пред нивниот договорен рок на достасување (предвремени продажби), тоа не е директен показател за промена на деловниот модел на Банката, особено доколку ваквите продажби не се во голем обем, не се со зголемена зачестеност и доколку и во иднина се очекува дека ваквите или слични финансиски инструменти ќе се управуваат во рамки на ваков деловен модел. Во случај на предвремени продажби на овие средства Банката треба да направи анализа дали настанала промена на деловниот модел на Банката за овие финансиски средства, при што треба да се земат предвид податоците за фреквенцијата, периодите и обемот на продажбите, причините за продажбите и очекувањата на Банката за продажби на средства од оваа категорија и во иднина;

- целта на деловниот модел за категоријата финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка е дека финансиските средства Банката ги држи заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен принос, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства и слично;
- целта на деловниот модел за категоријата финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех е дека Банката ги управува финансиските средства преку активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата. Банката ги управува овие средства со цел реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност.

Банката ги утврди следните деловни модели:

- деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови при одобрување на кредитна изложеност кон банки и други клиенти;
- деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови и деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба, за финансиски средства хартии од вредност во кои припаѓаат: благајнички записи, државни записи и државни обврзници;
- деловен модел за сопственички финансиски средства, кои се мерат по објективна вредност при што промените во објективната вредност се евидентираат во ревалоризациски резерви во рамки на Останата сеопфатна добивка;
- деловен модел за сопственички финансиски средства, кои се мерат по објективна вредност при што промените во објективната вредност се евидентираат во ревалоризациски резерви во рамки на Останата сеопфатна добивка, за сопственички инструменти за кои нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон/и или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции;
- деловен модел за финансиски обврски со цел плаќање на договорните парични текови за финансиските обврски во кои влегуваат: депозити на банки и други клиенти, издадени должнички хартии од вредност, обврски по кредити и субординирани обврски;
- деловен модел за финансиски обврски чувани со цел тргување во кои влегуваат финансиски обврски чувани за тргување, деривати за тргување и дериватни обврски чувани за управување со ризик во кои влегуваат деривати за заштита од ризик, вградени деривати и други деривати чувани за управување со ризик; и
- деловен модел за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех во кој влегуваат обврски кон вработени врз основа на исплата на варијабилан дел од плата на идентификувани вработени во форма на доделени инструменти чија вредност е врзана со цената на акцијата на НЛБ д.д.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.3 СППИ-тест - единствено отплати на главница и камата

Должничките финансиски средства коишто согласно со деловниот модел на Банката треба да се класификуваат во категориите финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност или финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, треба да исполнат уште еден услов - согласно со договорните услови на средството, Банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“ - СППИ. Во рамки на договорните парични текови, елементот „главница“ го опфаќа износот при првичното одобрување, намален за сите отплати; а елементот „камата“ претставува надомест за временската вредност на парите, кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, административните или услужните трошоци и профитната маргина.

За да е исполнет условот на СППИ, договорните парични текови не треба да вклучуваат каква било изложеност на ризици или променливост кои не претставуваат вообичаен кредитен аранжман (на пример, изложеност на ризик од промена на цените на акции или добра/стоки). Оценката дали е исполнет СППИ-условот се прави во валутата во која средството е деноминирано. Условот на СППИ единствено може да се разгледува само за должничките финансиски средства. Оние должнички финансиски средства за кои е оценето дека не го исполнуваат условот на СППИ, Банката ќе ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех и ќе ја мери нивната објективна вредност.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави при почетното признавање на секое должничко финансиско средство.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави врз основа на договорните услови на инструментот и се земаат предвид сите парични текови утврдени во договорот. За оние должнички финансиски средства кои произлегуваат од одреден производ за кој Банката има типизиран договор (или договорни услови) што се применува за сите одделни побарувања по тој производ, анализата дали е исполнет условот на СППИ Банката ја прави на ниво на производ, а не по поединечно финансиско средство.

При анализата дали е исполнет условот на СППИ, Банката го зема предвид и следното:

- за финансиските средства кои имаат различна каматна стапка од онаа којашто вообичаено се применува на исти или слични финансиски инструменти, Банката прави споредба помеѓу недисконтираните парични текови на анализираното финансиско средство и недисконтираните парични текови на финансиско средство со ист кредитен квалитет и со исти договорни услови, освен каматната стапка (т.н. „benchmark“ инструмент). Доколку разликата помеѓу паричните текови на двата инструменти е значајна, анализираниот инструмент не го исполнува условот на СППИ и се класифицира и мери по објективна вредност преку Билансот на успех;
- за финансиските средства за кои регулаторот пропишува максимална вредност на каматната стапка која не смее да се надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските средства за кои согласно со договорните услови е предвидена минимална/максимална вредност под/над која каматната стапка не може да падне/надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти чијашто каматна стапка периодично се усогласува за стапката на инфлација, се смета дека го исполнуваат СППИ-условот;
- за финансиските средства за кои со договорните услови е предвидена промена на каматната стапка доколку настане промена на кредитната способност на клиентот (уредено во договорот дека се следи преку кој било показател за кредитната способност на клиентот, како на пр.: неплаќање на договорните обврски во одреден рок, влошување/подобрување на интерната или регулаторната категорија на ризик,

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.3 СППИ тест - единствено отплати на главница и камата (продолжува)

- надминување на одредена вредност на одреден/и финансиски показател/и за работењето на клиентот и сл.), се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти одобрени во денари со валутна клаузула, се смета дека го исполнуваат СППИ-условот (доколку и останатите карактеристики на инструментот упатуваат на исполнување на СППИ-условот);
 - доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика поради која СППИ-условот не е исполнет, но притоа таа карактеристика има незначително влијание на договорните парични текови на средството (анг. „de minimis feature“), Банката смета дека СППИ-условот е исполнет;
 - доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика која би ги изменила договорните парични текови на средството само доколку настане одреден исклучително редок настан со мала веројатност да се случи, Банката смета дека е исполнет условот на СППИ;
 - доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за предвремена отплата и доколку износот кој би се наплатил во случај на предвремена отплата го претставува износот на ненаплатената главница и достасаната ненаплатена камата, како и разумен надомест за предвременото раскинување на договорот (до 5 % од предвреме отплатениот износ), Банката смета дека СППИ-условот е исполнет;
 - доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за продолжување на рокот на достасување и доколку паричните текови и во продолжениот период на достасување го исполнуваат условот на СППИ (може да вклучуваат и разумен надомест за продолжувањето на периодот на достасување), Банката смета дека СППИ-условот е исполнет.

Во случај на измена на договорните парични текови на постоечко финансиско средство, Банката на датумот на изменувањето повторно оценува/проверува дали е исполнет условот на СППИ со новите изменети договорни услови и соодветно го класифицира финансиското средство.

1.1.4 Прекласификација

Прекласификација на должничките финансиски средства од една во друга категорија е можна само доколку дојде до промена на деловниот модел на Банката за управување со тие средства. Прекласификациите се прават во ретки случаи кога промената на деловниот модел има значајно влијание на деловните операции на Банката, кога промената е поради промена на надворешни или внатрешни фактори кои имаат значајно влијание на активностите на Банката и сл. Одлуката за промена на деловниот модел ја носи раководството на Банката. Доколку настане промена на деловниот модел, Банката мора да ги прекласификува сите финансиски средства од една во друга категорија. Во вакви случаи, прекласификуваните средства продолжуваат да се мерат соодветно со принципите на новата категорија од тој датум перспективно, односно не се прави корекција на сите дотогаш признаени добивки или загуби.

Прекласификација на сопственичките финансиски средства од една во друга категорија не е дозволена.

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста

Банката користи два принципи за мерење на вредноста на средствата и обврските:

- принцип на мерење по амортизирана набавна вредност, и
- принцип на мерење по објективна вредност.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

1.1.5.1 Принцип на мерење по амортизирана набавна вредност

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износ по кој се мери средството или обврската земајќи ги предвид:

- износот при почетното признавање;
- намален за отплатите на главница;
- намален или зголемен за износот на акумулирана амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка, за секоја разлика помеѓу износот при почетното признавање и износот при достасувањето; и
- намален за исправката на вредноста поради оштетување или ненаплатливост.

Ефективна каматна стапка

Ефективната каматна стапка е еднаква на стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи од инструментот до датумот на крајна достасаност на инструментот или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно. Мерењето со употреба на методот на ефективна каматна стапка овозможува амортизирање на набавната вредност на финансискиот инструмент и на приходот/расходот од камата во периодот на очекувано достасување на инструментот.

При пресметка на ефективна каматна стапка, се земаат предвид:

- сите очекувани идни парични текови;
- сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната камата на финансиското средство или обврска (надомести за оценка на финансиската состојба на клиентот, за посредување при договарање на условите на финансискиот инструмент, надомести за поднесување барање и обработка на барањето за одобрување на кредити, надомести за повлекување на средствата по финансискиот инструмент, редовен месечен надомест за управување со кредитот до крајното достасување на кредитот којшто се задолжува и се наплатува во истиот момент со задолжувањето и наплатата на редовната договорна камата и слично);
- трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата (надомести и провизии платени на продажни агенти, советници, брокери, дилери, надомести на регулаторни тела, платени даноци и царини и слично); и
- премиите и/или дисконтите одобрени на финансискиот инструмент.

При пресметка на ефективна каматна стапка не треба да се земат предвид:

- исправките на вредност (загубите поради оштетување).

Провизиите и надоместите кои претставуваат составен дел од ефективната каматна стапка, трансакциските трошоци, кои се директно поврзани со трансакцијата и премиите и/или дисконтите, се директно поврзани со одобрувањето на финансискиот инструмент и поради тоа, претставуваат корекција на каматната стапка на финансиското средство, односно обврска и соодветно се разграничуваат и се признаваат во Билансот на успех како приходи од камата, односно расходи од камата, во периодот на достасување на финансискиот инструмент.

Банката прави суштинска анализа на провизиите и надоместите поврзани со кредитните производи и определува дали тие претставуваат составен дел на ефективната камата на кредитот или претставуваат надомест на услуга извршена од/на Банката. Притоа, доколку надоместот е директно поврзан со одобрувањето на кредитот или пак претставува надомест којшто се наплатува/плаќа на редовна основа, во истиот момент со задолжувањето и наплатата/плаќањето на редовната договорна камата, до крајното достасување на кредитот, тој претставува составен дел од ефективната камата. Доколку, надоместот претставува

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

компензација за друга услуга, освен одобрувањето на кредитот, извршена од/на Банката, тој претставува приход/расход од провизии и надомести. Следствено, провизиите и надоместите ќе се евидентираат како акумулирана амортизација на кредитот и како приход/расход од камата, или пак, како побарување/обврска и приход/расход од провизии и надомести.

Модификација на финансиски средства

Банката во одредени услови може да врши промена на договорните услови на финансиските средства.

Финансиските средства за кои договорните услови, кои имаат директно влијание на паричните текови, се променети во текот на нивниот животен век се нарекуваат „модифицирани финансиски средства“.

Промените на договорните услови на средствата на Банката може да настанат на барање на должниците поради влошена финансиска состојба или поради добивање поповолни услови, како и поради промена на каматните стапки на пазарот, награди за лојалност на клиентите и слично.

При менување на договорните услови на средствата, Банката прави анализа и утврдува дали клиентот има финансиски потешкотии во работењето односно дали има сигнали за влошување на финансиската состојба. Доколку клиентот има влошена финансиска состојба или има сигнали за влошување, промената на условите претставува реструктурирање на средствата. Ако промената на условите е од комерцијален интерес за Банката, тогаш претставува рефинансирање на средства, што доведува до депризнавање на старото финансиско средство и признавање на ново финансиско средство.

При промена на договорните услови на средствата при реструктурирање, Банката прави проценка дали промената на договорните услови е значајна или не и на датумот на промената проверува дали е исполнет условот на СППИ, со новите изменети договорни услови.

Доколку новодоговорените услови се значајно различни од оригиналните услови, тогаш промената ќе резултира во депризнавање на старото финансиско средство и отворање ново модификувано финансиско средство.

Доколку новодоговорените услови не се значајно различни од оригиналните услови и средството не се квалификува за депризнавање, тогаш промените се рефлектираат на постоечкото финансиско средство со книжење на модификациона добивка/загуба која произлегува од променетите услови.

Банката ја признава разликата помеѓу новата сметководствена вредност на изменетото средство и сметководствената вредност на средството пред да настане измена на договорните парични текови, како добивка или загуба од измената во Билансот на успех во рамки на сметките за приходи за камата, како и на сметките за акумулирана амортизација во рамки на соодветната група сметки за финансиско побарување во Билансот на состојба.

Сметководствената вредност на изменетото средство е еднаква на сегашната вредност на идните очекувани изменети парични текови, дисконтирани со примена на првичната/оригиналната ефективна каматна стапка.

Од клучно значење за Банката е да се утврди кога договорените парични текови се промениле до степен до кој се исполнети/не се исполнети критериумите за депризнавање. Оттука, Банката ќе ја утврди значајноста на промените на договорените парични текови преку квалитативен и квантитативен тест.

Квалитативниот тест на значајност вклучува промени во условите кои сами по себе се доволен показател за депризнавање на старото финансиско средство и признавање на ново

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

финансиско средство без дополнително правење квантитативен тест (како на пример: рефинансирање, консолидација на повеќе побарувања во едно побарување, промена на должник, промена на валута, претворање на дел од кредитната изложеност во капитално вложување на клиентот, не е поминат СППИ-тест и сл.).

Квантитативниот тест на значајност е изразен во процентуална вредност од најмалку 10 %, која се утврдува кога дисконтираната сегашна вредност на паричните текови под новите услови со користење на оригиналната ефективна каматна стапка, е најмалку 10 % различна од сметководствената вредност на преостанатиот паричен тек на оригиналното финансиско средство.

Во случаите на промена единствено на преостанатиот договорен рок на наплата на побарувањата, промена единствено на прилагодливата каматна стапка, предвремена отплата блиску до договорниот рок на отплата или незначителни/ситни износи на претплата, Банката не признава добивка или загуба од измената во Билансот на успех, бидејќи тие промени се незначителни.

1.1.5.2 Принцип на мерење по објективна вредност

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарни учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење.

Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

Активен пазар: Објавена цена

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската. Соодветната котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува, просечната пазарна цена или друга цена согласно со вообичаената, прифатена пазарна практика.

Непостоење на активен пазар: Техники за вреднување

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, Банката применува техники на вреднување за коишто има најмногу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот.

Вообичаени техники на вреднување во Банката се: *пазарен пристап* (се користат котирани цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски) и *приходен пристап* (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската).

При примената на техниките за вреднување, Банката:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);

- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Техниките за вреднување треба да ги опфатат сите фактори кои учесниците на пазарот ги земаат предвид при определување на цената и треба да се доследни на усвоените економски методологии за определување на цената на финансиските инструменти.

Банката може да ја смени или да направи промена на техниката за вреднување на финансискиот инструмент, ако таквата промена е поради развој на нови пазари, достапност на нови информации, промена на пазарните услови или подобрување на техниката за вреднување и ако дава посоодветна објективна вредност на финансискиот инструмент.

Корекциите поради промена на техниката за вреднување претставуваат промена на сметководствените оценки, во согласност со МСС 8.

Анализата на дисконтираните парични текови е техника за определување на објективната вредност на многу средства и обврски. Еден од најважните фактори при примената на оваа техника е определувањето соодветна дисконтна стапка.

Дисконтната стапка треба да ги опфати неизвесностите и ризиците од проценката на паричните текови што се поврзани со одредено средство или обврска, како и променливоста на тие ризици и неизвесности.

Соодветната дисконтна стапка може да се определи на следниот начин:

- стапка врз основа на тековниот пазарен принос на инструментот или на инструмент со слични карактеристики;
- повикување на стапка ослободена од ризик, коригирана за соодветниот ризик на средството. При определувањето на дисконтната стапка и двата фактори треба да се земат предвид поодделно. Каматната стапка што е ослободена од ризик, нормално, се темели врз државни обврзници со споредливи карактеристики (валута и достасување) на средствата или обврските за кои дисконтната стапка ќе се применува. Премијата за ризикот на средството е еднаква на износот којшто пазарните учесници би го побарале како надомест за неизвесноста на идните парични текови од средството.

Непостоење на активен пазар: Сопственички инструменти

Банката ја мери/утврдува објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и дериватите што се поврзани со нив и коишто мора да се намираат со испорака на вакви некотираните сопственички инструменти. Банката ја утврдува објективната вредност со примена на метод кој најдобро ја одразува објективната вредност на сопственичкиот инструмент. За вложувања на Банката во сопственички инструменти на одредени специфични институции, за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Банката ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

1.1.6 Депризнавање

Банката депризнава финансиско средство или дел од финансиско средство, само кога ја губи контролата над договорните права кои го сочинуваат финансиското средство.

Ваквата контрола се губи:

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.6 Депризнавање (продолжува)

- доколку ги оствари (употреби) правата на користите определени со договорот;
- доколку правата истечат; и
- доколку се продадат.

Банката го депризнава финансиското средство, во целост или делумно, доколку не се очекува наплата на договорните побарувања во целост или делумно.

Во моментот на депризнавање на средства што се расположиви за продажба (кога е продадено или достасано итн.), кумулативните добивки или загуби кои претходно биле признаени во главнината се депризнаваат од капиталот и нето-добивките или загубите се признаваат во Билансот на успех како останати приходи од дејноста/останати расходи од дејноста, освен при депризнавање на сопственички хартии од вредност, кога состојбата на ревалоризациски резерви Банката ќе ја прекниси на соодветната сметка за задржана добивка/акумулирани загуби.

За оние финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање, добивката или загубата од депризнавање се признава во нето-добивката или загубата на Банката.

1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност

1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста за очекувани кредитни загуби на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност

Банката на месечна основа проценува и признава исправка на вредноста/оштетување за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност и на должничките финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, како и за вонбилансна кредитна изложеност и за побарувања врз основа на договори за наем, побарувања од купувачи и останати побарувања коишто се дел од изложеноста на кредитен ризик.

При утврдување на очекуваните загуби, изложеноста на кредитен ризик се класифицира во една од следните три групи на кредитен ризик:

- Група 1, ги опфаќа сите финансиски средства при почетното признавање (освен оние кои се купени со експлицитни очекувани кредитни загуби), финансиски средства со низок кредитен ризик и финансиски средства кои немаат значително влошување на кредитната способност по почетното признавање. Исправката на вредноста на финансиските средства од Групата 1 ја претставува загубата за целиот животен век на средството, што би настанала како резултат на штетни настани кои би можеле да се појават во следните 12 месеци или пократок период, доколку животниот век на средството е пократок од 12 месеци (неочекуваните парични загуби во периодот од следните 12 месеци), односно е еднаква на очекуваните кредитни загуби во текот на целиот животен век на средството, пондирани со веројатноста дека одреден штетен настан ќе се случи во текот на следните 12 месеци;
- Група 2, ги опфаќа финансиските средства кај кои настанало значително влошување на кредитната способност по почетното признавање, но сè уште нема објективни докази за оштетување (трансферирани од Група 1). Исправката на вредност ги вклучува очекуваните кредитни загуби кои може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството;
- Група 3, ги опфаќа финансиските средства за кои има објективни докази за оштетување како и финансиски средства кои се купени или издадени со експлицитни очекувани кредитни загуби. Исправката на вредноста на средствата е еднаква на вкупниот износ на очекувани кредитни загуби што може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста за очекувани кредитни загуби на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

Износот на кредитна загуба е еднаков на разликата помеѓу:

- договорните парични текови на средството; и
- очекуваните парични текови на средството, дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка (сегашна вредност на очекуваните парични текови).

Утврдувањето на износот на очекувани загуби се темели на следните основни принципи:

- мерење и признавање на очекуваните кредитни загуби за целиот животен век на финансиското средство и/или за вонбилансната кредитна изложеност;
- треба да ги рефлектира/претставува очекувањата за кредитната способност (кредитниот квалитет), влошувања и подобрувања, во текот на целиот животен век на средството;
- да реагира на информациите за промените на кредитниот квалитет на финансиското средство и/или за вонбилансната кредитна изложеност, така што во случај на информација за очекувано позначајно влошување на кредитниот квалитет, да настане трансфер од Групата 1 во Групата 2 или Групата 3.

Почетно, сите финансиски средства, освен оние средства кои ги исполнуваат условите за класификација во Групата 2 или во Групата 3, треба да се класификуваат во Групата 1. Во Групата 1 се класификуваат сите финансиски средства кои на датумот на известување имаат низок кредитен ризик, како и оние финансиски средства кои немаат значително зголемување на кредитниот ризик од почетното признавање. Доколку Банката забележи значително влошување на кредитната способност на средството по почетното признавање, Банката треба да ја прекласифицира изложеноста од Групата 1 во Групата 2, додека трансферот во Групата 3 настанува кога веќе има објективни докази дека настанало оштетување.

Финансиски средства со низок кредитен ризик се оние кои ги исполнуваат следните критериуми:

- имаат низок ризик од неисполнување;
- оценето е дека должникот, краткорочно, има капацитет за исполнување на обврските;
- очекувањата/согледувањата на Банката се дека долгорочно, негативните промени во економските и деловните услови би можеле, но не задолжително, да ја намалат способноста на должникот да ги исполнува своите обврски.

Во Групата 2 се класификуваат оние финансиски средства кои имаат значително влошување на кредитниот ризик по првичното признавање, но сè уште нема објективни докази за настанување на загуба/оштетување.

Во Групата 3 се класификуваат оние финансиски средства за кои има еден или повеќе објективни докази дека настанало оштетување. Објективни докази дека настанало оштетување се:

- значајни финансиски потешкотии на кредитокорисникот или издавачот на должнички финансиски инструмент;
- непочитување на договорот, како на пр. значително доцнење во плаќањата или неплаќање;
- доверителите му имаат одобрено на кредитокорисникот одредени оплеснувања, поради неговата влошена финансиска состојба;
- постои можност дека над кредитокорисникот ќе започне постапка за стечај или друг вид финансиска реорганизација;
- непостоење (исчезнување) на активен пазар за финансиското средство, поради финансиски потешкотии на издавачот; и

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)
1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста за очекувани кредитни загуби на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)

- купување или издавање на финансиско средство, по значителен дисконт поради настанати кредитни загуби.

Оцената дали настанало значително влошување на кредитниот квалитет (значителен пораст на кредитниот ризик) по почетното признавање треба да се темели на оценка на ризикот од неисполнување, односно треба да се спореди ризикот од неисполнување на датумот на оценка (тековниот датум) и оценетиот ризик од неисполнување на средството на овој датум при првичното признавање. Оваа оценка треба да се темели врз промената/влошувањето на ризикот од неисполнување за целиот животен век на средството, а не на промената/зголемувањето на износот на очекуваните кредитни загуби. Доколку на датумот на преоценување средството има низок кредитен ризик, Банката може да смета дека не настанало значително влошување на кредитната способност на средството.

При оценката дали постои значителен пораст на кредитниот ризик, Банката ги зема предвид сите разумни и поткрепувачки информации што ѝ се расположливи како: промени на надворешните услови (на пр. пазарните услови), промени во интерните услови во Банката и промени кај должникот. Информациите се темелат врз минато искуство, сегашните состојби и на предвидувањата за идните услови. Пример на тип на информации кои Банката ги следи со цел оценка дали настанал значителен пораст на кредитниот ризик се: тековни или очекувани промени во надворешниот кредитен рејтинг на финансискиот инструмент, анализи за кредитната способност на должникот, пораст на кредитниот ризик и сл. Доколку настане задоцнување во плаќањето на договорните обврски во период подолг од 31 ден, се смета дека настанал значителен пораст на кредитниот ризик на средството, и следствено, Банката го прекласификува средството од Групата 1 во Групата 2.

Се смета дека ризик од неисполнување настанува најдоцна во случај на доцнење подолг од 90 дена и тие финансиски средства Банката ги класификува во Групата 3.

Процената на износот на очекувани кредитни загуби се прави на износот на максималната договорна преостаната кредитна изложеност на средството (не повисок износ), за текот на преостанатиот договорен животен век на финансиското средство. По исклучок, само за кредитните производи кои вообичаено на кој било пресечен датум се состојат од искористен и неискористен дел (преземена обврска за кредитирање, на пр.: кредитни картички, одобрени пречекорувања и сл.), процената на очекуваните кредитни загуби се прави за проценетиот животен век на кредитниот производ на Банката.

При утврдување на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, за потребите на дисконтирањето се употребува ефективна каматна стапка изразена на годишна основа.

За дисконтирање на очекуваните идни парични текови од побарувања со променлива каматна стапка, Банката ја применува ефективната каматна стапка, согласно со договорот, што е важечка на денот на утврдувањето на сегашната вредност на очекуваните парични текови. Во овие случаи, ефективната каматна стапка се пресметува за целиот период на важност на договорот (не само на преостанатиот период до достасување), со примена на каматната стапка што е важечка на денот на утврдувањето на сегашната вредност на очекуваните парични текови.

Доколку поради финансиски потешкотии на клиентот, Банката одобри измена на условите на кредитирање, во поглед на висината на каматата и периодите на отплата на обврските на клиентот, за дисконтирање на очекуваните идни парични текови се употребува ефективната каматна стапка, што била важечка пред измените на условите на кредитирање.

Во моментот на трансфер од Групата 1 во Групата 2 или 3, во Билансот на успех се признава целиот износ на очекувани кредитни загуби за целиот преостанат животен век на средството.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста за очекувани кредитни загуби на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

Враќање од Групата 2 или 3 во Групата 1 е можно само за оние средства кои почетно биле класифицирани во Групата 1, но само доколку повеќе не постојат условите за нивна класификација во Групата 2 или 3, односно доколку значително се подобри нивната кредитна способност (кредитен квалитет) и на датумот на преоцена имаат низок кредитен ризик.

При оцена на кредитниот ризик/кредитниот квалитет на одредено средство не се зема предвид вредноста на обезбедувањето дадено за тоа финансиско средство. Вредноста на обезбедувањето, намалена за трошоците поврзани со преземањето и продажбата на обезбедувањето, се зема предвид само при пресметката на потребниот износ на исправка на вредноста/посебна резерва.

За вложувањата во сопственички инструменти исправка на вредноста не се пресметува.

Банката ги утврдува очекуваните кредитни загуби на поединечна основа.

При оцена на поединечна основа треба да се земе предвид и ризикот што го носи средството од аспект на групата на слични финансиски средства, односно оние со слични кредитни карактеристики кои ја покажуваат кредитната способност на должникот за отплата на достасаните износи, како на пример: типот на инструментот, кредитните рејтинзи, видот на обезбедувањето, датумот на настанување на средството, преостанатиот период на достасување, дејноста, географската локација на должникот и слично. Очекуваните кредитни загуби коишто произлегуваат од група слични финансиски средства се проценуваат врз основа на минато искуство на Банката за загуби за средства со кредитни карактеристики што се слични на оние во групата, сегашните услови и проценките за идните настани и состојби во економијата.

Доколку исправката на вредноста е утврдена на поединечна основа, сметководствената вредност на средството треба да биде намалена до неговиот проценет очекуван надоместлив износ, преку користење сметка за исправка на вредноста во рамки на соодветното средство. Износот на загубата е вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа.

Доколку на последователен датум на проценка Банката утврди понизок износ на исправка на вредноста, разликата до претходно признаениот износ на исправка на вредноста (загуба поради оштетување) се ослободува/анулира преку коригирање на сметката за исправката на вредноста во рамки на соодветното средство.

Ослободувањето на исправката на вредноста не треба да доведе до сметководствена вредност на финансиското средство која го надминува износот, кој инаку би ја претставувал амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено оштетување. Износот на ослободувањето е вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа.

Оштетување/Исправка кај должнички финансиски средства расположливи за продажба

За должничките финансиски средства расположливи за продажба за износот на утврдената исправка на вредноста, кумулативната загуба (разликата помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност на средството), којашто била признаена директно во ревалоризациските резерви, треба да се отстрани од ревалоризациските резерви и да се признае во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа, и покрај тоа што финансиското средство не се депризирава.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста за очекувани кредитни загуби на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

Доколку, во последователниот период, објективната вредност на должничкиот инструмент класифициран како расположлив за продажба, се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан што се случил откако исправката на вредноста (загубата поради оштетување) била признаена во Билансот на успех, исправката на вредноста се ослободува/анулира. Притоа, износот на ослободување ќе биде вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа. Останатиот износ, до новата објективна вредност (ако има), претставува зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризациските резерви.

Во финансиските извештаи на Банката, состојбата на сметките за исправка на вредноста во рамки на сметките за вложувања во должнички хартии од вредност расположливи за продажба Банката ги прикажува во рамки на позицијата Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба, а не како дел од активата.

1.2.2 Продолжување на рокот на достасување

Продолжувањето на рокот на достасување значи продолжување на рокот на измирување, при што продолжувањето не е последица на влошената финансиска состојба на клиентот, туку на промени во финансиските услуги што ги нуди Банката и/или промени во работењето на клиентот и/или Банката.

При секое продолжување на рокот на достасување, Банката е должна да изврши анализа на причините поради кои се врши продолжувањето.

1.2.3 Реструктурирање на побарување

Под реструктурирање на кредитна изложеност се подразбира менување на договорните услови на кредитната изложеност или одобрување на нова кредитна изложеност за затворање на постоечка кредитна изложеност на клиент којшто има влошена финансиска состојба или има сигнали за влошување на неговата финансиска состојба, поради што не може или не би можел да ги почитува договорните услови.

Реструктурирање на кредитната изложеност вклучува најмалку:

- продолжување на рокот на достасување;
- промена на висината и на динамиката на отплата на кредитната изложеност, вклучително и одобрување нов или продолжување на постоечкиот грејс-период;
- намалување на каматната стапка;
- консолидација на повеќе побарувања во една кредитна изложеност со менување на договорните услови, вклучително и капитализација на каматата;
- претворање на дел од кредитната изложеност во капитално вложување кај клиентот;
- отпис на кредитната изложеност врз основа на главница и/или достасана камата или провизија;
- намалување на кредитната изложеност преку обезбедувањето;
- одобрување нова кредитна изложеност на денот или во рок од 31 ден до денот на достасување на постоечката кредитна изложеност, со која се врши затворање на побарувањата врз основа на постоечката кредитна изложеност, во целост или делумно, чиешто договорни услови клиентот не може да ги исполнува или не би можел да ги исполнува доколку не биле извршени промените на договорните услови.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.3 Реструктурирање на побарување (продолжува)**

Реструктурираната кредитна изложеност има третман на нефункционална реструктурирана кредитна изложеност доколку се исполнети најмалку следниве услови:

- на датумот на реструктурирање, кредитната изложеност имала третман на нефункционална кредитна изложеност или би станала нефункционална кредитна изложеност доколку не било извршено реструктурирањето;
- износот на отписот на кредитната изложеност при реструктурирањето е поголем од износот на извршената исправка на вредноста/посебна резерва.

Кредитната изложеност може да се исклучи од категоријата реструктурирани кредитни изложености доколку се исполнети следниве услови:

- поминати се најмалку две години од датумот на реструктурирањето, или од датумот кога биле исполнети условите за исклучување на кредитната изложеност од категоријата реструктурирана нефункционална кредитна изложеност, односно е поминат пробниот период, и
- по завршувањето на пробниот период, сите кредитни изложености на клиентот се класифицирани во категоријата на ризик „А“.

Под пробен период се подразбира период од две години од датумот на реструктурирањето или од датумот кога биле исполнети условите за исклучување на кредитната изложеност од категоријата реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Реструктурираната нефункционална кредитна изложеност може да се исклучи од категоријата реструктурирани нефункционални кредитни изложености доколку се исполнети следниве услови:

- помината е најмалку една година од денот кога кредитната изложеност добила третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност;
- врз основа на кредитната изложеност, клиентот нема обврски коишто се достасани подолго од 31 ден;
- во периодот по реструктурирањето преку редовно намиравање на обврските платен е износ којшто е еднаков на оној кој бил достасан и/или отпишан при реструктурирањето, и
- анализата на кредитната способност на клиентот покажува дека се настанати промени во кредитната способност на клиентот коишто упатуваат на тоа дека клиентот ќе може да ги почитува договорните услови.

Доколку за време на пробниот период се изврши ново реструктурирање на кредитната изложеност или доколку клиентот доцни повеќе од 60 дена врз основа на реструктурираната кредитна изложеност, таа кредитна изложеност добива третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Нето-ефектот од реструктурирањето на кредитната изложеност не смее да доведе до зголемување на финансискиот резултат на Банката, освен во случај на намалување на кредитната изложеност како резултат на наплата. Во период од шест месеци по извршеното реструктурирање, Банката не смее да евидентира приход врз основа на ослободување исправка на вредноста/посебна резерва, којшто не е резултат на наплата на кредитната изложеност.

По исклучок, Банката може да одреди подобра категорија на ризик и/или да пресмета понизок износ на исправка на вредноста/посебната резерва, само доколку за кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето е обезбеден првокласен инструмент за обезбедување.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)

Банката ги спроведува реструктурирањата во согласност со Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр. 149/18) и измените кон таа одлука што беа донесени за надминување на ефектите од КОВИД-19 (Службен весник бр. 76/20 и 116/20).

1.2.4 Отпис на побарувања

Отпис на кредитната изложеност се врши најмалку во следниве случаи:

- Банката нема право на идни парични текови, односно се истечени правата за наплата на кредитната изложеност, независно од основата поради која се изгубени или се истечени правата, а што особено вклучуваат: правосилна судска одлука за неоснованост на побарувањето на Банката, правосилна судска одлука за немање право на побарувањето, правосилно судско решение за заклучена стечајна постапка, правосилно судско решение за одобрен план за реорганизација на должник во стечај;
- Банката нема разумни очекувања за наплата на кредитната изложеност, во целост или делумно;
- Банката донела одлука за отпуштање на долгот согласно со закон, со која се откажува од понатамошна наплата на побарувањето;
- станува збор за поединечно незначајна кредитна изложеност;
- поминати се дванаесет месеци од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100 %.

Банката може да врши делумен или целосен отпис на побарувањата при што отпишаното побарување се пренесува на посебна вонбилансна сметка (со исклучок на поединечно незначајна кредитна изложеност) и за него Банката води посебна евиденција во период од најмалку десет години.

1.3 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства на Банката ги сочинуваат:

- паричните средства во благајната (денарска и девизна);
- средствата на сметката на Банката кај НБРСМ;
- неограничени депозити во НБРСМ, вклучувајќи ја и задолжителната резерва; и
- депозити по видување (вклучувајќи ги и трансакциските сметки).

Паричните еквиваленти на Банката ги сочинуваат:

- орочени депозити со договорен рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување;
- ограничени депозити со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување;
- благајнички и државни записи со кои може да се тргува на секундарен пазар со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување; и
- останати високоликвидни финансиски средства со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување.

За целите на изготвување на Извештајот за паричен тек, од паричните средства и парични еквиваленти се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити. Банката ги признава паричните средства во оној момент кога ѝ се ставени на располагање за неограничена употреба, врз основа на доставените изводи за состојбата и прометот на тие средства.

Банката ги признава благајничките записи и слични хартии од вредност како средства на датумот на тргување.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.3. Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

Паричните средства и парични еквиваленти се мерат по амортизирана набавна вредност, која вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност, освен благајничките записи кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

1.4 Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата ги вклучуваат сите побарувања што произлегуваат од трансакциите со клиенти и банки, како оние што потекнуваат од Банката, така и оние што се купени на секундарен пазар. Кредитите и побарувањата се недериватни финансиски средства кои го исполнуваат условот на СППИ.

Кредитите на финансиски друштва дадени по договор за повторно купување/договор за реоткуп („обратно репо“) се прикажуваат одделно како одобрени кредити за кои, како обезбедување, се заложени хартии од вредност. Заложените хартии од вредност се евидентираат на вонбилансни сметки.

Кредитите на и побарувањата од други комитенти вклучуваат кредити на и побарувања од различни комитенти, нето-вложувања во финансиски лизинг и останати побарувања.

Кредити на и побарувања од банки вклучуваат кредити на банки, орочени депозити во банки со оригинален рок на достасување подолг од 3 месеци, репо-договори и останати побарувања. Кредитите на банки се дефинирани како трансакции за кои важи склучениот договор за кредит.

Банката ги признава кредитите и побарувањата како средства во Билансот на состојба на датумот кога станува странка на договорните одредби на инструментот, односно кога се испорачува средството.

Кредитите и побарувањата почетно се евидентираат по набавната (објективната) вредност. Трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнување или издавање, се вклучуваат во почетното мерење на побарувањата по основ на кредити.

По почетното признавање, побарувањата по основ на кредити се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

1.5 Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку Билансот на успех

Финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех почетно се признаваат по објективна вредност. Трансакциските трошоци на овие средства не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Тие се евидентираат веднаш во Билансот на успех во позицијата Нето-приходи/расходи од провизии и надомести.

По почетното признавање, финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех се мерат по објективна вредност (објективната вредност ја претставува куповната цена за средствата и продажната цена за обврските) без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување.

Добивките или загубите од промените во објективната вредност се вклучуваат во Билансот на успех во периодот во кој настануваат и тоа: за средствата за тргување – во позицијата Нето-приходи од тргување; за финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање – во позицијата Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност.

Дериватите се признаваат на датумот на тргување.

Дериватите се депризнаваат од Билансот на состојба во случај на реализација, истекување или други причини за депризнавање.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.5 Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку Билансот на успех (продолжува)

1.5.1 Финансиски средства за тргување

Финансиските средства класифицирани за тргување се оние средства кои Банката ги стекнува или настанале главно со намера да се продадат или откупат во краток период и за кои постои доказ на близок веројатен модел на краткорочна добивка.

Во оваа категорија, Банката ги класифицира и оние финансиски средства кои не го исполнуваат условот на СППИ поради што не може да се класифицираат ниту во категоријата финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, ниту во категоријата финансиски средства по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Финансиско средство се класифицира за тргување доколку е:

- стекнато или настанато за целите на купопродажба во блиска иднина;
- дел од портфолио од идентификувани финансиски инструменти со кои збирно/групно се управува и за коишто постои доказ за скорешен, фактички/реален модел на тргување и остварување на краткорочни профити, или
- дериват кој не се чува за целите на управувањето со ризици или за заштита од ризик.

Финансиските средства и дериватите чувани за тргување во Билансот на состојба се прикажуваат како Средства за тргување.

1.5.2 Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање

При почетното признавање, секое финансиско средство може да биде определено како финансиско средство по објективна вредност преку Билансот на успех, освен некотираните сопственички инструменти и оние финансиски инструменти кои немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може реално да се измери.

Во оваа категорија може да се класифицираат вложувања во хартии од вредност и кредити и побарувања, доколку ги исполнуваат следниве услови:

- се елиминираат или значително се намалуваат сметководствените неусогласености што би произлегле при мерењето и признавањето на средствата или поврзаните приходи и расходи на различни основи, или
- група финансиски средства се управуваат и нивното остварување се мери според објективната вредност, во согласност со документираните стратегии за вложувања или управување со ризиците, како и бидејќи следењето и известувањето до раководниот кадар на Банката за таа група се врши по објективна вредност.

Финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање се прикажуваат во основната структура на Билансот на состојба во истоимената позиција.

1.5.3 Дериватни средства чувани за управување со ризик

Банката презема активности за заштита од ризик со цел намалување на изложеноста кон различни финансиски ризици, преку финансиски инструменти кои се класифицираат како деривати за заштита од ризик.

Банката поседува инструменти чија цена директно или индиректно зависи од промената на девизните курсеви.

1.6 Должнички финансиски средства расположливи за продажба

Должнички финансиски средства расположливи за продажба се оние средства кои Банката ги држи со цел наплата на договорните парични текови и / или за продажба и кои согласно со договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (Банката очекува

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.6 Должнички финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)

парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“).

Банката ги признава финансиските средства расположливи за продажба во Билансот на состојба на датумот на тргување.

Банката почетно ги признава финансиските средства расположливи за продажба по нивната набавна вредност, којашто е еднаква на објективната вредност зголемена за трансакциските трошоци кои се директно поврзани со набавката на средството. Вообичаено цената на трансакцијата се третира како објективна вредност на финансиското средство.

По почетното признавање, Банката ги мери финансиските средства по нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување.

Добивките или загубите коишто се јавуваат од промената во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и тековната објективна вредност на средството и директно се признаваат во капиталот и резервите, во позицијата Ревалоризациони резерви. Банката има евиденција и на амортизираната набавна вредност за должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба (врз основа на која во одделни пресметковни периоди го разграничува и го евидентира приходот врз основа на камата) и на објективната вредност. При продажба на овие средства соодветно се раскнижува и акумулираната амортизација која се однесува на средството.

Во моментот на депривирање на должничките финансиски средства расположливи за продажба, кумулативните добивки или загуби, претходно признаени во капиталот, се депривираат од капиталот и се признаваат во Билансот на успех. Приходите од каматата која е пресметана со примена на методот на ефективна каматна стапка и добивките и загубите од девизните промени кај средствата класифицирани како расположливи за продажба, како и загубите поради оштетување/исправка на средствата, се признати во Билансот на успех за тековната година.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена.

Состојбата на сметките за исправка на вредноста за вложувања во должнички хартии од вредност расположливи за продажба, доколку има, Банката ги прикажува во капиталот и резервите во рамки на позицијата Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба, а не како дел од активата.

Банката ги депривира должничките финансиски средства расположливи за продажба кога се истечени правата од договорот за добивање на паричните текови од финансиските средства или кога Банката ги има пренесено правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

1.7 Вложувања во придружени друштва

Банката има вложувања во придружено друштво. Вложувањето со кое се поседува над 20 % и повеќе од вкупниот број акции или удели или права на глас на друштвото во кое е вложено (постои значително влијание, но не и контрола над друштвото во коешто е вложено), претставува вложување во придружено друштво.

Вложувањето во придружено друштво се признава како средство во Билансот на состојба на датумот на тргување. Почетното мерење на вложувањето во придруженото друштво се врши според набавната вредност (трошоците на вложувањето). Трансакциските трошоци се вклучуваат во почетното мерење на вложувањата.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.7. Вложувања во придружени друштва (продолжува)

Банката последователно го мери вложувањето во придружено друштво според методот на главнина со кој сметководствената вредност се зголемува или намалува за да се признае учеството на Банката согласно со остварените нето-добивки/загуби на ентитетот во кој е вложено. Сите распределби (дивиденди) примени од друштвото во кое е вложено, ја намалуваат сметководствената вредност на вложувањето.

1.8 Вложувања во сопственички инструменти расположливи за продажба

Банката има вложувања во сопственички хартии од вредност кои овозможуваат помалку од 20 % од капиталот на друштвото каде е вложено. Кај овие вложувања не постои значајно влијание, не може да се контролира или значајно да се влијае врз одлуките донесени од раководството на друштвото каде е вложено.

Банката ги признава сопственичките хартии од вредност како средства расположливи за продажба во Билансот на состојба на датумот на тргување.

Сопственичките финансиски средства се класифицираат и мерат по објективна вредност (немаат договорни парични текови врз основа на главница и камата, односно не подлежат на условот на СППИ). Одлуката за класификацијата и мерењето на овие средства по објективна вредност во Банката се носи за поединечен инструмент, само при почетното признавање на инструментот. Прекласификација на инструментот не е дозволена.

Сопственичките инструменти со кои не тргува, Банката има одбрано да ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка. Промените во објективната вредност (реализирани и нереализирани/пресметани) ги евидентира во Ревалоризациски резерви. При депривирање на сопственичките инструменти, износите признаени во Ревалоризациските резерви се прекласификуваат во друга категорија на капитал односно во Задржана добивка/Акумулирани загуби, но никогаш не може да се признаат во Билансот на успех.

За вложувањата во сопственички инструменти на одредени специфични институции, чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, доколку нема активен пазар се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност.

За вложувањата во сопственички инструменти исправка на вредност не се пресметува.

Добивките и загубите од девизните промени кај сопственичките инструменти класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во Останата сеопфатна добивка.

Дивидендите кои произлегуваат од сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во Билансот на успех, кога ќе се утврди правото на субјектот да се прими плаќањето.

1.9 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Во категоријата финансиски средства кои се чуваат до достасување се вклучени должничките финансиски средства коишто Банката ги управува со цел наплата на договорните парични текови и кои согласно со договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ.

Банката ги признава како финансиски средства во Билансот на состојба на датумот на тргување.

Почетното признавање на финансиските средства кои се чуваат до достасување се врши според нивната набавна вредност, којашто е објективната вредност на дадениот надоместок за нив во која се вклучени и трошоците на трансакцијата што се директно поврзани со набавката на средството.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.9. Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжува)**

Вложувањата кои се чуваат до достасување, последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите коишто произлегуваат кога средството е депризнаено или оштетено и преку процесот на амортизација, се признаваат во Билансот на успех.

1.10 Нематеријални средства

Почетно нематеријалните средства кои се стекнати од Банката, се искажани според набавната вредност, а последователно се мерат по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

Последователните издатоци се капитализираат само кога е веројатно дека идните економски користи поврзани со средството ќе бидат прилив во Банката и истите тие можат веродостојно да се измерат. Сите други издатоци се признаваат во Билансот на успех во моментот на настанување.

Амортизацијата се признава во Билансот на успех со отпишување на набавната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на употреба. Нематеријалните средства се амортизираат од датумот кога се расположливи за употреба со примена на праволиниски метод.

Корисниот век на употреба е следниот:

	2022	2021
софтвер	4-10 години	4-10 години
патенти и лиценци	3-10 години	3-10 години
останато	5 години	5 години

Корисниот век на употреба и методот на амортизација се проверува еднаш годишно, на крајот на финансиската година.

1.11 Недвижности и опрема

Недвижностите се состојат од земјиште и градежни објекти. Сите недвижности и опрема се искажуваат според набавна вредност намалена за амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Последователните издатоци се вклучени во набавната вредност на средствата или се искажани како посебно средство, само кога е веројатно дека идните економски користи поврзани со средството ќе бидат прилив во Банката и истите тие можат веродостојно да се измерат. Сите други поправки и одржувања на недвижностите и опремата се признаваат во Билансот на успех во периодот кога тие настанале.

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува со примена на методот на праволиниска основа за да се распредели нивната набавна вредност до остатокот на вредноста во текот на нивниот корисен век на употреба. Недвижностите и опремата се амортизираат од датумот кога се расположливи за употреба.

Земјиштето и уметничките дела не се амортизираат.

Корисниот век на употреба на средствата е следниот:

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.11 Недвижности и опрема (продолжува)**

	2022	2021
згради	40 години	40 години
мебел и опрема	4-10 години	4-10 години

На секој датум на Билансот на состојба, Банката ја разгледува преостанатата вредност на средствата и корисниот век на употреба на средствата и се прилагодуваат, ако е потребно.

Средствата кои се предмет на амортизација се ревидираат за оштетување кога настаните и промените покажуваат дека сметководствената вредност не може да се надомести. Ако сметководствената вредност на средството е поголема од пресметаниот надоместлив износ, тогаш сметководствената вредност на средството се сведува до надоместливиот износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ од објективната вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност.

Добивките и загубите од отуѓување се утврдуваат како разлика помеѓу нето-приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност.

Во случај на пренамена на преземено средство врз основа на ненаплатени побарувања во основно средство коешто ѝ служи на Банката во работењето, вредноста по која ќе се евидентира основното средство е пониската од последната важечка проценка извршена од овластен проценител за преземеното средство коешто се пренаменува во основно средство и почетната сметководствена вредност на средството на датумот на преземање.

1.12 Наеми

Оперативен наем е наем којшто не е финансиски наем, односно кога не се пренесуваат сите ризици и награди својствени за сопственоста.

Вкупните плаќања од оперативните наеми на Банката како наемател во периодот на времетраење на наемот се искажани во Билансот на успех како расходи за наеми според праволиниска основа во периодот на наемот. Вкупните примања од оперативните наеми на Банката како наемодавател во периодот на времетраење на наемот се искажани во Билансот на успех како приходи од наеми според праволиниска основа во периодот на наемот.

Доколку кај Банката како наемател/наемодавател постојат однапред платени/примени средства за идни периоди, тогаш тие се искажуваат како активни/пасивни временски разграничувања и се евидентираат како трошоци/приходи во периодот за кој се однесуваат.

Кога оперативниот наем е прекинат пред да истече периодот на наем, секоја исплата која треба да му се исплати на наемодавачот како казна, се препознава како трошок во периодот во кој раскинувањето настанало.

1.13 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во категоријата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања влегуваат земјиште, деловен и станбен простор, опрема и други вредности кои се добиени во замена за наплата на ненаплатени побарувања.

Преземените средства се признаваат во моментот на стекнување правна основа за запишување на сопственоста, односно кога се исполнети следниве критериуми: кредитот или друго побарување (билансно и вонбилансно) законски се смета дека е подмилено во моментот на преземањето на средството ставено како обезбедување за тој кредит или за друго побарување, со што критериумите за депризнавање на кредитот/побарувањето се исполнети; сите права и ризици кои произлегуваат од преземеното средство се пренесени на

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.13 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

Банката; преземеното средство ќе создаде идни економски користи кои ќе претставуваат прилив за Банката и може веродостојно да се измери неговата набавна вредност.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од: набавната вредност (сметководствената вредност) на кредитот или побарувањето пред исправката на вредност на денот на преземањето на средството, односно вредноста наведена во актот донесен од надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување на сопственост и проценетата (објективната) вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба (нотарски трошоци, даноци и сл.) кои ќе паднат на товар на Банката.

На датумот на преземање, Банката е должна да обезбеди процена на пазарната вредност на преземеното средство којашто е важечка на датумот на преземање на средството и во Билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20 % од почетната сметководствена вредност на преземеното средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето кое е искнижено на датумот на преземањето, Банката ја признава оваа разлика како ревалоризациона резерва, која претставува дел од основниот капитал на Банката.

Доколку соодветното побарување намирено со преземање на хартии од вредност и удели било претходно оштетено, исправката на вредност (загубата поради оштетување) треба да се ослободи низ Билансот на успех.

Делот од побарувањето којшто не е наплатен со преземање на средство, Банката може да го отпише.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (со исклучок на преземените хартии од вредност и удели) последователно се мерат по пониската вредност од сметководствената вредност и проценетата вредност намалена за трошоците за продажба. Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да обезбеди проценка на вредноста на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и во Билансот на успех да прикаже загуба за оштетување на средствата еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- 1) негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство, и
- 2) 20 % од нето-вредноста на преземеното средство.

Во периодот помеѓу две процени на пазарната вредност на преземеното средство, Банката ќе признае во Билансот на успех дополнителен износ на загуба за оштетување еднаков на негативната разлика помеѓу нето-вредноста и износот на објавената намалена продажна цена на преземеното средство.

Преземените хартии од вредност и удели последователно се мерат според пониската вредност од сметководствената вредност и објективната вредност, намалена за трошоците за продажба.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да ја преоцени вредноста на преземените хартии од вредност и удели и доколку оваа вредност е помала од сметководствената вредност намалена за загубите за оштетување признаени во минатите периоди, Банката е должна да прикаже загуба за оштетување/исправка на вредноста во висина на разликата помеѓу двете вредности.

Банката при вреднувањето постапува согласно со „Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања“ и за оние средства кои нема да ги продаде во предвидените рокови согласно со оваа одлука (во рок од 5 години), нето-вредноста на средствата ја сведува на нула.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.13 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)**

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и износот на оштетување се депризнаваат при продажба, кога трајно ќе се повлечат од употреба или во случај на пренамена во основни средства. Реализираниот вишок над сметководствената вредност при продажбата се признава како приход во Билансот на успех во позицијата Останати приходи од дејноста, а реализираната помала вредност од сметководствената вредност при продажба се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Останати расходи од дејноста.

При продажба Банката ќе ја депризнае и ревалоризациската резерва за преземеното средство, преку ослободување на Исправка на вредност на останатите нефинансиски средства во Билансот на успех. Банката може да ја депризнае ревалоризациската резерва и во случај кога средството не е продадено, преку исклучување на ревалоризациската резерва од основниот капитал на Банката само за износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Банката за прераспорежување во резервите или во задржаната нераспределена добивка.

1.14 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Банката ги класифицира во оваа категорија сите нетековни средства кои се чувани за да бидат отуѓени (со продажба или поинаку), односно кога нивната сметководствена вредност се надоместува преку продажба, а не преку континуирана употреба за сопствени или административни цели.

Средствата се признаваат како средства чувани за продажба и група за отуѓување и средства класифицирани како такви кои се чуваат за распределба на сопствениците во моментот кога ќе станат расположливи за моментална продажба, односно се очекува продажбата да се оствари во период од една година од датумот на класификацијата и кога нивната продажба мора да биде високо веројатна.

Нетековното средство класифицирано како чувано за продажба, односно класифицирано како такво кое се чува за распределба на сопствениците, првобитно се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и објективната вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба, кои ќе паднат на товар на Банката.

Банката признава загуба поради оштетување во Билансот на успех за секое почетно или последователно намалување на вредноста на средството до објективната вредност намалена за трошоците за продажба.

1.15 Останати средства

Оваа група средства ја сочинуваат: залихи на материјали и ситен инвентар, побарувања од купувачи, однапред платени трошоци, побарувања од вработените, побарувања за дадени аванси, средства за други намени, нето-побарувања по работи во име и за сметка на други, побарувања по основ на провизии и надомести, побарувања од картично работење без лимит и други побарувања кои не се прикажани во некоја друга позиција од активата на Билансот на состојба.

Краткорочните побарувања без наведена каматна стапка вообичаено се мерат според првобитниот фактурен износ, освен доколку ефектот на вклучување на каматата би бил значаен.

Средствата кои се стекнати без купување, треба да се признаат според нивната објективна вредност, освен доколку трансакцијата е без комерцијална основа или објективната вредност на средството (добиеено или дадено) не може веродостојно да се измери. Во тој случај, средствата се признаваат според нивната набавна вредност.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.15 Останати средства (продолжува)

Последователно, средството се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и нето-вредноста на реализацијата. Нето-вредноста на реализацијата е еднаква на проценетата продажна цена намалена за проценетите трошоци за завршување, поправки и проценетите трошоци неопходни да се оствари продажбата.

Под ситен инвентар се подразбираат средства/опрема/прибор/инвентар со вредност која е пониска од 500 евра во денарска противвредност и/или кои имаат пократок корисен век на употреба од една година и не се поврзани со определена ставка на недвижности и опрема. Ситен инвентар се смета инвентар што се користи во оперативните активности на Банката кои се поврзани со вршење на дејноста, како и за цели на промотивни активности на Банката.

Залихите на материјали и ситниот инвентар се вреднуваат по набавна вредност. Ситниот инвентар се отпишува целосно и еднократно при ставање во употреба, доколку не е наведено поинаку со одлука.

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат како трошоци на периодот за кој се однесуваат врз основа на соодветен сметководствен документ. Такви трошоци се: платени премии за осигурување, платени закупнини, претплати за списанија и службени гласила и слично.

Приходите кои се однесуваат на тековниот пресметковен период што достасуваат за наплата во иден период, се искажуваат како активни временски разграничувања. Такви приходи се недостасани пресметани приходи, освен недостасани приходи од камата.

1.16 Резервирања

Резервирање се признава во Билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и по потреба ризиците специфични за обврската.

Банката признава резервирања за судски постапки кога постои ризик од загуба поради настанување на трошоци во врска со исполнувањето на обврските коишто Банката по основ на (за неа) негативна судска одлука мора да ги исполни.

Резервирањата за судски постапки се користат за покривање на трошоците за судските постапки за коишто биле издвоени.

Резервирањата за судски постапки (правен ризик) се укинуваат по правосилно завршена судска постапка која се водела против Банката.

Доколку Банката има неповолен договор, треба да прикажат резервирања за неповолен договор во износ на сегашната вредност на обврската по договорот. Неповолен договор е оној во кој неизбежните трошоци за исполнување на обврските од договорот ги надминуваат економските користи, коишто се очекуваат од него.

1.17 Резервирања за пензии и други користи за вработените

1.17.1 Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, коишто се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.17 Резервирања за пензии и други користи за вработените (продолжува)

1.17.1 Планови за дефинирани придонеси (продолжува)

придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во Билансот на успех кога се пресметуваат.

1.17.2 Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска во висина на износот којшто се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

1.17.3 Други долгорочни користи за вработените

Нето-обврската на Банката во однос на долгорочните користи, освен спрема пензиските планови е износот на идни користи што вработените ги заработиле како возврат за нивната услуга во тековниот и минатиот период при што тие користи се дисконтираат за да се утврди нивната нето-сегашна вредност со што дисконтираниот износ се прикажува како расход од камата. Други долгорочни користи за вработени вклучуваат трошоци за периодот за јубилејни награди и отпремнини при одење во пензија. Актуарските добивки или загуби кои настануваат како резултат на промена на актуарските претпоставки (демографски, финансиски и искуствени) за отпремнини, се признаваат како ревалоризациски резерви во Останата сеопфатна добивка, додека пак јубилејните награди се признаваат како добивка или загуба во Билансот на успех, во периодот во кој настанале.

1.18 Тековни даночни средства/обврски

Тековни даночни средства/обврски се побарувањата или обврските за данок од добивка утврдени со даночниот биланс на Банката за тековниот финансиски период.

Согласно со Законот за данок од добивка, Банката пресметува данок на добивка на бруто-добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди, зголемена за непризнаените расходи и помалку искажани приходи за даночни цели и намалена за износот на извршените вложувања од добивката од претходната година и дивидендите остварени со учество во капитал на друг обврзник под услов да се оданочени. Пресметаниот данок на добивка се намалува за износот на донирани средства на спортски субјекти, но најмногу до 50 % од пресметаниот данок.

Тековните даночни средства/обврски се признаваат кога платениот износ на даноци за тековниот и претходните периоди е поголем/помал од износот којшто се должи за периодот кога обврската не е подмирена.

1.19 Финансиски обврски

Финансиски обврски се обврски кои се:

- договорна обврска за предавање на парични средства или друго финансиско средство, или за размена на финансиски инструменти со друга страна, или
- договор којшто може или ќе биде подмирен со сопственичките инструменти на Банката и е недериват за кој Банката е или може да биде, обврзана да достави променлив број сопственички инструменти или е дериват којшто ќе биде, или може да биде, подмирен на друг начин, освен со размена на фиксен износ на парични средства или друго финансиско средство за одреден број сопственички инструменти на Банката.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.19 Финансиски обврски (продолжува)

При почетното признавање, Банката треба да ги класифицира финансиските обврски во една од следните категории:

- финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех, или
- финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност.

1.19.1 Финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех

Финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех се трансакции на плаќање врз основа на акции подмирани со парични средства. Финансиските обврски по објективна вредност преку Билансот на успех почетно се признаваат според објективната вредност. Трансакциските трошоци не се вклучени во износот според кој почетно се мери инструментот. Тие се признаваат веднаш во Билансот на успех во позицијата Приходи/Расходи од провизии и надомести. Сè додека обврската не се подмири, објективната вредност се мери на секој датум на известување и на датумот на подмирување, со сите промени во објективната вредност признаени во Билансот на успех за периодот.

1.19.2 Финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност - Депозити, обврски по кредити, субординирани обврски и издадени хартии од вредност

Банката ги мери по амортизирана набавна вредност депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност кои претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Банката.

Банката ги класифицира капиталните инструменти како финансиски обврски или како инструменти на капиталот во согласност со суштината на договорните услови на инструментот.

Банката почетно ги признава депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност на датумот кога настанале.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност почетно се мерат според нивната набавна вредност која е еднаква со нивната објективна вредност зголемена за трансакциските трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Амортизираната набавна вредност на финансиска обврска е износот според кој финансиската обврска е мерена при почетното признавање, намалена за отплатите на главница, намалена или зголемена за акумулираната амортизација на секоја разлика помеѓу почетниот износ и износот во моментот на достасување.

Банката ја депризнава финансиската обврска (или дел од финансиската обврска) само доколку обврската згасне, односно кога обврската определена во договорот е подмирена, откажана или истечена.

1.20 Останати обврски

Во групата останати обврски спаѓаат: денарски и девизни обврски за провизии, обврски за бруто-плати и други обврски кон вработените, обврски за дивиденди, обврски кон добавувачи, обврски по дадени инструменти за плаќање, обврски по работи во име и за сметка на други, примени аванси, пресметани недостасани обврски, одложени приходи и други обврски кои не се прикажани во некоја друга позиција од пасивата на Билансот на состојба.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.20 Останати обврски (продолжува)

Останатите обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка) согласно со прописите и одлуките на Банката.

Приливите на средства кои не се признаваат како приходи во тековниот период, се одложуваат за иден период, и се евидентираат како пасивни временски разграничувања. Кога приходите ќе се заработат, тогаш пасивните временски разграничувања се затвораат, а се евидентираат приходи.

Трошоците за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат за тековниот пресметковен период, а претставуваат обврска во иден период, се евидентираат како пасивни временски разграничувања.

1.21 Комисиони активности

Банката обезбедува услуги за управување со средства на своите клиенти. Средствата кои се чуваат за комисиони активности не се известуваат во финансиските извештаи на Банката, бидејќи тие не претставуваат средства на Банката. Приходите и расходите по провизии и надоместоци поврзани со комисиони активности обично се признаваат во Билансот на успех кога услугата е обезбедена.

1.22 Вонбилансна евиденција

Банката води вонбилансна евиденција за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски.

Оваа евиденција ги опфаќа следниве ставки: издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, отворени непокриени акредитиви, авали, акцепти, преземени неотповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки, и други облици на гаранција врз чија основа можат да настанат обврски за плаќање и побарувања од страна на Банката, како и друга книговодствена евиденција која за неа не претставува посебен ризик (евиденција на отпишани побарувања, покриени акредитиви, покриени гаранции и сл.).

Банката води вонбилансна евиденција и на потенцијалните средства и обврски за деривати чувани за управување со ризик, односно договори зависни од промена на курсот.

Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

1.22.1 Договори за финансиски гаранции

Договорите за финансиски гаранции се договори кои од издавачот бараат да изврши посебни плаќања со цел да му ја надомести на корисникот на гаранцијата загубата на која е изложен од причина што должникот не ја подмирил платежната обврска навреме. Ваквите финансиски гаранции се даваат на банки, финансиски институции и други институции, а во корист на комитенти со цел да се обезбеди кредит, дозволено пречекорување, гарантирање на увоз и други банкарски инструменти.

Финансиските гаранции почетно се признаваат според објективната вредност на датумот кога гаранцијата е издадена, што всушност се потврдува преку примените провизии. По почетното признавање, обврските на Банката се мерат според почетната вредност намалена за амортизација која се пресметува за да во Билансот на успех се признае приходот од провизијата која се добива праволиниски за периодот на важност на гаранцијата.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.23 Капитал

Капиталот на Банката го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и цената по која се продадени (премии на акции);
- зголемување на капиталот по основ на распоредена ревалоризациона резерва, (прокнижен распоред од ревалоризациона резерва од поранешни години); и
- задржана добивка / акумулирани загуби од претходни години.

Акционерскиот капитал на Банката се состои од обични акции. Обичните акции имаат номинална вредност од 1.000 денари по акција. Сите издадени акции се платени во целост.

1.24 Резерви

Резервите на Банката се состојат од законска и статутарна резерва, ревалоризациска резерва и останати резерви.

Законската и статутарна резерва на Банката се искажува по номинална вредност со издвојување од нето-добивката и тоа посебно за законските резерви, посебно за статутарните резерви и за останати резерви.

Резервниот фонд на Банката се формира при распределба на нето-добивката во висина на утврдениот процент (5 %) согласно со Статутот на Банката и Законот за трговски друштва.

Банката има обврска да издвојува во резервниот фонд дел од добивката сè додека фондот не достигне износ од една десетина од основната главнина. Сè додека не го достигне тој износ, резервниот фонд може да се користи исклучиво за покривање на загуби.

Во ревалоризациската резерва се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност на средствата расположливи за продажба, која резултира во зголемување или намалување на главнината (освен добивките и загубите од курсните разлики за должничките хартии од вредност, кои се признаваат во Билансот на успех).

Кога намалувањето на вредноста на финансиското средство расположливо за продажба се признава директно во ревалоризациската резерва и кога постои објективен доказ дека средството е оштетено, кумулативната загуба треба да се отстрани од капиталот и да се признае во Билансот на успех.

При депризнавање на должничките финансиски средства расположливи за продажба (продажба, наплата и други начини на отуѓување на средства), кумулативните добивки/загуби од промените во објективната вредност се депризнаваат од ревалоризациските резерви и се прикажуваат во Билансот на успех.

При депризнавање на сопственички финансиски средства расположливи за продажба, кумулативните добивки/загуби од промените во објективната вредност се депризнаваат од ревалоризациските резерви и се прикажуваат во Задржана добивка/(Акумулирани загуби).

Ревалоризациска резерва се евидентира и во случај на преземање на средства врз основа на ненаплатени побарувања, односно при затворање на износот на исправката на вредност/поседна резерва којшто Банката ги искнижила од Билансот на состојба како резултат на затворањето на ненаплатеното побарување, при што разликата од затворената исправка на вредност/поседна резерва и најмалку 20 % од почетната сметководствена вредност на средствата се евидентира како ревалоризациска резерва.

Депризнавањето на ревалоризациската резерва се врши при продажба на преземеното средство, кога трајно ќе се повлече од употреба, при пренамена на преземеното средство во основни средства или исклучување на ревалоризациската резерва од капиталот на Банката

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.24 Резерви (продолжува)**

само за делот кој е еднаков на износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Банката за распоредување во задолжителната општа резерва или во задржаната нераспоредена добивка под услов да се исполнети условите за вклучување во редовниот основен капитал согласно со методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Банката признава ревалоризациски резерви и при мерење на сегашната вредност на обврските за дефинирани користи во согласност со МСС 19.

Во ревалоризациски резерви се прикажуваат промените во актуарските претпоставки за отпремнини како разлика од претходната актуарска пресметка и новата актуарска пресметка која го вклучува ефектот на настаните кои навистина се случиле во периодот. Вакви искусствени промени кои се евидентираат во ревалоризациски резерви се: промени во финансиските претпоставки (дисконтна стапка, очекувана стапка на поврат, нивоа на идни плати и користи), промена во демографски показатели, промена во искусствени претпоставки и друго.

1.25 Задржана добивка / Акумулирани загуби

Добивката или загубата во тековната година се утврдува согласно со законските прописи. Остварената нето-добивка од тековната година се пренесува и распоредува наредната година согласно со одлуката на Собранието на акционерите на Банката.

Дел од задржаната добивка на Банката претставува реинвестирана добивка која подразбира добивка остварена со Годишната сметка од претходната година, која по пат на распределба е издвоена за инвестиции и во наредната година е вложена во материјални и нематеријални средства. Добивката која се издвојува за инвестиции во материјални и нематеријални средства со Одлука на Собранието на акционери е ограничена за распределба во форма на дивиденди на акционерите на Банката.

Исто така, при депризнавање на сопственичките хартии од вредност износите прикажани како ревалоризациски резерви се пренесуваат во Задржана добивка/(Акумулирани загуби).

1.26 Заработка по акција

Банката ја прикажува заработката по акција во основната структура на Билансот на успех, ако обичните акции се предмет на јавно тргување на пазарот или ако е во процес на издавање на обични акции на јавните пазари.

Банката прикажува основна и разводната заработка по акција. Основната заработка по акција претставува дел од добивката или загубата што им припаѓа на акционерите – сопственици на обични акции за ефектите на сите обични акции во оптек во текот на периодот.

Основната заработка по акција се пресметува кога нето-добивката или загубата која им припаѓа на имателите на обични акции се дели со пондерираниот просечен број обични акции во оптек во текот на периодот. Пондерираниот просечен број акции во оптек во текот на периодот се добива кога бројот на акции во оптек на почетокот на периодот се коригира за бројот на акции кои се издадени или откупени во тек на периодот, помножени со временскиот пондер (бројот на денови во текот на кој конкретните акции се во оптек – во однос на вкупниот број денови во годината).

Разводната заработка по акција во Банката е идентична со основната заработка по акција поради непостоење на издадени потенцијални обични акции за чиј ефект се врши корекција на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции.

1.27 Приходи и расходи од камата

Приходите и расходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани за тргување, се признати како „Приходи од камата“ и

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.27 Приходи и расходи од камата (продолжува)

„Расходи од камата“ во Билансот на успех, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Методот на ефективна каматна стапка е метод на мерење на финансиските средства и обврски според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите и расходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

Во „Приходи/расходи од камата“ се вклучени и расходите од камата утврдени со актуарска пресметка поради промена на сегашната вредност на користите за вработени заради приближување до датумот за исплата, исправката на вредноста и ослободувањето на исправката на вредноста на сомнителните и спорни побарувања по основ на камати, како и нивната наплата.

1.28 Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести главно се состојат од финансиски услуги што ги извршува Банката вклучувајќи издавање на гаранции, отворање на акредитиви, платен промет во земјата и странство, провизии од трансакции со трговци, порамнување со картички, провизии од комисиони и доверителски активности, брокерски провизии кои претставуваат провизии од тргување со хартии од вредност, провизии за управување со средства, провизии по кредитирање, провизии од посредување при осигурување, провизии од транспорт на готовина, како и провизии по други услуги. Провизиите и надоместите генерално се признаваат на пресметковна основа, кога услугата ќе се изврши.

1.29 Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во Билансот на успех кога ќе биде утврдено правото на Банката да ја прими уплатата и кога приливот на економски користи е веројатен.

1.30 Нето-приходи од тргување

Нето-приходи од тргување претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, добивка или загуба при отуѓување, дивиденди, приходи и расходи од камати на средствата и обврските за тргување, како и промените во објективната вредност на дериватите за тргување.

Нето-приходите од тргување се мерат според промената на објективната вредност на финансиските средства и обврски за тргување која претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност, на датумот на Билансот на состојба.

1.31 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност, претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, реализирана добивка или загуба при отуѓување и дивиденди на:

- дериватни средства чувани за управување со ризик;
- дериватни обврски чувани за управување со ризик;
- финансиски средства определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање; и
- финансиски обврски определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање.

Промената на објективната вредност претставува разлика помеѓу сметководствената вредност (набавната вредност на средството или обврската стекнати во периодот на известување или нивната последна објективна вредност) и објективната вредност на датумот на Билансот на состојба, или продажната цена на датумот на продажба.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.31 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Приходите/расходите од камати на финансиските средства/обврски определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање и дериватите чувани за управување со ризик, се признаваат во Приходи/расходи од камати.

1.32 Нето-приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута на монетарни и немонетарни ставки во текот на целата финансиска година, и
- курсирање на монетарни ставки деноминирани во странска валута на датумот на Билансот на состојба.

1.33 Останати приходи од дејноста

Во оваа група приходи спаѓаат:

- нето-приход од вложувања во подружници и придружени друштва;
- добивка од продажба на должнички финансиски средства расположливи за продажба;
- приход од дивиденди од сопственички финансиски средства расположливи за продажба;
- добивка од отуѓување на недвижности и опрема и на нематеријални средства која претставува разлика помеѓу приливите од продажбата и нивната нето-сметководствена вредност на денот на отуѓувањето;
- добивка од продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- приходи од наплатени претходно отпишани кредити и побарувања;
- приходи од наеми од оперативен лизинг;
- нето-ослободувања на резервирањата по поединечен вид на резервирање (за потенцијалните обврски на судски спорови и други резервирања); и
- други приходи.

Приходот се признава и се мери согласно со соодветниот стандард за одредено средство, според чија основа е остварен.

1.34 Загуби поради оштетување/Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност

Банката на редовна основа ја проценува и ја признава исправката на вредноста и посебната резерва за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност и на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, како и на вонбилансната изложеност на кредитен ризик.

Загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со првобитната ефективна каматна стапка на финансиските средства:

- кредити на и побарувања од банки и од други комитенти;
- финансиски средства кои се чуваат до достасување;
- финансиски средства расположливи за продажба; и
- вонбилансни изложености.

Кога причините за исправката на вредноста (загубата поради оштетување) ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената исправка на вредност/посебна резерва преку Билансот на успех во позиција „Исправка на вредноста (загуби поради оштетување) на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност, на нето-основа“.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.34 Загуби поради оштетување/Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)

Последователни ослободувања на исправката на вредност се признава само за финансиски средства што се евидентирани по амортизирана набавна вредност и за должничките инструменти расположливи за продажба.

Банката ја мери и признава на поединечна основа исправката на вредност (загуби поради оштетување) и посебната резерва.

1.35 Загуби поради оштетување на нефинансиски средства

Загуба поради оштетување на нефинансиски средства претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливиот износ на:

- недвижности и опрема;
- нематеријални средства;
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група на отуѓување; и
- останати нефинансиски средства.

Банката проценува, на секој датум на Билансот на состојба, дали постои некој објективен доказ дека нефинансиското средство или група нефинансиски средства се оштетени.

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ на нефинансиските средства и се признава во Билансот на успех како загуба поради оштетување на нефинансиските средства.

Кога причините за загубата поради оштетување ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената загуба преку Билансот на успех на позиција Загуби поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа, но најмногу до износот на претходно признаените загуби поради оштетување.

Последователни ослободувања на загубата поради оштетување не се признаваат за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања. Ослободување на загуба поради оштетување се признава само при продажба на преземени средства или нивна пренамена во основни средства во функција на работењето на Банката како ослободување на исправка на вредноста на останати нефинансиски средства.

1.36 Трошоци за вработени

Трошоците за вработени се состојат од:

- краткорочни користи за вработените (плати, задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување, персонален данок, краткорочни платени отсуства, бонуси и др.);
- долгорочни користи за вработените (јубилејни награди, користи при пензионирање и др.); и
- користи по престанокот на вработувањето (придонеси кон планови за дефинирани придонеси - уплати на придонеси во посебен фонд).

Краткорочните користи се признаваат во моментот на настанување кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи се мерат по недисконтиран износ кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос и се признаваат во Билансот на успех како расход.

Долгорочните користи се мерат според сегашната вредност на обврската за дефинираните користи на датумот на Билансот на состојба, намалена за објективната вредност на средствата на планот на датумот на Билансот на состојба од кои обврските треба да се подмират директно. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во Билансот на успех во периодот во кој настанала со исклучок на ефектите од разликите помеѓу претходните

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.36 Трошоци за вработени (продолжува)

актуарски претпоставки и она што реално настанало и ефектите од промена во демографските и финансиските претпоставки, дисконтниот фактор и сл. во делот на отпремнините, кои се прикажуваат во останатата сеопфатна добивка.

1.37 Трансакции на плаќање врз основа на акции

Трансакции на плаќање врз основа на акции подмирени со парични средства.

Доколку се исполнети одредени услови, членовите на Управниот одбор и вработените кои вршат посебна работа (т.е. оние кои можат значително да влијаат на ризичниот профил на Банката во делокругот на нивните задачи и активности) добиваат дел од нивното варијабилно наградување во форма на финансиски инструменти, чија вредност е поврзана со вредноста на акцијата на НЛБ д.д. По истекот на предвидениот законски рок на ниво на НЛБ Групацјата, корисниците добиваат парични средства, во зависност од вредноста на акциите на НЛБ д.д. Првите договори за доделување и исплата на дел од варијабилниот дел од плата за финансиската година 2019 и 2021 во форма на финансиски инструменти беа склучени во вториот квартал од 2022 година.

Во Билансот на состојба, обврската се признава во позицијата Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех. Првично обврската се мери по објективна вредност, како и на секој датум на известување и на датум на порамнување, при што промените во објективната вредност се признаваат во Билансот на успех во позицијата Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност.

Трансакции на плаќање врз основа на акции порамнети со капитал

Банката нема никакви трансакции за плаќање врз основа на акции порамнети со капитал.

1.38 Амортизација на нематеријални средства

Амортизацијата на нематеријалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба на средството. Банката проценува дали корисниот век на употреба на нематеријалното средство е конечен или бесконечен и доколку е конечен, должината на употреба го претставува неговиот корисен век на употреба.

Пресметката на амортизација започнува кога средството станува расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за нематеријалните средства кои се ставени надвор од употреба. Банката ги амортизира сите нематеријални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Стапките на амортизација се одредени така што вредноста на нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Амортизација.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба на средството) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена таа треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

1.39 Амортизација на материјални средства

Амортизацијата на материјалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Пресметката на амортизација започнува кога средството станува расположливо за употреба и престанува кога средството е

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.39 Амортизација на материјални средства (продолжува)

класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за материјалните средства кои се ставени надвор од употреба. Банката ги амортизира сите материјални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Земјиштето има неограничен век на употреба и не се амортизира. Уметничките дела не се амортизираат.

Стапките на амортизација се одредени така што вредноста на материјалните средства се распоредува како трошок во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Амортизација.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба) и методот на амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена таа треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

1.40 Останати расходи од дејноста

Во групата на останати расходи од дејноста спаѓаат: административни трошоци, трошоци за осигурување на депозити, осигурување на имот и вработени, материјали и услуги, трошоци за кирии, загуба од продажба на должнички финансиски средства расположливи за продажба, загуба од отуѓувањето на недвижности и опрема, загуба од отуѓување на нематеријални средства, загуби од продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, расходи за резервирања на нето-основа и останати трошоци кои не можат да се категоризираат во специфична позиција.

Останатите расходи од дејноста се признаваат и се мерат согласно со соодветниот стандард за одредено средство/обврска, врз чија основа е реализиран расходот.

Останати расходи од дејноста се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци искажани по веродостојни сметководствени документи (фактури, договори, пресметки). Исто така на оваа позиција се прикажуваат и предвидени трошоци врз основа на пресметки и предвидувања за трошоци кои се настанати во извештајниот период, а за кои не се пристигнати релевантни документи за евиденција.

1.41 Нетирање на финансиски средства и обврски

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето-износот се прикажува во Билансот на состојба само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да се порамни трансакцијата на нето-основа или да се реализира средството и истовремено да се подмири обврската.

1.42 Настани по датумот на Билансот на состојба

Оние настани по датумот на Билансот на состојба кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку се материјално значајни.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

г) Употреба на оценки и проценки

1.43 Опис на варијабилноста/несигурноста на сметководствените оценки

Финансиските извештаи и финансискиот резултат на Банката зависат од сметководствените политики, претпоставки, оценки и расудување на раководството што се применуваат при изготвувањето на финансиските извештаи. Банката прави проценки и претпоставки кои влијаат на известувањата за износите во активата и пасивата и во текот на следната финансиска година. Проценките и расудувањата постојано се оценуваат на континуирана основа и се базираат на претходно искуство и други фактори, вклучувајќи очекувани настани кои се сметаат за веројатни во дадените услови.

1.44 Опис на значајните проценки при примената на сметководствените политики

1.44.1 Загуби поради оштетување на кредити и побарувања

Банката го разгледува портфолиото на кредити и побарувања за да го процени оштетувањето на месечна основа.

При одредувањето дали една загуба поради оштетување треба да се искаже во Билансот на успех, Банката ја утврдува преку интерен систем и развиен скоринг-модел кој опфаќа квантитативни и квалитативни критериуми за кредитниот ризик на клиентот.

1.44.2 Исправка на вредноста на преземени средства

Процесот на пресметка на исправката на вредност (загубата поради оштетување) бара да се направат важни и комплексни претпоставки во однос на планираниот продажен период на преземените средства, нивните проценети нето-продажни вредности и соодветната стапка на попуст, со цел да се намали сметководствената вредност до ниво на нето-сегашната вредност на очекуваниот паричен тек од продажбата на преземените средства.

Раководството на Банката очекува дека преземените средства ќе бидат продадени во разумна временска рамка, без загуби. Во спротивно, ќе бидат направени прилагодувања доколку пазарната активност посочи дека таквите прилагодувања се соодветни.

1.44.3 Актуарска пресметка

Сегашната вредност на долгорочните користи за пензиски планови зависи од повеќе фактори кои се определуваат на основа на актуарска пресметка со користење на претпоставки.

Главни актуарски претпоставки вклучени во пресметката на користите за вработени се следните:

- дисконтен фактор од 7,6 % (2021: 2,2 %);
- број на вработени подобни за искористување на правото на бенефиции;
- стапка на пораст на просечна нето-плата во РСМ и износ на јубилејни награди врз основа на предвидениот индекс на инфлација од ММФ и др.

Банката користи услуги од независен квалификуван актуар при вреднувањето на сегашната вредност на долгорочните користи за пензиски планови.

д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Грешки се пропусти и грешки од претходен период како резултат на злоупотреба или пропуст во користењето на информациите како што се математички грешки, превиди или погрешни толкувања на факти и измами и се коригираат ретроактивно во финансиските извештаи.

**1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки (продолжува)**

Промена на сметководствени оценки е корекција на сметководствената вредност на средството или обврската како резултат на проценка на тековниот статус на средството или обврската или на очекуваните идни користи и обврски од средството или обврската. Ова е резултат на нови информации или нови ситуации и согласно со тоа не е корекција на грешка. Ефектите од промена на сметководствената оценка треба перспективно да се признаваат во Билансот на успех. Секоја промена на корисниот век на употреба, остатокот на вредноста или на методот на амортизација на ставка на недвижности и опрема или на нематеријални средства се смета за промена на сметководствената оценка.

Промена на сметководствените политики се промени кои се барани согласно со Методологијата на НБРСМ или ако промената доведе до веродостојно и пореално прикажување на настани или трансакции во финансиските извештаи.

ѓ) Усогласеност со законска регулатива

Банката во 2022 година го темелеше своето работење на почитување на применливата регулатива, со редовна контрола на усогласеноста со прописите и континуирано усогласување на работењето на Банката со новите законски и подзаконски акти.

Центарот за усогласување со прописите и интегритет врши идентификација и следење на ризиците од неусогласеноста на работењето на Банката со прописите, го известува Управниот и Надзорниот одбор за ризиците од областа на усогласеност на работењето на Банката со прописите, како и за преземените мерки за нивно надминување, врши оценка на усогласеноста на новите производи и системи во Банката, врши обука за сите вработени и го оценува потенцијалното влијание од промените во прописите врз работењето на Банката.

Во таа насока, во 2022 година, Центарот вршеше усогласување на работењето на Банката со новите законски и подзаконски прописи, односно изготвуваше анализи на новите или измените на постоечките законски прописи кои се од значење за работењето на Банката и анализа на одлуките донесени од НБРСМ, со особен акцент на активности за имплементација на новиот Закон за платежни услуги и платни системи. Соодветно на изготвените анализи од измените, беа давани насоки и препораки за усогласување на Банката во поодделни сегменти и тоа усогласување беше соодветно контролирано и координирано.

Согласно со одлуките донесени од НБРСМ, Центарот за усогласување со прописите и интегритет изготвуваше и учествуваше во ревидирањето на соодветните интерни акти кои како задолжителна обврска се утврдени со подзаконската регулатива на НБРСМ, кои по усвојувањето од страна на Управниот, односно Надзорниот одбор на Банката, се применуваат од сите вработени во Банката.

Преку работата на Центарот и неговите активности, Банката придонесува кон подобрување на комуникацијата помеѓу организациските единици и зголемувањето на свесноста на вработените во Банката за почитување на работната етика, интегритетот и следење и имплементирање на новините во правната регулатива во секојдневното професионално делување.

Банката има воспоставено внатрешни контролни системи и механизми за идентификување, следење и управување со ризиците, одржува адекватно ниво на ликвидност, има воспоставено систем на корпоративно управување, што овозможува навремено идентификување, следење и контрола на ризиците на кои е изложена.

На 31.12.2022 година, Банката е во согласност со лимитите на изложеност, солвентноста и адекватноста на капиталот и сопствените средства, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција определени со законските и подзаконските акти пропишани од НБРСМ, односно Банката е усогласена од материјален аспект, со регулативата, пропишана од НБРСМ.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

е) Обелоденување за управување со ризици

Квантитативните информации за секој ризик одделно се дадени во белешките 2.1, 2.2, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3 и 3. Квалитативните информации за поодделни видови ризици следуваат во продолжение (Точка 2).

2. Обелоденувања за управување со ризиците

Активностите на Банката се изложени на разни финансиски ризици и тие активности вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со одреден степен на ризик или комбинација на ризици. Преземањето на ризикот е основа на финансискиот бизнис и оперативните ризици се неизбежна последица на работењето. Затоа, целта на Банката е да постигне одреден баланс помеѓу ризикот и повратот на средствата и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти од финансиското работење на Банката.

Политиките за управување со ризици на Банката се проектирани за да ги идентификуваат и анализираат ризиците, да определат одредени лимити и контроли, да вршат мониторинг на ризиците и да ги почитуваат лимитите преку веродостојни и современи информациски системи. Банката редовно ја ревидира политиката и системите на управување со ризици, во согласност со промените на пазарот, производите и појавата на најдобри решенија.

Управувањето со ризици се спроведува од страна на Секторот за ризици, евалуација и контрола во Банката, применувајќи ги политиките кои се одобрени од страна на Надзорниот Одбор. Надзорниот одбор обезбедува, во пишана форма, принципи за севкупните управувања со ризиците и политики кои ги покриваат специфичните области како што се кредитниот ризик, валутниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот на ликвидност. Понатаму, Секторот за внатрешна ревизија е одговорен за независно надгледување на управувањето со ризици и начинот на контрола.

Најважните видови ризик на кои Банката е изложена се кредитен ризик, ризик на ликвидност, пазарен ризик и други оперативни ризици. Пазарниот ризик ги опфаќа валутниот ризик, ризикот од каматни стапки и други пазарни ризици.

2.1 Кредитен ризик

Банката е изложена на кредитен ризик кога клиентот ќе предизвика финансиска загуба од неисполнување на својата обврска кон Банката. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик во работењето на Банката, и затоа раководството внимателно ја разгледува изложеноста на кредитниот ризик. Изложеноста на кредитниот ризик примарно настанува кај кредитните активности, односно кредитите и побарувањата, и инвестиционите активности во должничките инструменти и други хартии од вредност во активата на Банката. Кредитен ризик постои и кај вонбилансните финансиски инструменти. Управувањето и контролата на кредитниот ризик е централизирано во Службата за управување со ризици во рамките на Секторот за ризици, евалуација и контрола кој е одговорен пред Управниот одбор.

2.1.1 Мерење на кредитен ризик

Банката во 2022 година изврши класификација и утврди исправка на вредност и посебна резерва на поединечна основа за сите кредитни изложености.

2.1.1.1 Кредити и побарувања

Мерењето на кредитниот ризик поврзан со кредити и побарувања дадени на клиенти и банки, се спроведува преку:

- класификација на кредитната изложеност врз основа на:
 - кредитната способност на клиентот / финансискиот проект и
 - уредноста во намирување на обврските;
- утврдување на исправка на вредност и посебна резерва.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)

Системот за класификација е развиен интерно и ја комбинира финансиската анализа со оценките на кредитниот референт и потврдување каде што е возможно со споредување на дополнителни екстерни податоци. Клиентите на Банката се класификуваат во пет ризични категории. Методологијата за класификација на кредитната изложеност редовно се ревидира и надградува, доколку е потребно тоа.

Систем за класификација на Банката

Категории на Банката

А

Б

В

Г

Д

Измените во условите за класификација на кредитната изложеност во соодветна категорија на ризик, согласно со Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик се однесуваат пред сè на: 1) дозволени исклучоци за доцнење најмногу два пати во последните шест месеци, 2) критериуми за класификација на реструктурираните побарувања согласно со фазата во која се наоѓаат како и 3) дефинирање на нови услови за целосно резервирање на побарувањата (побарувањата кои имаат признат колатерал, а доцнат над 3 години треба да бидат целосно резервирани, како и побарувањата кои доцнат над 2 години, а немаат признат колатерал).

Критериумот за класификација на финансиските средства или преземените обврски во ризичните категории А, Б, В, Г и Д е како што следува:

Во категорија на ризик „А“ се класифицира:

- побарувања од Европската централна банка, како и од централните влади и централните банки на земјите чиешто побарувања согласно со методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот имаат пондер на ризичност од 0 %;
- делот од кредитната изложеност којшто е обезбеден со првокласни инструменти за обезбедување, доколку инструментот се активира во рок од 60 дена од рокот на достасувањето на таа изложеност;
- финансиската состојба и паричните текови на клиентот овозможуваат негово непречено работење и можност за намирување на тековните и идните обврски кон Банката;
- кредитната изложеност чиешто обврски се извршуваат со задоцнување до 31 ден, или со исклучок до 60 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 32 до 60 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност којашто се наоѓа во последната година од пробниот период.

Во категорија на ризик „Б“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој поради финансиски слабости се очекуваат потешкотии во намирувањето на неговите обврски;

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)

- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 60 дена, или со исклучок до 90 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 61 до 90 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност којашто има третман на реструктурирана кредитна изложеност;
- кредитната изложеност којашто најмалку една година нема третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Во категорија на ризик „В“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент/проект чишто парични приливи се несоодветни за редовно намирување на обврските;
- кредитната изложеност кон клиент/проект со несоодветна рочна структура на изворите на финансирање и неговите приливи;
- кредитната изложеност кон клиент/проект чијашто задолженост е висока во споредба со капиталот и/или, клиент кој има значителен долг кон доверителите;
- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој Банката не располага со потребните и ажурирани информации за оцена на кредитната способност на клиентот, односно квалитетот на проектот;
- кредитната изложеност којашто има третман на реструктурирана кредитна изложеност и исполнет е најмалку уште еден критериум од оваа категорија на ризик;
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 120 дена, или со исклучок до 180 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 121 до 180 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност кон клиентот нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице со кредитен рејтинг повисок од рејтингот од алинејата 7 од оваа категорија, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице за кое не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.

Банката може да не ја класифицира кредитната изложеност кон клиентот од алинеите 6 и 7 во категоријата на ризик „В“, доколку:

- изложеноста е врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер;
- финансискиот кредит е помал од 31.000.000 денари (доколку финансискиот кредит е даден во странска валута, се зема предвид денарската противвредност на дадениот кредит); или
- финансискиот кредит е еднаков или поголем на/од 31.000.000 денари, а изложеноста на Банката е поголема од износот на финансискиот кредит и Банката извршила исправка на вредноста, односно издвоила посебна резерва, најмалку во износот над 20 % од износот на финансискиот кредит, при што кредитната изложеност или клиентот ги исполнува условите за класификација во друга категорија на ризик.

Во категорија на ризик „Г“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент којшто е неликвиден;

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)

- реструктурирана нефункционална кредитна изложеност за која клиентот доцни повеќе од 60 дена или за која е одобрено ново реструктурирање;
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 240 дена, или со исклучок до 300 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 241 до 300 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност кон клиент (вклучувајќи ги и владите и централните банки) со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент со кредитен рејтинг повисок од рејтингот од алинејата 4 од оваа категорија, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент кој нема кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.

Банката може да не ја класифицира изложеноста од алинеите 4, 5 и 6 од категоријата на ризик „Г“, доколку станува збор за вонбилансно побарување врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер или доколку станува збор за изложеност кон друга банка, врз основа на тековни сметки во странска валута во странство.

Во категорија на ризик „Д“ се класифицира:

- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување над 241 ден, односно над 600 дена за кредитната изложеност за која има признат колатерал;
- кредитната изложеност кон клиент над кој е воведена стечајна постапка, освен во случај кога за клиентот е усвоен план за реорганизација согласно со закон;
- кредитната изложеност кон клиент кој го оспорува постоењето на кредитната изложеност (во судска или вонсудска постапка).

2.1.1.2 Должнички и останати хартии од вредност

За должничките и останатите хартии од вредност, во делот за управување со изложеноста кон кредитен ризик се употребуваат класификации во зависност од издавачот: НБРСМ, Република Северна Македонија, САД и Сојузна Република Германија. Вложувањата во таквите хартии од вредност претставуваат начин да се зголеми кредитниот квалитет и во исто време да се одржуваат достапни извори на средства за пресретнување на барањата за финансирање.

Вложувања се дозволени само во ликвидни хартии кои имаат висок кредитен рејтинг. Со високиот кредитен рејтинг, раководството на Банката не очекува договорната страна да не ги исполнува своите обврски. Максималната изложеност кон кредитниот ризик е претставена со сметководствената вредност на секое финансиско средство во Билансот на состојба.

2.1.2 Политика на контрола на лимити и политика на ублажување на ризикот

Банката управува, ги ограничува и контролира концентрациите на кредитни ризици, каде и да се забележани, особено кај поединечните клиенти и групи, како и кај индустриските и географските ризици.

Банката ги структурира нивоата на кредитен ризик што таа ги презема со поставување на ограничувања на износот на прифатен ризик во однос на еден кредитобарател, или група

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.2 Политика на контрола на лимити и политика на ублажување на ризикот (продолжува)

кредитобаратели и во однос на географска и индустриска сегментација. Таквите ризици се следат постојано и подлежат на ревизии на годишно или почесто ниво, кога тоа се смета за потребно. Нивоата на ограничувања на кредитен ризик по производ и индустриски сектор се одобруваат од Надзорниот одбор.

Изложеноста на кредитниот ризик, исто така, се управува преку редовни анализи на способноста на кредитобарателите и потенцијалните кредитобаратели, да ги исполнат обврските за плаќање на камата и главница и со менување на овие лимити при одобрување на кредити каде е соодветно тоа.

Неколку други специфични мерки за контрола и ублажување на кредитниот ризик се прикажани подолу.

2.1.2.1 Обезбедување

Банката применува голем број политики и искуства за намалување на кредитниот ризик. Највообичаениот начин е земање гаранција за одобрените средства, што е и често применувано. Банката имплементира насоки за прифатливоста на специфичните класи на обезбедување или ограничување на кредитниот ризик.

Главни типови на обезбедување за кредити и побарувања се:

- парични депозити;
- хипотека на станбен имот;
- хипотека на деловни простории;
- банкарски и корпоративни гаранции;
- финансиски инструменти (должнички и сопственички хартии од вредност); и
- друго прифатливо обезбедување кое Банката го дефинирала во интерните акти.

Кредитите одобрени на претпријатија и население вообичаено се обезбедени, а пречекорувањата на сметки и кредитни картички издадени на население се обезбедени со меници во полн износ. Со цел да се минимизира загубата од кредити, Банката ќе побара дополнително обезбедување од клиентите веднаш штом ќе се забележат индикатори за загуби поради оштетување за релевантните поединечни кредити и побарувања.

За целите на финансиските извештаи (белешка 22.2Б), кредитите и побарувањата од други комитенти кои се обезбедени со меници, се прикажуваат како необезбедени. Генерално, Банката не бара обезбедување по основ на кредити и пласмани во банки.

Должничките хартии од вредност, благајничките записи и други записи во кои Банката вложува обично не се обезбедени.

2.1.2.2 Кредитни обврски

Примарната цел на овие инструменти е да осигурат дека средствата се расположливи по барање на клиентите. Гаранциите и акредитивите го имаат истиот кредитен ризик како кредитите и се осигурени со исто обезбедување како кредитите.

2.1.3 Политики на оштетување и резерви

Интерните системи на рангирање кои се опишани во белешка 2.1.1 го прикажуваат квалитетот на кредитната изложеност од одобрувањето, па сè до нејзината целосна отплата. Исправката на вредност и посебната резерва се признаваат во финансиските извештаи и ја претставуваат загубата која Банката ја очекува врз основа на објективни докази на оштетување.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.3 Политики на оштетување и резерви (продолжува)**

Интерните рангирања му помагаат на раководството да одреди дали објективните докази за оштетувања постојат, а кои се засновани на следните критериуми поставени од Банката:

- неисполнување на договорно плаќање на главнина или камата;
- потешкотии во паричниот тек на кредитокорисникот (пр. коефициент на акционерски капитал, процент на нето-приход од продажби);
- прекршување на договорот и условите на кредитот;
- започнување на постапка за стечај;
- намалување на конкурентната положба на кредитокорисникот; и
- намалување на вредноста на обезбедувањето.

Проценката обично го вклучува применото обезбедување (вклучувајќи ја повторната потврда за нејзината способност да стапи на сила) и однапред примените средства за таа поединечна сметка.

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и на останатите активни билансни и вонбилансни позиции се врши во согласност со регулативата пропишана од НБРСМ.

Процентите кои се применуваат поодделно за секоја ризична категорија во 2022 и 2021 година се движат во следниве рамки:

<u>Ризична категорија</u>	<u>Интервал за резервации</u>
А	од 0,01 % до 5 %
Б	над 5 % до 20 %
В	над 20 % до 45 %
Г	над 45 % до 70 %
Д	над 70 % до 100 %

2.1.4 Максимална изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на кредитен ризик пред давање обезбедување или други кредитни подобрувања (белешка 2.1 А) претставува сценарио за најлошиот можен случај за изложеност на кредитен ризик на Банката на 31.12.2022 и 31.12.2021 година, без да се земе предвид кое било примено обезбедување или други кредитни подобрувања кои се додадени. За средствата во Билансот на состојба, изложеноста се базира на нето-сметководствена вредност како што е искажано во Билансот на состојба.

За целите на финансиските извештаи (белешка 2.1), Банката ги поврза групите на кредитен ризик (Група 1, 2, 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и категориите на ризик од Одлуката за методологија за управување со кредитниот ризик, и извести на следниот начин:

- во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категориите на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.5 Објективна вредност на средствата земени за заштита на кредитниот ризик

Објективната вредност на обезбедувањето која е прикажана во белешка 2.1.Б е утврдена од овластени проценители и претставува вредност која е реална за законските сопственици на средствата.

2.1.6 Должнички инструменти, благајнички записи и други записи

Анализата на должнички инструменти, државни записи и обврзници издадени од држави според вид на вложување е прикажана во белешките 18 и 23. Издавачи на хартиите од вредност се Република Северна Македонија, НБРСМ, САД и Сојузна Република Германија. Според „Стандард и Пурс“ (Standard & Poor's Ratings Services), Република Северна Македонија е рангирана со ББ- за долгорочен и Б за краткорочен рејтинг со стабилен изглед. Според „Фич“ (Fitch Rating Agency) е рангирана во ББ+ за долгорочен рејтинг за домашна и странска валута со негативен изглед и Б за краткорочен рејтинг за домашна и странска валута со негативен изглед.

2.2 Ризик на ликвидност

Ризикот од ликвидност е ризикот кога Банката не е во можност да ги исполни своите обврски на плаќање соодветно кога тие ќе достасаат и да ги замени средствата кога ќе бидат повлечени. Последица од ова може да биде неисполнување на обврската да се исплатат депонентите и да се исполнат обврските по основ на кредитите.

2.2.1 Рочност на финансиски средства и обврски

Белешката 2.2 ги претставува тековите на паричните приливи и одливи на финансиските средства и обврски на Банката според преостанатата договорна достасаност на датумот на Билансот на состојба. Износите кои се прикажани во белешката се договорните недисконтирани парични текови.

Средствата со кои можат да се исполнат сите обврски се паричните средства, средствата во НБРСМ, хартии од вредност, средства обезбедени по пат на наплата на пласмани и кредити кон банки и кредити и побарувања кон комитенти.

Во текот на 2021 година, стапи на сила новата Одлука за методологијата за управување со ликвидносниот ризик (Службен весник на РСМ бр. 146/20) со примена од 01.01.2021 година, а со која се пропишува методологијата за управување со ликвидносниот ризик со која се определуваат опфатот и елементите на управувањето со ликвидносниот ризик.

Согласно со законската и интерната регулатива, Банката, на месечна основа ги изготвува следните извештаи за управување со ликвидносниот ризик:

- извештаи за рочната структура на активата и пасивата на збирно ниво и според секоја значајна валута;
- извештај за следење на концентрацијата на изворите на средства според најголемите депоненти;
- извештај за следење на концентрацијата на изворите на средства според инструменти, односно производи;
- извештај за цената на изворите на средства и нивната рочност;
- извештај за можноста за обновување на изворите на средства;
- извештај за утврдување расположливи неоптоварени средства;
- извештаи за стапката на покриеност со ликвидност на збирно ниво и според секоја значајна валута; и
- извештај за интерните ликвидносни показатели.

Горенаведените извештаи се доставуваат до НБРСМ во рок од 15 дена за месецот за кој се известува.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжува)

2.2.1 Рочност на финансиски средства и обврски (продолжува)

Покрај извештаите од оваа одлука, Банката е должна најмалку еднаш годишно да ја извести НБРСМ за:

- износот и основот на дополнителниот паричен одлив од оваа одлука;
- секое намалување на кредитната способност на Банката коешто е значајно од аспект на секој склучен договор од оваа одлука;
- производите и услугите од точката 49 став 3 од одлуката за кои утврдила дека веројатноста и износот на паричниот одлив се значајни за работењето на Банката.

Банката во текот на 2022 година редовно ја утврдуваше Стапката на покриеност со ликвидност (СПВ), која се движеше во рамките на законски утврдениот лимит, односно над него.

На месечна основа, Банката применува конзервативен стрес-тест на ликвидносен ризик во повеќе нивоа на сценарија и интензитети, со основна претпоставка за одлив на повисок процент на депозитите на комитентите, обврските по кредити и плаќања по основ на вонбилансни инструменти и лимити. Резултатите од спроведените стрес-тест сценарија укажуваат на поседување на високоликвидна позиција на Банката и способност за регулирање на достасаните обврски во секој момент.

Заклучно со 31.12.2022 година Банката реализира ликвидносен вишок при комбинирано стресно сценарио, за период подолг од 3 месеци.

Дополнително, Банката поседува високо ниво на стабилност на депозитите на комитентите по видување (во Извештајот 2.2 прикажани во рочен блок до 1 месец).

Банката, исто така, може да се справи со неочекуваните нето-одливи на парични средства, со продавање на хартии од вредност и изнаоѓање на дополнителни финансиски извори.

2.3 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од промена на пазарните цени, како што се промена на каматните стапки, цена на капиталот, промена на девизните курсеви и кредитната маргина (со исклучок на промените во односите помеѓу должникот и доверителот) кој ќе влијае врз приходите на Банката или врз вредноста на финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се контролира кредитната изложеност во прифатливи рамки, заради оптимизирање на повратот од ризик.

Македонската економија, како мала и отворена, е исклучително зависна од случувањата во европската економија, како наш најзначаен трговски партнер. Со воениот конфликт меѓу Русија и Украина, развојот на настаните, санкциите и продолженото времетраење на кризата се намали економскиот раст во ЕУ со што се зголеми неизвесноста за состојбата и во домашната економија. И покрај тоа што нашата економија нема директна изложеност кон руската и украинската економија, геополитичките тензии делуваа во насока на значително повисока инфлација, при веќе присутни притисоци врз цените како резултат на нарушените пазари на енергентите и на основните производи. Сето ова негативно влијаеше на финансиската кондиција на компаниите, перформансите од нивното работење, како и на расположливиот доход на домаќинствата. Сепак, Банката засега нема значајни директни изложености кон поврзани страни или пак клучни клиенти или добавувачи од земјите вклучени во конфликтот.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

Во тековното работење, средствата и обврските на Банката се изложени на промена на вредноста како резултат на пазарните движења на следните ризични фактори: девизен курс, каматни стапки, цени на хартии од вредност, вложување на кредитното портфолио на Банката. Согласно со историските и искуствените податоци, Банката подготвува екстремни стрес-тест сценарија кои укажуваат на ефектите од промената на средствата и обврските врз адекватноста на капиталот, сопствените средства, средствата и обврските и добивката/загубата на Банката. Претпоставките и резултатите од тековните ефекти од стрес-сценаријата се прикажани во белешка 2.3.1 А.

Согласно со Одлуката за методологија за утврдување на адекватноста на капиталот, Банката го исполнува законски пропишаниот лимит за портфолиото за тргување, при што нема обврска за издвојување на капитал за управување со пазарен ризик и следствено не го пополнува извештајот 2.3.1 Б.

2.3.2 Каматен ризик

Банката е изложена на ризик од промена на каматните стапки поради тоа што каматно-чувствителните средства (вклучувајќи ги и инвестициите) и каматно-чувствителните обврски доспеваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е изложена и на основен ризик, кој претставува разлика во карактеристиките на повторно определување на каматната стапка на различните индекси на променлива стапка, како што се каматна стапка на благајнички записи од Народна банка, Национална референтна каматна стапка (НРКС), ЕУРИБОР и различни видови камати.

Активностите за управување со ризик се насочени кон оптимизирање на нето-каматниот приход, земајќи ги предвид пазарните каматни стапки кои се во согласност со деловните стратегии на Банката.

Активностите за управување со ризикот од средствата и обврските се спроведуваат во контекст на чувствителноста на Банката на промените на каматните стапки. Генерално, Банката е чувствителна на средства поради поголемиот износ на каматно-чувствителните средства во однос на каматно-чувствителните обврски. Изложеноста на каматниот ризик главно произлегува од позициите во банкарската книга; особено во услови на ниски каматни стапки во текот на првата половина од 2022 каде што Банката забележа зголемен обем на кредити со фиксна и променлива каматна стапка (притоа намалувајќи ги кредитите со прилагодливи каматни стапки, поради спроведувањето на препораката на НБРСМ за исклучување на прилагодливите каматни стапки во новите договори за кредити и депозити) на страната на активата и трансформација на депозитите од орочени во депозити по видување, на страната на пасивата. Во втората половина од 2022, во услови на зголемена инфлација, се забележува раст на променливите каматни стапки, како кај EURIBOR-от, кои бележат позитивен предзнак, така и кај домашните референтни стапки, благајнички записи и НРКС, во кои услови Банката се определи за вложување во краткорочни хартии од вредност на странските пазари кон крајот на годината, кои бележат поголеми каматни приходи од долгорочните, прилагодувајќи се кон новонастанатите економски услови. Стабилноста на економијата, околината и растечката инфлација особено влијаат на активностите за управување со ризикот од промена на каматните стапки.

Белешките 2.3.2 А и 2.3.2 Б ја прикажуваат изложеноста на Банката на ризици од каматни стапки категоризирани според преостанатиот период на следна промена на каматната стапка.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.3 Пазарен ризик (продолжува)****2.3.3 Валутен ризик**

Банката е изложена на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Нето-изложеноста на Банката се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на девизи заради надоместување на краткорочни отстапувања. Изложеноста на Банката на валутен ризик е прикажана во белешката 2.3.3.

На годишна основа, Банката спроведува стрес-тестирање на изложеноста на валутен ризик со примена на претпоставката за ефектот од депрецијација и апрецијација на девизниот курс за 20 % и комбинирани сценарија. Резултатите од стрес-тестирањето на годишно ниво се прикажани во белешката 2.3.1 А и тие укажуваат дека и со примена на дадените претпоставки стапката на адекватност на капиталот е на очекуваното ниво.

2.3.4 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во Банката, надворешни настани и правниот ризик.

Банката има воспоставено Политика за управување со оперативен ризик која е усвоена од Надзорниот одбор на Банката. Истата политика редовно се ревидира од Надзорниот одбор, а согласно со Одлуката за управување со ризици донесена од НБРСМ. Политиката најмалку еднаш годишно е предмет на оценување на нејзината соодветност од страна на Надзорниот одбор.

Во рамките на Политиката, Банката ги дефинира оперативните ризици како ризици коишто настануваат заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи и луѓе или заради надворешни настани. Определбата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратемскиот ризик и ризикот од губење на доброто име (репутацискиот ризик). Меѓутоа поради значењето што го има репутацискиот ризик, тој се зема предвид при управувањето со оперативните ризици.

Целта во управувањето со оперативните ризици е да се ограничи обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Банката гледано од финансиски аспект, како и од аспект на угледот на Банката. Банката ги прифаќа оние оперативни ризици кои доколку се реализираат нема да имаат значаен ефект врз финансискиот резултат, односно нема да го загорзат понатамошното работење на Банката. За постигнување на таа цел, Политиката и актите што произлегуваат од неа воспоставуваат конзистентен пристап во управувањето со оперативните ризици.

Банката пресметува капитално барање за покривање на оперативните ризици користејќи го стандардизираниот пристап според локалната регулатива.

2.4. ESG

Еколошките, социјалните и ризиците од управувањето (ESG) не претставуваат нова категорија на ризик, туку повеќе отежнувачки фактор за видовите ризици, не само за кредитниот и оперативниот ризик. Групацијата ги интегрира и управува со нив во воспоставената рамка за управување со ризик. Управувањето со ESG-ризиците ги следи упатствата на Европската централна банка (ECB) и Европската банкарска асоцијација (EBA) со тенденција за сеопфатно интегрирање во сите релевантни процеси. Сè уште недостига достапност на податоци за ESG во регионот каде што работи НЛБ Групацијата. Сепак, Групацијата се стреми да добие релевантни податоци за клиентите како предуслов за адекватно одлучување и соодветно проактивно управување со ESG-ризиците.

Банката е ангажирана за придонесување на одржливи финансии со инкорпорирање на еколошките, социјалните и ризиците од управување (ESG) во своите деловни стратегии, рамката за

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.4 ESG (продолжува)**

управувањето со ризик и аранжмани за внатрешно управување. Со усвојувањето на програмата за одржливост на НЛБ Групацјата, Банката имплементираше елементи на одржливост во својот деловен модел. Така, одржливите финансии ги интегрираат критериумите за ESG во деловните и инвестициските одлуки на Банката за трајна корист на клиентите на Банката и општеството. Комитетот за одржливост на НЛБ Групацјата ја надгледува интеграцијата на факторите на ESG во деловниот модел на НЛБ Групацјата. Управувањето со ESG-ризиците се однесува на целокупниот процес на одобрување на кредити на НЛБ Групацјата и поврзаното управување со кредитното портфолио. Ги следи упатствата на Европската централна банка (ЕЦБ) и Европската банкарска асоцијација (ЕБА) со тенденција на нивна сеопфатна интеграција во сите релевантни процеси. Достапноста на податоците за ESG во регионот каде што работи НЛБ Групацјата сè уште недостасува, но сепак, Банката се стреми да добие релевантни податоци за клиентите како предуслов за соодветно одлучување. Дополнително, Банката внимателно ги разгледува потенцијалните ризици за угледот и одговорноста кои би можеле да произлезат од одржливото финансирање на нејзините клиенти.

Управувањето со ризиците се однесува на целокупниот процес на одобрување пласмани во Банката и поврзаното управување со кредитното портфолио. Одржливото финансирање се спроведува преку применета документарна рамка дефинирана во:

- Политика за кредитирање на нефинансиските друштва во НЛБ Банка АД Скопје, каде во посебната глава Еколошка и социјална рамка се дефинирани три категории (забранети, ограничени, нормални активности);
- Рамковна политика за еколошки и социјални аспекти во НЛБ Банка АД Скопје се применува на одредени трансакции со најголем потенцијал за значително еколошко и социјално влијание (листа на исклучување, проверка на усогласеноста со локалната законска регулатива, листа за категорија А проекти);
- Рамковна методологија за класификација според еколошките и социјалните аспекти во НЛБ Банка АД Скопје која обезбедува водич за типичното ниво на инхерентен еколошки и социјален ризик според шифрите од Националната класификација на дејностите (НКД).

Покрај решавањето на ESG-ризиците во сите релевантни фази од процесот на одобрување кредити, релевантните критериуми за ESG се земени предвид и во процесот на евалуација на колатералот. На ниво на портфолио, Групацјата не се соочува со некоја голема концентрација кон специфичните индустриски сектори изложени на климатски ризик согласно со Номенклатурата на економски активности (НКД), при што улогата на транзицискиот ризик е преовладувачка.

3. Адекватност на капиталот

Целите на Банката кога управува со капиталот, кој е поширок концепт од прикажаниот „Акционерски капитал“ во самиот Биланс на состојба, се:

- да се придржува до капиталните барања поставени од регулаторот;
- да ја заштити способноста на Банката за одржување на континуитетот во работењето за да може да продолжи да дава поврат на акционерите и заинтересираните страни; и
- да одржи силна капитална основа за да го поддржи развојот на својот бизнис.

Адекватноста на капиталот и сопствените средства се следат на месечна основа од раководството на Банката, применувајќи техники кои се базирани на насоките добиени од НБРСМ за целите на супервизија. Извештаите за адекватноста на капиталот се доставуваат до НБРСМ на квартална основа или почесто на барање од НБРСМ.

НБРСМ пропишува секоја банка или банкарска група да: (а) држи минимално ниво на пропишан капитал од 310.000.000 денари, (б) да ги исполнува пропишаните капитални бафери и в) показателот за вкупен пропишан капитал во однос на ризично пондерираната актива да е на или над нивото на усогласениот минимум од 8 %.

3. Адекватност на капиталот (продолжува)

Согласно со законската регулатива, Банката ги почитува следниве стапки:

- редовниот основен капитал не смее да биде понизок од 4,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- основниот капитал не смее да биде понизок од 6 % од активата пондерирана според ризиците;
- стапката на адекватност на капиталот не смее да биде пониска од 8 % од активата пондерирана според ризиците; и
- заштитни слоеви на капиталот и тоа: заштитен слој за зачувување на капиталот (2,5 %), противцикличен заштитен слој на капиталот (до 2,5 %), заштитен слој на капиталот за системски значајни банки (од 1 % до 3,5 %) и системски заштитен слој на капиталот (од 1 % до 3 %).

Врз основа на супервизорска оценка на профилот на ризик на Банката, НБРСМ утврди капитален додаток од 3,25 процентни поени (претходно 3 процентни поени) над минималното законски утврдено ниво на адекватност на капиталот, така што Банката во 2022 година е должна да ја одржува стапката на адекватност на капиталот на ниво повисоко од 11,25 %, не вклучувајќи ги заштитните слоеви на капиталот.

Почнувајќи од јануари 2023, Банката треба да го исполнува капиталниот додаток над минималното законски утврдено ниво на стапката на адекватност на капиталот со редовниот основен капитал (претходно, капиталниот додаток Банката можеше да го исполни со кој било квалитет на капитал, односно која било компонента на сопствените средства).

Дополнително, Банката е должна да ја одржува заштитните слоеви на капитал и тоа:

- заштитен слој за зачувување на капиталот, со стапка од 2,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- заштитен слој за системски значајна банка, со стапка од 2,0 % (претходно 1,5 %) од активата пондерирана според ризиците (Банката требаше да ја постигне и одржува оваа стапка на заштитен слој на капиталот од 31.03.2022);
- системски заштитен слој во моментот не е применлив за Банката; и
- противцикличен заштитен слој на капиталот од 0,5 % (почнувајќи од 1.8.2023).

Банката треба да постигне и одржува стапка на адекватност од 16,25 % почнувајќи од 1.8.2023.

Сопствените средства на Банката се состојат од:

- основен капитал кој се состои од Редовен основен капитал (капитални инструменти, премија од продажба на капиталните инструменти, задолжителна општа резерва, задржана нераспоредена добивка којашто не е оптоварена со какви било идни обврски, тековна добивка или добивка на крајот на годината и збир на сеопфатна добивка или загуба согласно со насоките од НБРСМ) и Додатен основен капитал (капитални инструменти и премија од продажба на капиталните инструменти, коригирани за одбитни ставки/корекции согласно со насоките од НБРСМ), и
- дополнителен капитал кој се состои од капитални инструменти и субординирани кредити и премија од продажба на капиталните инструменти, коригирани за одбитни ставки/корекции согласно со насоките од НБРСМ.

Активата пондерирана според кредитен ризик претставува збир на пондерираната вредност на сите билансни и вонбилансни побарувања. Билансните и вонбилансните побарувања се распоредени во соодветни категории на изложеност и на нив им се доделува соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето, а притоа земајќи го предвид влијанието на инструментите за кредитна заштита.

Активата пондерирана според валутниот ризик претставува збир од апсолутниот износ на нето-позицијата во злато и агрегатната девизна позиција на Банката. Агрегатната девизна позиција на Банката ги вклучува девизните активни и пасивни позиции. Нето спот-позициите и нето форвард-позициите, коишто се класифицирани во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ се прикажуваат на нето-основа, односно се намалуваат за соодветниот износ на исправката на вредноста/посебната резерва.

3. Адекватност на капиталот (продолжува)

За утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик, Банката го користи стандардизираниот пристап кој подразбира распоредување на резултатите од остварените финансиски активности според утврдени принципи во осум деловни линии.

За двете презентирани години, Банката ги исполни сите пропишани капитални барања, капиталниот додаток и пропишаните заштитни слоеви капитал кои ги покрива со редовниот основен капитал на Банката и тоа за 2022: 18,15 % (2021: 17,98 %).

4. Известување според сегменти

За цели на известувањето, Банката ги обелоденува податоците според оперативни сегменти еднакви на деловните линии кои се утврдени со „Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“ и примената на стандардизираниот пристап.

4.1 Оперативните сегменти

Банката одделно ги обелоденува информациите за секој значаен оперативен сегмент. Еден сегмент се смета за значаен доколку е исполнет кој било од квантитативните прагови:

- приходот на сегментот учествува со 10 % или повеќе во вкупните приходи на Банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10 % или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу вкупната добивка на сите оперативни сегменти кои прикажале добивка или вкупната загуба на сите оперативни сегменти кои прикажале загуба; и
- средствата на сегментот учествуваат со 10 % или повеќе во вкупните средства на Банката.

Оперативните сегменти според кои Банката известува се:

- банкарство на мало (физички лица и мали друштва);
- комерцијално банкарство (средни и големи трговци согласно со Законот за трговски друштва);
- платен промет и порамнување;
- сите останати незначајни сегменти (услуги поврзани со финансирање трговци коишто согласно со Законот за трговски друштва се сметаат за средни и големи трговци, тргување и продажба, услуги како агент, управување со средства, брокерски услуги на мало (физички лица и мали друштва));
- нераспоредени финансиски активности.

За целите на известувањето според сегменти, Банката:

- ги дели ставките од Билансот на успех по одделни оперативни сегменти и ги идентификува приходите/расходите по одделни оперативни сегменти;
- ги идентификува средствата и обврските по одделни оперативни сегменти.

Квантитативните информации за известување по оперативни сегменти се прикажани во белешка 4А.

4.2 Концентрација на вкупни приходи и расходи по значајни комитенти

Банката ги прикажува значајните клиенти и лицата поврзани со нив според сегментите и тоа вкупниот износ на приход и расход за периодот по која било основа. Значаен клиент е физичко или правно лице, како и лица поврзани со него, доколку Банката остварува 10 % или повеќе од своите вкупни деловни приходи или деловни расходи.

На 31.12.2022 и 31.12.2021 година не утврдила значајни клиенти.

4. Известување според сегменти (продолжува)

4.3 Географски подрачја според кои Банката известува се:

- Република Северна Македонија;
- Земји членки на Европската Унија;
- други европски земји, надвор од Европската Унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји кои Банката ги идентификува како поединечно значајни географски сегменти;
- сите останати незначајни географски сегменти;
- неалоцирано.

5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

5.1 Објективна вредност на финансиски средства и обврски кои не се мерат според објективна вредност

5.1.1 Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на парични средства и парични еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека вклучуваат готовина и ностро-сметки кои претставуваат нерестриктивни побарувања, како и побарувања по депозити во НБРСМ кои достасуваат во краток рок.

5.1.2 Пласмани и дадени кредити на други банки и вложувања во хартии од вредност

Пласманите во и кредити на други банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите во и кредити на други банки е базирана на дисконтираниот паричен тек, користејќи ги каматните стапки кои преовладуваат на пазарот на пари. Објективната вредност на депозитите орочени преку ноќ е иста со нивната сметководствена вредност поради краткиот рок на достасување.

Проценетата објективна вредност на вложувањата во хартии од вредност со фиксна камата е базирана на дисконтираниот паричен тек, користејќи ја преовладувачката каматна стапка на пазарот на пари за долгови со сличен кредитен ризик и преостаната достасаност.

5.1.3 Кредити и побарувања на комитенти

Кредитите и побарувањата на комитентите се прикажани по амортизирана вредност намалени за исправката на вредноста. Проценетата објективна вредност на кредитите и побарувањата претставува дисконтирана сума на идните приливи на парични средства кои се очекуваат да бидат примени. Со цел да се утврди објективната вредност, очекуваните приливи се дисконтираат користејќи ги каматните стапки кои преовладуваат на пазарот на датумот на изготвување на Билансот на состојба.

5.1.4 Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната објективна вредност.

5.1.5 Депозити на останати банки и комитенти, други депозити, кредити и субординирани обврски

Проценетата објективна вредност на депозити по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити, претставува износ кој треба да се исплати по видување.

5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)

5.1 Објективна вредност на финансиски средства и обврски кои не се мерат според објективна вредност (продолжува)

5.1.5 Депозити на останати банки и комитенти, други депозити, кредити и субординирани обврски (продолжува)

Проценетата објективна вредност на депозити кои носат фиксна камата и кредити и субординирани обврски кои не котираат на активен пазар се утврдува врз основа на дисконтираните текови на парични средства, користејќи пазарни каматни стапки за новите долгови со слична преостаната достасаност.

5.1.6 Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите обврски е еднаква на нивната објективна вредност.

Белешката 5.А ги прикажува сумарно сметководствената и објективната вредност на финансиските средства и обврски од Билансот на состојба.

5.2 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Банката ги класификува финансиските средства и обврски согласно со хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не. Врз основа на тоа постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

- Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Во Ниво 1 влегуваат еврообврзници издадени од Република Северна Македонија – Министерство за финансии и сопственички хартии од вредност кои се тргуваат на Македонска берза на хартии од вредност за кои има податоци за котирана куповна цена;
- Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Во Ниво 2 влегуваат дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик (Fx forward и Fx swap), сопственички хартии од вредност издадени од VISA Inc USA и финансиски обврски – трансакции врз основа на акции подмирени со парични средства;
- Ниво 3 – објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти. Во Ниво 3 влегуваат сопственичките хартии од вредност издадени од SWIFT SCRL Belgium.

Во белешката 5.Б.1 се прикажани квантитативните информации за класификација на финансиските средства и обврски според нивоа на објективна вредност.

ж) Настаните по датумот на Билансот на состојба

По 31.12.2022 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак дополнителни настани освен погоре обелоденетите, а кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

3) Белешки кон финансиските извештаи**Дополнителни обелоденувања поврзани со белешките кон финансиските извештаи****Извештај за промените во капиталот и резервите и Белешка 3. Адекватност на капиталот**

Со цел исполнување на бараната стапка на капитална адекватност за 2023 година, на локално ниво (16,25 %) и на ниво на НЛБ Група (16,75 % со вклучен додаток од 50 базични поени како интерен менаџмент-додаток), Надзорниот одбор на Банката одлучи, а по претходно добиена согласност од НБРСМ, дел од добивката по оданочување остварена во периодот 01.01.2022 до 31.12.2022 година, во износ од 730.913 илјади денари, да се вклучи во пресметката на редовен основен капитал со датум 31.12.2022 година. Износот кој е вклучен во пресметката на редовниот основен капитал е ограничен за распределба (исплата) на акционерите во иднина и треба да се потврди на годишното Собрание на акционери на Банката.

Белешка 17. Данок на добивка

Согласно со даночната регулатива, даноците и даночните обврски застаруваат по истек на период од 5 години, со исклучок на даночна измама чиј рок е 10 години. Како резултат на тоа, обврските за даноци на Банката за периодот од 2018 до 2022 година не може да се сметаат за конечни. Какви било дополнителни даноци и пенали, доколку такви постојат, кои може да произлезат во случај на даночна контрола, не можат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

Стапката на данокот на добивка во 2022 и 2021 година изнесува 10 %.

Белешка 18. Парични средства и парични еквиваленти

Благајничките записи се хартии од вредност кои согласно со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи се вклучени во белешката Парични средства и парични еквиваленти. Благајничките записи што ги поседува Банката на 31.12.2022 се должнички хартии од вредност издадени од НБРСМ со рок на достасување од 36 дена и фиксна каматна стапка. Номинирани се во денари. Примарен пазар залагајничките записи се аукциите налагајнички записи што ги организира НБРСМ. На секундарен пазар, тие може да се тргуваат на пазар преку шалтер. На аукциите залагајнички записи може да учествуваат само банки и штедилници.

Ефективната каматна стапка на овие хартии од вредност се движела од 1,25 % до 4,75 % (2021: 1,25 % до 1,50 %) на годишно ниво.

Во белешката Парични средства и парични еквиваленти на позицијата Побарувања врз основа на камати се вклучени обврски врз основа на камати за орочени депозити на Банката до 3 месеци во странски банки, поради негативна каматна стапка во износ од 0 денари (2021: 289 илјади денари). Вкупниот расход на Банката за негативна каматна стапка за тековни сметки, орочени депозити до 3 месеци и задолжителна резерва изнесува 28.106 илјади денари (2021: 26.163 илјади денари).

Белешка 23. Вложувања во хартии од вредност

Белешката Вложувања во хартии од вредност се состои од вложувања во финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до достасување. Тие се состојат од обврзници издадени од државата (континуирани државни обврзници во денари и со валутна клаузула и еврообврзници), државни записи издадени од САД и Сојузна Република Германија и сопственички инструменти.

Обврзници

Континуираните државни обврзници се класифицирани како чувани до достасување во износ од 10.106.580 илјади денари (2021: 11.612.237 илјади денари).

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Белешка 23. Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

Континуираните државни обврзници што ги поседува Банката на 31.12.2022 се со рок на достасување од 2, 3, 5, 10 и 15 години и се номинирани во денари и денари со валутна клаузула во евра. Вкупниот износ на континуираните државни обврзници вклучува камата од 91.572 илјади денари (2021: 96.695 илјади денари). Ефективната каматна стапка е од 0,80 % до 3,50 % на годишно ниво. Во текот на 2023 година ќе достасаат континуирани државни обврзници во номинален износ од 3.800.000 илјади денари.

Еврообврзници класифицирани како чувани до достасување се во износ од 669.712 илјади денари (2021: 683.895 илјади денари). Еврообврзниците што ги поседува Банката на 31.12.2022 се со рок на достасување од 6 години и се деноминирани во евра. Вкупниот износ на еврообврзниците вклучува камата од 13.126 илјади денари (2021: 13.154 илјади денари). Ефективната каматна стапка е од 2,03 % до 2,05 % на годишно ниво.

Еврообврзниците класифицирани како расположливи за продажба се во износ од 3.720.447 илјади денари (2021: 4.121.154 илјади денари). Еврообврзниците што ги поседува Банката на 31.12.2022 се со рок на достасување од 6 и 7 години и се деноминирани во евра. Вкупниот износ на еврообврзниците вклучува камата од 90.949 илјади денари (2021: 91.147 илјади денари). Ефективната каматна стапка е од 1,18 % до 3,13 % на годишно ниво.

Државни записи

Државните записи се класифицирани како чувани до достасување и се вклучени во белешката 23 - Вложувања во хартии од вредност.

Државните записи се издадени од САД и Сојузна Република Германија и се класифицирани како чувани до достасување. Тие се во износ од 1.774.682 илјади денари (2021: 597.247 илјади денари издадени од Република Северна Македонија). Целиот износ ќе достаса во 2023 година. Ефективната каматна стапка е од 1,68 % до 4,18 % на годишно ниво.

Сопственички инструменти

Сопственичките инструменти се издадени од финансиски друштва во износ од 126.332 илјади денари (2021: 125.035 илјади денари).

Во 2022 година Банката ги вреднува сопственичките хартии од вредност според објективна вредност. Вкупното евидентирано зголемување на објективната вредност е во износ од 1.297 илјади денари (2021: 92.112 илјади денари).

Хартиите од вредност се вреднуваат по последна куповна цена на секој ден на тргување на Македонската берза за хартии од вредност, а за странските хартии од вредност цените се обезбедуваат од Bloomberg.

Белешка 24. Вложувања во придружени друштва

НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО е компанија основана од НЛБ Банка АД Скопје, која поседува 49 % од вкупниот основачки капитал на компанијата, NLB Lease&Go, leasing d.o.o. Ljubljana.

Деловната активност на новата компанија опфаќа широк спектар на решенија за лизинг, вклучувајќи осигурување и други поврзани услуги за користење на возила и опрема што ќе се издаваат под лизинг.

Понудата на НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО е наменета за физички и правни лица и опфаќа лизинг на нови и половни автомобили, камиони, автобуси, пловни објекти, земјоделски и градежни машини, како и други видови опрема и машини.

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Банката ги води преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања согласно со регулативата на НБРСМ, при што при преземањето, средствата се водат по почетна сметководствена вредност, што е помал износ од проценетата вредност важечка на датумот на преземање и набавната вредност на преземените средства.

Сметководствената вредност на преземените средства на 31.12.2022 година изнесува 130.416 илјади денари (2021: 110.086 илјади денари), а објективната вредност на 31.12.2022 година изнесува 247.602 илјади денари (2021: 253.329 илјади денари).

За средствата преземени по 11.04.2013 година, на датумот на преземање на средствата, Банката во Билансот на состојба прикажува оштетување над 20 % од почетната сметководствена вредност. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето од 20 % од почетната сметководствена вредност, Банката ја признава оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството. Во тековната 2022 година Банката евидентираше ревалоризациска резерва во износ од 45.457 илјади денари (2021: 183 илјади денари), додека пак евидентирано е ослободување на ревалоризациски резерви од продажба на преземени средства во износ од 57.328 илјади денари (2021: 187 илјади денари).

Банката нема ограничувања при продажба на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања.

Белешка 34.1. Депозити на банки

Во белешката Депозити на банки на позицијата Обврски врз основа на камата за депозити се вклучени побарувања врз основа на камати за тековни сметки на банки, поради негативна каматна стапка за нив во износ од 19 илјади денари (2021: 1 илјада денари). Овие побарувања за камата влегуваат во кредитното портфолио на Банката. Вкупниот приход на Банката од негативната камата од тековни сметки на банки изнесува 268 илјади денари (2021: 18 илјади денари).

Белешка 36. Обврски по кредити

Домашни извори на средства

Во текот на 2022 година, Банката повлече 4 транши од кредитната линија од Земјоделски кредитен дисконтен фонд одобрени преку Министерството за финансии во вкупен износ од 23 илјади евра, наменети за понатамошно финансирање на проекти од областа на земјоделието.

Во 2022 година, повлечени се средства од Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ) – пет транши од кредитната линија на ЕИБ 6 во вкупен износ од 11.500 илјади евра, наменети за финансирање на обртни средства и инвестициони проекти.

Кредитната линија од ЕИБ, како и кредитната линија МСП ПИА ТОС преку РБСМ се обезбедени со меници во форма на нотарски акт и со обврска за востановување на залог на побарувања. Банката има востановено залог во форма на нотарски акт во корист на РБСМ на побарувањата по договорите за поткредит склучени со крајните корисници одобрени од кредитните линии на ЕИБ администрирани преку РБСМ и кредитната линија МСП ПИА ТОС. Со состојба на 31.12.2022 година, износот на обврски по кредити за коишто Банката има обврска да воспостави залог на побарувања во корист на РБСМ по основ на кредитните линии изнесува 24.298 илјади евра.

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 36. Обврски по кредити (продолжува)

Кредитите доделени од Министерството за финансии се обезбедени со меници од Банката.

Странски извори на средства

Во март 2022 година, Банката склучи договори со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) за:

- долгорочен кредит на износ од 2.000 илјади евра, наменет за поддршка на зелена енергија во резиденцијален сектор (Western Balkans Green Economy Financing Facility II).
- кредитната линија на Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) Western Balkans Green Economy Financing Facility – WB GEFF – Residential од 16.09.2020 година (транша Б) во вкупен износ од 200 илјади евра, наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор, односно за приватни лица или групи приватни лица, здруженија за домување и друштва за управување (со станбени објекти), даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.
- кредитната линија на Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) Green Economy Financing Facility II for residential sector од 17.03.2022 година (транша А) во вкупен износ од 2.000 илјади ЕУР, наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор, односно за приватни лица или групи приватни лица, здруженија за домување и друштва за управување со станбени објекти, даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.
- кредитната линија на Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme во вкупен износ од 315 илјади ЕУР, наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент-системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.
- кредитната линија на Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) SME Competitiveness Support Programme во вкупен износ од 1.100 илјади ЕУР, наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент-системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.

На ден 31.12.2022 година, Банката е усогласена со финансиските ковенанти предвидени во договорот.

Белешка 37. Субординирани обврски

На 12.06.2015 година, Банката склучи Договор за субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 11.000 илјади евра. Субординираниот заем од НЛБ д.д. Љубљана беше одобрен со каматна стапка од 6-месечен EURIBOR + 7,5 % годишно и рок на отплата од 10 години (до 2025 година). Со анекс на договор од 26.12.2016 година каматната стапка е утврдена на 6-месечен EURIBOR + 6,25 % годишно со Zero Floor клаузула.

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 37. Субординирани обврски (продолжува)

На 20.12.2018 година, Банката склучи Договор за субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 9.000 илјади евра, со каматна стапка од 6-месечен EURIBOR + 5,25 % годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2028 година).

На 13.06.2019 година, Банката склучи Договор за субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 10.000 илјади евра со цел замена на субординираниот кредит од International Finance Corporation со каматна стапка од 6-месечен EURIBOR + 4,10 % годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2029 година).

На 22.12.2021 година, Банката склучи Договор за субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 15.000 илјади евра, со каматна стапка од 6-месечен EURIBOR + 4,48 % годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2031 година).

Белешка 38. Посебна резерва и резервирања

Судски спорови и резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови

Судските спорови се честа појава во банкарскиот сектор, што се должи на природата на бизнисот. Банката е тужена во неколку судски спорови од своето редовно работење со вредност на постапките во износ од 426.914 илјади денари (2021: 637.184 илјади денари). Според мислењето на раководството на Банката, правниот оддел на Банката и надворешниот адвокат, се очекува позитивен исход на судските процеси и крајниот исход нема материјално да влијае врз резултатите на Банката.

Во 2022 година, износот на резервирањата за потенцијални обврски врз основа на судски спорови е намален во однос на 2021 година за износ од 8.294 илјади денари кои претставуваат ослободување на резервирањата за два судски предмети кои завршија во корист на Банката.

Заклучно со 31.12.2022 година, состојбата на резервации за судски спорови на Банката, за вкупно пет судски предмети е во износ од 55.740 илјади денари (2021: 64.034 илјади денари).

Белешка 40. Запишан капитал

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собранието на акционери на Банката за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции се со право на сразмерно учество во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса.

Со состојба на 31.12.2022 и 31.12.2021 година, Банката не поседува сопствени акции.

Во согласност со акционерската книга на Банката, на 31.12.2022 година, кај 796 обични акции односно 0,0932 % од вкупниот акционерски капитал на Банката (2021: 816 обични акции односно 0,0955 %) има ограничување на правото на глас на правата засновани на закон и/или одлука на надлежен орган.

Белешка 42.1 Потенцијални обврски

Потенцијалните обврски на Банката се состојат од потенцијални обврски за кредити и неискористени кредитни лимити, потенцијални обврски за гаранции и потенцијални обврски за акредитиви, неискористени лимити на кредитни картички и неискористени пречекорувања по тековни сметки.

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи во согласност со регулативата на НБРСМ за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Белешка 42.1 Потенцијални обврски (продолжува)****Потенцијални обврски за кредитирање**

Потенцијални обврски за кредитирање	Правни лица		Штедилници и други финансиски друштва		Физички лица	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
краткорочни	2.538.197	3.201.565	12.340	-	2.072	1.877
долгорочни	1.783.376	3.269.796	2.367	57.222	617.314	654.703
Вкупно потенцијални обврски за кредитирање	4.321.573	6.471.361	14.707	57.222	619.386	656.580

Поделбата на потенцијалните обврски за кредитирање на правни лица според отповикливоста е:

- отповикливи 3.540.579 илјади денари (2021: 5.606.280 илјади денари)
- неотповикливи 780.995 илјади денари (2021: 865.081 илјада денари).

Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на правни лица се движат од 0,8 % до 9,9 % (2021: 0,8 % до 9,9 %). Овие кредити се обезбедени со депозит, 56.477 илјади денари (2021: 249.677 илјади денари), а останатите 4.265.096 илјади денари (2021: 6.221.684 илјади денари) се обезбедени со хипотека, залог, меници, гаранции и сл.

Вкупните потенцијални обврски за кредити на штедилници и други финансиски друштва се отповикливи во износ од 14.007 илјади денари и неотповикливи во износ од 700 илјади денари (2021: неотповикливи 57.222 илјади денари). Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на штедилници и други финансиски друштва се движат од 5 % до 7,9 % (2021: 2,38 % до 3,05 %). Кредитите се обезбедени со недвижности, меници и меници како нотарски акт.

Вкупните потенцијални обврски за кредитирање на физички лица се отповикливи. Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на физички лица се движат од 0 % до 10 % (2021: 0 % до 9,5 %). Од вкупните потенцијални обврски по кредити на физички лица со обезбедување рамка и хипотека или залог се 523.669 илјади денари (2021: 516.808 илјади денари), додека пак преостанатите се обезбедени со меница, административна забрана, депозит и залог.

Потенцијални обврски за издадени гаранции

Потенцијални обврски за издадени гаранции	2022	2021
краткорочни	1.065.810	1.032.432
долгорочни	7.395.551	7.191.565
Вкупно потенцијални обврски за издадени гаранции	8.461.361	8.223.997

Сите потенцијални обврски по гаранции се неотповикливи. Од нив, 232.607 илјади денари (2021: 213.511 илјади денари) се обезбедени со депозит.

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 42.1 Потенцијални обврски (продолжува)

Потенцијални обврски за акредитиви

Потенцијални обврски за акредитиви	2022	2021
краткорочни	386.689	1.356.318
долгорочни	407.827	250.544
Вкупно потенцијални обврски за акредитиви	794.516	1.606.862

Вкупните потенцијални обврски за акредитиви се неотповикливи. Потенцијалните обврски по акредитиви кои се обезбедени со депозит изнесуваат 5.754 илјади денари (2021: 2.317 илјади денари).

Потенцијалните обврски за лимити на трансакциска сметка се неотповикливи, во висина од 1.519.216 илјади денари (2021: 1.500.589 илјади денари) и се со каматна стапка од 10 % (2021: 9,25 %). Од вкупните потенцијални обврски за лимити на трансакциска сметка со обезбедување рамка и хипотека се 130 илјади денари (2021: 151 илјада денари), додека пак преостанатите потенцијални обврски се обезбедени со меница, административна забрана и депозит.

Потенцијалните обврски за лимити на кредитни картички (за правни и физички лица) изнесуваат 1.910.217 илјади денари (2021: 1.927.093 илјади денари) и се отповикливи. Каматните стапки на потенцијалните обврски за лимити на кредитни картички се движат од 6 % до 12 % (2021: 5 % до 11,25 %). Потенцијални обврски за лимити на кредитни картички (за правни и физички лица) кои се со обезбедување административна забрана и/или меница се

1.510.670 илјади денари (2021: 1.407.551 илјада денари), додека преостанатите се обезбедени со хипотека, депозит или рамка.

Белешка 44. Трансакции со поврзаните страни

Поврзаните страни ги вклучуваат НЛБ д.д. Љубљана како „Матично друштво“, НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО Скопје како „Придружени друштва“, Надзорниот одбор, лицата со посебни права и одговорности во Банката како „Раководен кадар на Банката“ и нивните поврзани субјекти и членови на семејството и членките на НЛБ Групацјата како „Останати поврзани страни“. Банкарските трансакции се склучуваат со поврзани страни во нормалниот тек на работењето и се засноваат на условите на пазарот. Тие вклучуваат кредити, депозити и други трансакции.

Приходите и расходите за матичното друштво главно се состојат од трошоци за камати за субординиран заем, приходи и расходи за провизии за платен промет, добивки и загуби од курсни разлики и трошоци за ИТ-услуги, комуникациски и консултантски услуги, нето-приходи од дериватни средства чувани за тргување и др. Приходите и расходите за раководниот кадар главно се состојат од приходи од камати од кредити, трошоци по камати за депозити, приходи од провизии од платен промет, трошоци за службени патувања, добивки и загуби од курсни разлики и друго. Приходите и расходите за останатите поврзани страни главно се состојат од приходи од камати од кредити, трошоци по камати за депозити, приходи и трошоци за провизии за платен промет, добивки и загуби од курсни разлики и трошоци за консултантски услуги.

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2022 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	0	0	1.187.640	0	19.669.636	20.857.276
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	283	0	0	0	283
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	866	866
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	71.047.337	71.047.337
Вложувања во хартии од вредност	0	0	3.720.447	126.332	12.550.797	16.397.576
Останати побарувања	0	0	0	0	2.006.293	2.006.293
Вкупно финансиски средства	0	283	4.908.087	126.332	105.274.929	110.309.631
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	0	0			0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	12.386			0	12.386
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	2.048			0	2.048
Депозити на банки	0	0			322.706	322.706
Депозити на други комитенти	0	0			90.175.733	90.175.733
Издадени должнички хартии од вредност	0	0			0	0
Обврски по кредити	0	0			2.095.535	2.095.535
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0			2.763.800	2.763.800
Останати обврски	0	0			1.468.022	1.468.022
Вкупно финансиски обврски	0	14.434	0	0	96.825.796	96.840.230

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2021 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	0	0	1.725.827	0	17.978.913	19.704.740
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	804	0	0	0	804
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	678	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	65.593.290	65.593.290
Вложувања во хартии од вредност	0	0	5.323.090	125.035	12.893.379	18.341.504
Останати побарувања	0	0	0	0	1.638.367	1.638.367
Вкупно финансиски средства	0	804	7.048.917	125.035	98.104.627	105.279.383
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	0	0			0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0			0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0			0	0
Депозити на банки	0	0			357.762	357.762
Депозити на други комитенти	0	0			86.231.406	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0			0	0
Обврски по кредити	0	0			1.518.936	1.518.936
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0			2.768.342	2.768.342
Останати обврски	0	0			2.386.098	2.386.098
Вкупно финансиски обврски	0	0	0	0	93.262.544	93.262.544

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Кредитен ризик																		
А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик																		
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1 Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва (Исправка на вредноста и посебна резерва) Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достапување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
	во илјади денари																	
682 (19)	469 (14)	54.077.011 (858.449)	49.727.114 (825.620)	3.720.447 0	5.323.090 (120)	12.550.973 (177)	12.893.379 0	14.307.648 (14.611)	11.429.435 (14.396)	55.915 (1.250)	35.469 (917)	380.902 (11.168)	224.893 (6.180)	12.608.911 (80.328)	12.745.035 (84.508)	97.702.489 (966.002)	92.378.884 (931.755)	
663	455	53.218.562	48.901.494	3.720.447	5.322.970	12.550.796	12.893.379	14.293.037	11.415.039	54.665	34.552	369.734	218.713	12.528.583	12.660.527	96.736.487	91.447.129	
3 (1)	3 (1)	18.934.502 (2.230.793)	17.784.214 (2.172.971)	0 0	0 0	0 0	0 0	270 (14)	268 (14)	35.128 (4.694)	32.069 (3.992)	3.524 (393)	3.826 (690)	568.466 (36.117)	1.120.187 (70.657)	19.541.893 (2.272.012)	18.940.567 (2.248.325)	
2	2	16.703.709	15.611.243	0	0	0	0	256	254	30.434	28.077	3.131	3.136	532.349	1.049.530	17.269.881	16.692.242	
313 (95)	315 (95)	3.190.062 (2.099.321)	3.269.340 (2.209.909)	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	19.450 (17.026)	19.061 (16.400)	21.276 (12.888)	22.859 (14.690)	50.906 (34.381)	42.571 (13.744)	3.282.007 (2.163.711)	3.354.146 (2.254.838)	
218	220	1.090.741	1.059.431	0	0	0	0	0	0	2.424	2.661	8.388	8.169	16.525	28.827	1.118.296	1.099.308	
998	787	76.201.575	70.780.668	3.720.447	5.323.090	12.550.973	12.893.379	14.307.918	11.429.703	110.493	86.599	405.702	251.578	13.228.283	13.907.793	120.526.389	114.673.597	
(115)	(110)	(5.188.563)	(5.208.500)	0	(120)	(177)	0	(14.625)	(14.410)	(22.970)	(21.309)	(24.449)	(21.560)	(150.826)	(168.909)	(5.401.725)	(5.434.918)	
883	677	71.013.012	65.572.168	3.720.447	5.322.970	12.550.796	12.893.379	14.293.293	11.415.293	87.523	65.290	381.253	230.018	13.077.457	13.738.884	115.124.664	109.238.679	

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
во илјади денари																
Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	0	0	1.523.751	1.420.870	0	0	0	0	0	0	41.835	54.024	41.244	128.843	1.606.830	1.603.737
државни хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
државни безусловни гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
банкарски гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	0	0	105.487	138.225	0	0	0	0	0	0	35.948	3.517	630.305	631.677	771.740	773.419
Гаранции од физички лица	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	0	0	34.731.360	26.446.951	0	0	0	0	0	0	59.559	80.578	542.325	521.169	35.333.244	27.048.698
имот за вршење дејност	0	0	30.277.115	21.449.813	0	0	0	0	0	0	135.647	298.842	4.104.445	4.268.761	34.517.207	26.017.416
Залог на подвижен имот	0	0	4.907.586	4.464.670	0	0	0	0	0	0	10.348	66.905	899.799	756.454	5.817.733	5.288.029
Останати видови на обезбедување	0	0	19.029.096	9.942.180	0	0	0	0	0	0	187.417	27.948	792.662	875.047	20.009.175	10.845.175
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	0	0	90.574.395	63.862.709	0	0	0	0	0	0	470.754	531.814	7.010.780	7.181.951	98.055.929	71.576.474

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земјоделство, шумарство и рибарство	0	0	639.495	722.917	0	0	0	0	0	0	770	693	1	2	6.165	6.664	646.431	730.276
Рударство и вадење на камен	0	0	84.157	152.829	0	0	0	0	0	0	89	87	0	0	6.849	3.305	91.095	156.221
Прехрамбена индустрија	0	0	2.374.286	1.758.371	0	0	0	0	0	0	1.121	1.069	3	18	387.610	449.021	2.763.020	2.208.479
Текстилна индустрија и производство на облека и обуки	0	0	136.425	181.927	0	0	0	0	0	0	412	421	0	0	36.370	37.773	173.207	220.121
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	0	0	1.108.240	969.287	0	0	0	0	0	0	429	370	0	0	219.080	198.862	1.327.749	1.168.519
Производство на метали, машини, алати и опрема	0	0	2.698.111	1.841.428	0	0	0	0	0	0	1.144	858	0	206	718.306	349.400	3.417.561	2.191.892
Останата преработувачка индустрија	0	0	1.125.624	877.654	0	0	0	0	0	0	941	981	3	279	575.840	674.328	1.702.408	1.553.242
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	0	0	730.255	664.664	0	0	0	0	0	0	326	288	156	139	110.943	239.334	841.680	904.425
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	0	0	108.076	190.523	0	0	0	0	0	0	204	166	292	83	1.930	1.111	110.502	191.883
Градежништво	0	0	2.778.059	3.332.362	0	0	0	0	0	0	2.628	2.377	376	84	1.351.982	1.530.129	4.133.045	4.864.952
Трговија на големо и трговија на мало: поправка на моторни возила и мотоцикли	0	0	7.900.375	7.842.439	0	0	0	0	0	0	11.048	10.968	1.903	1.902	4.112.458	4.756.619	12.025.784	12.611.928
Транспорт и складирање	0	0	1.141.883	775.810	0	0	0	0	0	0	3.141	2.772	26	159	1.478.345	1.310.700	2.623.395	2.089.441
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0	0	307.199	394.383	0	0	0	0	0	0	2.306	2.290	135	139	17.495	16.197	327.135	413.009
Информации и комуникации	0	0	748.112	351.243	0	0	0	0	0	0	2.135	1.833	311	488	24.597	36.916	775.155	390.480
Финансиски дејности и дејности на осигурување	883	679	33.704	102.082	0	0	0	0	14.293.293	11.415.293	20.211	18.006	369.293	219.464	14.966	23.034	14.732.350	11.778.558
Дејности во врска со недвижен имот	0	0	1.979.970	1.926.155	0	0	0	0	0	0	747	792	867	863	2.129	55.439	1.983.713	1.983.249
Стручни, научни и технички дејности	0	0	418.467	442.925	0	0	0	0	0	0	3.576	3.349	220	88	186.551	282.803	608.814	729.165
Административни и помошни услужни дејности	0	0	374.548	662.703	0	0	0	0	0	0	1.247	1.203	(1)	36	78.792	74.151	454.586	738.093
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	0	0	802	308	3.720.447	5.322.970	12.550.796	12.893.379	0	0	45	47	140	86	5.445	5.432	16.277.675	18.222.222
Образование	0	0	40.970	42.832	0	0	0	0	0	0	303	288	0	0	717	726	41.990	43.846
Дејности на здравствена и социјална заштита	0	0	166.587	172.671	0	0	0	0	0	0	1.084	1.041	33	9	3.464	3.890	171.168	177.611
Уметност, забава и рекреација	0	0	119.588	174.049	0	0	0	0	0	0	926	917	16	17	461.719	418.518	582.249	593.501
Други услужни дејности	0	0	13.902	24.175	0	0	0	0	0	0	1.877	1.773	17	16	3.179	4.964	18.975	30.928
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дејности на екстериторијални организации и тела	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	5	1
Физички лица	0	0	45.978.494	41.957.684	0	0	0	0	0	0	30.806	12.698	7.462	5.938	3.272.525	3.259.568	49.289.287	45.235.888
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	0	0	5.693	10.744	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	5.695	10.746
Вкупно	883	679	71.013.012	65.572.165	3.720.447	5.322.970	12.550.796	12.893.379	14.293.293	11.415.293	87.523	65.290	381.253	230.016	13.077.457	13.738.884	115.124.664	109.238.676

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Географска локација	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
	во илјади денари																	
Република Македонија	884	679	71.013.011	65.564.535	3.720.447	4.121.154	10.776.292	12.893.379	7.723.309	5.830.599	87.261	65.223	376.160	207.937	12.859.276	12.987.361	106.556.640	101.670.867
Земји-членки на Европската унија	0	0	0	7.633	0	1.201.815	917.424	0	4.310.865	3.211.107	249	46	1.687	41	218.183	10.241	5.448.408	4.430.883
Европа (останато)	0	0	1	0	0	0	0	0	1.801.189	1.891.287	9	17	2.925	2.092	0	741.283	1.804.124	2.634.679
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	0	0	0	0	0	0	857.080	0	457.930	482.299	3	0	481	19.947	0	0	1.315.494	502.246
Останато	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	2	3
(наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)																		
Вкупно	884	679	71.013.012	65.572.168	3.720.447	5.322.969	12.550.796	12.893.379	14.293.293	11.415.292	87.524	65.289	381.253	230.017	13.077.459	13.738.885	115.124.668	109.238.678

Д Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање									
Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вкупно	
тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
во илјади денари													
Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност													
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0
												0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.2 Ризик на ликвидност

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

во илјади денари		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2022 (тековна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти	15.385.466	0	0	0	5.486.435	0	0	20.871.901
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	283	0	0	0	0	0	0	283
Кредити на и побарувања од банки	20	28	388	33	511	0	0	980
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.533.636	2.722.372	19.824.183	11.146.505	17.528.250	23.252.912	76.007.858	76.007.858
Вложувања во хартии од вредност	29.505	1.729.768	5.177.642	3.241.714	4.538.922	1.680.202	16.397.753	16.397.753
Вложувања во придружени друштва	15.997	0	0	0	0	0	15.997	15.997
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.898.200	63.702	72.191	8.755	10.608	257	2.053.713	2.053.713
Заложени средства	0	0	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно финансиски средства	18.863.107	4.515.870	25.074.404	19.883.442	22.078.291	24.933.371	115.348.485	
Финансиски обврски								
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	8.670	3.716	12.386	12.386
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	1.247	0	801	0	0	0	2.048	2.048
Депозити на банки	322.706	0	0	0	0	0	322.706	322.706
Депозити на други комитенти	74.914.312	1.949.043	7.160.332	3.398.935	2.753.111	0	90.175.733	90.175.733
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	78.538	63.357	330.921	440.560	655.556	532.796	2.101.728	2.101.728
Субординирани обврски	0	0	2.285	0	676.425	2.090.769	2.769.479	2.769.479
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	28.493	0	0	0	0	28.493	28.493
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	1.239.428	14.949	178.713	1.409	6.667	26.857	1.468.023	1.468.023
Вкупно финансиски обврски	76.556.231	2.055.842	7.673.052	3.840.904	4.100.429	2.654.138	96.880.596	
Вонбилансни стапки								
Вонбилансна актива	1.854.056	0	11.531	0	0	0	1.865.587	1.865.587
Вонбилансна пасива	1.859.562	22.906	27.408	2.709	1.357	12.391	1.926.333	1.926.333
Рочна неусогласеност	(57.698.630)	2.437.122	17.385.475	16.039.829	17.976.505	22.266.842	18.407.143	

во илјади денари		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2021 (претходна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти	15.008.886	910.935	0	3.799.329	0	0	19.719.150	19.719.150
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	804	0	0	0	0	0	804	804
Кредити на и побарувања од банки	471	0	316	0	0	0	787	787
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.492.216	2.669.625	18.281.587	9.860.123	16.788.419	21.453.103	70.545.073	70.545.073
Вложувања во хартии од вредност	645.521	643.533	2.203.213	5.047.642	8.122.690	1.678.905	18.341.504	18.341.504
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.561.092	54.519	63.919	528	1.175	3	1.681.236	1.681.236
Заложени средства	0	0	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно финансиски средства	18.708.990	4.278.612	20.549.035	18.707.622	24.912.284	23.132.011	110.288.554	
Финансиски обврски								
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки	357.762	0	0	0	0	0	357.762	357.762
Депозити на други комитенти	67.247.889	2.377.154	9.195.496	4.156.052	3.254.815	0	86.231.406	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	44.950	31.675	208.907	317.701	571.111	348.408	1.522.752	1.522.752
Субординирани обврски	0	0	1.721	0	677.897	2.095.318	2.774.936	2.774.936
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	78.730	0	0	0	0	78.730	78.730
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	2.156.083	53.227	160.599	407	2.449	13.333	2.386.098	2.386.098
Вкупно финансиски обврски	69.806.684	2.540.786	9.566.723	4.474.160	4.506.272	2.457.059	93.351.684	
Вонбилансни стапки								
Вонбилансна актива	1.915.485	0	0	0	0	0	1.915.485	1.915.485
Вонбилансна пасива	1.914.501	1.041	62.264	1.217	1.673	173	1.980.869	1.980.869
Рочна неусогласеност	(51.096.710)	1.736.785	10.920.048	14.232.245	20.404.339	20.674.779	16.871.486	

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.1. Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

2022 (тековна година)

Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови

(состојба на 31.12.2022)

Ефекти од примена на сценарија:

Ризик од промена на девизен курс

- Денарот депрецира за 20% во однос на сите други валути

- Денарот апрецира за 20% во однос на сите други валути

Ризик од промена на каматните стапка*

- Ефект од паралелен шок нагоре (паралелно зголемување на каматните стапки за 200 бп / 400 бп за МКД валута)

Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност

- Намалување од 50% на пазарната цена на сопственичките хартии од вредност

Комбинирани сценарија:

- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% врз висината на кредитите во В,Г и Д

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 10%

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 50%

- Комбинирано од:

- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% на кредитното портфолио

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%

- Ефект на израмнувачка каматна крива (flattener)

2021 (претходна година)

Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови

(состојба на 31.12.2021)

Ефекти од примена на сценарија:

Ризик од промена на девизен курс

- Денарот депрецира за 20% во однос на сите други валути

- Денарот апрецира за 20% во однос на сите други валути

Ризик од промена на каматните стапка*

- Ефект од паралелен шок нагоре (паралелно зголемување на каматните стапки за 200 бп / 400 бп за МКД валута)

Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност

- Намалување од 50% на пазарната цена на сопственичките хартии од вредност

Комбинирани сценарија:

- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% врз висината на кредитите во В,Г и Д

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 10%

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 50%

- Комбинирано од:

- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% на кредитното портфолио

- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%

- Ефект на израмнувачка каматна крива (flattener)

Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Активна пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2.433.910	14.753.194	85.303.109	17,30%
2.532.363	14.366.221	90.785.790	15,82%
2.335.458	15.140.167	79.820.429	18,97%
2.037.521	14.356.805	85.303.110	16,83%
2.362.746	14.682.030	85.231.945	17,23%
2.548.308	14.366.221	85.531.904	16,80%
2.017.155	14.336.439	90.801.165	15,79%
1.957.592	14.276.876	90.831.915	15,72%
1.898.028	14.217.312	90.862.665	15,65%
1.561.202	13.880.486	90.831.915	15,28%
2.219.107	14.987.229	83.342.097	17,98%
2.371.816	14.626.355	88.856.108	16,46%
2.066.398	15.348.103	77.828.085	19,72%
1.720.699	14.488.821	83.342.097	17,38%
2.156.589	14.924.711	83.279.579	17,92%
2.384.270	14.626.355	83.672.423	17,48%
1.809.943	14.578.065	88.874.243	16,40%
1.713.362	14.481.484	88.910.513	16,29%
1.616.781	14.384.903	88.946.783	16,17%
1.214.954	13.983.076	88.910.513	15,73%

* Согласно промените во управувањето со ризикот од промена на каматните стапки, при спроведување на стрес тестирањето за 2019 година земено е

** Согласно промените во управувањето со ризикот од промена на каматните стапки, при спроведување на стрес тестирањето во предвид е земено

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување

во илјади денари

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	0	0	0	0	0	0	0	0
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	0	0	0	0	0	0	0	0
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	0	0	0	0	0	0	0	0
Варијанса (ефект на нетирање)	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

А. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

	Позиција	Валута	во илјади денари	
			тековна година 2022	претходна година 2021
			Износ	Износ
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА CHF (ФКС + ВКС + ПКС)	CHF	(43)	1.848
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА EUR (ФКС + ВКС + ПКС)	EUR	245.611	196.706
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKD (ФКС + ВКС + ПКС)	MKD	1.100.390	1.110.094
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiCHF (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiCHF	14	0
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiEUR (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiEUR	1.281.321	1.118.324
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiUSD (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiUSD	1.767	1.308
1.7	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ostan (ФКС + ВКС + ПКС)	ostan	(1.203)	(1.081)
1.8	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА USD (ФКС + ВКС + ПКС)	USD	1.200	(4.087)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1+1.2+...)		2.629.057	2.423.112
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		14.753.194	14.323.148
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/ СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		17,82%	16,92%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.2 Анализа на ризикот на промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

во илјади денари		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2022 (тековна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти		4.301.631	0	0	0	0	0	4.301.631
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		0	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки		162	0	0	0	0	0	162
Кредити на и побарувања од други комитенти		22.375.024	2.750.409	11.718.757	10.566.467	14.144.177	7.647.171	69.202.005
Вложувања во хартии од вредност		0	1.676.478	5.078.916	3.241.670	4.679.692	1.553.870	16.230.626
Останата неспомната каматочувствителна актива		0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		26.676.817	4.426.887	16.797.673	13.808.137	18.823.869	9.201.041	89.734.424
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки		0	0	0	0	0	0	0
Депозити на други комитенти		4.101.626	690.510	4.214.418	2.877.643	987.381	0	12.871.578
Издадени должнички хартии од вредност		0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити		13.242	510.677	94.136	12.461	11.326	0	641.842
Субординирани обврски и хибридни инструменти		0	0	2.761.515	0	0	0	2.761.515
Останати неспомнати каматочувствителни обврски		0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		4.114.868	1.201.187	7.070.069	2.890.104	998.707	0	16.274.935
Нето-билансна позиција		22.561.949	3.225.700	9.727.604	10.918.033	17.825.162	9.201.041	73.459.489
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		1.854.056	0	11.531	0	0	0	1.865.587
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции		1.856.490	0	12.240	0	0	0	1.868.730
Нето-вонбилансна позиција		(2.434)	0	(709)	0	0	0	(3.143)
Вкупна нето-позиција		22.559.515	3.225.700	9.726.895	10.918.033	17.825.162	9.201.041	73.456.346

во илјада денари		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2021 (претходна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти		4.202.474	911.021	0	0	0	0	5.113.495
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		0	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки		456	0	0	0	0	0	456
Кредити на и побарувања од други комитенти		24.552.265	1.690.833	9.710.163	9.045.487	13.199.361	5.772.693	63.970.802
Вложувања во хартии од вредност		308.134	586.041	2.089.297	4.970.913	7.929.156	1.553.870	17.437.411
Останата неспомната каматочувствителна актива		0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		29.063.329	3.187.895	11.799.460	14.016.400	21.128.517	7.326.563	86.522.164
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање		0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки		0	0	0	0	0	0	0
Депозити на други комитенти		5.178.483	1.847.407	8.014.756	2.911.999	1.173.305	0	19.125.950
Издадени должнички хартии од вредност		0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити		68.133	435.001	74.226	25.123	22.709	83	625.275
Субординирани обврски и хибридни инструменти		0	0	2.766.621	0	0	0	2.766.621
Останати неспомнати каматочувствителни обврски		0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		5.246.616	2.282.408	10.855.603	2.937.122	1.196.014	83	22.517.846
Нето-билансна позиција		23.816.713	905.487	943.857	11.079.278	19.932.503	7.326.480	64.004.318
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		1.915.485	0	0	0	0	0	1.915.485
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции		1.914.443	0	0	0	0	0	1.914.443
Нето-вонбилансна позиција		1.042	0	0	0	0	0	1.042
Вкупна нето-позиција		23.817.755	905.487	943.857	11.079.278	19.932.503	7.326.480	64.005.360

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик 2.3.3 Валутен ризик

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2022 (тековна година)					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	7.640.785	8.969.223	2.037.799	2.209.469	20.857.276
Средства за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	283	0	0	283
Кредити на и побарувања од банки	646	220	0	0	866
Кредити на и побарувања од други комитенти	44.467.852	26.521.931	52.658	4.896	71.047.337
Вложувања во хартии од вредност	9.826.521	5.637.621	933.434	0	16.397.576
Вложувања во придружени друштва	15.997	0	0	0	15.997
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.893.723	110.496	1.959	115	2.006.293
Заложени средства	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0
Вкупно монетарни средства	63.845.524	41.239.774	3.025.850	2.214.480	110.325.628
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	12.386	0	0	0	12.386
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	2.048	0	0	2.048
Депозити на банки	36.196	184.624	24.904	76.982	322.706
Депозити на други комитенти	48.627.213	35.494.924	3.841.111	2.212.485	90.175.733
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	0	2.095.535	0	0	2.095.535
Субординирани обврски	0	2.763.800	0	0	2.763.800
Обврски за данок на добивка (тековен)	28.493	0	0	0	28.493
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0
Останати обврски	766.887	478.659	168.748	53.728	1.468.022
Вкупно монетарни обврски	49.471.175	41.019.590	4.034.763	2.343.195	96.868.723
Нето-позиција	14.374.349	220.184	(1.008.913)	(128.715)	13.456.905

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2021 (претходна година)					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	8.939.637	5.562.365	2.480.840	2.721.898	19.704.740
Средства за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	804	0	0	804
Кредити на и побарувања од банки	457	221	0	0	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	41.010.217	24.525.465	53.796	3.812	65.593.290
Вложувања во хартии од вредност	11.921.302	6.345.150	75.052	0	18.341.504
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.562.368	73.966	1.859	174	1.638.367
Заложени средства	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0
Вкупно монетарни средства	63.433.981	36.507.971	2.611.547	2.725.884	105.279.383
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0
Депозити на банки	58.981	189.273	19.046	90.462	357.762
Депозити на други комитенти	49.345.215	31.433.064	3.391.926	2.061.201	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	0	1.518.936	0	0	1.518.936
Субординирани обврски	0	2.768.342	0	0	2.768.342
Обврски за данок на добивка (тековен)	78.730	0	0	0	78.730
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0
Останати обврски	1.791.566	424.256	100.730	69.546	2.386.098
Вкупно монетарни обврски	51.274.492	36.333.871	3.511.702	2.221.209	93.341.274
Нето-позиција	12.159.489	174.100	(900.155)	504.675	11.938.109

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ за стапката на адекватноста на капиталот состојба на 31.12.2022 година

во 000 денари

Ред. бр.	ОПИС	Износ
1	2	3
I АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Активна пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	77.002.033
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	6.160.163
II АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	560.142
4	Нето-позиција во злато	0
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	44.811
6	Активна пондерирана според валутниот ризик	560.142
III АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7		
	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	0
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	618.588
9	Активна пондерирана според оперативниот ризик	7.732.353
IV АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	0
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3)	0
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	0
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.2	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	0
11.3	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	0
12	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	0
13	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	687
14	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11+12+13)	687
15	Активна пондерирана според други ризици	8.582
V АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ		85.303.110
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	6.824.249
VI СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		15.484.107
VII АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)		18,15%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ

за стапката на адекватноста на капиталот
состојба на 31.12.2021 година

во 000 денари

Ред. бр.	ОПИС	Износ
1	2	3
I АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	75.008.222
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	6.000.658
II АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	927.833
4	Нето-позиција во злато	0
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	74.227
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	927.833
III АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	0
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	591.778
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	7.397.231
IV АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	0
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3)	0
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	0
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.2	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	0
11.3	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	0
12	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	0
13	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	705
14	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11+12+13)	705
15	Актива пондерирана според други ризици	8.811
V АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ		83.342.097
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	6.667.368
VI СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		14.987.229
VII АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)		17,98%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ за сопствените средства состојба на 31.12.2022 година

во 000 денари

Ред. бр. 1	Опис 2	Износ 3
1.	Сопствени средства	15.484.107
2.	Основен капитал	13.056.978
3.	Редовен основен капитал (РОК)	13.056.978
3.1	Позиции во РОК	13.107.793
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	854.136
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	2.274.484
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	7.785.882
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	2.235.666
3.1.5.	(-) Акмулирана загуба од претходни години	0
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	0
3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	-42.375
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-50.815
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	0
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	-50.815
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	0
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	0
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	0
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	0
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	0
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
3.4.1.	Неконтролирано (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	0
3.4.2.	Останато	0
3.5.	Други позиции од РОК	0
4	Додатен основен капитал (ДОК)	0
4.1	Позиции во ДОК	0
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	0
4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	0
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	0
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	0
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	0
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	0
4.4.2.	Останато	0
4.5.	Други позиции од ДОК	0
5	Дополнителен капитал (ДК)	2.427.129
5.1	Позиции во ДК	2.427.129
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	0
5.1.2.	Субординирани кредити	2.427.129
5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	0
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	0
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	0
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0
5.4.2.	Останато	0
5.5.	Други позиции од ДК	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ за сопствени средства состојба на 31.12.2021 година

во 000 денари		
Ред. бр. 1	Опис 2	Износ 3
1.	Сопствени средства	14.987.229
2.	Основен капитал	12.419.314
3.	Редовен основен капитал (РОК)	12.419.314
3.1	Позиции во РОК	12.499.084
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	854.136
3.1.2.	Премии од капиталните инструменти од РОК	2.274.484
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	7.119.458
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	1.991.178
3.1.5.	(-) Акмулирана загуба од претходни години	0
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	0
3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	259.828
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-79.770
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	0
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	-79.770
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	0
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	0
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	0
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	0
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	0
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секуритизација	0
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката којшто се мерат по објективна вредност	0
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати којшто се мерат по објективна вредност	0
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	0
3.4.2.	Останато	0
3.5.	Други позиции од РОК	0
4	Додатен основен капитал (ДОК)	0
4.1	Позиции во ДОК	0
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	0
4.1.2.	Премии од капиталните инструменти од ДОК	0
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	0
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	0
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	0
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секуритизација	0
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката којшто се мерат по објективна вредност	0
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати којшто се мерат по објективна вредност	0
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	0
4.4.2.	Останато	0
4.5.	Други позиции од ДОК	0
5	Дополнителен капитал (ДК)	2.567.915
5.1	Позиции во ДК	2.567.915
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	0
5.1.2.	Субординирани кредити	2.567.915
5.1.3.	Премии од капитални инструменти од ДК	0
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	0
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	0
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секуритизација	0
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката којшто се мерат по објективна вредност	0
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати којшто се мерат по објективна вредност	0
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0
5.4.2.	Останато	0
5.5.	Други позиции од ДК	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4 Известување според сегментите

A Оперативни сегменти

во илјади денари

2022 (тековна година)

Нето-приходи/(расходи) од камата	2.481.711	736.436		0	(1.169)	3.216.978
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	271.298	287.404	669.299	31.760	10	1.259.771
Нето-приходи од тргување				(17.668)		(17.668)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	(695)	(1.070)		0	1.827	62
Останати оперативни приходи	55.399	289.721	1.726	271.963	149.789	768.598
Приходи реализирани помеѓу сегментите	0	0	0		0	0
Вкупно приходи по сегмент	2.807.713	1.312.491	671.025	286.055	150.457	5.227.741

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(130.573)	(140.188)	(6.037)	(36)	(18.367)	(295.201)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа			0	0	35.648	35.648
Амортизација			0	0	(259.947)	(259.947)
Трошоци за реструктурирање	0	0	0	0	0	0
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати расходи	(163.137)	35.196	0	(50)	(1.899.930)	(2.027.921)
Вкупно расходи по сегмент	(293.710)	(104.992)	(6.037)	(86)	(2.142.596)	(2.547.421)

Финансиски резултат по сегмент

Данок од добивка

Добивка/(загуба) за финансиската година

Вкупна актива по сегмент	54.205.852	52.171.823	908.780	208.750		
Неалоцирана актива по сегмент					5.202.818	
Вкупна актива						112.698.023

Вкупно обврски по сегмент	77.691.845	18.571.281	32.755	(44.577)		
Неалоцирани обврски по сегмент					875.702	
Вкупно обврски						97.127.006

во илјади денари

2021 (претходна година)

Нето-приходи/(расходи) од камата	2.339.018	668.231	0	0	(1.065)	3.006.184
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	272.365	233.426	664.237	32.362	0	1.202.390
Нето-приходи од тргување	0	0	0	5.546	0	5.546
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	355	449	0	0	0	804
Останати оперативни приходи	154.746	294.372	274.212	196.047	32.957	952.334
Приходи реализирани помеѓу сегментите	0	0	0		0	0
Вкупно приходи по сегмент	2.766.484	1.196.478	938.449	233.955	31.892	5.167.258

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(548.383)	(25.038)	(4.584)	184	1.309	(576.512)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	0	0	0	0	(46.323)	(46.323)
Амортизација	0	0	0	0	(228.540)	(228.540)
Трошоци за реструктурирање	0	0	0	0	0	0
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати расходи	(151.978)	0	0	(768)	(1.717.959)	(1.870.705)
Вкупно расходи по сегмент	(700.361)	(25.038)	(4.584)	(584)	(1.991.513)	(2.722.080)

Финансиски резултат по сегмент

Данок од добивка

Добивка/(загуба) за финансиската година

Вкупна актива по сегмент	52.114.085	49.618.838	403.313	6.386		
Неалоцирана актива по сегмент					5.566.857	
Вкупна актива						107.709.479

Вкупно обврски по сегмент	73.833.432	19.053.992	15.864	(52.936)		
Неалоцирани обврски по сегмент					789.401	
Вкупно обврски						93.639.753

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

92

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4 Известување според сегментите

В Географски подрачја

во илјади денари

2022 (тековна година)

Вкупни приходи

Вкупна актива

2021 (претходна година)

Вкупни приходи

Вкупна актива

Република Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоцирано	Вкупно
5.194.471	(22.572)	27.280	29.249			(687)	0	5.227.741
104.243.116	5.251.897	1.809.341	1.393.662			7	0	112.698.023
4.982.612	110.723	59.440	13.933			550	0	5.167.258
100.794.467	4.440.467	1.895.192	579.329			24	0	107.709.479

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

А. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	тековна година 2022		претходна година 2021	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
Финансиски средства	110.325.628	108.953.681	105.279.383	104.802.467
Парични средства и парични еквиваленти	20.857.276	20.858.479	19.704.740	19.705.623
Средства за тргување	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	283	283	804	804
Кредити на и побарувања од банки	866	880	678	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	71.047.337	70.000.199	65.593.290	64.526.704
Вложувања во хартии од вредност	16.397.576	16.071.550	18.341.504	18.930.291
Вложувања во придружени друштва	15.997	15.997	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0
Останати побарувања	2.006.293	2.006.293	1.638.367	1.638.367
Заложени средства	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0
Финансиски обврски	96.868.723	95.957.783	93.341.274	93.126.873
Обврски за тргување	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	12.386	12.386	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	2.048	2.048	0	0
Депозити на банки	322.706	322.706	357.762	357.762
Депозити на други комитенти	90.175.733	90.081.008	86.231.406	86.135.585
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0
Обврски по кредити	2.095.535	2.064.406	1.518.936	1.536.678
Субординирани обврски	2.763.800	1.978.714	2.768.342	2.632.021
Обврски за данок на добивка (тековен)	28.493	28.493	78.730	78.730
Одложени даночни обврски	0	0	0	0
Останати обврски	1.468.022	1.468.022	2.386.098	2.386.097

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

во илјади денари		Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2022 (тековна година)						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување						
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех,						
определени како такви при почетното признавање						
Дериватни средства чувани за управување со ризик						
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба						
Вкупно						
19	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0
21	0	283	0	283	283	283
23.1	3.768.243	76.354	2.182	3.846.779	3.846.779	3.846.779
	3.768.243	76.637	2.182	3.847.062	3.847.062	3.847.062
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување						
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех,						
определени како такви при почетното признавање						
Дериватни обврски чувани за управување со ризик						
Вкупно						
32	0	0	0	0	0	0
33	0	12.386	0	12.386	12.386	12.386
21	0	2.048	0	2.048	2.048	2.048
	0	14.434	0	14.434	14.434	14.434
31 декември 2021 (претходна година)						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување						
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех,						
определени како такви при почетното признавање						
Дериватни средства чувани за управување со ризик						
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба						
Вкупно						
19	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0
21	0	804	0	804	804	804
23.1	5.370.886	75.052	2.187	5.448.125	5.448.125	5.448.125
	5.370.886	75.856	2.187	5.448.929	5.448.929	5.448.929
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување						
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех,						
определени како такви при почетното признавање						
Дериватни обврски чувани за управување со ризик						
Вкупно						
32	0	0	0	0	0	0
33	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

во илјади денари

Финансиски средства мерени по објективна вредност

Средства за тргување
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех,
определени како такви при почетното признавање
Дериватни средства чувани за управување со ризик
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Вкупно

Финансиски обврски мерени по објективна вредност

Обврски за тргување
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех,
определени како такви при почетното признавање
Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Всього

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Б.3. Усогласување на дежнењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

во илјади денари	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	0	22.945	22.945	0	0	0
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	0	0	0	0	0	0	0
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	1.584	1.584	0	0	0
Купувања на финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Продадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Издадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Платени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	0	0	(22.342)	(22.342)	0	0	0
Прекласифицирани во кредити и побарувања	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	2.187	2.187	0	0	0
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	0	0	2.187	2.187	0	0	0
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	0	0	0	0	0	0	0
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	(5)	(5)	0	0	0
Купувања на финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Продадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Издадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Платени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	0	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани во кредити и побарувања	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	2.182	2.182	0	0	0
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6 Нето-приходи/(расходи) од камата

А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата	
Парични средства и парични еквиваленти	87.500
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	28.922
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0
Кредити на и побарувања од банки	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	141
Вложувања во хартии од вредност	698
Останати побарувања	3.064.297
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	2.927.365
Наплатени претходно отпишани камати	225.653
	274.158
	0
	0
	(22.241)
	(63.729)
	148.509
	155.125
Вкупно приходи од камата	3.503.859
Расходи за камата	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0
Депозити на банки	28.180
Депозити на други комитенти	26.162
Издадени должнички хартии од вредност	95.658
Обврски по кредити	182.011
Субординирани обврски	0
Останати обврски	16.742
	8.173
	145.132
	98.944
	1.169
	1.065
Вкупно расходи за камата	286.881
Нето-приходи/(расходи) од камата	316.355
	3.216.978
	3.006.184

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6 Нето-приходи/(расходи) од камата

Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	815.098	773.252
Држава	236.883	263.106
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	251	499
Банки	84.955	29.554
Останати финансиски друштва (небанкарски)	2.897	3.174
Домаќинства	2.245.961	2.148.947
Нерезиденти	(8.454)	12.611
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(22.241)	(63.729)
Наплатени претходно отпишани камати	148.509	155.125
Вкупно приходи од камата	3.503.859	3.322.539
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	3.159	13.536
Држава	92	127
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	850	2.130
Банки	189.936	132.800
Останати финансиски друштва (небанкарски)	819	1.002
Домаќинства	91.718	165.558
Нерезиденти	307	1.202
Вкупно расходи за камата	286.881	316.355
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.216.978	3.006.184

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести	
Кредитирање	270.740
Платен промет	
во земјата	725.719
со странство	226.442
Акредитиви и гаранции	91.636
Брокерско работење	7.985
Управување со средствата	0
Комисиски и доверителски активности	29.535
Издавање хартии од вредност	0
Останато	
трансакции со трговци	394.117
порамнување со картички	310.186
картично работење	142.092
транспорт на готовина	43.731
посредување при осигурување	48.118
останато	15.725
Вкупно приходи од провизии и надомести	2.306.026
Расходи за провизии и надомести	
Кредитирање	517
Платен промет	
во земјата	121.518
со странство	95.861
Акредитиви и гаранции	0
Брокерско работење	180
Управување со средствата	0
Комисиски и доверителски активности	5.580
Издавање на хартии од вредност	0
Останато	
порамнување при картично работење	822.599
останато	0
Вкупно расходи за провизии и надомести	1.046.255
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1.259.771
	2.073.549

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести****Приходи од провизии и надомести**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Домаќинства
 Нерезиденти

Вкупно приходи од провизии и надомести**Расходи за провизии и надомести**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Нерезиденти

Вкупно расходи за провизии и надомести**Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
1.169.654	1.067.146
8.496	7.844
20.001	18.503
377.986	304.625
104.340	86.431
560.126	530.532
65.423	58.468
2.306.026	2.073.549
0	134
0	0
0	0
518.564	433.112
33.216	31.478
494.475	406.435
1.046.255	871.159
1.259.771	1.202.390

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година (сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

8 Нето-приходи од тргување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	0	0
Приходи од камата од средствата за тргување	0	0
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа		
реализирана	(17.668)	5.546
нереализирана	0	0
Нето-приходи од тргување	(17.668)	5.546

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	0	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	1.827	0
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	0	0
нереализирана	(1.765)	804
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	62	804

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	364.977	271.604
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	2.886	599
курсни разлики на посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	(68)	22
останати курсни разлики, на нето-основа	20.397	(8.573)
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	388.192	263.652

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

11 Останати приходи од дејноста

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	0	0
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	1.594	1.057
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	0	0
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	794	445
нематеријални средства	0	0
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	43.855	572
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	0	0
Приходи од кирии	20.854	20.927
Приходи од добиени судски спорови	67.353	413
Наплатени претходно отпишани побарувања	220.271	650.801
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	8.294	0
пензии и други користи за вработените	0	0
преструктурирања	0	0
неповолни договори	0	0
останати резервирања	0	0
Останато	0	0
останато	17.391	14.467
Вкупно останати приходи од дејноста	380.406	688.682

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2022 (тековна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	3.033 (3.028)	697.399 (412.999)	(120)	177 0	16.657 (16.525)	12.040 (1.638)	26.756 (8.400)	756.062 (442.710)	85.993 (104.144)	842.055 (546.854)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	5	284.400	(120)	177	132	10.402	18.356	313.352	(18.151)	295.201
2021 (претходна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	2.004 (2.500)	732.272 (217.914)	120 0	0 0	15.451 (13.694)	11.677 (1.499)	26.774 (21.577)	788.298 (257.184)	47.662 (2.264)	835.960 (259.448)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(496)	514.358	120	0	1.757	10.178	5.197	531.114	45.398	576.512

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

во илјади денари	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
2022 (тековна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување	0	0	21.680	0	0	0	21.680
(Ослободување на загубата поради оштетување)	0	0	0	0	(57.328)	0	(57.328)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	0	0	21.680	0	(57.328)	0	(35.648)
2021 (претходна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување	17.367	0	29.143	0	0	0	46.510
(Ослободување на загубата поради оштетување)	0	0	0	0	(187)	0	(187)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	17.367	0	29.143	0	(187)	0	46.323

* само за консолидираните финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

14 Трошоци за вработените

Краткорочни користи за вработените

Плати
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување
Краткорочни платени отсуства
Трошоци за привремено вработување
Удел во добивката и награди
Немонетарни користи

Користи по престанокот на вработувањето

Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси
Користи при пензионирањето
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи
Зголемување на обврската за други долгорочни користи
Други користи при престанокот на вработувањето

Користи поради престанокот на вработувањето

Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со сопственички инструменти
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со парични средства
Останато

Вкупно трошоци за вработените

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
567.369	530.042
213.140	194.570
84.668	75.932
0	0
28.609	15.777
0	0
893.786	816.321
25.953	24.658
0	0
0	0
(6.407)	2.797
0	0
19.546	27.455
0	0
0	0
67.977	52.984
981.309	896.760

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***15 Амортизација**

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Амортизација на нематеријалните средства	
Интерно развиен софтвер	0
Купен софтвер од надворешни добавувачи	53.719
Други интерно развиени нематеријални средства	0
Други нематеријални средства	26.348
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	3.747
	83.814
Амортизација на недвижностите и опремата	
Градежни објекти	53.277
Транспортни средства	6.105
Мебел и канцелариска опрема	36.641
Останата опрема	40.561
Други ставки на недвижностите и опремата	963
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	7.179
	144.726
Вкупно амортизација	228.540

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

16 Останати расходи од дејноста

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	0
Трошоци за лиценцирање на софтверот	0
Премии за осигурување на депозитите	157.313
Премии за осигурување на имотот и на вработените	25.188
Материјали и услуги	586.656
Административни и трошоци за маркетинг	145.296
Останати даноци и придонеси	3.545
Трошоци за кирии	105.993
Трошоци за судски спорови	2.824
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	0
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	0
Други резервирања, на нето-основа	2.390
	0
	0
	0
Загуба од продажбата на:	
недвижности и опрема	72
нематеријални средства	0
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	0
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	0
Останато	
останато	17.583
Вкупно останати расходи од дејноста	1.044.470
	973.945

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17 Данок на добивка

А Расходи/приходи за тековен и одложен данок

Тековен данок на добивка

Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината
Корекции за претходни години
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години
Промени во сметководствени политики и грешки
Останато

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
246.410	226.071
0	0
0	0
0	0
0	0
246.410	226.071
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
246.410	226.071

Одложен данок на добивка

Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби
Промени во даночната стапка
Воведување нови даноци
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години
Останато

Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
246.410	226.071
0	0
246.410	226.071
0	0
0	0
0	0
0	0
246.410	226.071

Тековен данок на добивка

Признаен во билансот на успех
Признаен во капиталот и резервите

Одложен данок на добивка

Признаен во билансот на успех
Признаен во капиталот и резервите

Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка

246.410	226.071
---------	---------

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17 Данок на добивка

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2022		претходна година 2021	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	100,01%	2.680.321	100,00%	2.445.178
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	108,77%	268.032	108,16%	244.518
Ефект од различни даночни стапки во други земји	0,00%		0,00%	
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	0,00%		0,00%	
Оданочен приход во странство	0,00%		0,00%	
Расходи непризнаени за даночни цели	5,36%	13.208	5,40%	12.211
Даночно ослободени приходи	-3,09%	(7.613)	-5,51%	(12.458)
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	0,00%		0,00%	
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	0,00%		0,00%	
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	0,00%		0,00%	
Промени на одложениот данок	0,00%		0,00%	
Останато	-11,04%	(27.217)	-8,05%	(18.200)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	0	246.410	0	226.071
Просечна ефективна даночна стапка	9,19%		9,25%	

В Данок на добивка од останати добивки/ (загуби) во периодот којшто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2022			претходна година 2021		
во илјади денари	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	0	0	0	0	0	0
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните средства	0	0	0	0	0	0
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	0	0	0	0	0	0
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	0	0	0	0	0	0
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот којшто не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

18 Парични средства и парични еквиваленти

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Парични средства во благајна	2.811.937	3.204.741
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	5.270.394	5.262.158
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	5.022.712	3.033.591
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	111	0
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	1.187.640	1.725.827
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	0	0
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	1.469.611	2.741.814
Останати краткорочни високо ликвидни средства	685	647
Побарувања врз основа на камати	2.095	(131)
(Исправка на вредноста)	(13.216)	(13.105)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	15.751.969	15.955.542
Задолжителни депозити во странска валута	4.671.298	3.378.366
Ограничени депозити	435.418	372.137
(Исправка на вредноста)	(1.409)	(1.305)
Вкупно	20.857.276	19.704.740

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	14.396	0	0	14.410	12.072	13	0	12.085
Исправка на вредноста за годината								0
дополнителна исправка на вредноста	91.889	3	1	91.893	75.038	3	0	75.041
(ослободување на исправката на вредноста)	(91.761)	0	0	(91.761)	(73.284)	0	0	(73.284)
Трансфер во:				0				0
- исправка на вредноста за Група 1	(11)	11	0	0	(11)	11	0	0
- исправка на вредноста за Група 2	14	(14)	0	0	14	(14)	0	0
- исправка на вредноста за Група 3			0	0			0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)			0	0			0	0
Ефект од курсни разлики	83	0	0	83	568	0	0	568
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	14.610	0	1	14.625	14.397	13	0	14.410

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

19 Средства за тргување

Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Хартии од вредност за тргување	
Должнички хартии од вредност за тргување	
Благајнички записи за тргување	0
Државни записи за тргување	0
Останати инструменти на пазарот на пари	0
Обврзници издадени од државата	0
Корпоративни обврзници	0
Останати должнички инструменти	0
	0
Котирани	0
Некотирани	0
Сопственички инструменти за тргување	
Сопственички инструменти издадени од банки	0
Останати сопственички инструменти	0
	0
Котирани	0
Некотирани	0
Деривати за тргување	
Договори зависни од промената на каматната стапка	0
Договори зависни од промената на курсот	0
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	0
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	0
	0
Кредити и побарувања	
Кредити на и побарувања од банки	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0
	0
Вкупно средства за тргување	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година
(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех,
определени како такви при почетното признавање

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	0	0
Државни записи	0	0
Останати инструменти на пазарот на пари	0	0
Обврзници издадени од државата	0	0
Корпоративни обврзници	0	0
Останати должнички инструменти	0	0
	0	0
Котирани	0	0
Некотирани	0	0
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	0	0
Останати сопственички инструменти	0	0
	0	0
Котирани	0	0
Некотирани	0	0
Кредити на и побарувања од банки	0	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

21 Дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик

A Деривати за заштита од ризик / Деривати чувани за управување со ризик

A.1 Според видот на променливата

Деривати чувани за управување со ризик

Договори зависни од промената на каматната стапка

Договори зависни од промената на курсот

Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност

Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

A.2 Според видот на заштита од ризик

Заштита од ризикот од објективната вредност

Заштита од ризикот од паричните текови

Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

Б Вградени деривати

Договори зависни од промената на каматната стапка

Договори зависни од промената на курсот

Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност

Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9

Вкупно вградени деривати

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

во илјади денари			
тековна година 2022		претходна година 2021	
дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
0	0	0	0
283	(2.048)	804	0
0	0	0	0
0	0	0	0
283	(2.048)	804	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
283	(2.048)	804	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања

22.1 Кредити на и побарувања од банки

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Кредити на банки				
домашни банки	501	165	471	2
странски банки	0	0	0	0
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Репо				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Останати побарувања				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	315	0	315	0
Побарувања врз основа на камати	0	0	0	0
Тековна достасаност	(379)	379	2	(2)
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	437	544	788	0
(Исправка на вредноста)	(99)	(16)	(110)	0
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	338	528	678	0

тековна година 2022					претходна година 2021			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста		Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	14	1	95	110	507	0	94	601
Исправка на вредноста за годината								0
дополнителна исправка на вредноста	3.050	1	9	3.060	2.524	2	0	2.526
(ослободување на исправката на вредноста)	(3.053)	(2)	0	(3.055)	(3.017)	(5)	0	(3.022)
Трансфер во:				0				0
- исправка на вредноста за Група 1	0	4	(4)	0	(4)	4	0	0
- исправка на вредноста за Група 2	0	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 3	8	2	(10)	0	0	0	0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0	0	0	0	0	0	0	0
Ефект од курсни разлики	0	0	0	0	5	0	0	5
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	19	6	90	115	15	1	94	110

во илјади денари

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања
22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	10.283.935	18.492.395	10.207.738	17.114.852
побарувања врз основа на камати	67.979	0	68.049	0
Држава				
побарувања по главница	100	687	27	239
побарувања врз основа на камати	7	0	2	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	5.047	2.284	2.093	10.112
побарувања врз основа на камати	7	0	42	0
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	2.691	31.533	27.356	77.060
побарувања врз основа на камати	75	0	344	0
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	24.282	17.832.792	17.849	16.044.059
потрошувачки кредити	553.534	24.656.461	444.925	22.588.398
автомобилски кредити	(94)	65.436	866	96.827
хипотекарни кредити	0	0	0	0
кредитни картички	769.462	1.614.671	756.537	1.553.225
други кредити	1.259.725	205.481	1.133.538	177.444
побарувања врз основа на камати	367.409	0	472.275	0
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	1	0	3	7.920
побарувања врз основа на камати	0	0	10	0
Тековна достасаност	10.594.290	(10.594.290)	9.207.867	(9.207.867)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	23.928.450	52.307.450	22.339.521	48.462.269
(Исправка на вредноста)	(3.357.856)	(1.830.707)	(3.335.332)	(1.873.168)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	20.570.594	50.476.743	19.004.189	46.589.101

тековна година 2022				претходна година 2021			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	825.559	2.173.020	2.209.921	5.208.500	745.435	2.272.100	4.912.819
Исправка на вредноста за годината							0
дополнителна исправка на вредноста	744.472	2.233.752	764.656	3.742.880	774.100	2.226.316	4.253.892
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.154.800)	(1.455.771)	(847.909)	(3.458.480)	(1.163.979)	(1.532.068)	(3.739.534)
Трансфер во:							0
- исправка на вредноста за Група 1	(250.583)	250.539	44	0	(180.011)	178.445	0
- исправка на вредноста за Група 2	618.325	(1.059.247)	440.922	0	574.602	(1.098.138)	523.536
- исправка на вредноста за Група 3	75.993	90.413	(166.406)	0	75.740	126.705	(202.445)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)		0	(326)	(326)			0
Ефект од курсни разлики	(760)	(1.768)	(439)	(2.967)	(328)	(340)	(1.177)
(Отпишани побарувања)	(1)	0	(301.043)	(301.044)	0	0	(217.500)
Состојба на 31 декември	858.205	2.230.938	2.099.420	5.188.563	825.559	2.173.020	5.208.500

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>	
Првокласни инструменти за обезбедување	
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	1.186.432
државни хартии од вредност	0
државни безусловни гаранции	0
банкарски гаранции	0
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	0
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	0
Гаранции од физички лица	0
Залог на недвижен имот	
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	13.965.659
имот за вршење дејност	10.903.124
Залог на подвижен имот	2.506.242
Останати видови обезбедување	4.082.540
Необезбедени	38.403.340
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	71.047.337
	65.593.290

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23 Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

во илјади денари		тековна година 2022	претходна година 2021
Должнички хартии од вредност			
Благајнички записи	0	0	
Државни записи	0	585.984	
Останати инструменти на пазарот на пари	0	0	
Обврзници издадени од државата	3.720.447	4.737.106	
Корпоративни обврзници	0	0	
Останати должнички инструменти	0	0	
	3.720.447	5.323.090	
Котирани	3.720.447	5.323.090	
Некотирани	0	0	
Сопственички инструменти			
Сопственички инструменти издадени од банки	0	0	
Останати сопственички инструменти	126.332	125.035	
	126.332	125.035	
Котирани	0	0	
Некотирани	126.332	125.035	
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	3.846.779	5.448.125	

Банката ги оценува и мери очекуваните кредитни загуби за вложувањата во должнички хартии од вредност од оваа категорија. Исправката на вредност за оваа категорија е прикажана во рамки на позицијата "Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба".

тековна година 2022				претходна година 2021			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	120	0	0	120	0	0	0
Исправка на вредноста за годината							
дополнителна исправка на вредноста	0	0	0	120	0	0	120
(ослободување на исправката на вредноста)	(120)	0	0	0	0	0	0
Трансфер во:							
- исправка на вредноста за Група 1	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 2	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 3	0	0	0	0	0	0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Ефект од курсни разлики	0	0	0	0	0	0	0
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	0	0	0	120	0	0	120

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23 Вложувања во хартии од вредност

23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Должнички хартии од вредност	
Благајнички записи	0
Државни записи	1.774.682
Останати инструменти на пазарот на пари	0
Обврзници издадени од државата	10.776.292
Корпоративни обврзници	0
Останати должнички инструменти	0
12.550.974	12.893.379
Котирани	2.444.394
Некотирани	10.106.580
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	12.550.974
(Исправка на вредноста)	(177)
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	12.550.797
	12.893.379

тековна година 2022				претходна година 2021			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на вредноста за годината							
дополнителна исправка на вредноста	177	0	0	177	0	0	0
(ослободување на исправката на вредноста)	0	0	0	0	0	0	0
Трансфер во:							
- исправка на вредноста за Група 1	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 2	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 3	0	0	0	0	0	0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Ефект од курсни разлики	0	0	0	0	0	0	0
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	177	0	0	177	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

24 Вложувања во подружници и во придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
НЛБ ЛИЗ & ГО ДОО Скопје	Р.С.Македонија	49,00%	0,00%	49,00%	0,00%

Б Финансиски информации за придружените друштва - 100 проценти

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2022	40.702	8.099	32.603	1.430	(4.370)
	40.702	8.099	32.603	1.430	(4.370)
претходна година 2021	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

25 Останати побарувања

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања од купувачите	16.941	25.852
Однапред платени трошоци	27.233	23.428
Пресметани одложени приходи	0	0
Побарувања за провизии и надомести	110.493	86.599
Побарувања од вработените	4.403	3.724
Аванси за нематеријални средства	0	2.370
Аванси за недвижности и опрема	9.547	4.518
Останато		
сметка за краткорочно порамнување на операции со кредитни картички	353.161	188.698
однапред платени пензии	1.362.412	1.200.195
побарувања од картично работење без лимит	90.034	78.703
залихи на материјал	31.680	21.222
други останати побарувања	47.808	45.927
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	2.053.712	1.681.236
(Исправка на вредноста)	(47.419)	(42.869)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	2.006.293	1.638.367

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	7.097	4.682	31.091	42.869	8.681	5.472	33.290	47.443
Исправка на вредноста за годината								0
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	24.834	12.425	34.988	72.247	16.236	25.482	30.410	72.128
Трансфер во:	(25.552)	(8.490)	(9.447)	(43.489)	(35.193)	(8.217)	(13.343)	(56.753)
- исправка на вредноста за Група 1	(403)	402	1	0	(689)	687	2	0
- исправка на вредноста за Група 2	1.916	(5.417)	3.501	0	15.050	(20.018)	4.968	0
- исправка на вредноста за Група 3	4.560	2.029	(6.589)	0	3.009	1.613	(4.622)	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0		0	0				0
Ефект од курсни разлики	(1)	0	(1)	(2)	7	0	(2)	5
(Отпишани побарувања)	(31)	(544)	(23.631)	(24.206)	(5)	(337)	(19.612)	(19.954)
Состојба на 31 декември	12.420	5.087	29.913	47.419	7.096	4.682	31.091	42.869

во илјади денари

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***26 Заложени средства**

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Должнички хартии од вредност	0
Сопственички инструменти	0
Кредити на и побарувања од банки	0
Кредити на и побарувања од други клиенти	0
Останати побарувања	0
Вкупно заложени средства	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	218.698	38.358	47.287	1.254	305.597
преземени во текот на годината	94	99	37	0	0	230
(продадени во текот на годината)	0	(1.688)	0	0	(234)	(1.922)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	94	217.109	38.395	47.287	1.020	303.905
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	94	217.109	38.395	47.287	1.020	303.905
преземени во текот на годината	4.162	53.279	246	2.338	0	60.025
(продадени во текот на годината)	0	(25.821)	(6)	(49.626)	0	(75.453)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	4.256	244.567	38.635	(1)	1.020	288.477
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	105.277	14.393	45.628	1.104	166.402
загуба поради оштетување во текот на годината	19	22.704	4.807	1.659	0	29.189
(продадени во текот на годината)	0	(1.688)	0	0	(84)	(1.772)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	19	126.293	19.200	47.287	1.020	193.819
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	19	126.293	19.200	47.287	1.020	193.819
загуба поради оштетување во текот на годината	847	28.309	3.888	0	0	33.044
(продадени во текот на годината)	0	(21.512)	(3)	(47.287)	0	(68.802)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	866	133.090	23.085	0	1.020	158.061
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	113.421	23.965	1.659	150	139.195
на 31 декември 2021 (претходна година)	75	90.816	19.195	0	0	110.086
на 31 декември 2022 (тековна година)	3.390	111.477	15.550	(1)	0	130.416

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28 Нематеријални средства

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	476.432	0	269.322	63.578	18.820	0	828.152
зголемувања преку нови набавки	0	52.411	0	37.324	24.377	3.995	0	118.107
зголемувања преку интерен развој	0	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања преку деловни комбинации	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	77.332	0	2.312	(79.644)	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	606.175	0	308.958	8.311	22.815	0	946.259
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	0	606.175	0	308.958	8.311	22.815	0	946.259
зголемувања преку нови набавки	0	22.637	0	0	56.150	7.943	0	86.730
зголемувања преку интерен развој	0	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања преку деловни комбинации	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	29.397	0	0	(29.397)	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	658.209	0	308.958	35.064	30.758	0	1.032.989
Амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	339.448	0	202.841	0	7.709	0	549.998
амортизација за годината	0	53.719	0	26.348	0	3.747	0	83.814
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	393.167	0	229.189	0	11.456	0	633.812
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	0	393.167	0	229.189	0	11.456	0	633.812
амортизација за годината	0	70.501	0	28.955	0	5.301	0	104.757
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	463.668	0	258.144	0	16.757	0	738.569
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	136.984	0	66.481	63.578	11.111	0	278.154
на 31 декември 2021 (претходна година)	0	213.008	0	79.769	8.311	11.359	0	312.447
на 31 декември 2022 (тековна година)	0	194.541	0	50.814	35.064	14.001	0	294.420

* само за консолидираните финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28 Нематеријални средства

Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства кадешто постои ограничување на сопственоста и /или се заложени како обезбедување за обврските на банката

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност:							
на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

29 Недвижности и опрема

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

Набавна вредност

Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)

зголемувања	145.639	2.137.134	125.754	671.483	635.966	17.255	9.632	92.117	3.834.980
зголемувања преку деловни комбинации	0	7.628	0	45.146	49.641	1.898	16.325	16.915	137.553
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	(67.975)	0	0	0	0	(67.975)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	39	0	0	10.105	0	(11.515)	1.371	0

Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)

145.639	2.144.801	125.754	648.654	695.712	19.153	14.442	110.403	3.904.558
---------	-----------	---------	---------	---------	--------	--------	---------	-----------

Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)

зголемувања	145.639	2.144.801	125.754	648.654	695.712	19.153	14.442	110.403	3.904.558
зголемувања преку деловни комбинации	0	1.003	300	51.814	20.665	1.019	737	19.999	95.537
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	(99.636)	(3.966)	0	0	0	(103.602)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	248	9.028	0	(14.442)	5.167	1

Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)

145.639	2.145.804	126.054	601.080	721.439	20.172	737	135.569	3.896.494
---------	-----------	---------	---------	---------	--------	-----	---------	-----------

Амортизација и оштетување

Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)

амортизација за годината	0	555.457	90.764	567.730	508.453	9.459	0	71.010	1.802.873
загуба поради оштетување во текот на годината	0	53.277	6.105	36.641	40.561	963	0	7.179	144.726
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	17.367	0	0	0	0	0	0	17.367
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	(67.971)	0	0	0	0	(67.971)
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)

0	626.101	96.869	536.400	549.014	10.422	0	78.189	1.896.995
---	---------	--------	---------	---------	--------	---	--------	-----------

Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)

амортизација за годината	0	626.101	96.869	536.400	549.014	10.422	0	78.189	1.896.995
загуба поради оштетување во текот на годината	0	50.363	6.105	42.333	44.771	1.086	0	10.532	155.190
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	(99.382)	(3.868)	0	0	0	(103.250)
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)

0	676.464	102.974	479.351	589.917	11.508	0	88.721	1.948.935
---	---------	---------	---------	---------	--------	---	--------	-----------

Сегашна сметководствена вредност

на 1 јануари 2021 (претходна година)

145.639	1.581.677	34.990	103.753	127.513	7.796	9.632	21.107	2.032.107
---------	-----------	--------	---------	---------	-------	-------	--------	-----------

на 31 декември 2021 (претходна година)

145.639	1.518.700	28.885	112.254	146.698	8.731	14.442	32.214	2.007.563
---------	-----------	--------	---------	---------	-------	--------	--------	-----------

на 31 декември 2022 (тековна година)

145.639	1.469.340	23.080	121.729	131.522	8.664	737	46.848	1.947.559
---------	-----------	--------	---------	---------	-------	-----	--------	-----------

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

29 Недвижности и опрема

Б Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и /или се заложени како обезбедување за обврските на банката

во илјади денари

Сегашна сметководствена вредност:

на 31 декември 2021 (претходна година)

на 31 декември 2022 (тековна година)

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земено под закуп	Вкупно
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски 30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0
Обврски за данок на добивка (тековен)	28.493
	78.730

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

во илјади денари	тековна година 2022			претходна година 2021		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	0	0
Вложувања во хартии од вредност	0	0	0	0	0	0
Нематеријални средства	0	0	0	0	0	0
Недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати побарувања	0	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	0	0	0	0	0	0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0	0	0	0	0
Останато	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0	0	0	0	0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	0	0	0	0	0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0	0	0

Б Непризнани одложени даночни средства

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Даночни загуби	0
Даночни кредити	0
Вкупно непризнани одложени даночни средства	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

30 Тековни и одложени даночни средства и одложени даночни обврски

В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
<i>во илјади денари</i>				
претходна година 2021				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0		0
Кредити на и побарувања од банки	0	0		0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0		0
Вложувања во хартии од вредност	0	0		0
Нематеријални средства	0	0		0
Недвижности и опрема	0	0		0
Останати побарувања	0	0		0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0		0
Останати обврски	0	0		0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0		0
Останато	0	0		0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0		0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0		0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0
тековна година 2022				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0		0
Кредити на и побарувања од банки	0	0		0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0		0
Вложувања во хартии од вредност	0	0		0
Нематеријални средства	0	0		0
Недвижности и опрема	0	0		0
Останати побарувања	0	0		0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0		0
Останати обврски	0	0		0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0		0
Останато	0	0		0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0		0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0		0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година (сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

А Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Нематеријални средства	0	0
Недвижности и опрема	0	0
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0

Б Група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	0	0
Нематеријални средства	0	0
Недвижности и опрема	0	0
Вложувања во придружените друштва	0	0
Побарувања за данок на добивка	0	0
Останати средства	0	0
Вкупно група на средства за отуѓување	0	0
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	0	0
Посебна резерва	0	0
Обврски за данок на добивка	0	0
Останати обврски	0	0
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	0	0

В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

32 Обврски за тргување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	0	0
Орочени депозити	0	0
Останати депозити	0	0
	0	0
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	0	0
Орочени депозити	0	0
Останати депозити	0	0
	0	0
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	0	0
Сертификати за депозит	0	0
Издадени обврзници	0	0
Останато	0	0
	0	0
<i>Останати финансиски обврски</i>	0	0
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	0	0
Договори зависни од промената на курсот	0	0
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	0	0
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	0	0
	0	0
Вкупно обврски за тргување	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	
Депозити на банки				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	0	0	0	0
Орочени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
0	0	0	0	0
Депозити на други комитенти				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	0	0	0	0
Орочени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
0	0	0	0	0
Издадени должнички хартии од вредност				
Инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0
Сертификати за депозит	0	0	0	0
Издадени обврзници	0	0	0	0
Останато	0	0	0	0
0	0	0	0	0
Субординирани обврски				
Останати финансиски обврски	0	0	0	0
12.386	14.213	0	0	0
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање				
12.386	14.213	0	0	0

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	
Состојба на 1 јануари	0
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)	0
Состојба на 31 декември	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

34 Депозити

34.1 Депозити на банки

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Тековни сметки				
домашни банки	312.626	0	261.946	0
странски банки	9.527	0	95.593	0
Депозити по видување				
домашни банки	572	0	224	0
странски банки	0	0	0	0
Орочени депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Ограничени депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Останати депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	(19)	0	(1)	0
странски банки	0	0	0	0
Тековна достасност	0	0	0	0
Вкупно депозити на банки	322.706	0	357.762	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

34 Депозити

34.2 Депозити на други комитенти

во илјади илјади				
тековна година 2022		претходна година 2021		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	20.233.372	0	20.039.409	0
Депозити по видување	87.783	0	68.535	0
Орочени депозити	222.375	305.560	467.230	368.321
Ограничени депозити	293.577	93.460	397.205	110.147
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	2.215	0	2.439	0
	20.839.322	399.020	20.974.818	478.468
Држава				
Тековни сметки	315.142	0	347.344	0
Депозити по видување	0	0	0	0
Орочени депозити	254	0	254	0
Ограничени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	262	0	242	0
	315.658	0	347.840	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	906.237	0	777.091	0
Депозити по видување	2.641	0	3.825	0
Орочени депозити	51	54.500	3.601	65.887
Ограничени депозити	3.493	0	3.851	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	28	0	46	0
	912.450	54.500	788.414	65.887
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	838.226	0	482.469	0
Депозити по видување	2.644	0	740	0
Орочени депозити	120.280	40.738	49.535	43.739
Ограничени депозити	48.684	386	44.500	400
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	176	0	274	0
	1.010.010	41.124	577.518	44.139
Домаќинства				
Тековни сметки	38.174.991	0	32.447.256	0
Депозити по видување	11.648.327	0	10.025.753	0
Орочени депозити	4.566.500	9.739.390	5.695.530	12.430.465
Ограничени депозити	98.235	1.521.201	146.182	1.293.347
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	41.948	0	68.437	0
	54.530.001	11.260.591	48.383.158	13.723.812
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	726.349	0	727.674	0
Депозити по видување	20.375	0	18.205	0
Орочени депозити	17.514	48.622	20.264	80.810
Ограничени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	197	0	399	0
	764.435	48.622	766.542	80.810
Тековна достасност				
	5.651.811	(5.651.811)	6.982.252	(6.982.252)
Вкупно депозити на други комитенти				
	84.023.687	6.152.046	78.820.542	7.410.864

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***35 Издадени должнички хартии од вредност**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Инструменти на пазарот на пари	0
Сертификати за депозит	0
Издадени обврзници	0
Останато	0
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	0
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

36 Обврски по кредити

А Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
резиденти				
Обврски по кредити	0	1.494.188	0	1.014.043
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	112	0	232	0
нерезиденти				
Обврски по кредити	0	584.416	0	479.002
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	4.881	0	1.432	0
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Држава				
Обврски по кредити	1.536	10.385	2.426	16.873
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	17	0	26	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	0	0	0	4.902
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Држава				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Домаќинства				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Тековна достасност	464.111	(464.111)	280.325	(280.325)
Вкупно обврски по кредити	470.657	1.624.878	284.441	1.234.495

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

36 Обврски по кредити

Б Обврски по кредити според кредитодавателот

во илјади денари				
тековна година 2022		претходна година 2021		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
<i>домашни извори:</i>				
Развојна банка на Северна Македонија	112	1.494.188	232	1.014.043
Македонска развојна фондација за претпријатија	0	0	0	4.902
Министерство за финансии	1.553	10.385	2.452	16.873
	1.665	1.504.573	2.684	1.035.818
<i>странски извори:</i>				
EBRD LONDON UK	4.881	584.416	1.432	479.002
	4.881	584.416	1.432	479.002
Тековна достасност	464.111	(464.111)	280.325	(280.325)
Вкупно обврски по кредити	470.657	1.624.878	284.441	1.234.495

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година
(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

37 Субординирани обврски

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Обврски по субординирани депозити</i>	
	0
	0
	0
Обврски врз основа на камати	0
	0
<i>Обврски по субординирани кредити</i>	
NOVA LJUBLJANSKA BANKA D.D	2.761.515
Обврски врз основа на камати	2.285
	2.763.800
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i>	
	0
	0
	0
Обврски врз основа на камати	0
	0
	0
Откупливи приоритетни акции	0
	0
Вкупно субординирани обврски	2.763.800
	2.768.342

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

38 Посебна резерва и резервирања

	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
<i>во илјади денари</i>							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	123.533	61.698	69.740	0	0	0	254.971
дополнителни резервирања во текот на годината	47.662	2.390	7.260	0	0	0	57.312
(искористени резервирања во текот на годината)	0	(54)	(3.206)	0	0	0	(3.260)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(2.264)	0	(8.258)	0	0	0	(10.522)
ефект од курсни разлики	(22)	0	0	0	0	0	(22)
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	168.909	64.034	65.536	0	0	0	298.479
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	168.909	64.034	65.536	0	0	0	298.479
дополнителни резервирања во текот на годината	85.993	0	4.793	0	0	0	90.786
(искористени резервирања во текот на годината)	0	0	(2.444)	0	0	0	(2.444)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(104.144)	(8.294)	(16.168)	0	0	0	(128.606)
ефект од курсни разлики	68	0	0	0	0	0	68
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	150.826	55.740	51.717	0	0	0	258.283

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

39 Останати обврски

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Обврски кон добавувачите	88.752	67.910
Добиени аванси	2.404	5.014
Обврски за провизиите и надоместите	25	25
Пресметани трошоци	109.177	100.562
Разграничени приходи од претходна година	22.988	30.127
Краткорочни обврски кон вработените	54.212	61.583
Краткорочни обврски за користите на вработените	42.091	46.568
Останато		
обврски за дивиденди	18.030	1.277.884
сметки за операции со кредитни картички	371.403	57.840
обврски за неизвршени исплати по наплати	601.874	573.530
останато	157.066	165.055
Вкупно останати обврски	1.468.022	2.386.098

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

40 Запишан капитал

во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Состојба на 1 јануари - целосно платени	1.000	0	854.061	854.061	0	0	854.061
Запишани акции во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
Реализација на опциите на акции	0	0	0	0	0	0	0
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	0	0	0	0	0	0	0
Останати промени во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември - целосно платени	1.000	0	854.061	854.061	0	0	854.061

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година (сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

40 Запишан капитал

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката

	во илјади денари	
	тековна година	претходна година
	2022	2021
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	630.297	1.526.207

	во денари	
	тековна година	претходна година
	2022	2021
Дивиденда по обична акција	738	1.787
Дивиденда по приоритетна акција	0	0

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	во илјади денари	
	тековна година	претходна година
	2022	2021
Објавени дивиденди по 31 декември	0	0

	во денари	
	тековна година	претходна година
	2022	2021
Дивиденда по обична акција	0,00	0,00
Дивиденда по приоритетна акција	0,00	0,00

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	во илјади денари		во %	
	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година
	2022	2021	2022	2021
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
NLB d.d. Ljubljana	742.804	742.804	86,97%	86,97%
Вкупно	742.804	742.804	86,97%	86,97%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

41 Заработка по акција

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции
 Нето-добивка за годината
 Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции
 Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
2.433.910	2.219.107
0	0
0	0
2.433.910	2.219.107

Пондериран просечен број на обичните акции
 Издадени обични акции на 1 јануари
 Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември
Основна заработка по акција (во денари)

број на акции	
тековна година 2022	претходна година 2021
854.061	854.061
	0
854.061	854.061
2.850	2.598

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

41 Заработка по акција

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции
(разводнета)

Нето-добивка за годината која има припаѓа на имателите на обични акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции

**Нето-добивка која има припаѓа на имателите на обични акции
(разводнета)**

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
2.433.910	2.219.107
0	0
2.433.910	2.219.107

Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет)

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции

**Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на
31 декември**

Разводната заработка по акција (во денари)

број на акции	
тековна година 2022	претходна година 2021
854.061	854.061
0	0
854.061	854.061
2.850	2.598

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

во илјади денари		
	тековна година 2022	претходна година 2021
Платежни непокриени гаранции		
во денари	4.098.973	4.141.649
во странска валута	1.830.088	1.193.293
во денари со валутна клаузула	276.446	184.780
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	1.808.761	2.187.836
во странска валута	43.342	152.516
во денари со валутна клаузула	171.145	150.412
Непокриени акредитиви		
во денари	0	0
во странска валута	788.762	1.604.545
во денари со валутна клаузула	0	0
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	1.519.216	1.500.589
Неискористени лимити на кредитни картички	1.910.217	1.927.093
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	4.955.666	7.185.163
Издадени покриени гаранции	232.607	213.511
Покриени акредитиви	5.754	2.317
Останати потенцијални обврски	0	0
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	17.640.977	20.443.704
(Посебна резерва)	(150.826)	(168.909)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	17.490.151	20.274.795

42.2 Потенцијални средства

во илјади денари		
	тековна година 2022	претходна година 2021
Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:		
_____	0	0
_____	0	0
_____	0	0
Вкупно потенцијални средства	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

43 Работи во име и за сметка на трети лица

во илјади денари						
тековна година 2022			претходна година 2021			
средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција	
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	0	287.523	(287.523)	0	262.388	(262.388)
Депозити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Кредити во денари	711.749	426.781	284.968	724.263	463.719	260.544
Кредити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во денари	52.586.459	52.587.251	(792)	47.365.537	47.366.282	(745)
Други побарувања во странска валута	0	0	0	0	0	0
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	0	0	0	0	0	0
Депозити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Кредити во денари	0	0	0	0	0	0
Кредити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во денари	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во странска валута	0	0	0	0	0	0
Старателски сметки	2.877	2.877	0	138.870	138.870	0
Останато	0	0	0	0	0	0
Вкупно	53.301.085	53.304.432	(3.347)	48.228.670	48.231.259	(2.589)

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

44 Трансакции со поврзаните страни

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 Декември 2022 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	486.162	0	0	0	294.921	781.083
Средства за тргување						0
Кредити и побарувања						0
хипотекарни кредити						0
потрошувачки кредити	0	0	0	19.135	10.357	29.492
побарувања по финансиски лизинг						0
побарувања по факторинг и форфетирање						0
останати кредити и побарувања	0	0	0	50.636	32.309	82.945
Вложувања во хартиите од вредност						0
(Исправка на вредноста)	(4.862)	0	0	(654)	(2.304)	(7.820)
Останати средства	1.674	0	16.009	626	3.657	21.966
Вкупно	482.974	0	16.009	69.743	338.940	907.666
Обврски						
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0
Депозити	167	0	28.606	74.034	186.580	289.387
Издадени хартии од вредност						0
Обврски по кредити	0	0	0	0	0	0
Субординирани обврски	2.763.800	0	0	0	0	2.763.800
Останати обврски	16.279	0	0	26.232	8.489	51.000
Вкупно	2.780.246	0	28.606	100.266	195.069	3.104.187
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	4.245	0	0	0	0	4.245
Издадени акредитиви	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални обврски	0	0	0	16.584	2.796	19.380
(Посебна резерва)	(42)	0	0	(80)	(43)	(165)
Вкупно	4.203	0	0	16.504	2.753	23.460
Потенцијални средства						
Примени гаранции	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални средства	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 Декември 2021 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	491.519	0	0	0	115.607	607.126
Средства за тргување						0
Кредити и побарувања						0
хипотекарни кредити						0
потрошувачки кредити	0	0	0	20.776	10.842	31.618
побарувања по финансиски лизинг						0
побарувања по факторинг и форфетирање						0
останати кредити и побарувања	0	0	0	51.168	24.348	75.516
Вложувања во хартиите од вредност						0
(Исправка на вредноста)	(4.915)	0	0	(617)	(2.475)	(8.007)
Останати средства	72	0	0	604	2.812	3.488
Вкупно	486.676	0	0	71.931	151.134	709.741
Обврски						
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0
Депозити	22.815	0	0	91.323	269.923	384.061
Издадени хартии од вредност						0
Обврски по кредити	0	0	0	0	0	0
Субординирани обврски	2.768.342	0	0	0	0	2.768.342
Останати обврски	1.292.982	0	0	32.961	(31.507)	1.294.436
Вкупно	4.084.139	0	0	124.284	238.416	4.446.839
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	4.720	0	0	0	18.189	22.909
Издадени акредитиви	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални обврски	0	0	0	24.288	32.118	56.406
(Посебна резерва)	(47)	0	0	(126)	(8.175)	(8.348)
Вкупно	4.673	0	0	24.162	42.132	70.967
Потенцијални средства						
Примени гаранции	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални средства	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

44 Трансакции со поврзаните страни

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2022 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	809	0	0	2.152	1.666	4.627
Приходи од провизии и надомести	13.206	0	25	391	935	14.557
Нето-приходи од тргување	0	0	0	0	0	0
Приходи од дивиденда	0	0	0	0	0	0
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	0	0	0	0	0	0
Останати приходи	11.825	0	241	(45)	5.219	17.240
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	25.840	0	266	2.498	7.820	36.424
Расходи						
Расходи за камата	(146.776)	0	0	(233)	(1.218)	(148.227)
Расходи за провизии и надомести	(46.220)	0	0	0	(2.287)	(48.507)
Нето-загуби од тргување	(6.704)	0	0	0	0	(6.704)
Расходи за набавка на нетековните средства	0	0	0	0	0	0
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(107)	0	0	(63)	8.303	8.133
Останати расходи	(24.584)	0	0	(3.734)	(20.573)	(48.891)
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	(224.391)	0	0	(4.030)	(15.775)	(244.196)

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2021 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	10	0	0	1.688	888	2.586
Приходи од провизии и надомести	12.475	0	0	307	998	13.780
Нето-приходи од тргување	0	0	0	0	0	0
Приходи од дивиденда	0	0	0	0	0	0
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	0	0	0	0	0	0
Останати приходи	15.166	0	0	45	8.631	23.842
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	27.651	0	0	2.040	10.517	40.208
Расходи						
Расходи за камата	(99.828)	0	0	(488)	(1.662)	(101.978)
Расходи за провизии и надомести	(38.555)	0	0	0	(5.276)	(43.831)
Нето-загуби од тргување	(7.762)	0	0	0	0	(7.762)
Расходи за набавка на нетековните средства	0	0	0	0	0	0
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(2.250)	0	0	90	2.376	216
Останати расходи	(3.721)	0	0	(767)	(14.076)	(18.564)
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	(152.116)	0	0	(1.165)	(18.638)	(171.919)

В Надомести на раководниот кадар на банката

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Краткорочни користи за вработените	165.008	135.392
Користи по престанокот на вработувањето	8.532	6.781
Користи поради престанок на вработувањето	0	0
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со сопственички инструменти	0	0
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со парични средства	0	0
Останато	8.749	4.972
Вкупно	182.289	147.145

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

45 Наеми

A.1 Побарувања по финансиски наеми

Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)			
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот			
Вкупно	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)			
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот			
Вкупно	0	0	0

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)			
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот			
Вкупно	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)			
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот			
Вкупно	0	0	0

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:						
состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	163.650	0	0	0	163.650
состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	184.931	0	0	0	184.931
Вкупно	0	163.650	0	0	0	163.650

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

45 Наеми

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во илјади денари	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
амортизација за годината	0	0	0	0	0	0	0
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
амортизација за годината	0	0	0	0	0	0	0
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2021 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2022 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година***(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***45 Наеми****Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми**

	Вкупно обврски по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)				
Вкупно	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)				
Вкупно	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

46 Плаќања врз основа на акции

Датум на давање на опцијата
Датум на истекување на опцијата
Цена на реализација на опцијата
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата
Варијанса
Очекуван принос на дивидендата
Каматна стапка
Објектна вредност на датумот на давање на опцијата

во илјади денари	
тековна година 2022	претходна година 2021
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината:

опции дадени на членовите на Надзорниот одбор
опции дадени на членовите на Управниот одбор
останати дадени опции
форфетирани опции
реализирани опции
опции со истечен краен рок

Состојба на 31 декември

тековна година 2022		претходна година 2021	
број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

ПРИЛОГ 1

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
НА НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ
за 2022 година**

СОДРЖИНА

I.ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	3
II.МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ	8
III.БАНКАРСКИ СЕКТОР	13
IV.ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ.....	17
V.ПРОДАЖНИ КАНАЛИ И ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА.....	21
VI.РАБОТА СО НАСЕЛЕНИЕ	24
VII.РАБОТА СО ПРАВНИ ЛИЦА	27
VIII.ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ	31
IX.ИНТРАГРУПАЦИСКИ УСЛУГИ	35
X.УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ.....	35
XI.УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ И АДЕКВАТНОСТА.....	38
XII.УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ.....	40
XIII.ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	42
XIV.МАРКЕТИНГ - АКТИВНОСТИ.....	43
XV.УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ (ESG)	44
XVI.ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ.....	47
XVII.ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ НА НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	49
XVIII.СТРАТЕГИЈА И ИДНИ ИЗГЛЕДИ.....	70
XIX.ПРИЛОЗИ	71

I. Профил на Банката

НЛБ Банка АД Скопје¹ е основана во 1985 година, а од 1993 година работи како комерцијална банка којашто ги извршува сите банкарски услуги за клиентите од земјата и од странство. Уште од самите почетоци е една од водечките банкарски институции во Република Северна Македонија со постојан тренд на пораст и континуирано позитивни резултати. Банката спаѓа во системски значајни банки и е трета најголема банка во Република Северна Македонија според нето активата. Стратешки акционер на Банката е Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана со 86,97 % учество во вкупниот капитал на Банката. Банката е членка на НЛБ Групацијата од 2000 година.

Активности на Банката во 2022 година

Во 2022 година, Банката работеше согласно Деловната политика за 2022 година, Стратешките насоки за развојот и работењето на Банката за 2022-2026 година и насоките на НЛБ Групацијата за 2022 година, прилагодувајќи ги своите тековни оперативни активности и ценовната политика на економските и пазарните услови, согласно промените во законските одредби и промените во деловната политика на НЛБ Групацијата.

Наспроти постепеното закрепнување од економската криза предизвикана од пандемијата на КОВИД-19, како нова глобална закана изби енергетската криза поттикната од геополитичките случувања, која се одрази и на домашната економија.

При вакви исклучително отежнати услови, со рекорден раст на стапката на инфлација во земјата, Банката успеа да оствари одлични резултати во скоро сите сегменти од работењето, притоа остана посветена на грижата за благосостојбата на своите вработени и придонесот во поддршка на заедницата и поединците преку финансиска помош и останати мерки и активности.

Во текот на целата година Банката работеше следејќи ги трендовите во банкарскиот сектор, прилагодувајќи ги сите активности во правец на поголема достапност до клиентите, притоа водејќи грижа за влијанието врз животната средина и одржливиот развој.

Имено, беше отворена нова експозитура, а една постојна беше комплетно реновирана при што и двете беа опремени според најсовремени стандарди. Кај мобилното и електронското банкарство беа воведени нови функционалности во правец на зголемување на безбедноста на услугите. Беа спроведени повеќе промотивни капањи за продажба на различни продукти, во рамките на кои продуктите се издаваа со помали или без трошоци за одобрување. Од аспект на одржливоста, се спроведе кампања под слоганот „Мудро без хартија“, а подигнувањето на свесноста за животната средина беше реализирано и преку активности во рамки на Месецот на штедење.

Трета година по ред се реализираше проектот „Рамка за помош“ за микро, малите и средни претпријатија, со кој во 2022 година им беше пружена финансиска поддршка на три компании од Регионот чии проекти беа идентификувани како најиновативни од аспект на одржливоста, мерено преку исполнување на еден или повеќе од 17-те принципи за одржлив развој на Обединетите нации.

Банката за своето успешно работење доби неколку награди и признанија во текот на годината, меѓу кои и престижната награда Банка на годината од „The Banker“.

^{1*} Во понатамошниот текст: Банката

Позначајни настани и активности во 2022 година по месеци:

Јануари

Од 01.01.2022 година, г-дин Бранко Грегановиќ беше именуван за нов претседател на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје, по добиената согласност од Народната банка на РСМ и претходно одобрување од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Февруари

Во февруари 2022 година беше отворена нова експозитура во населбата Аеродром во Скопје. Новата експозитура е изведена според најсовремени безбедносни, архитектонски и технолошки стандарди, со 24-часовна самоуслужна зона со банкомат со можност за исплата на готовина, уплата на дневен промет, уплата на платежни и бизнис картички, уплата на трансакциска сметка, уплата на кредит, како и низа други функционалности.

Март

Почнувајќи од март, беше спроведена кампања за НЛБ Станбените кредити, во рамките на која се организираше и наградна игра „НЛБ за млади“, со фокус на младите клиенти на возраст до 40 години кои имаат желба да го решат своето станбено прашање, во рамки на која беа доделени 50 парични награди.

Првиот банкарски електронски асистент на НЛБ Банка Скопје, НЕЛА, го освои второто место во категоријата „Најдобра автоматизирана алатка чет бот“ на изборот на порталот „Сајт на годината 2021“.

Беа доделени награди за три основни училишта кои во наградниот предизвик за собирање пластичен отпад во рамките на кампањата „НЛБ Месец на штедење“ остварија најдобри резултати. Наградите беа обезбедени во консултација со училиштата, со цел унапредување на условите за работа и наставно-образовниот процес.

Април

Следејќи ја својата стратегија за управување со животната средина и одржлив развој, Банката спроведе кампања под слоганот „Мудро без хартија“ со цел да информира и едуцира, но и да ја зголеми свесноста за важноста од зачувување на природата, разумно искористување на природните ресурси и минимизирање на влијанието кое економските чинители го имаат врз животната средина. Кампањата која се реализира на ниво на НЛБ Групацјата, беше наменета за сите вработени во Банката, но и за клиентите и целата јавност, нагласувајќи ги заложбите на НЛБ Банка Скопје за користење на што помалку хартија во работењето.

Во рамки на кампањата „Пошумете со еден клик“, под мотото „Пошумуваме заедно“ во волонтерска акција на вработените беа засадени 3.700 садници во Малешевскиот регион, како значаен придонес за обнова на опожарениот шумски фонд во регионот.

На спортските игри, во организација на СФОМ (Сојузот на финансиски организации на Македонија) во Охрид, во кој зедоа учество повеќе од 60 вработени, НЛБ Банка Скопје беше апсолутен шампион, со освоени 12 пехари за шест први, три втори и едно трето место, за највреден играч (MVP-Most Valuable Player) и за севкупен победник.

Уште еден голем спортски успех беше остварен на традиционалната 20-та Бофосијада на спортските игри во Кладово, Р. Србија каде Банката учествуваше за прв пат, а тимот од 16 претставници освои 11 пехари.

Мај

Во текот на месец мај, НЛБ Банка Скопје во соработка со своите партнери од осигурителните и инвестициските компании ширум земјата го организираше вториот караван за финансиско советување за небанкарски финансиски продукти. Целта на едномесечниот караван беше да овозможи поголема информираност, стручно советување и едукација на клиентите за различни осигурителни и инвестициски продукти, односно финансиско советување за небанкарски финансиски продукти.

На спортските банкарски игри во Моравске топлаци, Р. Словенија, кои се одржаа под мотото: „Еден тим – една цел“, вработените на Банката освоија седум медали, три златни, една сребрена и три бронзени.

Јуни

Во текот на јуни, Банката спроведе неколку промотивни кампањи за дел од своите продукти: Mastercard Business картички „За бизнис и задоволство“, а НЛБ кредитите за физички лица се издаваа без трошоци за одобрување и проценка.

Дигиталниот продукт мКлик кредит беше унапреден преку миграција од Scoring API во Watson BRE scoring системот, со што значително се подобри неговата техничка функционалност, но и корисничкото искуство.

На групациониот предизвик NLB Hackathon 2022 – Data translator, победник беше еден од тимовите учесници на НЛБ Банка Скопје. Победничкиот проект YOUniverse претставува иновативно решение, вградено во мКлик апликацијата, преку кој клиентите ќе можат самостојно да ги сетираат своите потреби за банкарските услуги. Во основа на идејата е профилирање на клиентите во одредени архетипови согласно вградени параметри преку што клиентот ќе добие соодветна персонализирана понуда.

Јули

НЛБ Банка Скопје беше единствениот партнер на Visa во Р.С. Македонија кој, заради извонредните резултати не само во земјата туку и во цела Југоисточна Европа, доби три престижни Visa признанија за 2021 година, и тоа за:

- Исклучителни Visa безготовински перформанси во Југоисточна Европа;
- Најдобри во класата Visa - Активација на спонзорство за Олимписките игри во Токио;
- Крос-маркет Visa партнерство за проектот „Рамка за помош“ – поддршка на малите бизниси.

Истиот месец за вработените на Банката се одржа „НЛБ дружба во природа“, викенд настан на планината Плачковица, во организација на експозитурата од Радовиш. Вработените имаа можност да се дружат и забавуваат преку спортски и рекреативни активности, а имаа прилика и да го збогатат своето гастрономско искуство со дегустација на локални специјалитети.

Месец јули беше особено значаен поради лансирањето нова иновативна интерна алатка – Titania која претставува централизирана база на податоци со јасна структура и чија цел е да го олесни процесот на изработка на анализи, симулации, пресметки, ад хок извештаи и сл. Новото решение е исклучително корисно за вработените кои имаат потреба од анализа на податоци и изработка на извештаи.

Август

На годинешните 14-ти „Европски банкарски награди“ (Europe Banking Awards), што ги доделува реномираниот магазин EMEA Finance, НЛБ Банка Скопје ја доби наградата „Најдобра банка во Македонија за 2021 година“, шеста година по ред. Критериумите врз основа на кои беа доделени овие престижни награди се однесуваат на способноста на банките и финансиските институции да овозможат иновативни производи и услуги, да покажат одлични резултати во инвестициското банкарство, како и способност и капацитет да функционираат како социјално одговорни компании во општеството од кое се дел.

Покрај оваа престижна награда, со најновото рангирање на реномираниот магазин „Finance Central Europe“ НЛБ Банка Скопје беше наградена со високи втори и трети места во пет категории и тоа: вкупна актива, големина на капитал, бруто-добивка, поврат на актива и поврат на капитал.

Септември

Традиционално, со претстава со маскотите на детското штедење Тиби и Штуки и забавно едукативна програма за најмалите, при крајот на месец септември НЛБ Банка Скопје го одбележа почетокот на единаесеттиот по ред „НЛБ Месец на штедење“ на тема „Штедењето и иновациите“. Беше организиран и иновациски предизвик за учениците од основните училишта на тема „Изум кој ќе го направи светот подобро место за живеење“. Основната задача за училиштата беше да изработат макета на својот изум, накратко да опишат како тој би функционирал и какви придобивки би можел да донесе за луѓето, за живиот свет и за планетата воопшто, а трите најиновативни проекти беа наградени со парични донации.

Октомври

Следејќи ги потребите и барањата на клиентите, Банката ја продолжи промотивната кампања која се однесува на сите потрошувачки, станбени, хипотекарни и останати кредити за физички лица до крајот на годината, овозможувајќи низа поволности за сите оние кои ќе ја изберат за свој кредитен партнер. За сите апликации до 31 декември, за некој од НЛБ кредитните продукти за физички лица, клиентите имаа единствена можност бараниот кредит да го добијат без трошоци за одобрување и без трошоци за проценка на имот за кредитите со обезбедување на недвижен имот, добивајќи ги средствата по брза и едноставна постапка. Во октомври, традиционално како и секоја година се одржа крводарителска акција во која учествуваа вработените на Банката. За учесниците во акцијата беше организиран мал настан во знак на благодарност за нивната хуманост.

Ноември

Организацијата на потрошувачите на Македонија ја сертифицираше НЛБ Банка Скопје со сертификат за „Фер финансиски услуги за потрошувачите“. Сертификатот е потврда за високото реноме кое Банката го има на пазарот, грижата и респективниот однос кон клиентите и заложбите за фер договорни и продажни практики, политики и процедури во интерес на клиентите, точни и навремени продажни информации и практики за едукација на клиентите и развој на финансиската писменост, што практично беа и критериуми врз основа на кои се изврши сертификацијата.

Истиот месец, на Меѓународниот ден на пациентите со цистична фиброза, преку донација на 80 спирометри за домашна употреба на Асоцијацијата за цистична фиброза, Банката ја официјализираше соработката и стана „Патрон“, односно заштитник и поддржувач на овие пациенти. Под споменатото патронство Банката реализираше активности во насока на зголемување на свесноста и унапредување на животот на лицата со оваа ретка болест.

Кон крајот на месецот, Банката најави вклучување во нов сегмент на делување - лизинг услуги, преку основање на друштвото NLB Lease&Go, во кое поседува 49 % од вкупниот основачки капитал, додека 51 % припаѓа на NLB Lease&Go, лизинг д.о.о. Љубљана. Понудата на NLB Lease&Go Скопје е наменета за физички и правни лица и опфаќа закуп на нови и користени автомобили, товарни возила, автобуси, пловила, земјоделска и градежна механизација, како и друг вид опрема и машини.

Декември

Позицијата на најнаградувана банка беше уште еднаш потврдена со признанието „Банка на годината“ за 2022 година од финансискиот магазин „The Banker“, која НЛБ Банка Скопје ја освои по единаесетти пат.

Во правец на подобрување на квалитетот во нашиот регион, НЛБ Групацијата од која е дел нашата банка го доби првиот рејтинг за управување со животна средина и социјални аспекти (ESG rating), односно беше оценето дека НЛБ е со низок ризик од материјални и финансиски влијанија од факторите кои се дел од управувањето со животната средина и социјалните аспекти (ESG) поради средната изложеност и силното управување со материјалните ESG состојби.

Табела 1. Клучни показатели на работењето

	2021	2022	План 2022
ROE пред даноци	18,8%	20,2%	17,0%
ROE по даноци	17,0%	18,4%	15,7%
ROA пред даноци	2,4%	2,5%	2,0%
ROA по даноци	2,2%	2,3%	1,9%
Cost/Income Ratio	40,5%	44,2%	46,0%
Пазарно учество по билансна сума	16,9%*	16,3%*	16,2%
Адекватност на капиталот	18,0%	18,2%	18,8%
Заработка по акција - EPS (добивка/број на акции)	2.598	2.850	2.368
Добивка пред оданочување (во мил. МКД)	2.445,2	2.680,3	2.188,0
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	9,6%	22,5%
Добивка по оданочување (во мил. МКД)	2.219,1	2.433,9	2.022,3
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	9,7%	20,4%
Нето приходи од работење (во мил. МКД)	5.159,4	5.254,4	4.661,6
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	1,8%	12,7%
Трошоци на работењето (во мил. МКД)	2.089,0	2.320,7	2.143,5
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	11,1%	8,3%
Исправка на вредност, посебна резерва и резервирања (во мил. МКД)	625,2	251,3	316,6
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	-59,8%	-20,6%
Нето приходи од камата / просечна каматоносна актива	2,8%	2,8%	2,6%
Нето приходи од камата / просечна бруто актива	3,5%	3,5%	3,3%
Билансна сума (во мил. МКД)	107.709,5	112.698,0	111.501,7
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	4,6%	1,1%
Кредити на небанкарски сектор (промена во %)	13,2%	8,4%	6,0%
(пазарно учество во %)**	18,3%	18,0%	18,6%
Депозити на небанкарски сектор (промена во %)	8,5%	4,6%	6,0%
(пазарно учество во %)**	18,1%	18,1%	18,2%
Резервации за билансни и вонбилансни побарувања (во мил. МКД)	5.434,8	5.401,7	5.679,7
промена во % (во однос на планот и во однос на 2021 година)	-	-0,6%	4,5%
Портфолио на кое се пресметуваат резервации (во мил. МКД)	90.415,5	96.211,8	-
годишна промена во %	13,5%	6,4%	-
Покриеност на портфолиото со резервации	6,0%	5,6%	-
Нефункционални кредити/Вкупни кредити	4,7%	4,2%	4,4%
Учество на нето кредити на небанкарски сектор во депозити на небанкарски сектор	76,0%	78,8%	76,0%
Број на експозитури	48	48	48
Број на вработени***	877	949	877
Број на ефективно ангажирани вработени	906	916	903
Добивка пред оданочување по вработен (во илјади МКД)****	2.788,1	2.824,4	2.494,8
Добивка по вработен (во илјади МКД)****	2.530,3	2.564,7	2.305,9

* последен расположлив податок со 30.09.2022

** пазарните учества се според податоците објавени во делот на монетарната статистика на Статистичкиот веб-портал на НБРСМ

*** во 2021 година во вкупниот број на вработени не се земени предвид лицата ангажирани преку агенции за привремено вработување. Во 2022 година, Банката го промени моделот на вработување, при што од септември 2022 година не ги користи услугите на агенциите за привремено вработување.

**** во однос на бројот на вработени

II. Макроекономско окружување

Македонската економија во 2022 се соочи со енергетска криза и други индиректни ефекти од воениот конфликт во Украина, што влијаеше позитивните изгледи за економското закрепнување на економијата од пандемијата, да се променат. Новото макроекономско окружување се карактеризираше со значително повисока инфлација, при веќе присутни притисоци врз цените како резултат на нарушените пазари на енергентите и на основните производи. Високите стапки на инфлација дополнително ги отежнуваа условите за работење и влијаеја на цената на капиталот, преку раст на каматите. Сето ова негативно влијаеше на финансиската кондиција на компаниите, перформансите од нивното работење, како и на расположливиот доход на домаќинствата. Заклучно, со крајот на 2022 година домашната економија оствари реален раст на БДП од 2,1 % и годишен раст од 10,3 %. Годишниот раст на БДП со крајот на 2022 година согласно со домашните и странските институционални предвидувања се движеше во интервалот од 2,1 % до 3,2 %, а за 2023 година се очекува да се движи од 2,4 % до 3,0 %.

Домашните државни институции преку монетарната и фискалната политика донесоа низа мерки со цел ублажување на негативните ефекти од енергетската криза и високата инфлација. Во вакви услови, меѓународната рејтинг агенција „Standard and Poor’s“ во јануари 2023 година го потврди кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија „BB-/B“, со стабилен изглед, засновано на очекувањата за економската состојба на државата. „Standard and Poor’s“, во извештајот нотира дека кризата ќе има влијание врз економскиот раст и во текот на 2023 година, но очекувањата се дека на среден рок тој ќе се врати на трендот пред кризата.

Претходно, во октомври 2022 година, меѓународната рејтинг агенција „Fitch“ го потврди кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија „BB+“ со негативен изглед потенцирајќи дека потврдениот рејтинг е резултат на спроведувањето добри политики на владеење, развојот на човечкиот капитал, како и кредибилната и кохерентната макроекономска и финансиска политика конзистентна со долго одржуваниот фиксен девизен курс.

Табела 2. Клучни макроекономски показатели

	2020	2021	2022
Инфлација (% просечна стапка)	1,2	3,2	14,2
Индустриско производство (% период/период)	2,5	-4,9	-9,5
Референтна стапка на НБРСМ (%)	1,50	1,25	2,00
Каматна стапка на благајнички записи (%)	1,50	1,25	4,75
БДП ** (пораств/пад во %)	-4,7	3,9	2,1
БДП ** (мил.ЕУР)	10.632	11.741	11.683
Буџетски дефицит (мил. ЕУР)	876	631	577
% од БДП	8,2%	5,4%	4,9%
Долг на Централна Влада (консолидиран) (мил.ЕУР)	5.516	6.080	6.581
% од БДП	51,2%	52,0%	48,7%
Тековна сметка (дефицит/суфицит) (мил. ЕУР)	318	-366	-772
% од БДП	3,0%	-3,1%	-6,6%
Надворешен долг (мил. ЕУР)	4.324	4.669	5.056
% од БДП	40,7%	39,8%	43,3%
Девизни резерви (мил. ЕУР)	3.360	3.643	3.863
Стапка на невработеност (%)*	16,1%	15,2%	14,3%
Странски директни инвестиции (мил.ЕУР)	155	388	670
% од БДП	1,5%	3,3%	5,7%

* Кв.3 2022

** БДП произведен метод, тековни цени

Извор: НБРСМ, ДЗС, Министерство за финансии.

Стапката на годишен раст на БДП која македонската економија ја оствари е со надолен тренд и за 2022 година изнесува 2,1 % (2021 година, 3,9 %) Овие резултати се под влијание на негативните ефекти на војната во Украина врз цените на Европските пазари и понудата, како и од изразената варијабилност и неизвесност на надворешните економски и финансиски услови. Анализирano по компоненти, растот во целост се должи на домашната побарувачка, во услови на раст на личната потрошувачка и бруто инвестициите, додека јавната потрошувачка има мал негативен придонес. Од друга страна, негативен придонес има нето-извозната компонента, во услови на поголем раст на увозот во однос на растот на извозот. Од произведен аспект, растот на БДП во најголема мера се должи на позитивниот придонес на групните активности „трговија, транспорт и угостителство“, кои беа едни од најпогодените активности од кризата предизвикана од пандемијата. Дополнителен позитивен придонес доаѓа од, уметноста, недвижностите, земјоделството, како и активностите за финансиско осигурување. Од друга страна, негативен придонес е забележан во индустријата, и градежништвото.

Надолниот тренд на **стапката на невработеност**, продолжи во 2022 година такашто на крајот на третиот квартал од 2022 година стапката на невработеност изнесуваше 14,3 % (Q4 2021: 15,2 %) при непроменета стапка на вработеност од 47,3 % (Q4 2021: 47,3 %). Бројот на невработени лица во третиот квартал (115.266) во однос на истиот период претходната година е понизок за 22,4 %, додека бројот на вработени лица (693.062) е понизок за 13 %. Просечната месечна исплатена нето плата за декември 2022 година изнесуваше 34.364 МКД или 14,8 % повеќе од декември 2021 година.

Вкупната надворешно-трговска размена за периодот јануари - декември 2022 година изнесуваше 18.759 милиони ЕУР и во однос на истиот период минатата година забележа пораст од 24,9 %. Притоа извозот беше повисок за 19,9 % додека увозот беше повисок за 26,2 % со што стапката на покриеност на увозот со извоз изнесуваше 68,5 %, додека негативното салдо во размената изнесуваше 3.826 милиони ЕУР или за 42,6 % повисоко во однос на истиот период минатата година (2.683 милиони ЕУР). Во периодот јануари/ декември 2022 година, според вкупниот обем на надворешно-трговската размена, РС Македонија најмногу тргувала со Германија, Велика Британија, Грција, Србија и Бугарија.

Странските директни инвестиции заклучно со крајот на 2022 година изнесуваат 670 милиони ЕУР што е за 73,0 % зголемување во однос на истиот период минатата година, кога странските директни инвестиции изнесуваа 388 милиони ЕУР.

Реален сектор

Индустриското производство заклучно со 31.12.2022 година оствари кумулативно годишно намалување од 0,3 % во однос на истиот период минатата година. Падот произлегува од остварените резултати кај секторите рударство и вадење камен раст и преработувачка индустрија од 2,3 %, додека секторот снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација раст оствари раст од 11,6%.

Градежништвото во 2022 година го продолжи нагорниот тренд, но со забавено темпо. Имено, индексот на цени на станovi во кв.4 2022 година изнесува 134,5 (врз основа на цените во 2010 година) и бележи пораст од 20,6 % во однос на истиот период од претходната година, додека извршените годишни работи бележат пад на годишно ниво за 19,2% со кв.3 2022 година.

Фискален сектор

Државниот буџет во 2022 година оствари вкупни приходи од 243,0 милијарди МКД (4,0 милијарди ЕУР) или 1,1 % помалку од ребалансот, додека 1,7 % повеќе во однос на планираниот буџет. Приходите врз основа на ДДВ изнесуваат 64,8 милијарди МКД (1,05 милијарди ЕУР) и се за 5,4% пониски од ребалансот на буџетот или 4,0 % повисоки од планираните за периодот. Вкупните расходи изнесуваат 278,5 милијарди МКД (4,5 милијарди ЕУР) или 1,1 % пониски од ребалансот, но 1,8 % повисоки од планираните. Буџетскиот дефицит за 2022 година изнесува 35,5 милијарди МКД (0,6 милијарди ЕУР) или 17,0 % под ребалансот и 5,8 % над планираниот дефицит за 2022 година. Буџетскиот дефицит беше

засилено афектиран од енергетската и ценовната криза, мерките за заздравување и поддршка на економскиот раст, како и сервисирањето на преземените обврски и каматите. Дефицитот беше целосно финансиран преку задолжување на државата на странскиот и домашниот пазар. Во текот на годината, со ребалансот на буџетот 2022 се обезбеди дополнителна поддршка за макроекономската стабилност на земјата, како и помош за населението и ликвидносната позиција на компаниите. За таа цел продолжи примената на селектирани антикризни мерки за поддршка на населението и стопанството.

Државниот долг (консолидиран) со крајот на 2022 година изнесува 404,7 милијарди МКД (6.581 милиони ЕУР), што претставува 48,7 % од БДП² (2021: 52,0 %). Од вкупниот државен долг, 60,5 % претставува надворешен долг (2021: 60 %), додека 39,5 % (2021: 40 %) од долгот е креиран од домашни извори.

Гарантираниот и негарантираниот долг на јавните претпријатија и акционерските друштва во државна сопственост во 2022 година изнесува 68.993 милиони МКД (1.121,8 милиони ЕУР), 2021: 967,3 милиони ЕУР.

Монетарен сектор

Во текот на 2022 година, Народна банка направи повеќекратно зголемување на основната каматна стапка, додека понудениот износ на благајнички записи остана непроменет. Дополнително од Народната банка беше променета каматната стапка на депозитите преку ноќ, седумдневните депозити, кредитите преку ноќ, каматната стапка на репо-операциите, а во неколку наврати беше направено промена кај задолжителната резерва во насока на затегнување и поттикнување на процесот на денаризација. Со ова, се задржа приспособливиот карактер на монетарната политика на севкупните макроекономски и финансиски услови, што наедно придонесува за натамошна поддршка на кредитните текови во економијата.

Истовремено, курсот на денарот остана стабилен во услови на состојба на девизните резерви на соодветно ниво и во сигурната зона, со динамика на промена којашто е очекувана според предвидувањата.

Каматната стапка на благајничките записи, беше зголемена од 1,25% на крајот од 2021 година на 4,75% на крајот од 2022 година.

Просечната стапка на инфлација мерена преку трошоците за живот заклучно во 2022 година изнесува 14,1 % (2021: 3,2 %) додека просечната стапка на индексот на цените на мало изнесува 12,6 % (2021: 4,3 %).

Вкупниот платен промет во земјата реализиран преку банките заклучно со 30.09.2022 година изнесуваше 14,496 милијарди МКД (236 милијарди ЕУР) што претставува намалување од 13,7 % во однос на истиот период претходната година.

Прометот на девизниот пазар за 2022 година изнесуваше 15,8 милијарди УСД и е за 22,3 % повисок во однос на истиот период минатата година.

Дефицитот во платниот биланс заклучно со 31.12.2022 година изнесува 772,4 милиони ЕУР и е повисок за 406,0 милиони евра во однос на 2021 година (366 милиони ЕУР).

Девизните резерви на крајот на 2022 година изнесуваат 3.863 милиони ЕУР и на годишно ниво се зголемени за 220 милиони ЕУР или 6,0 %, генерално преку депозитите, како дел од девизните резервни средства.

Пазарот на капитал заклучно со 2022 година бележи намалување во прометот од 42,1 % во однос на истиот период претходната година, така што вкупната вредност на реализираниот

² Вредноста на БДП со крај на 2022 година за соодносот со државниот долг е проекција на Министерството за финансии на Р.С.Македонија.

промет изнесува 121 милиони ЕУР. Берзанскиот индекс МБИ10 на 31.12.2022 изнесува 5652,3 и е понизок за 8,1 % на годишно ниво.

Клучни законски и регулаторни измени кои влијаеја на работењето

Во текот на 2022 година беа донесени повеќе законски и подзаконски акти, измени и дополнувања кај постојните закони и подзаконски акти кои влијаеја на одделни подрачја на работењето на Банката. Најзначајните измени за работењето на Банката се однесуваат на следните прописи:

- Закон за платежни услуги и платни системи (со примена од 01.01.2023);
- Закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам;
- Закон за заштита на потрошувачите;
- Закон за финансиска стабилност;
- Закон за вршење на сметководствени работи;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва;
- Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на личен доход;
- Одлука за изменување на Одлуката за задолжителна резерва на Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за благајничките записи;
- Одлука за расположливите депозити;
- Одлука за изменување на Одлуката за девизен депозит кај Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за начинот на формирање и објавување на средните курсеви на Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за постоење на кризна состојба во снабдувањето со електрична енергија;
- Одлука за постоење на кризна состојба во снабдувањето со топлинска енергија;
- Одлука за одобрување на продолжување на рокот за постоење на кризна состојба на целата територија на Република Северна Македонија, заради недостиг на електрична енергија и состојбите на пазарите на електрична енергија и
- Одлука за одобрување на продолжување на рокот за постоење на кризна состојба на подрачјето на Град Скопје, заради недостиг на топлинска енергија, можноста за користење на алтернативно гориво и состојбите на пазарот на топлинска енергија;
- Одлука за воведување на финансиски мерки против тероризам и ширење (распространување) на оружје за масовно уништување и нивно финансирање и Листа на лица на кои се однесуваат рестриктивните финансиски мерки;
- Уредба за безбедност на лица корисници на класифицирани информации;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на листата на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции донесена од страна на Управата за финансиско разузнавање;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за идентификување системски значајни банки;
- Одлуката за дополнување на Одлуката за начинот и условите под кои резидентите коишто не се овластени банки, можат да отворат и да имаат сметки во странство;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик;
- Одлука за содржината на ревизијата на годишните финансиски извештаи и на работењето на банка;
- Одлука за изменување на Одлуката за начинот на формирање и објавување на курсевите на Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за начин на работа со посебната сметка;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за менувачки работи;
- Одлука за утврдување на листа на најрепрезентативните услуги поврзани со платежната сметка и формата и содржината на информативниот документ за надоместоците и извештајот за надоместоците и нивните заеднички симболи;
- Одлука за позициите од кои се состои почетниот капитал и сопствените средства на платежната институција и институцијата за електронски пари, како и видот, содржината и начинот на доставување на извештаите за сопствените средства;
- Одлука за минималниот износ на осигурителната полиса или на гаранцијата за покривање од одговорност;

- Одлука за начинот и условите за пренесувањето на извршувањето важни оперативни функции на надворешни лица од страна на платежната институција, институцијата за електронски пари и операторот на платниот систем;
- Одлука за начинот на вршење надзор над работењето на давателите на платежните услуги, издавачите на електронски пари, нивните агенти, операторите на платните системи и надворешните лица;
- Одлука за критериумите за класификација на платните системи, стандардите за нивното работење и барањата за гарантен механизам;
- Одлука за видот на извештаите за работењето на платните системи и начинот и роковите за нивно доставување;
- Одлука за горната граница на износот на плаќања со мала вредност;
- Одлука за видот на сигурните, ликвидните и нискоризичните средства коишто се користат за заштита на паричните средства од страна на платежните институции и институциите за електронски пари;
- Одлука за видот, начинот на доставување и содржината на извештаите за заштитата на паричните средства;
- Одлука за барањата што треба да ги исполнуваат картичната платежна шема и субјектот што врши процесирање;
- Одлука за издавање дозволи и согласности на платежна институција и институција за електронски пари и за содржината и начинот на водење на регистрите;
- Одлука за начинот на известување за услугите врз основа на платни инструменти коишто можат да се користат само на ограничен начин и за платежните трансакции коишто се извршуваат преку оператор на електронски комуникациски мрежи или давател на електронски комуникациски услуги, како и критериумите за оценување на исполнетоста на условите;
- Одлука за издавање дозвола и согласности на оператор на платен систем и за содржината и начинот на водење регистар на оператори на платните системи;
- Одлука за извршување платежни трансакции;
- Одлука за водечкиот број на давателите на платежните услуги и стандардите за конструкција на платежните сметки;
- Одлука за условите и постапката за отворање и затворање на платежните сметки во Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за пропишување на начинот, формата и роковите за доставување на податоците и/или информациите од листата на најрепрезентативните услуги;
- Одлука за видот и висината на надоместоците за услугите коишто ги дава Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за висината на стапката на противцикличниот заштитен слој на капиталот за изложености во Република Северна Македонија и за изложености кон други земји во првото тримесечје од 2024 година;
- Одлука за макропрудентните инструменти за квалитетот на кредитната побарувачка од физичките лица.

III. Банкарски сектор

Во 2022 година, банкарскиот систем на Р.С.Македонија (13 банки) беше стабилен и функционален, при што показателите за ликвидноста на банките останаа на задоволително ниво, а показателите за солвентноста забележаа подобрување. Растот на кредитите беше подеднакво насочен кон корпоративниот сектор и кон секторот домаќинства, додека депозитите растеа поизразено кај секторот домаќинства. Нефункционалните кредити на нефинансиските субјекти во 2022 година бележеа надолен тренд, со што и нивното учество во вкупните кредити се намали на 3,3 %.

Поради нагорните притисоци врз инфлацијата, коишто се надоврзаа на веќе постојните нарушени глобални синџири на снабдување и притисоци од енергетската криза, Народната банка во текот на 2022 година, за одржување на среднорочната ценовна стабилност како и за одржување на целокупната финансиска стабилност во земјата континуирано вршеше нагорно прилагодување на монетарната политика. Така, основната каматна стапка на Народната банка беше зголемена во неколку наврати, достигнувајќи ниво од 4.75%. Исто така беа зголемени и каматните стапки на расположливите депозити преку ноќ и на седум дена, на ниво од 2,65 % и 2,70 % соодветно, додека каматната стапка за расположливиот кредит преку ноќ достигна каматна стапка од 5,75 %. Како надолнување на монетарната реакција преку основниот инструмент, по одлуката донесена во март, во јуни беше извршена промена на стапките на задолжителна резерва од валутен аспект, при што стапката на задолжителната резерва за денарските обврски дополнително се намали од 6,5 % на 5 %, а истовремено стапката на задолжителна резерва за обврските во странска валута се зголеми од 16,5 % на 18 % (19 % од 18.01.2023 година).

Со овие промени, Народната банка даде сигнал банките да започнат со зголемување на каматните стапки, пред сè на депозитите, како и на страната на кредитите кај двата сегменти - домаќинства и корпоративен сектор и да ја прилагодат кредитната активност.

Основни показатели

Табела 3. Основни показатели на банкарскиот сектор

во милиони МКД	30.9.2021	31.12.2021	30.9.2022	Промена во	
				однос на	30.09.2021
				%	апс
Билансна сума	608.595	638.666	657.256	8,0%	48.661
Капитал и резерви	75.257	73.779	82.731	9,9%	7.474
Депозити од нефинансиски сектор	451.675	468.844	469.603	4,0%	17.928
Кредити на нефинансиски сектор (брuto)	371.861	383.627	411.696	10,7%	39.834
Резервации (билансни и вонбилансни)	18.135	17.975	19.265	6,2%	1.130
Бруто нефункционални кредити (фин. и нефин. сектор)	13.240	12.429	13.640	3,0%	401
Бруто добивка	7.232	10.035	8.090	11,9%	858

Извор: НБСРМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на Р.С. Македонија

Вкупните кредити на нефинансиските субјекти, со 30.09.2022 година, забележаа годишен раст од 39,8 милијарди МКД (647,7 милиони ЕУР) или 10,7 %, при што кај секторот домаќинства кредитниот раст изнесува 15,3 милијарди МКД (248,6 милиони ЕУР) или 7,9 %, додека кај нефинансиските друштва (приватни и јавни) порастот изнесува 22,4 милијарди МКД (363,9 милиони ЕУР) или 12,8%. Најголем придонес во годишниот раст на кредитите на секторот домаќинства имаат кредитите во странска валута, додека кај нефинансиските друштва имаат кредитите во денари. Притоа, учеството на денарските кредити во вкупните кредити заклучно со 30.09.2022 година изнесува 57,8 % (30.09.2021: 58,8 %).

Во однос на рочната структура, 20,5 % се краткорочни, додека 79,5% се долгорочни кредити (30.09.2021: 20,1 % краткорочни, 79,9 % долгорочни).

Вкупните депозити на нефинансиските субјекти, со 30.09.2022 година, забележаа годишен раст од 17,9 милијарди МКД (291,5 милиони ЕУР) или 4 %, при што кај секторот домаќинства депозитниот раст изнесува 16,2 милијарди МКД (264,2 милиони ЕУР) или 5,4 %, додека кај нефинансиските друштва (приватни и јавни) има зголемување од 606 милиони МКД (9,9 милиони ЕУР) или 0,5 %. Најголем придонес во годишниот раст на депозитите на секторот домаќинства имаат скоро подеднакво депозитите во денари и странска валута, додека кај

нефинансиските друштва имаат депозитите во денари. Притоа, учеството на денарските депозити во вкупните депозити заклучно со 30.09.2022 година изнесува 54,8 % (30.09.2021: 58,3 %). Во однос на рочната структура 35,7 % се по видување (30.09.2021: 35,7 %), 44,5% се краткорочни (30.09.2021: 42,3 %), додека 19,7% се долгорочни депозити (30.09.2021: 22,0 %).

Показателот бруто кредити/депозити кај небанкарскиот сектор на 30.9.2022 година изнесува 87,7 % (30.09.2021: 82,3 %).

Квалитет на кредитното портфолио

Учеството на нефункционалните пласмани во бруто кредитите на небанкарскиот сектор на 30.09.2022 година изнесува 3,3 % (30.09.2021: 3,5 %), при што кај секторот домаќинства показателот се задржа на 2,2 % (30.09.2021: 2,2 %), додека кај претпријатијата показателот се намали на 4,5 % (30.09.2021: 5,0 %).

Финансиска стабилност

Ликвидноста на банкарскиот сектор е одржана на високо ниво. Високоликвидната актива кај банките на 30.09.2022 изнесува 17,0 % (30.09.2021: 20,0 %) од вкупната актива и покрива 27,1 % од краткорочните обврски (30.09.2021: 32,7 %).

Адекватноста на капиталот на ниво на банкарски сектор на 30.09.2022 година изнесува 17,7 % (30.09.2021: 17,3 %).

Профитабилност

Банкарскиот сектор со 30.9.2022 г. оствари нето-добивка од 8.051 милиони МКД (130.9 милиони ЕУР) или за 13.5 милиони ЕУР повисока во однос на истиот период претходната година кога беше остварена добивка од 7.223 милиони МКД (117.4 милиони ЕУР). Зголемената профитабилност е резултат на повисоки остварени нето каматни приходи, пораст на нето курсните разлики, повисоки нето-приходи од провизии и надоместоци и повисоки остварени останати приходи од дејност заради повисоки наплатени претходно отпишани побарувања при намалени капитални добивки од продажба на средства и повисоки издвоени резервации на финансиските средства.

Каматните приходи, во однос на истиот период претходната година, се повисоки за 865,7 милиони МКД (14,1 милиони ЕУР) или 6,2 %, каматните расходи се пониски за 163 милиони МКД (2,7 милиони ЕУР) или за 6,9 %, додека останатите некаматни приходи се повисоки за 199,4 милиони МКД (3,2 милиони ЕУР) или за 14,7 %.

Кај оперативните расходи, трошоците за вработените, амортизацијата и останати расходи од дејноста се повисоки за 775,6 милиони МКД (12,6 милиони ЕУР) или за 8,6 %.

Издвоените исправки и резервации за финансиски и нефинансиски средства и посебната резерва за вонбилансна изложеност се пониски за 405,4 милиони МКД (6,6 милиони ЕУР) или 13,8 %.

Табела 4. Показатели за профитабилноста на банкарскиот сектор

во %	30.9.2021	31.12.2021	30.9.2022	Во однос на 30.09.2021 % процентни поени	
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,6%	1,5%	1,7%	5,4%	0,1
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	13,4%	12,9%	13,7%	2,0%	0,3
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи	46,9%	47,4%	47,9%	2,2%	1,0
Трошоци за вработени / Вкупни редовни приходи	20,2%	20,5%	20,1%	-0,4%	-0,1
Трошоци за вработени / Оперативни трошоци	43,0%	43,2%	41,9%	-2,6%	-1,1
Некаматни приходи / Вкупни редовни приходи	51,7%	52,9%	51,6%	-0,2%	-0,1

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на Р.С.Македонија

Група големи банки (Peer група)

Групата големи банки ја сочинуваат пет банки кои учествуваат со 81,3 % (2021: 81,0 %) во вкупната нето актива, што укажува на висока концентрација на банкарскиот сектор како и во претходните години. Во вкупната нето-актива заклучно со 30.09.2022, шест банки имаат учество помало од 5 % (< од 534 милиони ЕУР), додека учеството на штедилниците и натаму е незначително.

Групата големи банки ја сочинуваат 5 (пет) банки со вкупна актива над 535 милијарди МКД (8.693 милиони ЕУР), во рамките на кои три банки се со вкупна актива над 376 милијарди МКД (6.115 милиони ЕУР), додека две банки се со вкупна актива од 269 милијарди МКД (4.370 милиони ЕУР).

Основни показатели

Активата на групата големи банки со 30.09.2022 година забележа годишен раст за 39,9 милијарди МКД (648 милиони ЕУР) во однос на истиот период претходната година и нивното учество во банкарскиот сектор изнесува 81,3 % (2021: 81,0 %). Депозитите се зголемија за 14,7 милијарди МКД (239,1 милиони ЕУР), кредитите (брuto) се зголемени за 37,3 милијарди МКД (606 милиони ЕУР), капиталот е повисок за 6,4 милијарди МКД (104,8 милиони ЕУР) во однос на 30.09.2021 година, додека брuto добивката е повисока за 1,0 милијарди МКД (16,3 милиони ЕУР) во однос на истиот период минатата година.

Табела 5. Основни показатели кај Групата големи банки

во мил.МКД	30.9.2021	31.12.2021	30.9.2022	Промена во однос на 30.09.2021	
				%	апс
Билансна сума	494.796	517.037	534.648	8,1%	39.852
Капитал и резерви	62.016	60.325	68.464	10,4%	6.448
Депозити од нефинансиски сектор	383.723	398.500	398.426	3,8%	14.703
Кредити на нефинансиски сектор (брuto)	300.098	311.542	337.367	12,4%	37.269
Резервации (билансни и вонбилансни)	16.249	16.167	17.155	5,6%	906
Брuto нефункционални кредити (фин. и нефин. сектор)	11.285	10.841	11.831	4,8%	546
Брuto добивка	6.387	9.072	7.388	15,7%	1.001

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на РС Македонија

Квалитет на кредитното портфолио

Во однос на квалитетот на кредитното портфолио, учеството на нефункционалните пласмани во вкупните кредити кај небанкарскиот сектор кај групата големи банки на 30.09.2022 година изнесуваше 3,5 % (30.09.2021: 3,8 %).

Финансиска стабилност

Адекватноста на капиталот на групата големи банки на 30.09.2022 година изнесува 17,5 % (30.09.2021: 17,0 %).

Профитабилност

Заклучно со 30.09.2022 година, групата големи банки оствари брuto добивка од 7.388 милиони МКД (120,1 милиони ЕУР) или за 1.001 милиони МКД (16,3 милиони ЕУР) повеќе во однос на истиот период минатата година кога беше остварена добивка од 6.387 милиони МКД (103,9 милиони ЕУР). Зголемувањето на профитабилноста во најголем дел се должи на повисоки остварени нето приходи од камата, повисоки остварени нето приходи од провизии и придонеси, како и пониски исправки на вредност на финансиски и нефинансиски средства.

Табела 6. Показатели за профитабилноста кај групата големи банки

во %	30.9.2021	31.12.2021	30.9.2022	Во однос на 30.09.2021 % процентни поени	
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,8%	1,7%	1,9%	3,7%	0,1
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	14,8%	14,6%	15,3%	3,2%	0,5
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи	44,2%	44,3%	44,4%	0,4%	0,2
Трошоци за вработени/Вкупни редовни приходи	18,8%	19,1%	18,6%	-1,4%	-0,3
Трошоци за вработени/Оперативни трошоци	42,7%	43,1%	41,9%	-1,8%	-0,8
Некаматни приходи/Вкупни редовни приходи	50,5%	52,1%	51,3%	1,6%	0,8

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на Р.С. Македонија

IV. Финансиски резултати³

Преку примена на висококвалитетни стандарди во работењето, модерна информатичка инфраструктура, професионален менаџмент и стратегија прилагодена на пазарните услови, успехот на Банката продолжи и во 2022 година.

Континуираниот раст се одржа преку интензивни продажни активности на кредитните продукти, со особен фокус кај домаќинствата, микро, малите и средни претпријатија и зголемен број на корисници на платните сервиси на Банката.

Успехот се должи на добро развиениот клиентски пристап, прилагодливата понуда на продуктите на Банката како и на достапноста на Банката до своите клиенти, преку развиена продажна мрежа, 24 часовна достапност на контакт-центарот, како и софистицираните дигитални канали.

И покрај влошениот макроекономски амбиент, Банката продолжи континуирано да ги кредитира населението и стопанството, а продолжи и со својата поддршка кон своите клиенти и економијата воопшто.

Одличниот финансиски резултат кој Банката го оствари во 2022 година главно произлегува од реализација на следните активности:

- Висок годишен раст на кредитите на небанкарскиот сектор од 8,4 %, кој произлегува од раст на кредитното портфолио на население од 9,6 % и портфолиото на правни лица од 6,3 %;
- Раст на нето-приходите од камати како резултат на порастот на портфолиото;
- Раст на некаматните приходи поради остварени повисоки приходи од провизии.

Биланс на успех

Табела 7. Биланс на успех

во мил.МКД	1.1.-	1.1.-31.12.2022		Во однос на			
	31.12.2021	План	Реализација	1.1.-31.12.2021	План		
Приходи од камата	3.322,4	3.302,0	3.503,7	181,3	5,5%	201,7	6,1%
Расходи за камата	314,2	334,2	283,8	-30,5	-9,7%	-50,4	-15,1%
Нето-приходи од камата	3.008,2	2.967,8	3.220,0	211,7	7,0%	252,1	8,5%
Приходи од провизии и надомести	2.073,5	2.272,7	2.306,0	232,5	11,2%	33,4	1,5%
Расходи за провизии и надомести	871,2	1.003,4	1.046,3	175,1	20,1%	42,9	4,3%
Нето-приходи од провизии и надомести	1.202,4	1.269,3	1.259,8	57,4	4,8%	-9,5	-0,8%
Нето-приходи од тргување	5,5	15,8	-17,7	-23,2	-418,6%	-33,5	-211,5%
Нето-приходи од курсни разлики	263,7	175,6	388,2	124,5	47,2%	212,6	121,1%
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	0,8	0,0	-1,8	-2,6	-319,5%	-1,8	-5401,7%
Останати приходи од дејноста	678,8	233,0	405,9	-272,9	-40,2%	172,9	74,2%
Вкупни нето-приходи	5.159,4	4.661,6	5.254,4	95,0	1,8%	592,8	12,7%
Трошоци за вработените	872,1	898,0	955,4	83,2	9,5%	57,4	6,4%
Амортизација	228,5	246,4	259,9	31,4	13,7%	13,5	5,5%
Останати расходи од дејноста	988,4	999,1	1.105,4	117,0	11,8%	106,3	10,6%
Добивка пред резервации	3.070,4	2.518,1	2.933,7	-136,7	-4,5%	415,6	16,5%
Ослободени резервирања за вонбилансна изложеност	2,3	0,0	104,1	101,9	4500,9%	104,1	/
Резервирања за вонбилансна изложеност	47,7	5,9	86,0	38,3	80,4%	80,1	/
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	531,1	479,6	313,3	-217,8	-41,0%	-166,3	-34,7%
Останати резервирања	2,4	2,8	-8,3	-10,7	/	-11,1	/
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства	46,5	0,0	21,7	-24,8	-53,4%	21,6	58415,9%
Ослободени резервирања поради оштетување на нефинансиските средства	0,2	171,7	57,3	57,1	/	-114,4	/
Удел во добивката/загубата на придружените друштва	0,0	-13,6	-2,1	-2,1	/	11,4	-84,2%
Добивка пред оданочување	2.445,2	2.188,0	2.680,3	235,1	9,6%	492,3	22,5%
Данок од добивка	226,1	165,7	246,4	20,3	9,0%	80,7	48,7%
Добивка за финансиската година	2.219,1	2.022,3	2.433,9	214,8	9,7%	411,6	20,4%

³ Позициите од Финансиските извештаи во Годишниот извештај се конзистентни со позициите од Финансиските извештаи на Банката изработени по методологија на НБРСМ, освен онаму каде што е потребно да се прикаже појасна презентација на истите. Разликиите се од презентациска природа, додека финалните позиции (добивка и вкупна актива/пасива) не бележат разлики.

Добивка

Во 2022 година, Банката оствари **добивка пред оданочување** во износ од 2.680,3 милиони МКД што е за 9,6 % повисока од добивката остварена претходната година, резултат кој се должи на повисоки вкупни нето-приходи и пониски исправки на вредноста на финансиските средства.

Добивката по оданочување за 2022 година изнесува 2.433,9 милиони МКД и е повисока од планираната за 20,4 % како резултат на повисоки приходи од камата, останати приходи од дејноста и пониски исправки на вредноста на финансиските средства. Во однос на претходната година, добивката е повисока за 9,7 %.

Добивката пред исправки и резервации изнесува 2.933,7 милиони МКД или 16,5 % над планираната за 2022 година генерално, како резултат на повисоки останати расходи од дејноста.

Споредено со 2021 година, пониска е за 4,5 % од остварената во 2021 година, поради пониски останати расходи од дејноста.

Вкупниот нето-трошок за **исправки на вредност и резервации за финансиските средства, за оштетувања на нефинансиски средства и резервирања за потенцијални обврски врз основа на судски спорови** во текот на годината изнесува 251,3 милиони МКД или за 20,6 % понизок во однос на планот, соодветно на квалитетот на портфолиото и на активностите, и за 59,8 % понизок во однос на 2021 година.

Вкупните нето-приходи од работењето изнесуваат 5.254,4 милиони МКД и се за 12,7 % повисоки во однос на планот. Во однос на претходната година, вкупните нето-приходи се повисоки за 1,8 %.

Нето-приходи од камата

Остварените вкупни нето-приходи од камати за 2022 година изнесуваат 3.220,0 милиони МКД и се повисоки од планираните за 8,5 %. Приходите од камата во однос на планот се повисоки за 6,1 %, генерално, поради повисока состојба на кредити од планираната. Расходите за камата се пониски од планираните за 15,1 % поради променета рочна структура – зголемено учество на депозитите по видување во однос на орочените депозити и намалувањето на каматните стапки на депозитите во текот на годината. Во однос на 2021 година, нето приходите од камата се повисоки за 7,0 %.

Доминантна категорија во остварените нето приходи од камата (67,6 % од вкупно остварените нето приходи од камата) се **нето-приходите од камати од население** кои изнесуваат 2.177,2 милиони МКД, што претставува пораст од 9,2 % споредено со 2021 година. Порастот се должи на намалување на **расходите за камата** за 45,9 %, и пораст на **приходите од камата** за 5,0 % во споредба со остварените во 2021 година. Во однос на планираните, нето-приходите од камата од население се повисоки за 5,6 %.

Нето-приходите од камати од правни лица изнесуваат 1.146,1 милиони МКД или за 2,8 % повеќе споредено со 2021 година, како резултат на намалување на **расходите за камата** за 75,3 %.

Во однос на планираните, нето приходите од камата од правни лица се повисоки за 7,7 %.

Нето каматната маргина на просечна бруто актива изнесува 3,46 % (2021: 3,51 %) и е повисока од планираната за 0,17 п.п (план: 3,29 %), како резултат на повисоки приходи од камата од население, правни лица и банки.

Нето некаматни приходи

Вкупните нето некаматни приходи изнесуваат 2.034,4 милиони МКД и во однос на 2021 година се пониски за 5,4 %, поради пониски нето-приходи од други финансиски инструменти

и останати приходи од дејноста (пониски наплатени, претходно отпишани побарувања од правни лица).

Во однос на планот, нето некаматните приходи се повисоки за 20,1 %.

Нето некаматните приходи во вкупните приходи учествуваат со 38,7 % (2021: 41,7 %).

Најголемо учество во нето некаматните приходи имаат нето-приходите од провизии со 61,9 % (2021: 55,9 %).

Нето-приходи од провизии

Вкупните нето-приходи од провизии изнесуваат 1.259,8 милиони МКД и се повисоки во однос на 2021 година за 4,8 %, додека во однос на планираните за 2021 година се пониски за 0,8 %.

Вкупните приходи од провизии во однос на 2021 година се повисоки за 11,2 % поради повисоки приходи од картично работење, платен промет во земјата и странство, документарно работење, повисоки приходи од услуги преку продажната мрежа (водење на трансакциски сметки, одобрување пречекорувања и услуги преку шалтер) и повисоки приходи од продажба на осигурителни полиси.

Во однос на планот се повисоки за 1,5 %.

Вкупните расходи од провизии се повисоки за 20,1 % во однос на реализираните во 2021 година поради повисоки расходи од провизии за картично работење, платен промет во земјата и странство, повисоки расходи од провизии за работење со готовина, како и за банка-чувар и одржување на старателски сметки.

Во однос на планот повисоки се за 4,3 % поради повисоки расходи од провизии за картично работење, работа со готовина, платен промет во земјата и странство и повисоки расходи за банка-чувар и одржување на старателски сметки.

Трошоци

Вкупните трошоци на работењето изнесуваат 2.320,7 милиони МКД и во однос на планот се повисоки за 8,3 %, при што трошоците за вработените се повисоки за 6,4 %, останатите расходи од дејноста се повисоки за 10,6 %, додека амортизацијата е повисока за 5,5 %. Во однос на 2022 година, вкупните трошоци на работењето се повисоки за 11,1 %, при што трошоците за вработените се повисоки за 9,5 %, останатите расходи од дејноста се повисоки за 11,8 %, додека амортизацијата е повисока за 13,7 %.

Показателот вкупни оперативни трошоци во однос на вкупни нето приходи (Cost/Income Ratio) изнесува 44,2 % (2021: 40,5 %). Во однос на планот, показателот е понизок за 1,8 п.п. (план 46,0 %).

Графикон 1. Вкупни трошоци на работењето

Биланс на состојба и вонбилансна евиденција

Билансната сума на Банката во 2022 година изнесува 112.698,0 милиони МКД. Во однос на 2021 година, билансната сума е повисока за 4.988,6 милиони МКД или 4,6 % како резултат

на повисока состојба на кредити на население и правни лица, како и заради вложувања во придружени друштва (NLB Lease & Go)⁴.

Табела 8. Биланс на состојба

во мил.МКД	31.12.2021	31.12.2022		Структура	Во однос на			
		План	Реализација		31.12.2021	План		
АКТИВА	107.709,5	111.501,7	112.698,0	100,0%	4.988,6	4,6%	1.196,3	1,1%
Парични средства и парични еквиваленти	17.978,9	19.360,1	19.669,6	17,5%	1.690,7	9,4%	309,5	1,6%
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0,8	0,1	0,3	0,0%	-0,5	/	0,2	/
Кредити на и побарувања од банки и штедилници	70,8	63,8	29,8	0,0%	-41,0	-57,9%	-34,0	-53,3%
Кредити на и побарувања од други комитенти	65.523,2	69.428,8	71.018,4	63,0%	5.495,3	8,4%	1.589,6	2,3%
нефинансиски правни лица	23.325,6	23.702,4	24.790,7	22,0%	1.465,2	6,3%	1.088,3	4,6%
приватни	23.025,1	23.211,7	24.478,4	21,7%	1.453,3	6,3%	1.266,7	5,5%
јавни	300,4	490,7	312,3	0,3%	11,9	4,0%	-178,3	-36,3%
непрофитни институции	10,8	18,6	6,7	0,0%	-4,1	-38,2%	-11,9	-64,1%
држава	0,3	141,9	0,8	0,0%	0,5	197,5%	-141,1	-99,4%
население	42.155,1	45.555,8	46.215,9	41,0%	4.060,8	9,6%	660,1	1,4%
останати финансиски институции	31,4	10,1	4,3	0,0%	-27,1	-86,2%	-5,8	-57,1%
Вложувања во хартии од вредност	20.067,3	18.591,2	17.585,2	15,6%	-2.482,1	-12,4%	-1.006,0	-5,4%
до доспевање	13.478,8	1.765,1	1.187,6	1,1%	-12.291,2	-91,2%	-577,4	-32,7%
расположливи за продажба	6.588,5	16.793,3	16.271,2	14,4%	9.682,7	147,0%	-522,0	-3,1%
Вложувања во придружени друштва	0,0	12,2	16,0	0,0%	16,0	/	3,8	31,4%
Побарувања за данок на добивка	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	/	0,0	/
Останати побарувања	1.638,4	1.597,8	2.006,3	1,8%	367,9	22,5%	408,5	25,6%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	110,1	0,1	130,4	0,1%	20,3	18,5%	130,3	87899,5%
Нематеријални средства	312,4	442,9	294,4	0,3%	-18,0	-5,8%	-148,5	-33,5%
Недвижности и опрема	2.007,6	2.004,7	1.947,6	1,7%	-60,0	-3,0%	-57,1	-2,8%
ПАСИВА	107.709,5	111.501,7	112.698,0	100,0%	4.988,5	4,6%	1.196,3	1,1%
Финансиски обврски определени по објективната вредност преку Билансот на успех	0,0	0,0	12,4	0,0%	12,4	/	12,4	/
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0,0	0,1	2,0	0,0%	2,0	/	2,0	2433,4%
Депозити на банки и штедилници	392,7	384,5	349,4	0,3%	-43,4	-11,0%	-35,1	-9,1%
Депозити на други комитенти	86.196,4	91.396,9	90.149,1	80,0%	3.952,7	4,6%	-1.247,8	-1,4%
нефинансиски правни лица	21.583,1	22.996,9	21.356,9	19,0%	-226,1	-1,0%	-1.640,0	-7,1%
приватни	20.360,1	20.731,1	20.523,6	18,2%	163,4	0,8%	-207,5	-1,0%
јавни	1.222,9	2.265,9	833,3	0,7%	-389,6	-31,9%	-1.432,5	-63,2%
непрофитни институции	854,3	988,0	967,0	0,9%	112,6	13,2%	-21,1	-2,1%
држава	523,0	407,4	511,1	0,5%	-11,9	-2,3%	103,6	25,4%
население	62.624,2	66.189,5	66.264,6	58,8%	3.640,3	5,8%	75,1	0,1%
останати финансиски институции	611,8	815,0	1.049,6	0,9%	437,8	71,6%	234,5	28,8%
Обврски по кредити	1.518,9	1.626,5	2.095,5	1,9%	576,6	38,0%	469,0	28,8%
Субординирани обврски	2.768,3	2.773,4	2.763,8	2,5%	-4,5	-0,2%	-9,5	-0,3%
Поседна резерва и резервирања	298,5	306,4	258,3	0,2%	-40,2	-13,5%	-48,2	-15,7%
Обврски за данок на добивка (тековен)	78,7	0,0	28,5	0,0%	-50,2	/	28,5	/
Останати обврски	2.386,1	709,4	1.468,0	1,3%	-918,1	-38,5%	758,6	106,9%
Добивка за периодот	2.219,1	2.022,3	2.433,9	2,2%	214,8	9,7%	411,6	20,4%
Капитал и резерви	11.850,6	12.282,2	13.137,1	11,7%	1.286,5	10,9%	854,9	7,0%

Во однос на планот, билансната сума е повисока за 1.196,3 милиони МКД или 1,1 %, како резултат на повисока состојба на кредити.

Кредитната активност и во текот на 2022 година беше значаен двигател и поддршка за населението и компаниите.

Во активата, кредитното портфолио на небанкарскиот сектор е повисоко во однос на претходната година за 5.495,3 милиони МКД или 8,4 % при што кредитите на населението пораснаа за 4.060,8 милиони МКД или 9,6 %, додека кај кредитите на нефинансиски правни лица беше остварен раст од 1.465,2 милиони МКД или 6,3 %.

Во однос на планот, кредитното портфолио на небанкарскиот сектор е повисоко за 1.589,6 милиони МКД или 2,3 % од планираното за 2022 година. Кредитите на населението се повисоки во однос на планот за 1,4 % или 660,1 милиони МКД, додека кредитите кај нефинансиски правни лица се повисоки за 4,6 % или 1.088,3 милиони МКД.

Во пасивата, во однос на претходната година беше остварен значителен раст на вкупната депозитна база на небанкарскиот сектор од 3.952,7 милиони МКД или 4,6 % преку пораст кај депозитите од население за 5,8 %, пред сè, поради пораст на депозитите по видување.

Обврските по кредити пораснаа за 38,0 % во однос на 2021 година и за 28,8 % во однос на планот поради повлекување средства од кредитните линии преку Европската банка за обнова и развој, Развојната банка на Република Северна Македонија и Земјоделски кредитен дисконтен фонд.

⁴ Кон крајот на годината Банката започна ново поглавје во своето работење преку основање на друштвото за лизинг услуги NLB Lease & Go, чија деловна активност ќе опфаќа широк спектар на решенија за лизинг, вклучувајќи и осигурување и други придружни услуги за користење на возилата и опремата кои ќе бидат дадени под закуп. Банката поседува 49% од вкупниот основачки капитал на друштвото.

V. Продажни канали и дигитална трансформација

Една од стратешките определби на Банката е засилена дигитализација и зголемување на дигиталната пенетрација на клиентите, која треба да се постигне преку овозможување нови дигитални функционалности и дигитализација на основните производи и услуги на Банката, како и засилување на улогата на контакт-центарот при поддршка на клиентите и при продажба на различни банкарски производи. Банката спроведува Стратегија по канали која дефинира дистрибуција на продуктите на Банката преку повеќе различни канали и ги дефинира стратешките цели кај секој од овие канали: мрежа на експозитури, контакт центар, електронско/мобилно банкарство, интернет-страница, картички, АТМ, ПОС-терминали и NLB Pay, како и акциски план со низа активности чија имплементација придонесува кон исполнување на дефинираните таргети.

Клучни активности поврзани со реализирање на Стратегијата по канали во 2022 година се:

- Два нови продукти – дозволено пречекорување на трансакциска сметка (одобрување на нов и зголемување постоечки лимит) и кредитни картички (одобрување нови кредитни картички и зголемување на лимит) се интегрирани на LOPA платформата. Креирани се предодобрени понуди за клиентите за сите продукти, кои може да се реализираат преку оваа платформа со едноставната процедура за одобрување (само со документ за лична идентификација);
- Замена на постојниот скоринг механизам со нов сервис за кредитна анализа (скорирање) на корисниците при аплицирање за мКлик кредити (Watson), кој овозможува зголемена пропустливост и зголемена продажба на продуктот, со изедначување на третманот на клиентите преку сите канали;
- Водедување нови функционалности преку Киоск уредите на Банката со што на клиентите им е овозможено да плаќаат: режиски трошоци, менувачница, безготовински плаќања со ПП30 и ПП50, плаќање на картичка и кредит;
- Надградба и обнова на АТМ мрежата на Банката, зголемување на банкомати кои овозможуваат бесконтактни трансакции;
- Дигитализација на картичните податоци на NLB Pay мобилниот паричник при што клиентите во секое време можат на својот мобилен паричник без физичко присуство на картичката да ги видат основите картични податоци кои се потребни за извршување на електронски плаќања (CVS код, број на картичката, датум на истек на картичката).

Мрежа на експозитури

Мрежата на експозитури беше доминантен канал за сервисирање на клиентите и продажба на банкарските продукти и во 2022 година. Бројот на експозитури во мрежата изнесува 48, од кои 23 се во Скопје, а 25 во останатите градови во Р.С. Македонија. Во текот на годината беше отворена една нова експозитура Порта Аеродром во Скопје, беше целосно реновирана и модернизирана експозитура Стара Чаршија во Скопје, а беше затворена експозитура Соборен храм во Скопје.

Мрежата вработува 475 лица, кои директно услужуваат 396.654 клиенти физички лица и 14.450 клиенти микро и мали претпријатија, а посредно вршат услуги за 1.155 клиенти големи и средни претпријатија и 103 финансиски институции.

Во 2022 година, мрежата на експозитури учествува со 62 % во вкупните продадени кредити за физички лица по број или 95 % по износ, 100 % продадени кредити за микро и мали претпријатија, 100 % продадени картички за физички лица, 100 % орочени депозити од физички лица и од микро и мали претпријатија, 100 % од издадени гаранции за мали и средни претпријатија.

Традиционалните активности како што се продажба на кредити, прием на депозити, платен промет во земјата и странство, готовинско работење, менувачко работење, лично банкарство, продажба на небанкарски продукти – пензиско осигурување, животно и неживотно осигурување, удели во инвестициони фондови, како и активности на “прва линија на одбрана” согласно Политиката за спречување перење пари и финансирање тероризам, остануваат и понатаму значителен дел од активностите во мрежата на експозитури.

Напорите за трансформација на експозитурите во продажни салони на продукти со висока додадена вредност и пренесување на едноставните трансакции и сервиси кон електронските канали продолжуваат и во текот на 2023 година.

Кредитни посредници

Продажбата преку кредитни посредници е значаен канал за продажба на инстант кредитни продукти (30 % од вкупно продадените кредити за физички лица по број и 3 % по износ), а Банката која е лидер на пазарот во доменот на кредитирање преку кредитни посредници, во текот на 2022 година оствари зголемување на продажбата за 8 % (по број).

Во 2022 година, Банката разви нова платформа за кредитно посредување која што дава можност за продажба на кредитни продукти преку поголем број кредитни посредници и од различни економски сектори. Новата платформа беше првично поставена за користење во дигиталната експозитура на Банката во East Gate Mall во јуни 2022 година. Поради новите можности на платформата, се очекува зголемен пласман на инстант-кредитите преку овој канал и раст на овој вид кредитирање во 2023 година.

Електронско и мобилно банкарство

Во текот на 2022 се направија повеќе подобрувања на функционалностите на мобилното и електронското банкарство, кои во најголем дел беа во насока на зголемување на безбедноста при нивно користење кое произлезе како потреба заради зголемениот ризик и генерално растечкиот тренд на сајбер нападите. Од функционален аспект, Банката направи унапредување на мКлик кредитите кои се одобруваат преку мобилно банкарство, овозможувајќи зголемена пропустливост и продажба на продуктот.

Бројот на клиенти-физички лица корисници на електронско банкарство заклучно со 31.12.2022 година изнесува 486.976, од кои 60.873 или 12.5 % се активни корисници (ја користеле платформата во последните три месеци). Споредено со 2021 година, остварен е пораст од 6,2 % на вкупниот број на корисници (2021: 458.608). Кај мобилното банкарство, бројот на клиенти физички лица корисници на услугата бележи пораст од 13,6 % (2022: 219.290; 2021: 193.040). Од вкупниот број корисници, на 31.12.2022 година активни се 79,1 % (2021: 76,7 %).

Кај правните лица, бројот на корисници на електронско банкарство бележи пораст од 6,0 % во однос на 2021 година (2022: 25.224; 2021: 23.804). Учеството на активни корисници во вкупните заклучно со 31.12.2022 година изнесува 46,9 % (2021: 48,1 %).

Контакт центар

Контакт центарот функционира како 24/7 комуникациски канал со примарна функција на поддршка и информирање на клиентите. Обемот на активност во текот на 2022 година се задржа на ниво од 2021 година, односно на ниво на работење во пандемиски услови, како резултат на трендот на сè поголема дигитализација и мигрирање кон дигиталните канали. Покрај, help desk информативната функција, Контакт центарот реализира и наплатни кампањи, како и е-маил и СМС кампањи по сите други информативни основи на ниво на Банката. Исто така реализира и склучување договори и клиентски барања за вршење банкарски работи вон мрежата на експозитури со електронскиот идентитет eID. Користењето на електронски идентитет за клиентите кои не се во можност да посетат експозитура е овозможено за поедноставни оперативни услуги во доменот на картичното работење (активација на блокирана картичка, доспевање на рати, промена на дозволено пречекорување, реиздавање на картичка/пин код) со тенденција во наредниот период процесот да мигрира кон покомплексни услуги (затворање на продажбите за кредит, картички и лимит на трансакциска сметка).

Во рамки на своите активности за поддршка на клиентите, Контакт центарот продолжи да функционира како централно место каде се сублимираат сите рекламации и писмената

комуникација на ниво на Банката. НЛБ Банка Скопје за своите клиенти ги има на располагање следниве канали на комуникација:

- единствениот телефонски број за поддршка на корисници 02/15-600 достапен 24/7ч,
- електронските адреси: info@nlb.mk, helpdesk@nlb.mk и kontaktcentar@nlb.mk, kabinetuprava@tb.com.mk,
- интернет-страница на Банката www.nlb.mk,
- сандачиња за коментари поставени на достапно место во секоја експозитура на Банката,
- Viber платформа и прв банкарски електронски асистент – НЕЛА достапен 24/7ч,
- Физичка архива на Банката и
- Профили на Банката на социјални мрежи.

Во 2022 година, бројот на остварени писмени комуникации со клиентите (преку контакт центарот и експозитурите) изнесува 14.605 и истиот бележи пораст во споредба со изминатата година за приближно 7% (2021: 13.677). Во рамки на Политиката за грижа на клиентите, Управниот одбор на Банката поблиску ги следи задоволството и комуникациите со клиентите и два пати годишно доставува извештај до Надзорниот одбор.

АТМ и ПОС мрежа

Вкупниот број банкомати на Банката на територијата на Р.С. Македонија на крајот на 2022 година изнесуваше 156, од кои 112 банкомати се со дополнителна функционалност за уплата на готовина. Во текот на 2022, година беше завршена надградбата на банкоматите со опција за бесконтактно подигнување готовина, како дополнителна функционалност, при што заклучно со 31.12.2022 година оваа опција ја имаа сите 156 банкомати.

На крајот на 2022 година, Банката располагаше со мрежа од околу 7.000 ПОС терминали кај трговци, државни институции и останати регистрирани учесници во платниот промет. Во текот на 2022 година Банката го продолжи трендот на проширување на физичката ПОС мрежа со уреди кои овозможуваат бесконтактно плаќање.

Во 2022 година, Банката оствари соработка со 254 активни е-commerce трговци кои ја користат опцијата виртуелен POS. Во насока на дополнителна заштита на трговците - корисници на интернет платежната платформа, Банката ја комплетираше миграцијата кон 3DS EMV како подобрена и најнова верзија на 3-D Secure протоколот, кој обезбедува дополнително ниво на безбедност при онлајн плаќања, додека на страната на картичките издадени од Банката беше дополнет RBA (Risk Based Authentication) системот, кој придонесува кон зголемување на нивото на безбедност, забрзување на процесот на извршување на трансакцијата и подобрување на целокупното онлајн искуство на корисникот.

Прометот преку **АТМ мрежата на Банката** во 2022 година достигна 49,9 милијарди МКД и беше зголемен за 9 % во однос на 2021 година.

Прометот со картички преку **ПОС мрежата на Банката** беше зголемен за 20 % споредено со 2021 година.

Бројот на трговци кои оствариле промет на **виртуелен POS** е пораснат за 7 % во однос на 2021 година, додека прометот споредено со 2021 година бележи раст од 28 %.

VI. Работа со население

Во фокусот на работењето на Банката во 2022 година беше зголемениот пласман на нови кредити со цел зголемување на пазарните учества, како и зголемената дигитализација, со што продуктите и услугите на Банката станаа подостапни за клиентите од далечина. Во сегментот кредитирање на население беа постигнати нови, досега највисоки износи на продадени кредити, што резултира во пораст на пазарното учество на Банката. Вкупното пазарно учество кај кредитите на население изнесува 22,0 % (2021: 21,6 %) од кои кај потрошувачките кредити 22,1 % учество, кај станбените кредити 23,2 %, кредити со кредитни картички 22,6 % и лимит на трансакциска сметка 18,9 %. Пазарното учество на депозитите на население на 31.12.2022 година изнесува 20,4 % (2021: 20,3 %).

Кредитна активност и понуда

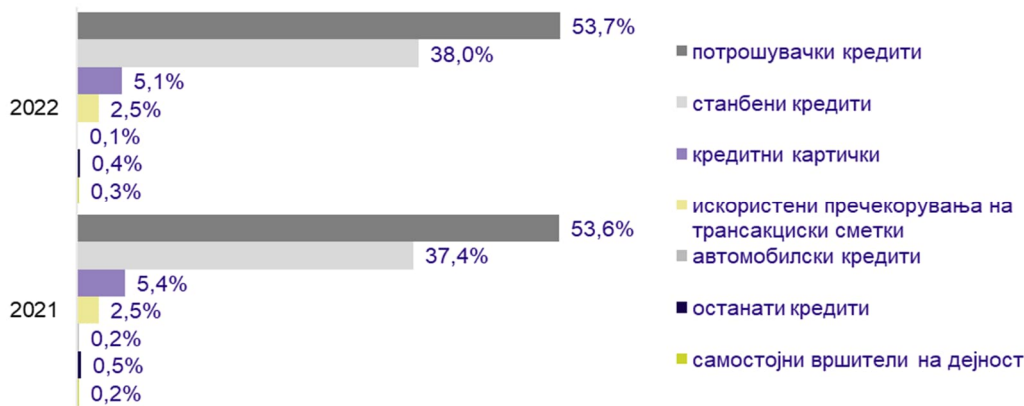
Кредитната активност во текот на 2022 година главно беше насочена на продажба на станбени кредити, обезбедени потрошувачки кредити и необезбедни потрошувачки кредити со рок на доспевање до осум години.

Кредитната понуда остана непроменета во однос на комерцијалните услови, со оглед на тоа дека каматните стапки и условите дефинирани во 2021 година беа прифатени од пазарот. Промотивните активности во кои кредитите се нудеа без манипулативен трошок се одвиваа од февруари 2022 до крајот на годината (освен месец август, кога во кампања беше единствено НЛБ мКлик кредитот). Во текот на годината, продуктната понуда беше збогатена со воведување посебен станбен кредит во соработка со градежната фирма East Gate Living, наменскиот Зелен потрошувачки необезбеден и хипотекарен кредит за енергетска ефикасност, согласно потпишаниот договор со EBRD за кредитната линија GEFF II и Зелени кредити од сопствени извори на Банката за станбени, потрошувачки и автомобилски намени.

Бруто кредитното портфолио на население на годишно ниво е зголемено за 9,4 %, односно за 4.055,3 милиони МКД и изнесува 47.349,2 милиони МКД, при што најголем раст од 10,9 % во споредба со 2021 година е остварен кај станбените кредити, а 9,6 % раст е остварен кај потрошувачките кредити.

Учеството на бруто-кредитите на население во вкупните бруто-кредити на Банката пласирани кај небанкарскиот сектор во 2022 година достигна 62,1 % (2021: 61,2 %). Од вкупната кредитна изложеност кај населението, 1,35 % се нефункционални побарувања (2021: 1,43 %).

Графикон 2. Учество на поединечни кредитни продукти во вкупното кредитно портфолио на население

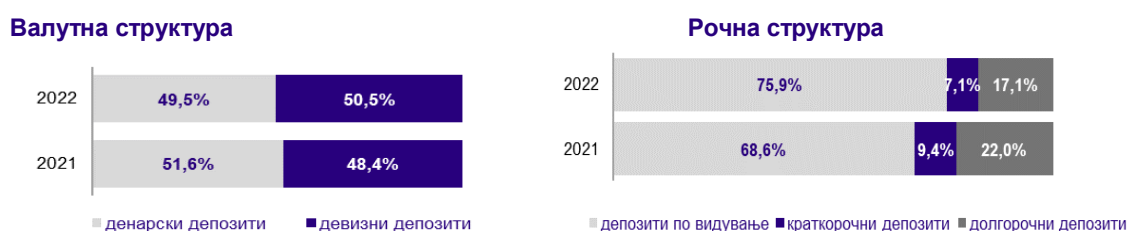
Графикон 3. Структура на кредити на население**Депозитна активност и понуда**

Во 2022 година, депозитите на населението кај банката остварија пораст генерално како резултат на зголемувањето на бројот на приматели на плата и на пензии преку Банката, како и порастот на салдата на сметките. Орочените депозити забележаа пад од 18,7 % во однос на претходната година, главно поради трендот на воздржување од реорочување на доспеаните депозити, а поврзано со глобалната економска неизвесност и растечката инфлација во државата.

Депозитите на населението во однос на 2021 година се зголемени за 5,8 % или за 3.640,3 милиони МКД и изнесуваат 66.264,6 милиони МКД.

Учеството на депозитите од население во вкупните депозити од небанкарскиот сектор кај Банката за 2022 година изнесува 73,5 % (2021: 72,7 %).

Односот **кредити/депозити** од население изнесува 71,5 % (2021: 69,1 %).

Графикон 4. Структура на депозити на население**Кредитни картички**

Кредитната активност преку картички во текот на 2022 година главно беше насочена на продажба на кредитни картички на нови клиенти и стимулирање на потрошувачката на постоечките. Беа спроведени кампањи за продажба на нови картички и зголемување на лимити на кредитни картички преку АТМ-мрежата, при што за прв пат НЛБ Банка Скопје започна активно да ја нуди можноста за електронско потпишување на апликативната и договорната документација со е-потпис преку eID платформата на Eurotrust. Вкупната состојба на кредитните картички (искористен и неискористен дел од вкупната изложеност) на сектор население на 31.12.2022 година изнесува 4.201,3 мил.МКД (2021: 4.137,6 мил.МКД).

Останати услуги на Банката

Лично банкарство е посебна понуда на Банката која на клиентите им овозможува првокласен третман во извршување на банкарските услуги, флексибилност и поедноставна комуникација преку личен банкар.

Во текот на 2022 година, услугата лично банкарство за физички лица се нудеше во 42 експозитури, а вкупниот број на клиенти физички лица кои ја користеа услугата заклучно 31.12.2022 година изнесуваше 6.044.

НЛБ Банкоосигурувањето или продажба на осигурителни полиси за животно и неживотно осигурување, Банката го врши во слободна и врзана продажба со банкарски продукти. Во делот на врзана продажба на ризико полиси за животно осигурување со кредит забележан е растечки тренд на продажба, кој е резултат на „Сигурност плус“ животното осигурување врзано со потрошувачките кредити воведен во април 2021 година.

Од останатите осигурителни продукти, Банката продолжи со активна понуда и на полиси од неживотно осигурување, а значителни резултати се постигнаа во врзаната продажба на домаќинско осигурување со широки покритија, како задолжително осигурување за имот кој претставува обезбедување за пласираните станбени и хипотекарни кредити.

Во делот на врзана продажба на животно и неживотно осигурување во тек се активности за проширување на понудата со воведување на нови осигурителни продукти.

Значителни резултати во единечната продажба на осигурување беа остварени и преку новиот хибриден производ – Unit Linked, инвестициско ризико осигурување на живот, како и добри резултати во продажбата на приватното здравствено осигурување, воведени во понудата во 2021 година.

Во рамки на својата понуда Банката врши продажба на удели во инвестициски фондови, во соработка со друштво за управување со инвестициски фондови. Во 2022 година склучени се 162 договори за продажби на удели во вкупен износ од 105,4 милиони МКД. На 31.12.2022 година, вредноста на средства под управување (Assets under management) по основ на удели продадени преку Банката изнесува 130,2 милиони МКД, во кој износ влегуваат и уделите продадени во 2021 година во износ од 4,3 милиони МКД, дополнителни уплати по основ на програмирани планови и приносот од вложувањата на фондот.

VII. Работа со правни лица

Работењето со правни лица⁵ како значаен носител на приходите на Банката, опфаќа понуда на кредитни продукти за правните лица, издавање гаранции и акредитиви, прием на депозити, како и услуги во платен промет во земјата и странство, пренос и чување на готовина, услуги на девизен пазар и менувачко работење, услуги на прием на картички на ПОС мрежата, платформи за електронска трговија, и останати услуги. Понудата за правни лица во Банката се спроведува централизирано, по моделот на интегрирано управување на Деловниот сектор за работа со корпоративни клиенти на Банката заедно со Секторот за кредитна анализа и администрација (Служба за кредитна анализа и администрација на големи, средни и мали претпријатија) и преку Деловниот сектор за управување со продажна мрежа (за микро и мали претпријатија) заедно со Секторот за кредитна анализа и администрација (Служба за кредитна анализа и администрација на микро и мали претпријатија). Услугите во платниот промет за малите, средни и големи претпријатија се вршат преку Деловниот сектор за управување со продажна мрежа на Банката, Секторот за работа со готовина и депо и преку електронските канали.

Во изминатата година беа реализирани бројни продажни активности и пазарни иницијативи преку кои на малите и средни претпријатија и големите компании им беа понудени кредитни продукти за долгорочни инвестициски проекти и обртен капитал, со особен акцент на поддршка на проекти за инвестиции во обновливи извори и поддршка на енергетски ефикасни проекти. Исто така, понудена беше и можност за краткорочно и брзо финансирање преку дозволено пречекорување на трансакциска сметка, платежни услуги преку електронските канали на Банката, управување со готовината, финансиски услуги и советување за корпоративни клиенти активни на регионалните пазари каде што е присутна НЛБ Групаацијата, финансиски бенефиции за извозно-ориентираните компании.

Пазарното учество кај кредитите на нефинансиските правни лица заклучно со 31.12.2022 година изнесува 14,1 %, што претставува намалување од 0,8 п.п. (2021:14,9 %). Пазарното учество на депозитите на нефинансиските правни лица изнесува 14,9 % (2021: 15,6 %).

Кредитна активност и понуда

Кредитната активност во текот на 2022 година главно беше насочена кон финансирање инвестициски проекти за обновливи извори на енергија, проекти за зголемување на енергетската ефикасност, за модернизација и автоматизација на технолошки процеси кај претпријатија, обезбедување кредити за обртни средства, издавање гаранции за извозно-ориентираните компании.

Кредитната понуда во однос на комерцијалните услови беше изменета од втората половина на годината, со постепено зголемување на каматните стапки на кредитите на правни лица согласно макроекономските сигнали и движења, инфлацијата, растот на цените на финансиските пазари, како и зголемената камата на благајничките записи. Кредитната понуда беше збогатена со кредити со субвенционирана камата на компании кои ја реинвестираат добивката (преку Програмата на Развојната банка на Република Северна Македонија), кредити со фиксна каматна стапка од кредитната линија EIB VI (преку програма за кредитирање мали и средни претпријатија и средно пазарно капитализирани претпријатија - дел од поддршка на Европската унија и Европската инвестициска банка за одговор на ефектите на КОВИД-19 пандемијата врз економијата) и кредити од кредитна линија „Конкурентност +“ од Европската банка за обнова и развој (програма за конкурентност на мали и средни претпријатија - Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme) која има за цел да се подобрат производните капацитети, да се зајакнат процесите и квалитетот на производите и да се подобрат конкурентноста и усогласеноста со техничките стандарди во согласност со европското законодавство (EU Acquis

⁵ Правните лица вклучуваат приватни и јавни претпријатија, непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, останати финансиски институции (без банки и штедилници), централна власт, фондови и единици на локална самоуправа

Communautaire) во полето на заштита на животната средина, безбедноста на работниците, квалитетот и безбедноста при работа).

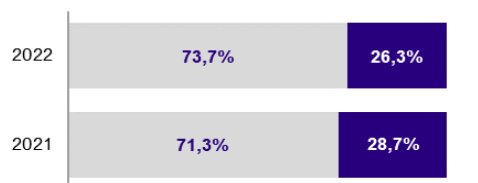
На 31.12.2022 година, **пласманите кај правните лица** изнесуваат 28.857,2 милиони МКД, што претставува годишен раст за 5,2 % односно 3.316,9 милиони МКД, како резултат на зголемување на пласманите кај приватните претпријатија.

Во 2022 година, учеството на нефункционалните пласмани во вкупните кредити кај правните лица се намали на 8,8 % (2021: 9,7 %), како резултат на реструктурирање на кредитите на неколку корпоративни клиенти.

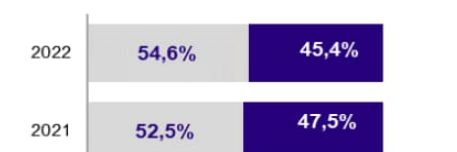
Учеството на бруто кредитите на правните лица во вкупните бруто кредити кај небанкарски сектор изнесува 37,9 % (2021: 38,8 %)

Графикон 5. Структура на кредити на правни лица

Валутна структура

Рочна структура

■ денарски кредити ■ девизни кредити* ■ краткорочни кредити ■ долгорочни кредити

*Кредитите со валутна клаузула се вклучени во девизни кредити

Проектно финансирање

Тргувајќи од основниот фактор на успех - KYC (Know your client), НЛБ Банка Скопје има воспоставено цврста и долгорочна соработка со своите клиенти. Земајќи ги предвид позитивните искуства од изминатиот период, Банката продолжи со поддршка на инвестициите на своите клиенти, преку одобрување кредити за финансирање на нови инвестициони проекти - Проектно финансирање.

Во текот на 2022 година, активностите во овој домен продолжија преку одобрување кредити за нови проекти, како и со реализација на претходно одобрени кредити за проектно финансирање, со што вкупното салдо на кредити за проектно финансирање заклучно со 31.12.2022 изнесува 45,7 милиони ЕУР.

Проекти за одржлив развој (ESG проекти)

Во текот на 2022 година, како дел од својата политика за поддршка на проекти за унапредување на животната средина, Банката продолжи со финансирање инвестициони проекти во областа на енергетиката, особено на компаниите инвеститори во обновливи извори на енергија: фотонапонски и биогазни центри.

Банката во континуитет нуди поддршка и на останати ESG проекти, одобрувајќи кредити за зголемување на енергетската ефикасност на компаниите, за заштеда на енергија, намалување на загадувањето и слично. Во овој сегмент во текот на 2022 година беа реализирани повеќе проекти, со вкупни исплати во износ од 15,8 милиони ЕУР, со што вкупното салдо заклучно со 31.12.2022 изнесуваше од 26,9 милиони ЕУР.

Поддршка на стартап-компани

Препознавајќи ја вредноста и потенцијалот на стартап заедницата како концепт на одржлив раст и развој на домашната економија, НЛБ Банка Скопје се позиционира како стратешки финансиски партнер на идните стартап компании. Целта на соработката е поддршка во етаблирање на стабилни бизнис-ентитети на долг рок и систематски раст преку финансирање на нивните проекти.

Во таа насока Банката потпиша Меморандум за соработка со Фондот за иновации и технолошки развој и промовираше специјално дизајниран пакет на финансирање, кој освен

што значително го олеснува пристапот до финансии, има и бенефиции во останати банкарски услуги на тековно банкарско работење, сè во служба на целосна поддршка на идните бизниси. Освен олеснет бизнис развој и комерцијализација на иновациите, Банката нуди и едукативни активности со цел зголемување на финансиската писменост на новите претприемачи преку делегирање на финансиски ментори од тимот на банкарските советници за правни лица.

Гаранции и акредитиви

За потребите на своите клиенти Банката издава **платежни гаранции, услужни гаранции и акредитиви**, при што заклучно со 31.12.2022 издаде гаранции во износ од 8.249,7 милиони МКД, што е за 61,8 % повеќе во однос на 2022 година, при што се издадени помал број на денарски и девизни гаранции со поголема вредност во споредба со 2021 година.

Отворените акредитиви се во вредност од 1.590,5 милиони МКД, што претставува намалување од 50,0 % споредено со 2021 година. Падот кај акредитивите е резултат на помал број издадени акредитиви, на пониски износи споредено со акредитивите отворени во 2021 година.

Табела 10. Документарно работење

	01.01.- 31.12.2021	01.01.- 31.12.2022	Промена 2022/2021	
Гаранции				
Вредност на нови (во мил.МКД)	5.100,0	8.249,7	3.149,7	61,8%
Број на новоиздадени	3.288	2.866	-422	-12,8%
Акредитиви				
Вредност на нови (во мил.МКД)	3.184,1	1.590,5	-1.593,6	-50,0%
Број на новоиздадени	326	266	-60	-18,4%

Услуги во платен промет- управување со готовина

Банката врши услуги од областа на управување со готовина за потребите на НЛБ Банка Скопје, други банки, како и нефинансиски прави лица корисници на услугата Cash Collection. Услугите кои Банката ги нуди во делот на управување со готовина опфаќаат:

- превоз на домашна и странска готовина и вредносни пратки,
- обработка на домашна и странска готовина,
- купопродажба на домашна и странска готовина,
- опслужување банкомати во сопственост на НЛБ Банка Скопје и други комерцијални банки,
- преземање дневен пазар од просториите на нефинансиските правни лица, негов превоз и обработка и негова уплата на трансакциската сметка на правното лице,
- трансфер/ретрансфер на странска ефективна во странски банки,
- депо услуги.

Во 2022 година, Централниот трезор на Банката обезбеди континуитет во работењето со готовина за експозитурите и банкоматската мрежа на НЛБ Банка и другите банки, при што е остварен пораст во сите сегменти на работењето во однос на претходната година. Бруто прометот на Централниот трезор на Банката во 2022 година изнесува од 5,5 милијарди ЕУР, што претставува зголемување од 8 % во однос на 2021 година.

Во текот на 2022 година вкупно се обработени 313.000 вредносни пратки, што претставува зголемување од 4 % во однос на 2021 година.

Забележан е и зголем обем на работа во делот на откуп на странски парични средства од страна на менувачниците, како и зголемување во прометот со готовина на АТМ-ите во сопственост на Банката.

Во делот на работа со правни лица (прибирање ефективна од локациите, превоз, обработка и уплата на трансакциските сметки), Банката ја прошири соработката со нови правни лица, при што остварен е пораст од 9 % во вредноста на обработените дневни пазари во споредба со

2021 година. Вкупниот дневен пазар на нефинансиските правни лица обработен и уплатен преку трезорот на Банката, во текот на 2022 година изнесуваше во просек околу 43 % од вкупниот дневен пазар уплатен од страна на правните лица во Банката.

Платен промет во земјата и странство⁶

Во делот на **домашниот платен промет**, во 2022 година реализирани се 35,7 милиони трансакции во меѓубанкарскиот платен промет, што претставува пораст од 11,3 %. (31.12.2021: 32,1 милиони трансакции).

Во 2022 година е остварен **девизен платен промет со странство** во износ од 3,5 милијарди ЕУР или за 30,9 % повеќе во однос на 2021 година, како резултат на пораст на прометот кај ностро и лоро дознаките, додека од аспект на бројот пораст бележат лоро дознаките и ностро дознаките на физички лица.

Табела 9. Дознаки

		31.12.2021	31.12.2022	Промена 2022/2021	
Ностро дознаки					
Промет (во мил.ЕУР)	1.309,0	1.735,0	426,0	32,5%	
Физички лица	40,2	47,0	6,8	16,9%	
Правни лица	1.268,8	1.688,0	419,2	33,0%	
Број на ностро дознаки	71.273	70.612	-661	-0,9%	
Физички лица	8.730	9.578	848	9,7%	
Правни лица	62.543	61.034	-1.509	-2,4%	
Лоро дознаки					
Промет (во мил.ЕУР)	1.382,8	1.789,3	406,5	29,4%	
Физички лица	133,9	204,9	71,0	53,0%	
Правни лица	1.248,9	1.584,4	335,5	26,9%	
Број на лоро дознаки	139.507	154.097	14.590	10,5%	
Физички лица	77.193	87.626	10.433	13,5%	
Правни лица	62.314	66.471	4.157	6,7%	

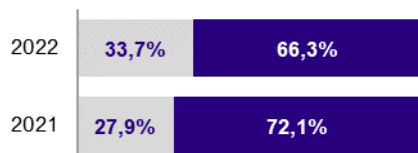
Депозитна активност и понуда

Во доменот на **депозитното работење**, во 2022 година беше извршена промена на комерцијалната понуда, со намалување на каматните стапки на депозитите на правни лица. Продуктната понуда е непроменета.

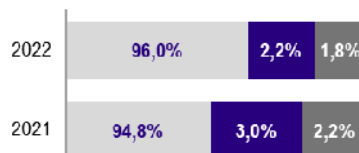
Депозитите на правни лица на годишно ниво изнесуваат 23.884,5 милиони МКД и се повисоки во споредба со 2021 година за 312,3 милиони МКД или 1,3 % како резултат на повисоки состојби на жиро сметки на приватни претпријатија. Учеството на депозитите од правни лица во вкупните депозити од клиенти на Банката во 2022 година изнесува 26,5 % (2021: 27,3 %).

Графикон 6. Структура на депозити на правни лица

Валутна структура

Рочна структура

■ денарски депозити ■ девизни депозити ■ депозити по видување ■ краткорочни депозити ■ долгорочни депозити

Односот **кредити (брuto)/депозити** од правни лица изнесува 120,8 % (2021: 116,4 %).

⁶ Во податоците за вкупниот платен промет влегуваат и трансакциите од физички лица

VIII. Финансиски пазари

Управување со ликвидноста

Во текот на 2022 година, Банката управуваше со денарската и девизната ликвидност согласно со законските и подзаконските акти коишто го регулираат управувањето со ликвидносен ризик и актите коишто важат на ниво на НЛБ Групацијата, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот ризик.

Слободните средства се пласираа во хартии од вредност издадени од НБРСМ, хартии од вредност издадени од земјите на ЕУ и САД, на меѓубанкарскиот пазар на депозити и преку монетарните инструменти на НБРСМ. Видот, начинот и инструментите кои се користени за пласирање на вишокот средства се утврдени во зависност од тековната и очекувана рочна структура на средствата и обврските на краток и на долг рок, ризикот на инструментите и движењата на каматните стапки на пазарите на пари и хартии од вредност.

Обврската за издвојување на задолжителната резерва на Банката во денари и во девизи се исполнуваше на редовна основа во периодот од 1.1. до 31.12.2022. Показателите за структурна ликвидност, вклучувајќи ги и показателите согласно со Basel III - LCR (Liquidity Coverage Ratio) и NSFR (Net Stable Funding Ratio), во текот на 2022 година се одржуваа над пропишаните минимални нивоа, што укажува на континуирано стабилна и висока ликвидна позиција на Банката во текот на целата година.

Банката учествуваше на меѓубанкарскиот пазар на депозити и се јавуваше како купувач или продавач во зависност од дневните потреби на средства, како и во зависност од стратегијата и начините за управување со ликвидноста во одреден период.

Должнички хартии од вредност на НЛБ Банка 31.12.2022

9.998 мил.МКД номинална вредност во државни обврзници

1.200 мил.МКД благајнички записи

72,3 мил.ЕУР во македонски еврообврзници

29,3 мил.ЕУР во американски и германски државни записи

Кредитни извори на финансирање

Во текот на 2022 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските по склучените кредитни аранжмани со домашните и странските кредитори, како и повлекување нови средства за финансирање на инвестициони проекти и за обртни средства. Во текот на годината, по одделни кредитни линии отплатени се 355 милиони МКД, а повлечени се средства во вкупен износ од 934 милиони МКД, по што состојбата на кредитните обврски на Банката на 31.12.2022 година се зголеми за околу 38,0 % во однос на претходната година.

Исто така, во март 2022 година Банката склучи Договор со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) за долгорочен кредит на износ од 2 милиони ЕУР, наменет за поддршка на зелена енергија во резиденцијалниот сектор (Western Balkans Green Economy Financing Facility II). Оваа кредитна линија овозможува финансиски стимулации за клиентите кои успешно ќе ги имплементираат своите проекти.

Во 2022 година се повлечени средства од следните кредитни линии:

- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија Green Economy Financing Facility I for residential sector во вкупен износ од 0,2 милиони ЕУР (12 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор односно за приватни лица или групи приватни лица, здруженија за

домување и друштва за управување со станбени објекти, даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители;

- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија Green Economy Financing Facility II for residential sector во вкупен износ од 2 милиони ЕУР (122 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор односно за приватни лица или групи приватни лица, здруженија за домување и друштва за управување со станбени објекти, даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители;
- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme во вкупен износ од 0,3 милиони ЕУР (19 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент-системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси;
- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија SME Competitiveness Support Programme во вкупен износ од 1 милион ЕУР (70 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент-системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси;
- Развојна банка на Република Северна Македонија (РБСМ) – пет транши од кредитната линија на ЕИБ 6 во вкупен износ од 11,5 милиони ЕУР (708 милиони МКД), наменети за финансирање на обртни средства и инвестициони проекти;
- Земјоделски кредитен дисконтен фонд (ЗКДФ) (кредитна линија аранжирана преку Развојната банка на Република Северна Македонија) за финансирање проекти од сегментот примарно производство, преработка на земјоделски производи и трговија со земјоделски производи во износ од 1,4 милиони МКД.

Комисионо работење

Во текот на 2022 година, Банката продолжи со спроведување на проектот “Самовработување со кредитирање”, како активна мерка за самовработување која се спроведува од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, по склучен договор со Развојната банка на Северна Македонија од мај 2008 година.

Во текот на целата година, Банката посредуваше во финансирањето со средства од Македонска развојна фондација за претпријатија и Земјоделскиот кредитен дисконтен фонд, за потребите на Штедилница Можности.

Девизен пазар

Во 2022 година Банката оствари вкупен промет на девизниот пазар во државата од 3,6 милијарди УСД (2021: 3,1 милијарди УСД) реализиран преку 85.087 трансакции (2021: 78.705), што претставува зголемување на прометот за 13,96 %. Најголем дел од прометот на Банката на девизниот пазар се однесува на купопродажба на евро валута, со процентуално учество од 57,81 % кај купувањето и 86,27% кај продажбата. Пазарното учество на Банката на девизниот пазар заклучно со 31.12.2022 година изнесува 22,57 %.

Во 2022 година реализиран е откуп во износ од 762 милиони ЕУР (2021: 645 милиони ЕУР), што претставува 49,33 % од вкупно извршениот откуп на девизи од овластени менувачи од страна на банките во државата.

Склучени се 8 нови договори со клиенти за нивно користење на електронска платформа за тргување на девизниот пазар, со што вкупниот број клиенти кои ја користат платформата заклучно со 2022 година изнесува 91.

На меѓубанкарскиот девизен пазар, Банката и во 2022 година успешно ја извршуваше улогата на овластен поддржувач на пазарот, преку активно учество со стабилни котации и на страната на понудата и на страната на побарувачката. Во 2022 година, Банката

реализираше учество од 37,21 % во вкупниот промет на меѓубанкарскиот девизен пазар во државата.

На меѓубанкарскиот девизен пазар беа истргувани 1,96 милијарди ЕУР (2021: 1,52 милијарди ЕУР) преку 10.667 трансакции на купопродажби (2021: 10.181).

На странскиот меѓубанкарски пазар на пари беше реализиран промет од 2,2 милијарди американски долари со просечен принос од 1,76 %, 188 милиони британски фунти со просечен принос од 1,34 %, 107 милиони австралиски долари со просечен принос од 1,71 %, 55 милиони швајцарски франци со просечен принос од -0,56 %, 69,2 милиони евра со просечен принос од 0,41 %, 19,2 милиони канадски долари со просечен принос од 2,09 %, 49 милиони шведски круни со просечен принос од 1,27 %.

Беа инвестирани 15 милиони евра и 15 милиони американски долари во државни записи на Република Германија и САД со резидуална рочност до 6 месеци.

Тргување со хартии од вредност за сметка на клиенти на Банката

Во 2022 година, Банката за сметка на клиентите запиша 18.486,9 милиони МКД државни хартии од вредност, што претставува намалување од 10,85 % во однос на 2021 година кога е запишан износ од 20.737,5 милиони МКД. Од вкупниот износ, 5,55 % (1.026,7 милиони МКД) се остварени при аукцирање со државни обврзници, а 94,45 % (17.460,2 милиони МКД) при аукцирање со државни записи.

Старателски и брокерски услуги

Старателски услуги

Во текот на годината, Банката вршеше старателски услуги за инвестициски и пензиски фондови, за нерезиденти кои тргуваат на македонскиот пазар на хартии од вредност и за домашни клиенти кои инвестираат во странски хартии од вредност.

Како банка чувар на имот, Банката врши услуги на два пензиски фондови, а како депозитарна банка на девет инвестициски фондови, вклучувајќи ги четирите нови фондови на ново друштво за управување со инвестициски фондови кои започнаа со работа во 2022 година. Во првата половина на 2022 година, Банката направи припојување на три инвестициски фондови кон веќе постоечките фондови на истото друштво за управување со кое веќе имаше постојна соработка, додека во текот на годината склучи и Договор за вршење на работа на депозитарна банка за инвестициски фондови за нов инвестициски фонд.

Фондови низ бројки

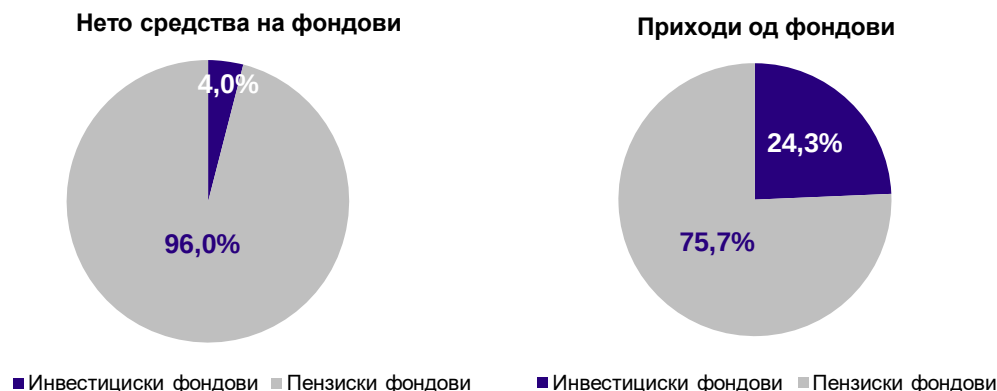
Инвестициски фондови

2.187,7 мил. МКД вкупни средства

Пензиски фондови

52.205,5 мил. МКД вкупни средства

Вкупните приходи кои Банката ги оствари од инвестициските фондови во 2022 година изнесуваат 5,7 милиони МКД, што претставува пораст од 81,6 % во однос на приходите остварени во 2021 година (2021: 3,1 милиони МКД), додека пак вкупните приходи од пензиски фондови остварени во 2022 година изнесуваат 17,7 милиони МКД или за 4,8 % повеќе во однос на 2021 година (2021: 16,9 милиони МКД).

Графикон 7. Средства и приходи од фондови (учество)**Брокерски услуги**

Вкупниот промет во класичното тргување на Македонската берза во 2022 година достигна 4,3 милијарди МКД, што претставува намалување од 35,8 % во споредба со претходната година како резултат на недовербата на инвеститорите за вложување на средства на домашниот пазар на капитал поради глобалните и домашните политичко - економски случувања, поточно поради замавот на инфлацијата, рецесијата, војната во Украина. Надолните движења на цените на светските берзи во 2022 година исто така се пресликаа и на цената на индексот МБИ-10 на Македонската берза, кој претрпе пад од 8,14 % во 2022 година во однос на 2021 година. Доминантно учество во тргувањето во 2022 година и на куповна и на продажна страна, имаа домашните правни и физички лица.

Пазарното учество на Банката во класичниот промет на Берзата изнесува 6,58 % кое е речиси исто како и претходната година.

Услугата тргување со хартии од вредност и чување на хартии од вредност на странски пазари зема сè позначајно учество во вкупно остварениот промет кај пазарните учесници во земјата. Во 2022 година, учеството на прометот остварен на странски пазари, во целокупниот остварен промет кај пазарните учесници изнесува 11,72 %. Заклучно со 31.12.2022, над 250 клиенти имаат потпишано договор со Банката за овие услуги, при што вкупно остварениот промет изнесува 468 мил. МКД (2021: 494,1 мил. МКД). Вкупната вредност на портфолиото во странски хартии од вредност, кое Банката го чува за сметка на клиентите со состојба 31.12.2022 изнесува 631,7 мил.МКД (2021: 420,2 мил. МКД).

**Македонска берза
31.12.2022**

Вкупен промет на МБ:
(класично тргување):
4,3 милијарди МКД

Пазарно учество на
Банката: 6,58%

**Странски пазари
31.12.2022**

Вкупен промет:
468 мил. МКД

Вредност на портфолио
на странски ХВ: 631,7
мил. МКД

IX. Интрагрупациски услуги

НЛБ Банка Скопје во рамки на Стандардите за интрагрупациски услуги на НЛБ Групациската, врши услуги на Card Competence Center и обезбедува поддршка во областа на картичното работење за пет банки од НЛБ Групациската.

Во 2022 година, преку работата на Центарот, Банката беше активно вклучена во процесот на спојување на нова членка кон Групациската, обезбедувајќи поддршка на Групациски проекти во back office и изготвување due diligence анализи, водење проекти и анализи за имплементација на нови услуги и продукти, со предлози за трошочни заштеди, олеснување на процесите на банките-членки за сертификација, поддршка, анализа и унапредување на процесите поврзани со сомнителни трансакции и регулаторни мандати за картичните платежни шеми.

X. Управување со ризици

Банката применува високо-конзервативна политика на антиципирање на ризиците во работењето, преку одржување ефикасен систем на интегрирано управување со ризиците. Тоа овозможува да оствари висока наплатливост на пласманите, задоволително ниво на капитална адекватност, заштита од непредвидени случувања и евентуални закани за неостварување на планираната политика. Во текот на годината, Банката ја ревидираше Стратегијата за преземање и управување со ризиците и политиките од областа на управување со ризици и направи усогласување со стандардите за управување со ризици усвоени од НЛБ д.д.

Управување со кредитен ризик и квалитет на кредитното портфолио

Управувањето со кредитниот ризик вклучува постојана анализа на кредитното портфолио на Банката, во поглед на секторската диверзификација и концентрацијата на портфолиото, анализа и оценка на финансиските перформанси на клиентите, следење на редовноста во исполнувањето на обврските од клиентите и примена на задоволително ниво на резервации за пласманите.

Вкупната изложеност на Банката (портфолио на кое се пресметуваат резервации), во 2022 година се зголеми за 5,796,3 милиони МКД и изнесува 96.211,8 милиони МКД (2021: 90.415,5 милиони МКД). Стапката на покриеност на пласманите со издвоени резервации е намалена за 0,4 п.п. и изнесува 5,6 % (2021: 6,0 %).

Учеството на А и Б пласманите во вкупното портфолио на кое се пресметуваат резервации на крајот на 2022 година изнесува 95,7 % (2021: 95,3 %).

Учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити во 2022 година е 4,2 % (2021: 4,7 %).

Покриеноста на пласманите класификувани во В, Г и Д ризична категорија со вкупно издвоените резервации изнесува 130,5 % (2021: 127,1 %).

Кредитно портфолио 31.12.2022

Портфолио на кое се пресметуваат резервации: 96.211,8 мил.МКД

Учество на А и Б пласмани: 95,7 %

Учество на нефункционални кредити: 4,2 %

Покриеност со резервации: 5,6 %

Покриеност на В, Г и Д пласмани: 130,5 %

Управување со некредитни ризици

Банката има воспоставено политики за следење на некредитните ризици. Во Банката се следат и управуваат ликвидносен, валутен, каматен, оперативен, правен, стратешки и репутационски ризик, а истовремено се следи и управува сигурноста на информативниот систем.

Управување со ликвидносен ризик

Во 2022 година, изложеноста на ликвидносен ризик се следеше на редовна основа. Оперативната и структурната ликвидност се движеа во рамките на утврдените лимити и нивоа на предупредување.

Во текот на 2022 година, на месечна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на ликвидносен ризик, кои укажуваат на висока и стабилна ликвидносна позиција на Банката. Согласно со резултатите од спроведеното стрес-тестирање на ликвидносниот ризик, Банката има доволно СВС (counterbalancing capacity) и приливи за да ги покрие одливите и да преживее период од 3 месеци во услови на adverse комбинирано стресно сценарио; при тоа Банката реализира ликвидносен вишок.

Ликвидносната позиција во текот на 2022 година овозможуваше навремено и непречено сервисирање на обврските на Банката.

Управување со валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик се однесува на постојано следење на нето изложеноста на Банката по одделни валути и агрегатно, притоа одржувајќи оптимално ниво на потребни средства со купување и продажба на девизи.

Изложеноста на Банката на валутен ризик се следи на дневна основа со следење на реализацијата во однос на поставените лимити по одделна валута и на агрегатна основа. Во текот на 2022 година, Банката се придржуваше кон поставените лимити за валутен ризик (лимит: +/- 30 % од основниот капитал).

Вкупната отворена девизна позиција пресметана на нето основа, на 31.12.2022 година, претставува долга позиција во износ од 512 милиони МКД, односно 4,15 % од основниот капитал на Банката.

Најголем дел од отворената девизна позиција потекнува од позицијата во ЕУР валута која е кратка позиција и изнесува 286 милиони МКД односно 2,32 % од основниот капитал на Банката.

Во 2022 година, на годишна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на валутен ризик, при што со примена на најконзервативното сценарио адекватноста на капиталот е на стабилно и на задоволително ниво.

Управување со каматен ризик

Активностите на Банката во однос на управувањето со каматниот ризик се однесуваат на оптимизација на економската вредност на капиталот и нето каматните приходи во однос на промената на пазарните каматни стапки, кои се конзистентни со деловната стратегија на Банката.

Од аспект на сензитивноста на економската вредност на капиталот, Банката ја следи изложеноста на каматен ризик со примена на методологија за управување со каматен ризик, која вклучува: пресметка и распределба на „Core“ депозитите по видување во соодветни рочни блокови, во период од десет години; и дополнителни елементи во управувањето со каматен ризик (нефункционална изложеност, вонбилансна изложеност, стапка на предвремено враќање на кредити и автоматски опции). Банката ја следи изложеноста на каматен ризик врз основа на 6 регулаторно пропишани сценарија (паралелен шок нагоре +200бп/400бпМКД; паралелен шок надолу -200бп/400бпМКД; стрмен шок; надолен шок; шок на краткорочни стапки нагоре и шок на краткорочни стапки надолу).

Вкупната изложеност на Банката на каматен ризик ја претставува најголемата негативна вредност на EVE (Economic Value of Equity) показателот од регулаторно пропишаните сценарија. Вкупната изложеност на Банката на каматен ризик, на 31.12.2022 година изнесува 397 милиони МКД, односно 3,22 % од основниот капитал на Банката, врз основа на вредноста на EVE показателот во сценариото паралелен шок нагоре +200бп/400бпМКД.

Показатели на каматен ризик 31.12.2022

EVE (Economic Value of Equity): 3,22 %

NII индикатор: 1,82 %

Вкупна пондерирана
вредност/Сопствени средства: 17,82 %

Од аспект на сензитивноста на нето-каматните приходи, Банката го мери влијанието на промената на каматните стапки врз нето-каматниот приход за период од една година, под претпоставка за паралелно зголемување на пазарните каматни стапки за 100 базични поени. Показателот за сензитивноста на нето каматните приходи на Банката (NII индикаторот), на 31.12.2022 година изнесува 224 милиони МКД, односно 1,82 % од основниот капитал на Банката.

Во рамките на управувањето со каматен ризик, Банката ја пресметува и следи изложеноста на „credit spread“ ризикот (CSRBB), кој претставува ризик од промена на вредноста на должничките хартии од вредност како резултат на промени на кредитната маргина на пазарот. Изложеноста на Банката на „credit spread“ ризикот (FV-OCI портфолио), на 31.12.2022 година изнесува 88 милиони МКД, односно 0,71 % од основниот капитал на Банката; изложеноста на Банката на „credit spread“ ризикот (FV-OCI и AC портфолио), на 31.12.2022 година изнесува 329 милиони МКД, односно 2,67 % од основниот капитал на Банката.

Показателот вкупна пондерирана вредност/сопствени средства, во текот на целата 2022 година беше во рамките на пропишаниот лимит од 20 % од сопствените средства на Банката, во согласност со Одлуката на НБРСМ за управување со ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности. Показателот вкупна пондерирана вредност/сопствени средства, на 31.12.2022 година изнесува 17,82 % од сопствените средства на Банката.

Врз основа на месечно следење на исполнувањето на лимитите за изложеност на каматен ризик, утврдено е дека во текот на 2022 година, пресметаните BPV и CSRBB показатели, NII индикаторот и сите останати показатели дефинирани во Политиката за управување со каматен ризик се во рамките на пропишаните лимити.

Во 2022 година, на месечна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на каматен ризик, во рамките на пропишаните сценарија согласно со Методологијата за управување со каматен ризик. Притоа, добиените резултати од спроведените стрес-тестирања укажуваат на релативно ниска чувствителност на Банката на промените на пазарните каматни стапки. Изложеноста на Банката на каматен ризик е на стабилно умерено ниво.

Управување со оперативен ризик

Управувањето со оперативните ризици подразбира систем за евидентирање, следење, контрола и справување со потенцијални и реални штетни настани кои потекнуваат од тековното работење на Банката или од надворешните фактори и имаат негативен ефект врз финансискиот резултат.

Во текот на 2022 година, Банката ја ревидираше Политиката за управување со оперативните ризици. Активно се следеа и евидентираа штетните настани од областа на оперативните ризици и се изготвија извештаи кои беа презентирани до органите на Банката (Одбор за управување со ризик и Комисија за оперативни ризици).

Нето загубата од оперативни ризици во текот на 2022 година беше во рамките на утврдениот лимит за толеранција и апетитот за ризик на Банката.

Во текот на 2022 година, Банката спроведе оценка на чувствителноста на оперативни ризици со висок финансиски ефект и ниска фреквенција преку метод на сценарио-анализа.

Анализата ги опфати следниве оперативни ризици: внатрешен криминал, измама со картички, надворешен криминал, штрајк, испад на core banking системот, елементарна непогода (поплава, пожар, земјотрес), напади преку дигиталниот простор и/или внатрешни напади со користење на ИТ-средства, ризик за сигурноста на ИТ, ризик од големи регулаторни промени и ризик од грабеж на возило кое врши транспорт на пари. Врз основа на спроведената анализа на чувствителноста на овие ризици, констатирано е дека не е потребна проверка на контролните механизми или воведување дополнителни мерки за намалување на оперативните ризици со висок ефект врз солвентноста и профитабилноста на Банката и ниска фреквенција.

XI. Управување со капиталот и адекватноста

Согласно со Законот за банки, банките се должни да одржуваат:

- стапка на редовен основен капитал (CET1 ratio) мин. 4,5 %;
- стапка на основен капитал (T1 ratio) мин. 6 %; и
- вкупна стапка на адекватност на капиталот (Total capital ratio) мин. 8 %.

Дополнително, гувернерот на НБРСМ може да пропише повисоки стапки од наведените во претходниот став, доколку е тоа потребно поради природата, видот и обемот на активностите што ги врши Банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности, вклучувајќи и ризици кои произлегуваат од макроекономското опкружување, базирано на спроведување на годишен супервизорски преглед и процес на евалуација (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP-Столб 2).

Супервизорската оценка за минималното потребно ниво на капитал се темели на оценката на севкупниот профил на ризик на Банката, кој опфаќа оценка на деловниот модел на Банката, корпоративното управување во Банката, ликвидносната состојба во Банката и ризиците врз капиталната позиција на Банката (најмалку кредитниот ризик, оперативниот ризик, валутниот ризик и ризикот од промена на каматните стапки на портфолиото на банкарски активности). Најмалку еднаш годишно, НБРСМ врши преоценка на минималното потребно ниво на капитал за Банката, коешто се однесува за наредната година.

Врз основа на супервизорска оценка на профилот на ризик на Банката, НБРСМ утврди додаток од 3,25 процентни поени над минималното законски утврдено ниво на адекватност на капиталот, така што Банката е должна да ја одржува адекватноста на капиталот на ниво повисоко од 11,25 % во текот на 2022 година.

Во текот на 2022 година, Банката беше должна да ги одржува заштитните слоеви на капиталот и тоа:

- **заштитен слој за зачувување на капиталот**, со стапка од 2,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- **заштитен слој за системски значајна банка**, со стапка од 2,0 % од активата пондерирана според ризиците. Заштитниот слој за системски значајна банка се одредува еднаш годишно од страна на НБРСМ најдоцна до 30 април и истиот може да се движи од 1 % до 3,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- **противцикличен заштитен слој** на капиталот од 0 %;
- **системски заштитен слој** дефиниран како процент од ризично пондерираната актива проценета од страна на НБРСМ за сите банки, или пак за секоја поединечно и може да се движи од 1 % до 3 % од ризично пондерираната актива. Системски заштитниот слој во моментот не е применлив за Банката (0 %).

Вкупната стапка на адекватност на капиталот што Банката требаше да ја одржува за 2022 година изнесуваше 15,75 % (2021: 15,00 %). Банката треба да постигне и одржува стапка на адекватност од 16,25 % почнувајќи од 01.08.2023.

Табела 11: НЛБ Банка АД Скопје, моментални минимални барања (Столб 1, Столб 2 и вкупен износ на заштитни слоеви на капиталот)

		2021	2022	Нови барања од Народната банка	Датум на важност
Столб 1	Редовен основен капитал	4,50%	4,50%		
	Основен капитал	6,00%	6,00%		
	Вкупен капитал	8,00%	8,00%		
Столб 2	Вкупен капитал	3,00%	3,25%		
SREP капитално барање	Редовен основен капитал	-	-	7,75%	1.1.2023
	Основен капитал	-	-	9,25%	1.1.2023
	Вкупен капитал	11,00%	11,25%		
Заштитни слоеви на капиталот					
Заштитен слој за зачувување на капиталот	Редовен основен капитал	2,50%	2,50%		
Заштитен слој за системски значајни банки	Редовен основен капитал	1,50%	2,00%		
Противцикличен заштитен слој	Редовен основен капитал	-	-	0,50%	1.8.2023
Системски заштитен слој	Редовен основен капитал	-	-		
Вкупна стапка на адекватност на капиталот	Редовен основен капитал	8,50%	9,00%	12,75%	1.1.2023
	Основен капитал	10,00%	10,50%	14,25%	1.1.2023
	Вкупен капитал	15,00%	15,75%	16,25%	1.8.2023
	Вкупен капитал + менаџмент додаток	15,50%	16,25%	16,75%	1.8.2023

На 31.12.2022 изнесуваше 18,15 % (2021: 18,0 %). Банката ги исполни регулаторните барања за минималните законски пропишани стапки на адекватност на капиталот, вклучително и барањата за одржување на заштитните слоеви на капиталот, како и капиталниот додаток согласно со супервизорската оценка од НБРСМ за минималното потребно ниво на капитал (табела 11).

Сопствените средства на Банката во 2022 година забележаа годишен раст од 497 милиони МКД, еден дел како резултат на распределбата на делот од добивката за 2021 година во износ од 180 милиони МКД целно за инвестициско вложување заклучно со 31.05.2022 година, а во поголем дел како резултат на вклучениот дел од добивката остварена во 2022 година (во износ од 730,9 милиони МКД) во пресметката на редовниот основен капитал, по претходна добиена согласност од страна на НБРСМ.

Вкупната ризично-пондерирана актива на Банката на 31.12.2022 година изнесуваше 85.303,1 милиони МКД (2021: 83.342,1 милион МКД) и е повисока за 1.961,0 милиони МКД или 2,4 % во однос на претходната година како резултат на зголемување на активата пондерирана според кредитен ризик за 1.993,8 милиони МКД, зголемување на активата пондерирана според оперативен ризик за 335,1 милиони МКД и речиси непроменета актива пондерирана според други ризици, додека активата пондерирана според валутен ризик забележа намалување од 367,7 милиони МКД.

Утврдување на интерен капитал ICAAP

Согласно со Методологијата за утврдување на профилот на ризичност на НЛБ Банка АД Скопје, во 2022 година беше спроведена анализа на профилот на ризичност на Банката. Врз основа на макроекономските очекувања, движењата во банкарскиот сектор, стратегијата за преземање и управување со ризици, спроведената идентификација на ризици согласно со обемот, нестабилноста и историските податоци во однос на загубите, клучните индикатори на ризикот, поставените лимити, спроведените стрес – тестови и професионалното мислење на членовите на т.н. експертска група во Банката, материјално значајни ризици врз профилот на ризичност на Банката имаат кредитниот ризик (вклучувајќи го и ризикот од концентрација, ризикот на индустрија и ризикот од кредитирање во странска валута), валутниот ризик, пазарниот ризик кој произлегува од вложувањата во сопственички хартии од вредност, “credit spread” ризикот, каматниот ризик и оперативниот ризик.

Согласно со Методологијата за утврдување на интерниот капитал на НЛБ Банка АД Скопје, во првиот квартал од 2022 е година направена пресметка на потребниот капитал за покривање на ризиците кои се идентификувани како материјално значајни ризици за 2022 година. Според пресметката во економскиот пристап, вкупното капитално барање за покривање на ризиците изнесува 8.267 милиони МКД. Показателот за интерен капитал со датум 31.12.2022 изнесува 172 % и е за 56 п. п. над интерното ниво.

XII. Управување со човечки ресурси

Банката спроведува Стратегија за управување со човечките ресурси која базира на осум столбови: организациска култура, градење бренд на работодавач, ангажираност на вработени, развој и управување со таленти и градење наследници, развој на вработени и лидерство, вработување и задржување на вработените, поставување на основите и практики и процедури за човечки ресурси.

- Ценејќи ја клучната улога на луѓето во развојот и работата на компанијата, остварувањето на целите и мисијата, НЛБ Банка Скопје продолжува да спроведува современи практики за развој и грижа за вработените, кои ги поттикнуваат да бидат активни креатори на сопствениот раст и развој во насока на достигнување и зголемување на сопствените потенцијали. Во овие рамки, во текот на 2022 година беа спроведени повеќе активности:
- **зајакнување на организациската култура** - вработените во Банката ги дефинираа новите вредности на НЛБ Банка Скопје: „**Ние се развиваме; Го поттикнуваме претприемништвото; Ги подобруваме животите**“. Во насока на заживување на новата култура, првите активности беа поврзани со визуализација на вредностите, за што беше спроведен натпревар на компаниско и Групациско ниво. Исто така, во втората половина на годината беа организирани и серија на обуки за градење тим кои беа насочени кон подобрување на комуникацијата и градење на позитивен тимски дух.
- **градење бренд на работодавач** - беа реализирани активности за соработка со локалната заедница со учество на Банката на четири локални и регионални саеми за работа, гостувања на вработените како предавачи на тема и панелисти на серија настани организирани од локалните факултети и други организации, како и интервјуа за медиуми. Во последниот квартал на 2022 година, беше спроведено и мерење на брендот на работодавачот со кое беа опфатени мислењата на надворешната и внатрешната јавност.
- **мерење на ангажираноста на вработените** - беше проведено кон крајот на годината преку „Анкета за процена на ангажираноста“ по воспоставената методологија на Gallup. Во анкетата учествуваа повеќе од 93% од вработените.
- **стратегија за развој и управување со таленти и градење наследници** - беше направено годишно ревидирање со кое се вклучи нова група вработени од областа на управување со податоци, област која Банката ја препознава како клучна за идниот развој. Покрај активностите за развој, овие групи на вработени се активно вклучени во иницијативи на управување со промените како градење на организациската култура и брендот на работодавачот. Од идентификуваните таленти и наследници, седум беа промовирани на повисоки менаџерски позиции на ниво Б1 или на позиција Помошник на Управен одбор, а шест вработени беа промовирани на Групациски позиции вклучувајќи еден член на Управен одбор на НЛБ д.д. и двајца раководители на Групациски центри.
- **развој на вработени и развој на лидерски вештини** - Банката организираше комбинација од класични обуки, електронско учење и менторство што заедно резултираше во спроведување на 146 обуки, во времетраење од вкупно 47.555 часа, односно во просек 50,11 часа обука по вработен во Банката. Во рамки на развојните активности, вработените на менаџерски позиции учествуваа на 50 обуки, а беше одржана и тимска работилница за менаџерскиот тим на Банката. Дополнително, врз основа на процената на менаџерските/лидерските компетенции со користење на „Leadership by Impact“ и „Management by Impact“ 360° алатките што се спроведе во 2021 година, во 2022 беа поставени и реализирани индивидуални развојни планови. Во 2022 година, во рамките на Групациска иницијатива, беше спроведена процена на лидерските компетенции на 112 менаџери по методологијата на Boyden. На база на развојните планови и останатите поврзани иницијативи од областа на управување со човечките ресурси, во 2023 година ќе се спроведе структурирана програма за развој на лидерите - „Leadership Journey“.
- **управување на перформансите на вработените** - Банката имплементираше нова Политика за наградување на вработените како рамковна политика за разумно наградување на идентификувани вработени во НЛБ Банка Скопје кои може да имаат значително влијание врз профилот на ризик на Банката и/или Групацијата, а исто така го подобри и начинот на поставување и оценување на целите на вработените кои не потпаѓаат под оваа политика. Оваа Политика се заснова на принципот на еднакво

плаќање за еднаква работа или работа со иста вредност за вработените мажи и жени, и затоа е родово неутрална.

- **вработување и задржување на вработените** - Банката усвои и имплементираше Политика за задржување на вработените. Во рамки на новата политика, Банката го промени моделот на вработување со напуштање на користењето услуги од агенции за привремено вработување, како и со скратување на периодот на вработување на определено време на една година. При тоа, 83 лица ангажирани преку агенција за привремени вработувања беа вработени во Банката. Исто така, 99 од постојните вработени на определено време, беа вработени на неопределен период. Дополнително, следејќи ја економската ситуацијата во земјата и растечката инфлација, Банката презеде соодветни мерки за ублажување на негативните влијанија од порастот на трошоците за живот. Со овие активности, како и активностите во рамките на останатите области во делот на управување со човечките ресурси, Банката успеа да одржи стапка на флукуација на вработените од 9,34 %. Стапката на флукуација на доброволно заминати вработени во 2022 година е 7,98 %.

Табела 12. Структура на вработени*

	31.12.2021		31.12.2022		Промена 2022/2021	
	Број	Структура	Број	Структура		
Вработени по структури						
според степен на образование	877	100,0%	949	100,0%	72	8,2%
Доктори на науки	2	0,2%	3	0,3%	1	50,0%
Специјалисти и магистри	148	16,9%	153	16,1%	5	3,4%
Високо образование	638	72,7%	689	72,6%	51	8,0%
Вишо образование	11	1,3%	9	0,9%	-2	-18,2%
Средно образование	78	8,9%	95	10,0%	17	21,8%
според возраст	877	100,0%	949	100,0%	72	8,2%
до 25 години	11	1,3%	25	2,6%	14	127,3%
од 25 до 35 години	290	33,1%	322	33,9%	32	11,0%
од 35 до 45 години	426	48,6%	389	41,0%	-37	-8,7%
над 45 години	150	17,1%	213	22,4%	63	42,0%
според стаж во Банката	877	100,0%	949	100,0%	72	8,2%
до 1 година	33	3,8%	142	15,0%	109	330,3%
од 1 до 2 години	59	6,7%	37	3,9%	-22	-37,3%
од 2 до 5 години	147	16,8%	125	13,2%	-22	-15,0%
над 5 години	638	72,7%	645	68,0%	7	1,1%
според пол	877	100,0%	949	100,0%	72	8,2%
машки	305	34,8%	320	33,7%	15	4,9%
женски	572	65,2%	629	66,3%	57	10,0%

*во 2021 година во вкупниот број на вработени не се земени предвид лицата ангажирани преку агенции за привремено вработување. Во 2022 година, Банката го промени моделот на вработување, при што од септември 2022 година не ги користи услугите на агенциите за привремено вработување.

XIII. Внатрешна ревизија

Во текот на 2022 година, ревизорските активности на Банката беа насочени кон остварување на клучните цели: спроведување ревизии со главен фокус на стратегијата, деловните цели и клучните ризици во работењето на Банката, давање SMART ревизорски препораки, ефикасно спроведување на ревизорските прегледи и стручен и професионален развој на внатрешните ревизори.

Во рамките на ревизорските прегледи извршени во текот на 2022 година, беа издадени вкупно 112 препораки од кои: 19 од А приоритет, 46 од Б приоритет и 47 од Ц приоритет.

По одделни процеси, дадените препораки главно се однесуваат на унапредување на управувањето со ризици и интерните контроли на следните подрачја:

- ИТ-оперативно управување;
- усогласеност со прописите;
- набавки;
- управување со пазарен ризик;
- потрошувачки кредити;
- управување со оперативен ризик;
- управување со податоци - Follow up ревизија;
- банкомати;
- население – Кредитни картички;
- сајбер безбедност & управување со ИТ сигурност;
- управување со човечки ресурси;
- бонитетна класификација;
- ILAAP и управување со ликвидносен ризик;
- трезорско работење;
- управување со податоци на клиенти;
- кредитни посредници;
- ревизии во експозитури на Банката;
- ревизии спроведени по препорака на Гувернерот на НБРСМ;
- работа со граѓански сефови во експозитура ГТЦ.

За отворените препораки со состојба на 31.12.2022 година, се преземаат соодветни активности за нивна реализација во рамки на определените рокови.

XIV. Маркетинг - активности

Промотивни кампањи за продуктното портфолио на Банката

Во текот на 2022 година, маркетинг активностите се спроведуваа и преку сите редовни канали за комуникација на Банката, со особен акцент на општествената одговорност на Банката, бројните активности за заштита на животната средина, но и поддршка на бројни активности и настани од полето на културата и спортот.

Со цел поддршка на продажбата на кредитни продукти, беа спроведени кампањи за кредити со низа промотивни поволности, беше организирана и наградна игра за кредити за млади лица, наградна игра со Visa кредитните картички во духот на Светското првенство во фудбал во Катар, промотивна кампања со Mastercard картичките со паричен надомест за клиентите со најголем број трансакции, промотивна кампања за Mastercard кредитните картички со ваучери за шопинг во Ист гејт мол итн.

Во согласност со маркетинг-планот, а следствено на барањата и преференциите на клиентите, беа реализирани бројни промотивни кампањи во Банката, и тоа:

За правни лица

- Кампања на Групациско ниво за пронаоѓање нови иноватори – Рамка за помош;
- Промотивна кампања за Mastercard Business картичките за правни лица;
- Промотивна кампања за НЛБ Проклик електронско банкарство и за НЛБ мПроклик;
- Мобилно банкарство за правни лица;
- Промотивна кампања за Visa Business картички за правни лица.

За физички лица

- НЛБ Кредити (потрошувачки, станбени, автомобилски и хипотекарни);
- Наградна игра „НЛБ за млади“ за станбени кредити;
- НЛБ haPPy картичка за happy зима, 5 % cashback за платена сметка за електрична енергија;
- Кампања за собирање согласности и пошумување на опожарените региони во Берово;
- Караван за финансиско советување за небанкарски продукти;
- НЛБ Mastercard кредитни картички со паричен надомест за клиентите со најмногу трансакции;
- Воведување НЛБ Зелени кредити за физички лица;
- Воведен НЛБ Кредит на лице место за Ист гејт мол;
- Наградна игра за Visa кредитните картички со 2 главни награди - патување во Катар за Светското првенство во фудбал;
- НЛБ Месец на штедење;
- НЛБ Месец на осигурување;
- Божиќна (X-mass) кампања на Групациско ниво.

Во рамки на НЛБ Месецот на штедење, Банката успешно спроведе иновациски предизвик на тема „Изум кој ќе го направи светот подобро место за живеење“, при што беа собрани 40 предизвици од училиштата низ Македонија а за 3-те најдобри беа наградени училиштата со донации на износ од 1.000/2.000/3.000 ЕУР. Дополнително, традиционално, беа наградени најдобрите 30 цртежи со парична награда од 3.000 МКД.

XV. Управување со животната средина и социјалните аспекти (ESG)

Општествена одговорност

НЛБ Банка Скопје е силно фокусирана на имплементација на активности усогласени со целите на Обединетите нации за одржливост, на кои се темели Стратегијата за одржливост, усвоена на ниво на НЛБ Групациската. Целта на Стратегијата е интеграција на одржливоста во банкарското работење, односно, одржливи финансиски перформанси на Банката, земајќи ги предвид социјалните и еколошките аспекти и можноста со своето деловно работење активно да придонесе за порамномерен и поинклузивен економски и социјален систем. Во таа насока, во 2022 година, Банката реализираше низа проекти. Во текот на 2022 година беа доделени спонзорства и донации од НЛБ Банка Скопје во вкупен износ од 660 илјади евра, при што од вкупниот доделен буџет, 57 % отпаѓаат на проекти кои ги поддржуваат целите на ОН за одржливост или 17 % повеќе од утврдениот Групациски таргет од 40 % за 2022 година.

Трета година по ред Банката го спроведе групацискиот проект „Рамка за помош“, овојпат со цел стимулирање на иновации, одржливи практики и претприемништво. Со проектот малите бизниси имаа можност да ја претстават својата одржлива идеја за производ, услуга или план за промовирање на одржливиот развој на нивниот бизнис. Десетте најдобри одржливи идеи, беа наградени со посебни поволности, медиумска поддршка и презентација на дигиталните канали на Банката и медиумскиот партнер на проектот. Од сите финалисти во регионот, жири комисија составена од меѓународни експерти ги избра тројцата регионални победници кои ги понудија најдобрите решенија за предизвиците на одржливиот развој, циркуларната економија и иднината, издвојувајќи вкупно 100.000 евра паричен награден фонд.

Имајќи ја во фокусот грижата за заедницата, во текот на 2022 година Банката реализираше голем број проекти за поддршка на ранливи категории, како што се: опремување на сензорна соба за деца со атипичен развој во Демир Хисар, а во соработка со Црвениот Крст, Банката донираше суплументи за стари лица, како и повеќе од 700 хуманитарни пакети со основни прехранбени продукти за стари и изнемоштени лица кои живеат во рурални подрачја, тешко инфраструктурно достапни до редовни сервиси и потреби.

Во 2022 година, НЛБ Банка Скопје и Асоцијацијата за цистична фиброза (АЦФ), на денот кога светот го одбележува Меѓународниот ден на пациентите со цистична фиброза, промовираа една сосема нова форма на поддршка на Банката кон Асоцијацијата. Банката стана „Патрон“ на пациентите со цистична фиброза, односно заштитник и поддржувач, а под споменатото патронство најави континуирани активности во насока на зголемување на свесноста и унапредување на животот на лицата со оваа ретка болест. Соработката беше промовирана со донација од страна на Банката на 80 спирометри за домашна употреба за пациенти над 7-годишна возраст кои за прв пат на пазарот, согласно најновите светски трендови на телемедицина стануваат достапни за оваа категорија на пациенти.

Поддршка на спортот е една од главните заложби на НЛБ Банка Скопје. Токму затоа, со години наназад Банката во континуитет поддржува спортски клубови и репрезентации во голем број спортови, со посебен фокус на младите спортисти. НЛБ во соработка со словенечкото Здружение на параплегицари, Параолимпискиот комитет на РС Македонија, регионалната кошаркарска лига во инвалидска количка „NLB Wheel“ и Амбасадата на Република Словенија од минатата година е силен поддржувач и на иницијативата „Кошарка во колички. За таа цел, во 2022 година Банката обезбеди средства за купување на спортски инвалидски колички, помагајќи им на кошаркарите да го достигнат својот потенцијал. Во текот на годината спонзорства беа доделени и за следните спортски клубови и поединци: кошаркарскиот клуб Гостивар, ракометниот клуб Вардар 1961 ракометниот клуб Голден Арт КЛ7, Судиската комисија при кошаркарската федерација, како и за организација на Светско екипно шаховско првенство за слепи и визуелно хендикепирани лица во Охрид, за детската лига на Атлетска федерација (200 брендираны маици), за организација на турнир во мал фудбал Тоше Проески 2022; за колешката Маја Ѓорѓевска за учество на маратон во Њујорк. Донации беа исплатени за следните спортски клубови и поединци: Атлетска федерација, ИПОН Џудо клуб, Одбојкарска федерација, Шаховска федерација, Национална спортска федерација на слепи, Карате федерација, Специјална олимпијада, Самобо клуб Стафф, РК Пролет 1962, КК Гостивар, ТСК Бранимир и Бранкица, РК Олимпик, Женски одбојкарски клуб

Работнички Скопје, Пинг-понг федерација, Бодибилдинг и фитнес федерација, Викторија Варадинова.

НЛБ Банка Скопје освен во спортот, многу вложува и во културата, уметноста и музиката. Банката е повеќегодишен спонзор на националната Филхармонија, Охридско лето, Скопскиот Џез фестивал, а во 2022 година за прв пат застана и зад реализацијата на еден од најзначајните проекти за културата и културното наследство, светски познатата манифестација „Галичка свадба“. Соработката со Авалон продукција продолжи на повисоко ниво, односно во улога на Генерален спонзор на годишната концертна програма на Авалон со „Titleship“ (најавата на концертите беше комуницирана со „НЛБ Банка Скопје ви претставува...“);

Покрај наведените, Банката ги спонзорирала и следните активности, настани и организации:

- поддршка за E-commerce Awards 2021 во организација на Асоцијацијата за е-трговија на Македонија;
- Поддршка за најголемата регионална конференција за трговија на брза потрошувачка стока FMCG (Fast moving consumer goods) самит 2022;
- Самитот 2025 во организација на Македонија 2025;
- Премиерата на најновиот долгометражен филм на Милчо Манчевски „Кајмак“;
- Еколошкото друштво Аутдор Манифест - Крушево за финансиска поддршка на осмиот „outdoor“ фестивал – „When in Krusevo“;
- Стартап Викенд Охрид 2022 во организација на Асоцијација на стартап заедницата на Република Северна Македонија;
- Стопанска комора на РСМ;
- Словенечката амбасада по повод Ден на државноста на Р. Словенија и 30 годишна дипломатска соработка меѓу двете земји;
- 21-та Годишна конференција на Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје;
- Македонско-словенечки економски форум во организација на Друштвото на словенечки и македонски стопанственици;
- Спонзорство за Демирхисарско-слепчанска летна школа.

Од вкупно исплатените донации, покрај спортските, Банката донирала и:

- Во соработка со Фондацијата за образовни и културни иницијативи „Чекор по чекор“ – сензорна соба за деца со пречки во развојот во Македонски Брод;
- Донација на ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство на користен мебел заради непречено вршење на работата на одделите на клиниката и пружање на квалитетна здравствена заштита и услуги за пациентите;
- Донација за Украинска амбасада како помош за населението во воените подрачја;
- Донација за СОС Детско село;
- Донација за музичкиот бенд The Bankers за набавка на музичка опрема;
- Донација за Центар за развој, едукација и советување Маша Марија – Скопје
- Донација за реновирање и опремување на читална при Народната Универзитетска библиотека заедно со партнерот Кроациа осигурување Живот;
- Донација за ЈЗУ Универзитетска клиника за Урологија-Скопје;
- Традиционално, новогодишни пакетчиња на следните невладини организации кои се грижат за деца со нетипичен развој: НВО Пркос, Мобилност Скопје, Cosvezdie, Коалиција „Менуваме“, Златни Ангели и Асоцијација за цистична фиброза;
- Три новогодишни донации по избор на вработените: Донација за Асоцијација за цистична фиброза, донација за онколошкиот оддел при Детската клиника во Скопје и донација за НВО „Пркос“;
- Донација за онколошкиот оддел при Детска клиника Скопје.

Грижата за вработените и нивното задоволство е еден од најзначајните приоритети на Банката. Во оваа насока, помеѓу придобивките за своите вработени НЛБ Банка Скопје овозможува приватно здравствено осигурување за сите свои вработени, како и дополнително пензиско осигурување преку вклучување на вработените во професионална пензиска шема согласно стажот.

Согласно воспоставената пракса, во 2022 година беа исплатени јубилејни парични награди за 36 вработени кои во тековната година одбележаа значаен јубилеј од 10, односно 20 години во Банката.

Животна средина

Согласно стандардите за управување со еколошките и социјалните аспекти наведени во Политиката за еколошки и социјални аспекти како и во Политиката за мерење и известување на јаглеродниот отпечаток на НЛБ Банка Скопје, Банката и во 2022 година продолжи со инвестирање во проекти за заштеда на енергија и за заштита на околината од емисија на штетни гасови.

Со воведувањето на разни активности поврзани за намалување на потрошувачката на електрична енергија во Банката, во текот на 2022 година вкупната потрошувачка на електрична енергија се намали за 511 MWh, додека учеството на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија (во вкупно потрошената електрична енергија) се зголеми за 26 % и заклучно со 31.12.2022 година изнесува 32,3 %.

Во текот на 2022 година Банката активно ги поддржуваше проектите кои се поврзани со финансирање на производство на електрична енергија од обновливи извори и подобрување на енергетската ефикасност на нашите клиенти.

Со крајот на годината вкупниот износ на финансирани проекти насочени кон производство на електрична енергија од обновливи извори го достигна нивото од 25 милиони ЕУР, со што Банката (самостојно или заедно со останати домашни и странски финансиски институции) учествуваше во финансирање на проекти за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерници, фотоволтаици, хидроцентрали, биогазни централи) со инсталиран капацитет од 67 MWh.

Во текот на 2022 година, Банката во своето портфолио на продукти воведо „Зелени“ кредитни продукти наменети за физички лица од сопствени извори, и тоа:

- Зелени потрошувачки кредити
- Зелени станбени кредити
- Зелени автомобилски кредити

Зелениот потрошувачки кредит претставува поддршка на енергетската ефикасност во резиденцијалниот сектор и можност клиентите - физички лица, при изведба или реновирање на постоечки објекти, да инвестираат во енергетски ефикасни технологии со цел да ги намалат трошоците за електрична енергија, греење и ладење во домот.

Со Зелениот станбен кредит, Банката на клиентите им овозможува купување на станови од градежни компании или постоечки станови во сопственост на физички лица, за објекти кои поседуваат А и Б сертификат за енергетска ефикасност. Овие кредитни продукти се со поповолни каматни услови од каматните стапки на стандардните кредитни продукти.

Кампањата „Мудро без хартија“ е проект на НЛБ Групацијата кој е во насока на долгорочните заложби на Групацијата за работење без хартија и заштита на дрвјата како природен ресурс. Наместо со употреба на хартија, НЛБ постепено се префрлува на дигитално работење и користење на напредни технолошки решенија, а во исто време го намалува и т.н. јаглероден отпечаток. Во рамките на Банката, кампањата се одвива и следи на ниво на проектни активности, со детална анализа и контрола на употребата на хартија во сите организациски единици. Преземените активности поврзани со проектот во 2022 година резултираа со 15% помалку потрошена хартија споредено со 2021 година, односно беа зачувани околу 80 дрвја. Во волонтерската акција спроведена под мотото „Пошумуваме заедно“, вработените на Банката засадија 3.700 садници во регионот на Малешевијата, давајќи придонес кон обнова на шумскиот фонд на, година претходно, еден од најпогодените региони од големите шумски пожари. Акцијата се спроведе во соработка со ЈП „Национални шуми“ (Малешевија) и општина Берово кои активно се вклучија во организацијата и засадувањето на садници од црн бор и јасен, карактеристични за оваа клима. На иницијатива на Британската амбасада, по повод 70-годишниот јубилеј на Кралицата на тронот, НЛБ Банка Скопје повторно донираше 2.500 садници на ЈП „Национални шуми“, а вработени - волонтери беа дел од акцијата за пошумување во близината на Велес.

XVI. Информатичка технологија и управување со проекти

Информатичка технологија

Во 2022 година, Банката работеше на исполнување на стратешките цели насочени кон развој и надградба на информационите системи за поддршка на банкарското работење, дигитализација на банкарските услуги, управување со податоците, автоматизација и оптимизација на банкарските процеси и хармонизација во рамките на НЛБ Групацјата. Сето ова беше поддржано преку континуирано подобрување на ИТ-инфраструктурата (мрежна, системска и серверска) и обезбедување на сигурност и безбедност на системите. Најзначајни подрачја на работа во 2022 година беа:

1. **Градење на Data Driven Bank - воспоставување на DWH (Data Warehouse) како Централен систем за известување**
 - Развивање на аналитички слој на податоци и зголемување на искористеноста на алатките за BI (Power Query & Power BI);
 - Напредни аналитички решенија - развивање на предикативни модели (Propensity to Buy и Churn model за физички лица);
 - DWH оптимизација - Нов оптимизиран ETL процес развиен во интерни ресурси, без зависност од добавувачи.
2. **Конзервација на основниот банкарски систем за да се обезбеди здрава основа за дигитална трансформација на Банката**
 - Минимизирано прилагодување – силно управување со побарувањата;
 - Префрлање на развојот на новите функционалности кон нови технологии;
 - Архивирање на податоци;
 - Оптимизација на базите на податоци;
 - Оптимизација на процедурите за EoD / EoM (End of Day / End of Month);
 - Автоматско тестирање.
3. **Имплементација на Стратегијата за развој на канали**
 - Промена на фокусот на Банката: Digital First;
 - Користење на новите технологии за трансформација на клиентското/работно искуство во експозитурите, почнувајќи со унапредување на loan origination процесот (API, Low/no code, DWH);
 - Употреба на податоците и технологијата за подобрување на постоечките производи и услуги и за продукција на нови производи или услуги на дигитални канали / продажни места (трговци).
4. **Подобрување на ИТ инфраструктурата и безбедноста**

Унапредување на безбедноста на ИТ инфраструктурата на Банката преку осовременување на безбедноста на системите и проактивна заштита на ресурсите:

 - Нов Data Center Firewall;
 - Стандард за port-based Network Access Control (802.1X) во дирекцијата на Банката;
 - Ажурирање на верзијата на OS на работните станици во Банката со цел надминување на детектирани ранливости;
 - Имплементација на InTune за управување со мобилни уреди;
 - Енкрипција на работните станици во Банката (BitLocker);
 - Унапредување на начинот на пристап на надворешните партнери преку имплементација на Jump servers и two-factor автентикација;
 - Имплементација на ново решение за редовно скенирање на ранливости
 - Обезбедување на висока достапност на јавните IP адреси на Банката и DDoS (Distributed Denial of Service) заштита на интернет сервиси;
 - Унапредување на безбедноста за далечинска работа на вработените (VPN, сертификат, автентикација и авторизација).

Унапредување на инфраструктурата (серверска, виртуелизациска и мрежна):

- Дизајн на решение и нарачка на нова централна мрежна инфраструктура (ACI Core Network) за примарниот Дата центар;
- Поставување на 50 дистрибуирани сервери во експозитурите кои ќе се користат за централно печатење и за системот за Vulnerability and patch management;
- Миграција на корпоративната електронска пошта во Cloud (Exchange online);
- Централно печатење во Дирекцијата на Банката и дел од експозитурите;
- Зголемување на перформансите и стабилноста на системот со миграција на нови верзии на оперативни системи и бази на податоци;
- Нов уред за безбедносни копии на лента;;
- Целосна замена на работните станици од Win 7 и Win 10
- Обезбедување на соодветна опрема и овозможување работа од дома за 350+ вработени;
- Зголемување на капацитетот на мрежното поврзување на експозитурите.

Обезбедување ИТ- континуитет преку стабилен план за континуирано работење:

- Успешен ПКР (План на континуирано работење) тест согласно препораките од Европската централна банка – целосно пренасочување на работата на клучните продукциски системи од примарна на секундарна локација, симулирајќи нормален работен ден.

Управување со проекти

Во текот на 2022 година, во НЛБ Банка Скопје се извршуваа активности во рамки на неколку проекти по иницијатива на НЛБ Групацијата и активности за промени по иницијатива на Банката. Сите тие беа координирани и следени на ниво на НЛБ Групацијата и од менаџментот на Банката:

- Групен проект – LOPA (Loan Origination Process Advancing across NLB Group)
- Групен проект – Основање НЛБ Лизинг компанија Скопје (NLB Lease & Go Skopje)
- Групен проект – Проценка на ризик од перење на пари за НЛБ Банка АД Скопје базирана на Методологијата на НЛБ Групација и методологија на НБРСМ (AML Risk assessment)
- Проект – Имплементација на Закон за платежни услуги и платни системи (Law on Payment Services and Payment Systems)

XVII. Извештај за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје

Корпоративното управување на Банката, како збир од заемни односи помеѓу Управниот одбор, Надзорниот одбор, останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Банката, акционерите на Банката и останатите заинтересирани субјекти во Банката се заснова врз принципите на одговорност, транспарентност и контрола во одлучувањето и во секојдневното работење и известувањето за состојбите во Банката. Корпоративното управување на Банката е олицетворено преку органите на Банката кои имаат клучна улога во ефикасното работење на Банката.

Во текот на 2022 година, Банката беше управувана преку статутарно утврдени органи со права и обврски кои се предвидени во Законот за банките, Законот за трговски друштва и Статутот на Банката.

Собрание на акционери

Во текот на 2022 година се одржаа три седници на собранието на акционери, од кои едно редовно годишно собрание и две вонредни седници на собранието на акционери.

Првото вонредно собрание на акционери во 2022 година се одржа на 03.02.2022 година, на кое беа усвоени следните точки:

1. Избор на претседавач на Собранието;
2. Избор на записничар и бројач на гласови на Собранието;
3. Информација за поднесена оставка од член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје;
4. Предлог-одлука за именување на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје;
5. Предлог-одлука за усвојување Политика за наградување на вработените во НЛБ Банка АД Скопје.

На Годишното собрание на акционери кое се одржа на 12.05.2022 година беа усвоени следните точки:

1. Избор на претседавач на Собранието;
2. Избор на записничар и бројач на гласови на Собранието;
3. Годишен извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година со:
 - Мислење на Надзорниот одбор по Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година;
 - Предлог-одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година.
4. Извештај на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2021 година со:
 - Извештај за контрола и мислење на Надзорниот одбор по извештајот на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2021 година;
 - Предлог-одлука за усвојување на извештајот на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2021 година.
5. Годишен извештај за работењето на Надзорниот одбор во 2021 година со вклучени резултати од поединечна и колективна оценка на работата на членовите на Надзорниот одбор за 2021 година:
 - Предлог-одлука за усвојување на Извештајот за работата на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година.

6. Предлог-одлука за одобрување на работата на членовите на Надзорниот одбор;
7. Годишен извештај за работењето на Управниот одбор во 2021 година со:
 - Предлог-одлука за одобрување на Извештајот за работа на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година.
8. Предлог-одлука за одобрување на работата на членовите на Управниот одбор;
9. Предлог-одлука за усвојување на годишната сметка на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година;
10. Предлог-одлука за употреба и распоредување на добивката по годишната сметка на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година;
11. Предлог-одлука за распределба на дивиденда и утврдување на дивиденден календар на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година;
12. Предлог-одлука за назначување друштво за вршење ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје за 2022 година;
13. Информација за резултатите од извршената оцена на соодветноста на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје;
14. Предлог-одлука за измена и дополнување на Статутот на НЛБ Банка АД Скопје.

Третото вонредно собрание на акционери се одржа на 14.12.2022 и тогаш беа усвоени следните точки:

1. Избор на претседавач на Собранието;
2. Избор на записничар и бројач на гласови на Собранието;
3. Предлог-одлука за измена и дополнување на Статутот на НЛБ Банка АД Скопје.

Органи на надзор, ревизија и помошни тела

Надзорен одбор

Надзорниот одбор на Банката врши надзор над работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење финансиски активности и го надгледува нивното спроведување. Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување кон Народната банка на Република Северна Македонија.

Во 2022 година, Надзорниот одбор одржа тринаесет седници од кои пет беа видеоконференциски, две вонредни и шест седници се одржаа на кореспондентски начин. Надзорниот одбор на сите свои седници одлучуваше согласно со Статутот и Деловникот за работа и одлуките ги донесуваше со мнозинство гласови. Во работењето на Надзорниот одбор континуирано учествуваа сите членови и придонесоа за успешно извршување на работата на Надзорниот одбор.

Надзорниот одбор на Банката ги врши следните работи:

- ја усвојува Деловната политика на Банката и Развојниот план на Банката;
- именува и разрешува членови на Управниот одбор на Банката;
- именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици;
- именува и разрешува членови на Одборот за ревизија;
- именува и разрешува членови на Надзорниот одбор врз информативниот систем;
- именува и разрешува членови на Кредитниот одбор;
- го усвојува финансискиот план на Банката;
- го организира Секторот за внатрешна ревизија;
- го одобрува годишниот план на Секторот за внатрешна ревизија;
- ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката;
- усвојува политика за судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на Банката;
- донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- ги разгледува извештаите за работењето на Управниот одбор на Банката;

- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици;
- ги разгледува извештаите на Одборот за ревизија;
- ги разгледува извештаите на Секторот за внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на Службата за усогласеност со прописите и информативна сигурност;
- ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- одобрува изложеност спрема поединечно лице од над 20% од сопствените средства на Банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 6.000.000 МКД;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купување на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија, или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на супервизијата, како и други извештаи доставени од страна на Народната банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- го одобрува годишниот извештај за работењето на Банката и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на Банката;
- го разгледува извештајот на друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на акционери;
- го усвојува Кодексот за корпоративно управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на Банката;
- го усвојува етичкиот кодекс на Банката;
- донесува акт за организација и систематизација на работните места во Банката;
- одлучува за формирање на организациони единици, по предлог на Управниот одбор;
- ги склучува менаџерските договори со Управниот одбор на Банката;
- одлучува за дефинитивен отпис на побарувањата, врз основа на изготвените извештаи од стручните служби на Банката;
- одлучува за формирање и укинување на деловно-организациони единици на Банката во странство;
- усвојува Деловник за својата работа;
- формира одбори, работни и советодавни тела и комисии за извршување на задачи од својот делокруг и ја одредува нивната надлежност;
- одлучува за учество на Банката во формирањето на Банкарски конзорциум;
- одлучува во втор степен по приговори – барања за заштита на правата на работниците;
- одобрува кредити и други облици на изложеност на Банката спрема подружница на банка, спрема акционер со квалификувано учество во Банката и со него поврзани лица и спрема лице со посебни права и одговорности и со него поврзани лица на износ над 6.000.000 МКД и
- врши и други работи што не се во надлежност на Собранието.

Во поголемиот дел од 2022 година, Надзорниот одбор на Банката работеше во состав од шест члена.

Членот на Надзорниот одбор Борут Вујич на ден 07.12.2021 година поднесе оставка до Собранието на акционери на НЛБ Банка АД Скопје од функциите член на Надзорниот одбор и член на Одборот на ревизија на Банката. Во поднесената оставка Борут Вујич немаше наведено дека ќе продолжи да ја извршува функцијата член на Надзорниот одбор, и неговата оставка стана ефективна на денот на поднесувањето.

Законскиот минимум на членови на Надзорниот одбор согласно со Законот за банките е пет члена.

За дополнување на составот на членови на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје, од акционерот НЛБ д.д. Љубљана даден беше предлог за именување на Боштан Ковач за нов член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за период за остатокот од мандатот на Борут Вујич, односно до 12.09.2025 година.

На ден 18.04.2022 година е добиено решение од НБРСМ со кое се издава претходна согласност Боштјан Ковач да биде именуван за член на Надзорниот одбор, на местото на поранешниот член Борут Вујич, со мандат до 12.09.2025 година.

Во насока на усогласување на Банката со добрите корпоративни практики предвидени со новиот Кодекс за корпоративно управување објавен од Македонска берза, кои предвидуваат за заменик член на Надзорен одбор да биде именуван член од редот на независните членови, доколку Претседателот на Надзорен одбор не е независен член, на седницата на Надзорен Одбор одржана на 27.10.2022 година, беше избран Втор Заменик-претседател на Надзорен Одбор на НЛБ Банка. За Втор Заменик-претседател на Надзорен одбор на НЛБ Банка АД Скопје беше избран Зоран Јовановски.

▪ Мандат

Членовите на Надзорниот одбор на Банката ги избира Собранието, со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на Собранието.

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, со тоа што секоја година годишното Собрание одлучува за одобрување на работата на секој од членовите одделно, по што се избираат нови членови на местото на оние чија работа не е одобрена.

▪ Независност

Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор задолжително мора да бидат независни членови. Во таа насока, двајца од членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Банка Скопје се независни членови. Независноста на двајцата членови на Надзорниот одбор на Банката е утврдена согласно со критериумите за независност определени во Законот за банките. Исполнувањето и почитувањето на овие критериуми Банката го следи континуирано во текот на годината.

Податоците за членовите, членствата во органите на Банката како и нивните членства во други органи на управување или надзор се прикажани во табела 13.

▪ Надомест и наградување

Согласно со Политиката за управување и надзор на НЛБ Групацијата, на членовите на Надзорниот одбор кои се вработени во НЛБ Групацијата не им припаѓа надомест за учество во работата на Надзорниот одбор, ниту пак учество во награда од добивката на Банката. Од 01.05.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.04.2021 година, на членовите на Надзорниот одбор кои не се вработени во НЛБ Групацијата им се исплаќа месечен надомест во нето-износ од 500 ЕУР во денарска противвредност.

Согласно со наведените одлуки кои важеа во текот на годината, на независните членови на Надзорниот одбор, врз основа на месечен надоместок и учество на седници во 2022 година исплатен е бруто-износ од 492.937 МКД за Зоран Јовановски и бруто-износ од 410.778 МКД за Матеја Тревен.

Согласно со Законот за трговските друштва, Банката е должна во годишниот извештај да ги објави и примањата коишто членовите на органите на надзор и управување ги остваруваат од членство во органи на управување во други друштва, или доколку имаат засновано работен однос кај други работодавачи.

Поради доверливост на податоците за четири членови - нерезиденти на Надзорниот одбор (Блаж Бродњак – претседател, Кристина Ковачич Бјелајац, Андреа Стражишар и Боштјан Ковач (од 18.04.2022 година)), сите вработени кај работодавач НЛБ д.д. Љубљана, примањата за 2022 година се искажани во збирен бруто износ: висина на бруто плата од 928.897 ЕУР и варијабилан дел на плата во бруто износ од 13.734 ЕУР.

Останатите два члена се независни членови, кои во текот на 2022 ги остварија следните примања:

1. Зоран Јовановски – резидент, висина на бруто плата во износ од 1,9 милиони МКД и варијабилан дел во износ од 0 МКД;
2. Матеја Тревен – нерезидент, висина на бруто плата во износ од 21.431 ЕУР и варијабилан дел во износ од 9.180 ЕУР.

Табела 13. Членови на Надзорниот одбор и нивно членство во други одбори

			Членства во органи на Банката				Членства во други органи на надзор или управување		
Име	Професионален ангажман	Образование	Надзорен одбор	Одбор за ревизија	Одбор за наградување	Одбор за именување	Надзорен орган или орган на управување	Назив и седиште на правното лице	Период
Блаж Бродњак	Претседател на Управата на НЛБ д.д.	МВА	Претседател, од 28.07.2016 - тековно	-	Претседател	Член	Претседател на Управен одбор	Нова Љубљанска Банка д.д.	тековно
							Претседател на Одбор на директори	НЛБ АД Приштина	тековно
							Член на Одбор на директори	Комерцијална банка а.д. Белград	тековно
							Претседател на Одбор на гувернери	Американска стопанска комора во Словенија	тековно
							Претседател на Надзорен одбор	Здружение на банки на Словенија	тековно
							Член на Одбор на директори	Ракометна федерација на Словенија	тековно
							Член на Управен одбор	Кошаркарски клуб Џедевита Олимпија	01.02.2022 - тековно
Матеја Тревен	Основач, Генерален директор на Блокхап доо.Љубљана	Магистер по инвестициски менаџмент	Член, од 20.10.2020 - тековно	-	-	-	Член на Управен Одбор	CFA Society Slovenia	тековно
							Член на Одбор на директори	НЛБ АД Приштина	тековно
Кристина Ковачич Бјелајац	Заменик- генерален директор, Глобален ризик во НЛБ д.д.	Магистер на науки за бизнис администрација (MScBA), банкарство и финансии	Член, од 30.07.2019 - тековно	Член, од 30.07.2019-тековно, Претседател од 29.01.2022-тековно	Член	Член	-	-	-
Андреја Стражишар	Раководител на Контролинг, НЛБ д.д.	Дипломиран економист	Член, од 30.08.2021 - тековно	Член, од 30.08.2021 - тековно	-	-	-	-	-
Боштан Ковач	Генерален менаџер на Одделот за Корпоративно управување во НЛБ д.д. и прокурис	Дипломиран економист	Член, од 18.04.2022 - тековно, Заменик - претседател 21.04.2022-тековно	Член, 18.04.2022-тековно	Член, 21.04.2022 - тековно	Претседател, 21.04.2022 - тековно	Член на Надзорен одбор	НЛБ д.д. Сарајево	до 22.04.2022
							Член на Надзорен одбор	НЛБ д.д. Бања Лука	до 27.06.2022
							Член на Надзорен одбор	NLB d.o.o., Beograd	18.04.2022-тековно
Зоран Јовановски	Главен советник на Управниот одбор на Стопанската комора на Македонија за економски прашања	Магистер по економија	Член, 30.03.2020 - тековно, втор заменик- претседател, 27.10.2022- тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	Член на Управен одбор	Винарска визба „Тиквеш“ АД	04.10.2022-тековно
Стојан Јорданов	Управител на Друштво за ревизија РСМ Македонија	Дипломиран економист и овластен ревизор	-	Член, 22.11.2007 - тековно	-	-	-	-	-

План за сукцесија на Надзорниот одбор

Планот за сукцесија е изготвен во согласност со законските одредби во Р.С. Македонија, Статутот на НЛБ Банка АД Скопје и други интерни акти.

Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 6 членови, кои ги именува Собранието на Банката од редот на лицата предложени од акционерите на Банката, по согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

Банката одржува континуитет во составот на Надзорниот одбор преку одржлив план за сукцесија во услови на намалување на составот на членови на Одборот, во зависност од околноста дали настанува намалување на составот под бројот на членови утврден во Статут или под бројот утврден во Законот за банките.

Составот на Надзорниот одбор гарантира дека членовите на Одборот го поседуваат потребното знаење и искуство потребни за независна супервизија на работењето на Банката, со посебен акцент на целокупното знаење и разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на кои таа е изложена, преку успешно професионално искуство стекнато низ повеќе активни години од членовите на Одборот.

Различното професионално искуство, знаење, лични карактеристики и различноста во однос на возраста и полот на членовите обезбедуваат сеопфатно и ефективно познавање на процесите, прашањата и ризиците од секојдневното функционирање на Банката, како и целта на Банката. Составот на Одборот им овозможува на членовите меѓусебно да се надополнуваат во ефикасна и соодветна супервизија на Банката и Управниот одбор согласно Законот за банки и Статутот на Банката.

▪ Предвремено престанување на мандат на член на Надзорниот одбор

На членовите на Надзорниот одбор може предвремено да им престане мандатот во следните случаи:

- со разрешување од должноста поради работење кое е во спротивност со законот, Статутот на Банката, добрите деловни обичаи,
- на барање на акционерот кого го застапува или врз основа на лично писмено барање,
- доколку Собранието на акционери не го одобри Извештајот за работењето на Надзорниот одбор или Собранието на акционери не ја одобри работата на поединечен член на Надзорниот одбор,
- ако биде осуден со правосилна пресуда со казна затвор согласно законските прописи.

Во случај на предвремено престанување на функцијата член на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на Банката се врши избор за испразнетото место за остатокот на мандатот.

▪ Оставка на член

Член на Надзорниот одбор може да поднесе оставка во кое било време со поднесување писмено известување до Собранието. Потписот на членот на известувањето за оставката се заверува кај нотар.

По поднесената оставка не се одлучува за нејзиното прифаќање. Ако интересите на Банката го наложуваат тоа, Надзорниот одбор може да го обврзе членот кој ја дал оставката да продолжи да ја врши функцијата сè до изборот на нов член, но не подолго од 60 дена.

▪ План и одржување континуитет на составот

Ако бројот на членовите на Надзорниот одбор се намали под бројот определен со Статут, преостанатите членови на Надзорниот одбор продолжуваат да работат до завршување на постапката и именување на нов член на Одборот.

Постапката за именување на членови на Надзорниот одбор за одржување на континуитетот на составот на Одборот е прикажана во прилог 1 од овој извештај.

Одбор за наградување

Формиран е врз основа на Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка и функционира како советодавен орган на Надзорниот одбор. Во текот на 2022 година, функционираше со четири члена.

По поднесената оставка на членот на Одборот за наградување Борут Вујич, со одлука на Надзорниот одбор донесена на ден 21.12.2021 година, за привремен член на Одборот за наградување е именувана Андреја Стражишар, сè до именување на нов член на Надзорниот одбор.

По добивање на Решение за претходна согласност од НБРСМ за именување на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор на Банката на ден 18.04.2022 година, Боштјан Ковач беше именуван за член на Одборот за наградување. Со издавање на оваа согласност, одлуките донесени за привремено именување на Андреја Стражишар за привремен член на Одборот за именување и Одборот за наградување донесени на 21.12.2021 година престануваат да важат и со тоа нивните мандати истекуваат на денот на добивањето на согласноста од Народната банка.

Членовите на одборот се состануваат на седници секогаш кога има потреба од одржување на Одборот за наградување.

Во текот на 2022 година во присуство на сите 4 члена се одржаа четири видеоконференциски седници на Одборот за наградување, а една од седниците беше одржана на коресподентски начин.

Одборот за наградување во текот на 2022 година како помошно тело на Надзорниот одбор носеше предлог-одлуки поврзани со одобрување на вкупен надоместок и варијабилно наградување на членовите на Управниот одбор и раководниот кадар надлежен за контролните функции на НЛБ Банка АД Скопје за 2022 година, за оценување на успешноста на Членовите на Управен одбор и раководниот кадар надлежен за контролните функции на НЛБ Банка АД Скопје, утврдување на KPI (Key Performance Indicators) на членовите на Управниот одбор и раководниот кадар надлежен за контролните функции, измена и дополнување на Политиката за наградување на вработените на НЛБ Банка АД Скопје и друго.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Одборот за наградување трае од моментот на именување до моментот на нивно повикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

▪ Надомест и наградување

Од 01.05.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.04.2021 година, на членовите во Одборот за наградување кои не се вработени во Групацијата им се исплаќа надомест од 50 ЕУР во денарска противвредност.

Составот на одборот е прикажан во табела 13.

Одбор за именување

Формиран е врз основа на Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка и функционира како советодавен орган на Надзорниот одбор. Во текот на 2022 година функционираше со четири члена.

По поднесената оставка на Борут Вујич, кој ги вршеше функциите претседател на Одборот за именување и член на Одбор за наградување, со одлука на Надзорниот одбор донесена на 21.12.2021 година, за привремен член на Одборот за именување е именувана Андреја Стражишар, сè до именување на нов член на Надзорниот одбор. За претседател на Одборот за именување беше именувана Кристина Ковачич Бјелајац.

По добивање на Решение за претходна согласност од НБРСМ за именување на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор на Банката на ден 18.04.2022 година, на седницата на Надзорен Одбор одржана на ден 21.04.2022 година Боштјан Ковач беше именуван за претседател на Одборот за именување.

Со издавање на согласност од НБРМ за именување на Боштан Ковач за член на Надзорниот одбор, одлуките донесени за привремено именување на Кристина Ковачич Бјелајац за привремен претседател на Одборот за именување и на Андреја Стражишар за привремен член на Одборот за именување донесени на 21.12.2021 година престануваат да важат и со тоа нивните мандати истекуваат на денот на добивањето на согласноста од Народната банка.

Членовите на одборот се состануваат на седници секогаш кога има потреба од одржување на Одборот за именување.

Во известувачкиот период во присуство на сите 4 члена се одржаа три седници на Одборот за именување, од кои три беа видеоконференциски.

Одборот за именување во текот на 2022 година како помошно тело на Надзорниот одбор носеше предлог-одлуки поврзани со позитивна оцена на соодветноста на Боштан Ковач за именување за член на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија на НЛБ Банка АД Скопје, за позитивна годишна оцена на соодветноста на Членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година и за позитивна колективна оцена на соодветноста на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје согласно распределба на нови надлежности помеѓу членови на Управен одбор.

Составот на одборот е прикажан во табела 13.

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Одборот за именување трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

Од 01.05.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.04.2021 година, на членовите во Одборот за именување им се исплаќа надомест од 50 ЕУР во денарска противвредност.

Одбор за ревизија

Во текот на 2022 година, Одборот за ревизија одржа десет седници. Пет беа видеоконференциски седници, три вонредни и две од седниците беа одржани на коресподентски начин.

Одборот за ревизија на Банката ги врши следниве работи:

- ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководствени стандарди;
- ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- ја следи работата и ја оценува ефикасноста на службата за внатрешна ревизија;
- го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- ги донесува сметководствените политики на Банката;
- ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиски извештаи;
- одржува состаноци со Управниот одбор, Секторот за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабости во работењето на Банката;
- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици и
- предлага назначување на друштвото за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија.

Во 2022 година, Одборот за ревизија работеше во состав од пет члена (прикажано во табела 13).

На ден 07.12.2021 година е поднесена оставка од Борут Вујич, врз основа на која на ден 23.12.2021 година, со Одлука донесена од страна на Надзорниот одбор, Матеја Тревен е

именувана за времен член на Одборот за ревизија. Одлуката усвоена од Надзорниот одбор имаше важност до добивање на решение за претходна согласност за именување на нов член на Надзорниот одбор.

На ден 18.04.2022 година, добиено е Решение од НБРСМ за издавање претходна согласност за именување на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор на Банката, а со тоа и член на Одборот за ревизија. Согласноста за именување се издава со важност до 12.09.2025 година, односно за период за остатокот од мандатот на претходниот член на Одбор за ревизија, Борут Вујичич.

Во 2022 година Одборот за ревизија изготви и усвои План за работа со независниот надворешен ревизор „Ернст и Јанг овластени ревизори“-ДОО Скопје во кој е предвидено колку често и на кој начин надворешниот ревизор ќе го известува Одборот за ревизија за спроведените активности.

Ернст и Јанг Овластени ревизори ДОО Скопје е назначен за независен надворешен ревизор на НЛБ Банка АД Скопје за 2022 година, и не е ангажиран директно или индиректно преку неговите поврзани страни за давање на други услуги на Банката.

■ Мандат

Мандатот на членовите на Одборот за ревизија трае четири години.

■ Независност

Согласно со Законот за банките, мнозинството членови на Одборот за ревизија на Банката се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови. Најмалку еден член на Одборот за ревизија треба да биде овластен ревизор. Во таа насока, четири члена на Одборот за ревизија се членови на Надзорниот одбор, а еден член е овластен ревизор (Стојан Јорданов).

■ Надомест и наградување

Согласно со Политиката за управување и надзор на НЛБ Групацијата, на членовите на Одборот за ревизија кои се вработени во НЛБ Групацијата не им припаѓа надомест за учество во работата на Одборот за ревизија, ниту пак учество во награда од добивката на Банката. Од 01.05.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.04.2021 година, на членовите на Одборот за ревизија кои не се вработени во НЛБ Групацијата им се исплаќа месечен надомест од 250 ЕУР во денарска противвредност.

Износот исплатен на членовите согласно со донесената одлука е прикажан во табела 16.

Извршни органи и помошни тела

Управен одбор на Банката

Табела 14. Членови на Управниот одбор и нивно членство во други одбори

Име	Позиција	Образование	Членства во органи на Банката						Членства во други органи на надзор или управување		
			Одбор за управување со ризици	Одбор за управување со средства и обврски	Одбор за развој	Надзорен одбор врз ИТ	Кредитен одбор	Комисија за оперативни ризици	Надзорен орган или орган на управување	Назив и седиште на правното лице	Период
Бранко Грегановиќ	Претседател на Управен одбор	МВА	Претседател	Член, Претседател од 22.12.2022 - тековно	Претседател	Претседател	Заменик-претседател	Член	Член во Одбор на директори (член и заменик претседател на Надзорен одбор)	НЛБ Склади, Љубљана, Словенија	јануари 2017-тековно
									Член на Управен одбор	Друштво на словенечки и македонски стопанственици, Стопанска интересна заедница Скопје	април 2022-тековно
Петер Зелен	Член на Управен одбор	Дипломиран економист и машински инженер	Член	Член	Член	Член	Претседател	Претседател	Член во Одбор на директори	НЛБ Банка Приштина	12.07.2021-тековно
Гинтер Фриедл	Член на Управен одбор (до 19.12.2022)*	Магистер за бизнис администрација; Магистер за напредни студии по финансии; Магистер на социјални и економски науки	Член (до 19.12.2022)	Претседател (до 19.12.2022)	Член	Член	-	Член (до 19.12.2022)	-	-	-
Игор Давчевски	Член на Управен одбор	МВА	Член	Член	Член	Член	-	Член	-	-	-

* Господинот Гинтер Фриедл беше на функцијата член на Управниот одбор заклучно со 19.12.2022 година, од кога Управниот одбор продолжи да функционира со три члена

Управниот одбор на Банката ја претставува и застапува Банката и раководи со нејзината работа согласно со Законот за банките, Статутот на НЛБ Банка АД Скопје и Кодексот за корпоративно управување на Банката. Членовите на Управниот одбор на Банката ги именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката со мнозинство гласови, по претходна согласност на гувернерот на НБРСМ.

На седницата на Надзорниот одбор одржана на 07.09.2022 година, донесена е одлука со која се констатира истек на мандатот на Гинтер Фриедл, кој согласно Решението од НБРСМ беше именуван за член на Управниот одбор на Банката за период од 4 години сметано од 18.12.2018 година. Согласно донесената одлука, се констатираше престанок на мандатот на ден 18.12.2022 година, поради истек на времето за кое е именуван.

Управниот одбор во известувачкиот период работеше на седници, кои по правило се одржуваа еднаш неделно. Покрај редовните седници, Управниот одбор одлучуваше и секојдневно, надвор од седница, со писмена согласност од сите членови на Управниот одбор.

Во 2022 година, Управниот одбор одржа околу 80-ина седници од кои дел беа кореспондентски.

Во раководењето со работењето на Банката, Управниот одбор ги врши следните работи:

- управува со Банката;
- ја застапува Банката;
- го организира подготвувањето на предлозите на општите акти, одлуките и другите акти за кои одлучува Собранието на Банката;
- ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивно спроведување;
- дава иницијативи и предлози за унапредување на работењето на Банката;
- ги именува и разрешува лицата на Банката со посебни права и одговорности, во согласност со Статутот на Банката и одредбите од Законот за банки, ја определува нивната плата и склучува договори со нив;
- изготвува деловна политика и развоен план на Банката;
- изготвува финансиски план на Банката;
- изготвува политика за сигурност на информативниот систем на Банката;
- изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор;
- изготвува етички кодекс на Банката;
- одобрува изложеност кон поединечно лице до 10 % од сопствените средства на Банката;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ под 6.000.000 МКД;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купување на хартии од вредност, помали од 5% од сопствените средства на Банката, како и купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- одлучува за засновање на работен однос, за распоредување и наградување на работниците согласно со законските прописи и општите акти на Банката;
- одлучува за давање и земање кредити за ликвидност, гаранции, авали и акредитиви во рамките на лимитите утврдени со законот, актот за деловната политика на Банката и одлуката за кредитната политика донесена од Надзорниот одбор;
- утврдува предлози на одлуки и други акти за кои одлучува Надзорниот одбор на Банката;
- се грижи за информирањето на акционерите на Банката;
- ја насочува и организира работата на деловите на Банката особено во поглед на навременото и стручно вршење на работите;
- донесува деловник за работа на Управниот одбор и негови измени со претходно одобрение на Надзорниот одбор на Банката;
- донесува поединечни акти на Банката;
- формира комисија за попис на основни средства, ситен инвентар, нетековни и преземени средства, а по потреба формира и други комисии и работни тела и ги именува нивните членови;
- разгледува и усвојува извештај за годишните пописи;
- врши и други работи утврдени со Закон, Статутот и други општи акти на Банката.

Управниот одбор на Банката е одговорен за:

- обезбедување услови за работењето на Банката во согласност со прописите;

- управување и следење на ризиците на кои е изложена Банката во работењето;
- постигнување и одржување на адекватно ниво на сопствени средства;
- функционирање на системот на внатрешна контрола во сите области на работење на Банката;
- непречено работење на Секторот за внатрешна ревизија на Банката, односно осигурува дека Секторот за внатрешна ревизија има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел за непречено спроведување на нејзините активности;
- непречено работење на Службата за усогласеност со прописите и информативна сигурност, односно да осигури дека Службата има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на овластувањата;
- донесување и спроведување на политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- водење на трговските и други книги и деловната документација на Банката, изработка на финансиски и други извештаи во согласност со прописите за сметководство и сметководствените стандарди;
- навремено и точно финансиско известување;
- редовност и точност на извештаите што се доставуваат до Народната банка во согласност со законот и прописите донесени врз основа на закон;
- спроведување на мерките изречени од страна на гувернерот спрема Банката и законитоста на работењето на Банката.

Во функција на редовно информирање за работењето на Банката, за секоја седница на Управниот одбор се подготвува дневен ред, записник од претходната седница, како и материјали од организациските единици на Банката.

Покрај наведеното, членовите на Управниот одбор на Банката присуствуваат и на седниците на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

На редовните седници, во рамките на своите надлежности Управниот одбор презема активности и усвојува правилници, упатства, процедури, планови и одлуки.

Покрај ова, Управниот одбор на месечна основа ги разгледува извештаите на Центарот усогласување со прописите и интегритет и тоа од: сегмент за обезбедување законитост во работењето, сегмент за спречување перење пари и финансирање тероризам и сегмент за информативна сигурност.

Управниот одбор најмалку еднаш квартално го известуваше Надзорниот одбор за своето работење преку информација за тековните активности.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Управниот одбор трае четири години, освен доколку НБРСМ не одлучи поинаку со Решението за издавање на претходна согласност за именување член на Управниот одбор.

▪ Надомест и наградување

На членовите на одборот не им следува надомест за учество на седница.

Членовите на Управниот одбор, во текот на 2022 година ги остварија следните примања:

1. Бранко Грегановиќ, претседател на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 9,2 милиони МКД, осигурување во износ од 31.583 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 56.668 милиони МКД и други права во износ од 3,3 милиони МКД;
2. Петер Зелен, член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 8,1 милиони МКД, осигурување во износ од 55.011 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 0,97 милиони МКД и други права во износ од 3,7 милиони МКД;
3. Гинтер Фриедл, член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 7,8 милиони МКД, варијабилен дел во бруто износ од 0,97 милиони МКД и други права во износ од 7,6 милиони МКД;
4. Игор Давчевски, Член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 8,1 милиони МКД, осигурување во износ од 55.011 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 1,7 милиони МКД и други права во износ од 0,6 милиони МКД.

Остварените примања на членовите на Управниот одбор за 2022 година прикажани се и групно во табела 16 и 16а.

Одбор за управување со ризици

Во текот на 2022 година, Одборот за управување со ризици работеше во состав од девет члена (табела 14 и 15).

Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката. Еден од членовите на Управниот одбор на Банката задолжително е и член на Одборот за управување со ризици. Во таа насока, претседател на Одборот за управување со ризици е претседателот на Управниот одбор, Бранко Грегановиќ, а членови на Одборот за управување со ризици се и останатите членови на Управниот одбор.

Со одлука од страна на Надзорниот одбор донесена на ден 07.09.2022 година, Зоран Грнчаровски е именуван за нов член на Одборот за управување со ризици, додека на членот на Одборот за управување со ризици Гинтер Фриедл му престана функцијата член на Одборот поради истек на мандатот за член на Управниот одбор. Оваа одлука стапи на сила на денот на донесување, а се применува од 19.12.2022 година.

Во известувачкиот период, Одборот за управување со ризици одржа 52 седници.

Одборот за управување со ризици се состануваше редовно, еднаш неделно за исполнување на следните надлежности:

- перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на Банката на ризик;
- воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- ги следи прописите на НБРСМ кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на Банката со овие прописи;
- врши оценка на системите на управување со ризиците во Банката;
- утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена Банката;
- ги анализира извештаите за изложеноста на Банката на ризик изработени од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола на управувањето со ризици;
- ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката;
- ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
- квартално го известува Надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од нив;
- одобрува изложеност спрема лице од над 10 % до 20 % од сопствените средства на Банката;
- ја следи политиката за сигурност на информативниот систем и ги идентификува случаите кога е потребно нејзино ревидирање;
- дава оценка за воспоставениот процес на управување со сигурноста на информативниот систем;
- врши анализа на извештајот за извршена проценка на ризици и ги следи активностите кои се преземаат во врска со управувањето со сигурноста на информативниот систем;
- ги одредува и редовно ги ревидира дефинираните нивоа на прифатливост на ризиците;
- оценува дали системот на наградување ги има предвид профилот на ризик на Банката и нејзината солвентна, ликвидносна и профитабилна позиција.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш квартално ги известуваше Надзорниот одбор и Одборот за ревизија за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од нив.

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризиците трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

На членовите на Одборот за управување со ризици не им следува надомест за учество на седница.

Кредитен одбор

Кредитниот одбор се состои од 7 членови и нивни заменици. Со Одлука за именување за претседател на Кредитниот одбор се именува членот на Управниот одбор надлежен за следење на ризиците, во негово отсуство како прв заменик-претседател на Кредитен одбор се именува претседателот на Управниот одбор на Банката, а како втор заменик-претседател се именува раководното лице на Секторот за управување со кредитни ризици. Кредитниот одбор одлучува на редовни седници кои се одржуваат најмалку еднаш неделно. Во известувачкиот период, Кредитниот одбор одржа вкупно 143 седници (124 редовни и 19 коресподентски).

Кредитниот одбор ги врши следниве активности:

- одобрува кредитни изложености по кредитни барања над лимити утврдени во овластувањата издадени на лицата со посебни права и одговорности и други работници во Банката;
- одлучува за купување и продавање хартии од вредност, освен хартии од вредност издадени од НБРСМ и државни хартии од вредност, во рамки на лимити утврдени со актите на Банката;
- одлучува за задолжување на Банката во рамките на лимитите утврдени во актите на Банката;
- одобрува кредитни изложености по кредитни барања кои се со отстапки (каматни стапки, провизии, обезбедување, износ и рок и друго) надвор од предвидените критериуми со интерните акти и прописи на Банката;
- одобрува одлуки од работењето на Секторот за реструктурирање и управување со проблематични пласмани за кои Секторот нема посебни овластувања;
- одлучува за поставување на фирмите на WATCH листа и на ICL листа (Intensive Care List) и по материјали поврзани со комитентите поставени на ICL листа;
- одобрува кредитни изложености по кредитни барања на клиенти (и нивни капитално поврзани лица на WATCH листа и на ICL листа;
- одобрува можност за предвременно раскинување на депозит, пред истек на договорениот рок со исплата на договорна камата;
- одлучува по отстапки од Политиката на каматни стапки и Тарифникот на Банката;
- други работи утврдени со прописите и интерните акти на Банката.

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Кредитниот одбор и на нивните заменици трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

На членовите на Кредитниот одбор не им следува надомест за учество на седница.

Табела 15. Менаџерски тим на Банката и членство во одбори

Име	Позиција	Образование	Членства во органи на Банката							
			Одбор за управување со ризици	Одбор за управување со средства и обврски	Одбор за развој	Надзорен одбор врз ИТ	Кредитен одбор	Комисија за оперативни ризици	Комисија за правен ризик	Комитет за идентификација на вработени кои вршат посебна природа на работата
Гоце Вангеловски	Помошник на Управен одбор - Корпоративно банкарство и кредитна анализа и администрација (од 01.04.2022)	Дипломиран економист	Член (од 16.06.2022)	Член (од 30.05.2022)	-	-	Член (од 16.06.2022)	Член (од 19.05.2022)	-	-
Маја Ставрева Стојанова	Помошник на Управен одбор (од 01.05.2022) и Директор на Деловен сектор за управување со продажна мрежа	Дипломиран економист	Член	Член	-	Член	Член	Член	-	-
Љупка Ѓорѓиевска	Помошник на Управен одбор (од 01.05.2022) и Директор на Сектор за развој на понуда и маркетинг	Дипломиран економист	-	Член	-	-	-	Член	-	-
Зоран Грнчаровски	Помошник на Управен одбор (од 01.05.2022) и Директор на Сектор за реструктурирање и управување со проблематични пасивни	Дипломиран економист	Член (реименување од 19.12.2022)	-	-	Член	Член	Член	-	-
Богоја Китанчев	Советник на Управен одбор - одговорно лице за експлоати и социјални стандарди во работењето (ESMS Officer) и ESG координатор	MBA	-	-	-	-	-	-	-	-
Игор Митровски*	Советник на Управен одбор по област за ИТ сегмент (од 01.04.2022)	Дипломиран електроинженер	Член (до 24.03.2022)	-	-	Член (до 24.03.2022)	-	Член	-	-
Марија Зафировска**	Советник на Управен одбор - овластено лице за управување со податоци (од 01.08.2022)	MBA	-	-	-	Член (до 31.07.2022)	-	Член	-	-
Љуција Муршец Јеж Билјана Степанулеска Почевска	Советник на Управен одбор по област - ризици, CRO сегмент (од 01.10.2022)	Дипломиран економист	-	-	-	-	-	-	-	-
Бобан Попевски***	Директор на Деловен сектор за работа со корпоративни клиенти	Магистер по економски науки	-	Член	-	Член	Член	Член	-	-
Виолета Јанева	Директор на Сектор за кредитна анализа и администрација (до 31.07.2022)	Дипломиран менаџер по царина и шпедиција, Меѓународна економија	-	-	-	-	Член (до 31.07.2022)	Член (до 31.07.2022)	-	-
Варицета Заринска	Директор на Сектор за правни работи и секретаријат	Магистер по финансии и финансово право	Член	-	-	Член	-	Член	Претседател	-
Донка Марковска	Помошник директор на Сектор за информатичка технологија	Дипломиран електроинженер	Член (од 21.04.2022)	-	-	Член (од 21.04.2022)	-	-	-	-
Дејан Маџоски	Директор на Сектор за финансиско управување	MBA	-	Член	Член	Член	-	Член	Член	Член
Весна Китанова	Директор на Сектор за управување со човечки ресурси	Магистер по менаџмент на човечки ресурси	-	-	-	-	-	Член	-	Претседател
Александар Атанасовски	Директор на Сектор за платни системи (од 01.11.2022)	Дипломиран економист	-	-	-	-	-	-	-	-
Игор Кацарски	Помошник директор на Сектор за платни системи	ССС - електротехничар	-	-	-	Член (до 31.10.2022)	-	Член	-	-
Матеја Палеж***	Директор на Сектор за логистика на Банката	MBA	-	-	-	-	-	Член	-	-
Матјаж Ширца Језерник	Директор на Сектор за усогласување со прописите и интегритет (од 01.10.2022)	Дипломиран економист и внатрешен ревизор	-	-	-	-	-	-	-	-
Љубица Јанчевска Димитровска	Самостоен ALM управувач во Сектор за финансиски пазари во НЛБ д.д. Љубљана	Магистер по статистика	-	Член	-	-	-	-	-	-
Анита Бошкова	Директор на Деловен сектор за финансиски пазари и средства	Дипломиран економист	Член	Член	-	Член	-	Член	-	-
Драги Јосифовски	Директор на Сектор за внатрешна ревизија	Дипломиран економист и овластен ревизор	-	-	-	-	-	-	-	-
Слаѓана Белева	Директор на Сектор за работа со готовина и дело (од 01.12.2022)	Дипломиран економист	-	-	-	Член	-	-	-	-
Сања Чурилов	Директор на Сектор за логистика на продажбата	Магистер по економски науки	-	-	-	Член	-	Член	-	-
Ана Нарашанова	Директор на Сектор за ризици, евалуација и контрола	Дипломиран економист	Член	-	-	Член	-	Заменик - претседател	Член	Член
	Директор на Сектор за кредитни ризици	Дипломиран економист	-	-	-	-	Втор заменик- претседател	Член	-	-

* до 31.03.2022 година, Игор Митровски беше Директор на Секторот за информатичка технологија

** Заклучено 31.07.2022 година, Марија Зафировска беше Директор на Секторот за работа со готовина и дело

*** Во рамките на својот мандат како Директор на секторот, Бобан Попевски беше член на Кредитниот одбор и Комисијата за оперативни ризици

**** Заклучено 30.09.2022 година, Рамководител на Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност беше Горан Илирски, Воведно беше и член на Надзорниот одбор врз ИТ и Комисијата за оперативни ризици.

Надзорен одбор врз информативниот систем

Формиран е врз основа на регулативата на НБРСМ, Базелските принципи и меѓународните стандарди за сигурност на информативниот систем.

Надзорниот одбор врз информативниот систем има одговорности делегирани од страна на Надзорниот одбор на Банката во доменот на информативниот систем и неговата сигурност. За својата работа одговара пред Надзорниот одбор на Банката и помага во носењето одлуки за одобрување на стратегиите, политиките и значајни инвестирања од областа на информатичката технологија и обезбедува услови за ефективно планирање на информатичката технологија и следење на капацитетот на ИТ системот и неговите перформанси, како и сите прашања поврзани со информативната сигурност.

Најмалку два пати годишно, го известува Надзорниот одбор на Банката за статусот на информатичката технологија во Банката, отворените прашања и за донесените одлуки и заклучоци.

Надзорниот одбор врз информативниот систем работи и донесува полноважни одлуки на седници кои се свикуваат најмалку еднаш во три месеци. По потреба се свикуваат седници и во пократки рокови.

Членовите и претседателот на Надзорниот одбор врз информативниот систем ги именува Надзорниот одбор на Банката (табела 15).

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор врз информативниот систем трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

На членовите на Одборот не им следува надомест за учество на седница.

Кодекс за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување во НЛБ Банка АД Скопје, усвоен од Надзорниот одбор на Банката подетално ги определува стандардите на управување и раководење на органите на НЛБ Банка АД Скопје. Водејќи се од овие стандарди, Банката има воспоставено јасна организациска структура и транспарентен и разбирлив систем на управување, кој го зголемува нивото на доверба како на домашните, така и на странските инвеститори, вработените и пошироката јавност.

Изјава за примена на Кодекс за корпоративно управување

Банката ги применува најдобрите практики и принципи пропишани со новиот Кодекс за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонската берза.

Изјавата за примена на Кодексот за корпоративно управување потпишана од членовите на Управниот одбор на Банката е дадена во прилог 2 на овој извештај.

Кодексот за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје е јавно достапен на веб-страницата на Банката.

Голема зделка и зделка со заинтересирана страна

Во текот на 2022 година, Банката нема реализирано голема зделка, ниту пак зделка со заинтересирана страна, дефинирани со Законот за трговските друштва.

Политика за управување со капиталните инвестиции во други друштва

Во согласност со Стратегијата за работење со финансиски инструменти на НЛБ Банка АД Скопје и Правилникот за работење со сопственички хартии од вредност на НЛБ Банка АД Скопје, Банката може да инвестира во сопственички хартии од вредност во домашни и странски правни лица во вид на:

- акции;
- удели;
- вложувања во придружени друштва;
- вложувања во подружници и
- заедничко дејствување.

Банката има сопственички хартии од вредност:

- кај финансиски и нефинансиски друштва кои даваат услуги поврзани со банкарските производи врз основа на членство (Visa, Mastercard и SWIFT) до 10 % од капиталот на друштвото;
- кај финансиски и нефинансиски друштва кои се основани со закон поврзани со финансискиот систем во државата (Централен депозитар за хартии од вредност

- (ЦДХВ), Клириншка куќа Клириншки интербанкарски системи АД Скопје (КИБС) и Македонска берза за хартии од вредност (МСЕ)) до 10 % од капиталот на друштвото;
- во друго правно лице (финансиско друштво) NLB Lease&Go, во кое поседува 49 % од вкупниот основачки капитал, додека 51 % припаѓа на NLB Lease&Go, лизинг д.о.о. Љубљана. Понудата на NLB Lease&Go Скопје е наменета за физички и правни лица и опфаќа закуп на нови и користени автомобили, товарни возила, автобуси, пловила, земјоделска и градежна механизација, како и друг вид опрема и машини.

Политика за наградување

Како резултат на понатамошно хармонизирање на ниво на НЛБ Групација, во 2022 година се започна со примена на новата Политика за наградување на вработените на НЛБ Банка АД Скопје, која покрај идентификуваните вработени со посебна природа на работа во Банката, го опфаќа и наградувањето на останатите вработени во Банката.

Во новата Политика и понатаму е даден акцент на стимулирање на вработените во непреземање несразмерно големи ризици во работењето, односно ризици кои ги надминуваат можностите на Банката, земајќи ги предвид сите ризици, вклучувајќи ризици за репутацијата и ризици кои произлегуваат од погрешно или неетичко продавање производи или пак друго неетичко или несоодветно однесување.

Критериумите за определување на идентификуваните вработени во Банката со посебна природа на работата во целост ги земаат предвид ризиците на кои Банката или НЛБ Групацијата се или може да бидат изложени, со оглед на профилот на ризик и апетитот за ризик, како и организацијата, природата, обемот и сложеноста на активностите во Банката кои еден вработен ги има и има значително влијание врз профилот на ризик на Банката. Оттука, вработените со посебна природа на работата се поделени во неколку категории: членови на Управниот одбор, членови на високото раководство во комерцијалниот дел на Банката (front office) и помошници на Управниот одбор на Банката, членови на високото раководство од останатите функции (back office) и останати вработени за кои се смета дека имаат важно влијание врз профилот на ризик на Банката во согласност со Делегирана регулатива на Европската комисија - Commission Delegated Regulation (EU) 2021/923 и контролни функции.

Вработените со посебна природа на работата имаат право на годишен варијабилан дел од платата врз основа на нивното исполнување на финансиските и нефинансиските критериуми за успешност според правилата и условите уредени во Политиката.

Во зависност од функцијата и категоријата на лица со посебна природа на работата, за оценка на успешноста на еден вработен се определува следното:

- За оценка на успешноста на поединечен член на Управниот одбор се користат следните цели и сооднос:
 - финансиски цели на НЛБ Групацијата 30 %;
 - цели на НЛБ Банка АД Скопје 50 %;
 - лични цели на членот на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје 20 %.
- За оценка на успешноста на поединечен член на Управниот одбор – област ризици (CRO) се користат следните цели и сооднос:
 - финансиски цели на НЛБ Групацијата 10 %;
 - цели на НЛБ Банка АД Скопје 10 %;
 - цели на контролната функција 60 % (целите наведени во оваа алинеја се независни од успешноста на деловните области контролирани од соодветната контролна функција);
 - лични цели на членот на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје 20 %.
- За оценка на успешноста на идентификуваните вработени се користат следните цели со следниот сооднос:
 - цели на НЛБ Банка АД Скопје 50 %;
 - цели на организациската единица во надлежност на идентификуваниот вработен 30 %;
 - лични цели на идентификуваниот вработен 20 %.

- Работата на идентификуваните вработени во контролната функција се определува според следните цели со следниот сооднос:
 - цели на НЛБ Банка АД Скопје 20 %;
 - цели на контролната функција 60 % (целите наведени во оваа алинеја се независни од успешноста на деловните области контролирани од соодветната контролна функција);
 - лични цели на идентификуваниот вработен 20 %.

Со Политиката, како правило за проценка на успешноста на контролните и надзорните функции, се потенцира достигнувањето на утврдените цели на контролните и надзорните функции и овластувања, кои мора да бидат независни од успешноста на организацискиот дел врз којшто вршат надзор.

Под вкупен надоместок се подразбираат сите форми на фиксни или варијабилни парични и непарични надоместоци коишто се исплаќаат на вработен и на член на органите на Банката. Вкупниот надоместок се утврдува според следниве критериуми:

- Фиксниот дел од надоместокот зависи од описот на работното место, претходно утврдени критериуми и не зависи од успешноста на работењето. Во фиксни надоместоци се вклучени следниве исплати: бруто плати, надоместоци и додатоци на плата, сите задолжителни надомести на трошоци за живот согласно со Законот за работни односи, колективни договори и индивидуални договори помеѓу Банката и вработениот, како и надоместоци кои ги добива поединечното лице чиешто услови за исплата и за определување на нивната висина зависат од претходно утврдени критериуми (надоместок за одвоен живот, надоместок за работа во странство, регрес за годишен одмор, јубилејна награда, отпремнина, новогодишен надоместок, надоместок за учество на седница на членовите во Надзорниот одбор и Одборот за ревизија).
- Во варијабилни надоместоци се вклучени сите исплати кои не се сметаат за фиксен дел од надоместокот (исплатен варијабилен дел од плата за 2021 година, одложен варијабилен дел од плата за 2018 година, осигурување на менаџери, исплата кон трет доброволен пензиски фонд, исплата на одредени трошоци согласно менаџерски договор и останати надоместоци).

Табела 16. Остварени примања согласно со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка

Структура на лица (групи)	Број на лица на кои им е исплатен надоместок во текот на 2022 година	Структура на надоместок (во илјади МКД)		
		Фиксен дел	Варијабилен дел	Вкупен бруто надоместок
Надзорен одбор	2	918	-	918
Одбор за ревизија	1	205	-	205
Управен одбор	4	33.883	18.235	52.118
Останати лица со посебни права и одговорности	42	98.248	19.211	117.459
Вработени лица	985	762.551	81.460	844.011
Останати лица, претходно вработени во Банката	8	0	5.965	5.965
Вкупно	1.042	895.806	124.870	1.020.676

Табела 16-а

Висина на бруто надоместок исплатен од Банката во 2022 година (по вработен, според ранг од - до)	Број на лица	Вкупен бруто надоместок (во МКД)
до 500.000 МКД	219	58.117
од 500.000 до 750.000 МКД	105	70.554
од 750.000 до 1.000.000 МКД	364	316.406
од 1.000.000 до 2.000.000 МКД	300	383.107
над 2.000.000 МКД	51	192.492
Вкупно	1.039	1.020.676

Политика за користење услуги од надворешни лица

Користењето услуги од надворешни лица од страна на Банката е уредено со Политиката за користење услуги од надворешни лица во НЛБ Банка АД Скопје, која детално ја уредува постапката и начинот на користење на ваквите услуги, согласно со одредбите на EBA Guidelines on outsourcing arrangements и Одлуката за управување со ризици на НБРСМ.

Со Политиката строго се уредени правилата во поглед на користење на услуги од надворешните лица и тоа преку:

- основните принципи и насоки за управување со ризиците кои произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица;
- начинот на спроведување анализа за избор на потенцијален надворешен добавувач;
- начинот на проверка на квалитетот на услугите кои ги нудат надворешните лица и условите за ефикасно следење на нивното работење;
- начинот на обезбедување непрекинатоство во работењето за услугите кои се користат од надворешни лица;
- дефинирање стратегиски мерки во случај на очекувано или неочекувано прекинување на договорниот однос со надворешното лице од кое Банката користи услуги.

Во рамките на наведената политика, во 2022 година се користени услуги од надворешни лица, од кои како најзначајни за целокупното работење на Банката се издвојуваат услугите во следните подрачја:

- развој, одржување и управување со информатичка инфраструктура;
- архивско и документарно работење;
- работа во доменот на самоуслужни продукти, картички, банкомати, дигитални канали на комуникација;
- транспорт на вредносни пратки;
- наплата на побарувања.

Банката делува во насока на оптимизација на односите помеѓу цената и квалитетот на набавените производи и услуги, како и за ефикасна употреба на ресурсите во Банката и за избор на најсоодветен надворешен добавувач.

Политика за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси

Политиката за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси во НЛБ Банка АД Скопје има за цел заштита на интересите на Банката во случај на постоење на трансакции кои можат да доведат до лична корист над целокупниот интерес на Банката.

Со Политиката се воспоставува и одржува систем на ефикасно контролирање и управување со судирите на интереси кои може да настанат при извршување на определени активности на штета на интересите на клиентите или потенцијалните клиенти на Банката.

Политиката за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси се однесува на сите вработени во Банката, вклучувајќи ги и членовите на органите на управување, односно Управниот и Надзорниот одбор, акционери со квалификувано учество во Банката, значајни деловни партнери и клиенти, други лица поврзани со Банката и сите останати лица кои се поврзани со претходно споменатите. Согласно со Политиката и Законот за банките, лицата со посебни права и одговорности редовно, на секои шест месеци доставуваат писмена изјава до Управниот и Надзорниот одбор на Банката, за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

Политика за оценување на адекватноста на носителите на клучните функции во НЛБ Банка АД Скопје

Политиката за оценување на адекватноста на носителите на клучни функции во НЛБ Банка АД Скопје ја утврдува постапката за подготовка на оцената на адекватност на носителите, односно кандидатите за носители на клучни функции и критериумите за изготвување на оцената на адекватност на носителите, односно кандидатите за носители на клучните функции во Банката. Политиката е изготвена согласно со одредбите од Законот за банките и Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка, каде што се определени квалификациите кои е потребно да ги поседуваат членовите на Управниот одбор, Надзорниот

одбор, Одборот на ревизија, Одборот за управување со ризиците, како и останатите лица со посебни права и одговорности определени со Статутот на НЛБ Банка АД Скопје. Дополнително, во оваа политика се инкорпорираат и насоките на ESMA (European Securities and Market Authority) и EBA (European Banking Authority) за оценување на адекватноста на членовите на органите на раководење или надзор и носителите на клучни функции во банки.

Спречување перење пари и финансирање тероризам

Во своето работење со клиенти, Банката е изложена на различни видови ризици, меѓу кои и ризикот од перење пари и финансирање тероризам кој е еден од најистакнатите ризици во финансиската индустрија. Со цел превенција од овој вид на ризик, Банката има усвоено и доследно применува Политика за спречување перење пари и финансирање тероризам и останати интерни акти коишто ја регулираат оваа област, а наедно соработува и со надлежните институции и коресподентските банки. Банката во целост ги има имплементирано сите инструменти кои произлегуваат од позитивните прописи и политиките на НЛБ Групацјата во насока на ефикасно откривање и спречување перење пари и финансирање тероризам.

Сигурност на информативниот систем

Информативната сигурност на НЛБ Банка е имплементирана во согласност со Одлуката за методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката и меѓународните стандарди ISO 27001 и 27002. Согласно наведените, во рамките на Банката е воспоставен систем на информативна сигурност, кој опфаќа:

- Проценка на ризикот – преку воспоставен континуиран процес на идентификација на слабостите и заканите кон своите информативни системи, вклучувајќи го ризикот од напади во дигиталниот простор;
- Следење и надградба – преку воспоставен процес на континуирано собирање и анализа на информации од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем, вклучувајќи и закани во дигиталниот простор;
- Имплементација на сигурносни контроли – преку следење на инциденти и оперативни контроли (административни, физички и технички контроли) со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа;
- Тестирање на сигурноста и тестирање на отпорноста на системите од напади во дигиталниот простор;
- Поделба на надлежностите на органите на Банката од аспект на управувањето со ризици поврзани со сигурноста на информативниот систем.

Организациска структура на Банката

Во текот на 2022 извршени се неколку значајни измени во организациската структура на НЛБ Банка.

Во првата половина од годината Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност се трансформираше во Центар за усогласување со прописите и интегритет. Динамичните услови во окружувањето во кое банките делуваат (законската регулатива, конкуренција, производи), природниот раст на НЛБ Банка Скопје и зголемениот обем на операции пројавува потреба од зголемен фокус и унапредување на овој значаен сегмент поради што и беше иницирана оваа реорганизација.

Подоцна, во текот на годината, се извршија одредени организациски промени во подрачјето на работа со проблематични пласмани кои се одразија во организациските единици кои се вклучени во процесот на наплата на кредити за физички и правни лица. Ова произлезе од потребата за пофокусиран пристап, зголемување на ефектите од наплатата, навремена реакција и потреба од централизирана одговорност и единствена точка на контакт. Со цел подобро разбирање и следење на процесните активности и животниот циклус на кредитните продукти, се изврши соодветно преименување и тоа: Секторот за управување со проблематични пласмани и интензивен третман на клиентите се преименуваше во Сектор за реструктурирање и управување со проблематични пласмани, во чии рамки Службата за интензивен третман на клиентите се преименува во Служба за реструктурирање и рана наплата, а Службата за наплата и управување со проблематични пласмани и преземен имот се преименува во Служба за управување со проблематични пласмани и преземен имот.

Дополнително, во насока на унапредување на процесот на наплата, се изврши трансфер и преименување на Службата за присилна наплата и застапување, која се пренесе од Секторот за правни работи и секретаријат во Сектор за реструктурирање и управување со проблематични пласмани и преименува во Служба за присилна наплата.

Покрај наведените измени, направени се и останати доуредувања на одговорностите на постојните организациски единици, а воведени се и нови работни места: Внатрешен ревизор-советник и Овластено лице за безбедност.

Организациската структура е прикажана во прилог 3 на овој извештај.

Акционерски капитал и сопственичка структура

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2022 година се состои од 854.061 обични акции со номинална вредност од 1.000 МКД по акција или вкупно 854.061.000,00 МКД. Акцииите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар на хартии од вредност на РСМ.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда и право на глас на седница на собранието на акционери. Една обична акција носи право на еден глас.

Во согласност со акционерската книга на Банката, на 31.12.2022 година кај 796 обични акции односно 0,0932 % од вкупниот акционерски капитал на Банката (2021: 816 обични акции односно 0,0955 %) има ограничување на акции со право на глас на правата засновани на закон и/или одлука на надлежен орган.

Во текот на 2022 година, Банката нема издадено нови емисии на акции, ниту пак има извршено откуп на сопствени акции.

Број на акционери и структура

На 31.12.2022 година, бројот на акционери во Банката изнесува 1.030 (2021: 977). Од нив, 902 се физички лица (2021: 846), а 128 се правни лица (2021:131).

Табела 17. Акционерска структура

2022		
Акционерска структура	Број на акции	% на акции
НЛБ д.д.	742.804	86,97%
Останати акционери	111.257	13,03%
Физички лица	78.685	70,72%
Правни лица	32.572	29,28%

Единствен акционер со учество над 5 % во вкупниот број издадени акции на НЛБ Банка Скопје Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, со 86,97 % учество (742.804 акции) во вкупниот број акции на Банката. НЛБ д.д. како акционер со најголемо учество управува со Банката преку своите претставници во Надзорниот одбор. НЛБ Групацијата е најголемата банкарска и финансиска групација во Република Словенија, со стратешки фокус на избраните пазари на земјите од Југоисточна Европа и претставува препознатлив меѓународен бренд. Од ноември 2018 година акциите на НЛБ д.д. Љубљана се класифицираа на берзанскиот пазар, а истовремено беа вклучени во тргувањето на главниот пазар на Лондонската берза за хартии од вредност. Во текот на 2019 година, се финализираше процесот на приватизација на НЛБ д.д. Љубљана, со што Република Словенија остана доминантен сопственик со 25 % од акциите плус една обична акција.

Берзанска котација

Акцииите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот задолжителна котација – обични акции, регистрирани под ISIN: MKTNBA101019. Со акциите на Банката се тргува на секундарниот пазар на берзата, преку овластени брокерски куќи.

Акцииите на Банката се дел од Македонскиот берзански индекс МБИ10.

Согласно со Правилата за котација, Банката редовно ја известува берзата за своето работење, за членовите на органите на управување, управувањето и правните односи со трети лица и за настани и информации кои се од значење за работењето на Банката по претходно утврден календар на настани кој се објавува на информацискиот сервис на Берзата најдоцна до крајот на јануари во тековната година.

Политика на дивиденда

Согласно со одлуките за издавање на емисиите на акции на Банката, акциите носат право на дивиденда, која може да се определи со одлука на Собранието на акционери на Банката. Одлуката за распределба на добивката за дивиденди зависи од голем број фактори, вклучително и капиталната структура на Банката, апетитот за ризик, добивката, финансиската состојба, регулаторните барања, општите економски и деловни услови и идни перспективи. Политиката на дивиденда на Банката предвидува годишна распределба на дивиденда од околу 70 % од остварената добивка од претходната година и е зависна од регулаторните барања за капитал.

Минималното ниво на капитал (изразено како стапка на адекватност на капиталот) кое Банката требаше да го одржува почнувајќи од 31.03.2022 година изнесува 15,75 %, односно 16,25 % вклучувајќи го интерниот менаџмент додаток од 0,5 %.

Во 2022 година, согласно Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка по годишна сметка на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката на 12.05.2022, нето добивката во вкупен износ од 2.219,1 милиони МКД се распредели на дел за дивиденда во вкупен износ од 630,3 милиони МКД или 738 МКД по акција, дел во општ резервен фонд во износ од 666,4 милиони МКД, дел за задржана добивка за инвестициски вложувања во износ од 180,0 милиони МКД и дел за акумулирана добивка во износ од 742,4 милиони МКД.

Исплатата на дивиденда беше извршена во јуни 2022 година.

XVIII. Стратегија и идни изгледи

Врз основа на обновената Стратегија на НЛБ Групацијата, Банката го усвои буџетот за 2023 година и финансиските проекции за периодот од 2023-2027 година. Стратешкиот фокус се базира на креирање подобро искуство за клиентите преку препознавање на нивните барања и понуда на вистинските решенија врз база на технолошки иновации, унапредување на работните процеси преку автоматизација и дигитализација како и континуирана едукација на вработените. Сето ова ќе оди во насока на поддршка на квалитетот на животот, не само за вработените и клиентите туку и за целото општество.

Банката и понатаму ќе биде целосно посветена на своите примарни активности - кредитирање на населението и претпријатијата, како и поддршка на клиентите во проектите за рестартирање на бизнисите и реализација на инвестициски активности. Притоа, кај кредитирањето на стопанството предност ќе им се даде на проектите во областите на производство на електрична енергија од обновливи извори, намалување на загадувањето и унапредување на животната средина.

Развојот на дигитални решенија, управувањето со податоците и нивна соодветна примена во правец на подобрување на процесите и постапките и понатаму ќе бидат главен фокус на Банката. Од друга страна, задоволството на клиентите и позитивното корисничко искуство останува да биде врвен приоритет, преку достапност на квалитетни услуги до крајните корисници во секое време. Во оваа насока, паралелно со обезбедувањето квалитетна услуга на клиентите преку традиционалните канали, интензивно ќе се работи на проширување на продуктното портфолио со иновативни дигитални продукти и услуги во согласност со светските трендови. Како лидер и предводник на ова поле, во услови на здрава и силна конкуренција на пазарот, Банката ќе влијае на понатамошниот развој, унапредувањето на квалитетот, достапноста и брзината на банкарските услуги во земјата и во регионот.

Новите продукти и надградбата на постојните апликации ќе се развива во насока на овозможување поголема достапност на банкарските услуги и олеснета интеракција, со цел онлајн-интеракциите и трансакциите за клиентите да бидат многу поедноставни, побрзи и пред сè побезбедни.

Во поддршка на иницијативите за зголемување на свесноста за одржлив развој на глобално ниво, Банката продолжува со своите активности во согласност со Стратегијата за корпоративна одржливост на НЛБ Групацијата преку поинтензивна интеграција на одржливоста во своето работење, односно спроведување на банкарските операции земајќи го предвид влијанието врз животната средина и општеството воопшто.

Банката преку своето делување и во иднина ќе продолжи да биде сериозен партнер и континуирано да дава свој придонес кон пошироката заедница, во сите сегменти од општественото живеење, интегрирајќи ги еколошките и социјалните аспекти и одржливоста во сите сегменти од работењето.

Скопје, март 2023

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

XIX. Прилози

Прилог 1. Постапка за одржување континуитет на составот на Надзорниот одбор

Постапка за именување на членови на Надзорниот одбор за одржување на континуитетот на составот на одборот

Предвременно престанување на мандат на член на Надзорен одбор

- со разрешување од должноста поради работење кое е во спротивност со законот, Статутот на Банката, добрите деловни обичаи,
- на барање на акционерот кого го застапува или
- врз основа на лично писмено барање
- доколку Собранието на акционери не го одобри Извештајот за работењето на Надзорниот одбор
- ако биде осуден со правосилна пресуда со казна затвор согласно законските прописи.

I) Основ за започнување на постапка	1 чекор	2 чекор	3 чекор	4 чекор	5 чекор	6 чекор	7 чекор	8 чекор	Последен чекор
Намалување на бројот на членови на НО под бројот наведен во Статутот ¹ (Надзорниот одбор продолжува да функционира)	Примен предлог од акционер за именување на нов член на НО	Fit&Proper Постапка за предложен кандидат	Одбор за именување	Седница на Надзорниот одбор	Јавен повик за Собрание на акционери	Собрание на акционери	Започнување на процедурата за лиценцирање пред Народната банка	Постапка за лиценцирање пред Народната банка	Издавање на претходна согласност за именување на нов член на Надзорниот одбор од Народната банка
		Рок: 1 месец рок за завршување на постапката	Активност Предлог-Одлука за именување на нов член на Надзорниот одбор	Активност Предлог-Одлука до Собранието на акционери за избор на нов член на Надзорниот одбор Предлог-Одлука за свикување на Собрание на акционери	Рок 30 дена пред Собранието на Акционери	Активност Одлука за именување на нов член на Надзорниот одбор	Рок Приближно 5 дена по Собранието на акционери	Рок Приближно 60-120 дена по започнување на постапката	

¹ Времетраењето на целата процедура трае околу 4 до 6 месеци.

II) Основ за започнување на постапка	1 чекор	2 чекор	3 чекор	4 чекор	5 чекор	6 чекор	7 чекор	8 чекор	Последен чекор
Намалување на бројот на членови на НО под бројот наведен во Законот ² (Надзорниот одбор не продолжува да функционира)	Примен предлог од акционер за именување на нов член на НО	Одбор за именување	Седница на Надзорниот одбор	Јавен повик за Собрание на акционери	Собрание на акционери	Започнување на процедурата за лиценцирање пред Народната банка	Постапка за лиценцирање пред Народната банка	Fit&Proper Постапка за предложен кандидат	Издавање на претходна согласност за именување на нов член на Надзорниот одбор од Народната банка
		Активност Предлог-Одлука за именување на нов член на НО	Активност Предлог-Одлука за свикување на СА Рок 3 дена од причината за намалување на бројот на членови на Надзорниот одбор	Рок 30 дена пред Собранието на Акционери	Активност Одлука за именување на нов член на Надзорниот одбор	Рок Приближно 5 дена по Собранието на акционери	Рок Приближно 60-120 дена по започнување на постапката	Рок 30 дена по Собранието (исклучок пропишано во Одлуката од НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банките)	

² Времетраењето на целата процедура трае околу 3 до 6 месеци.

Прилог 2. Изјава од членовите на Управниот одбор за примена на Кодексот за корпоративно управување

Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување

Ние, членови на Управниот одбор на друштвото НЛБ Банка АД Скопје, изјавуваме дека друштвото НЛБ Банка АД Скопје во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

Друштвото НЛБ Банка АД Скопје ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на друштвото НЛБ Банка АД Скопје и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на друштвото НЛБ Банка АД Скопје пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Скопје, март 2023

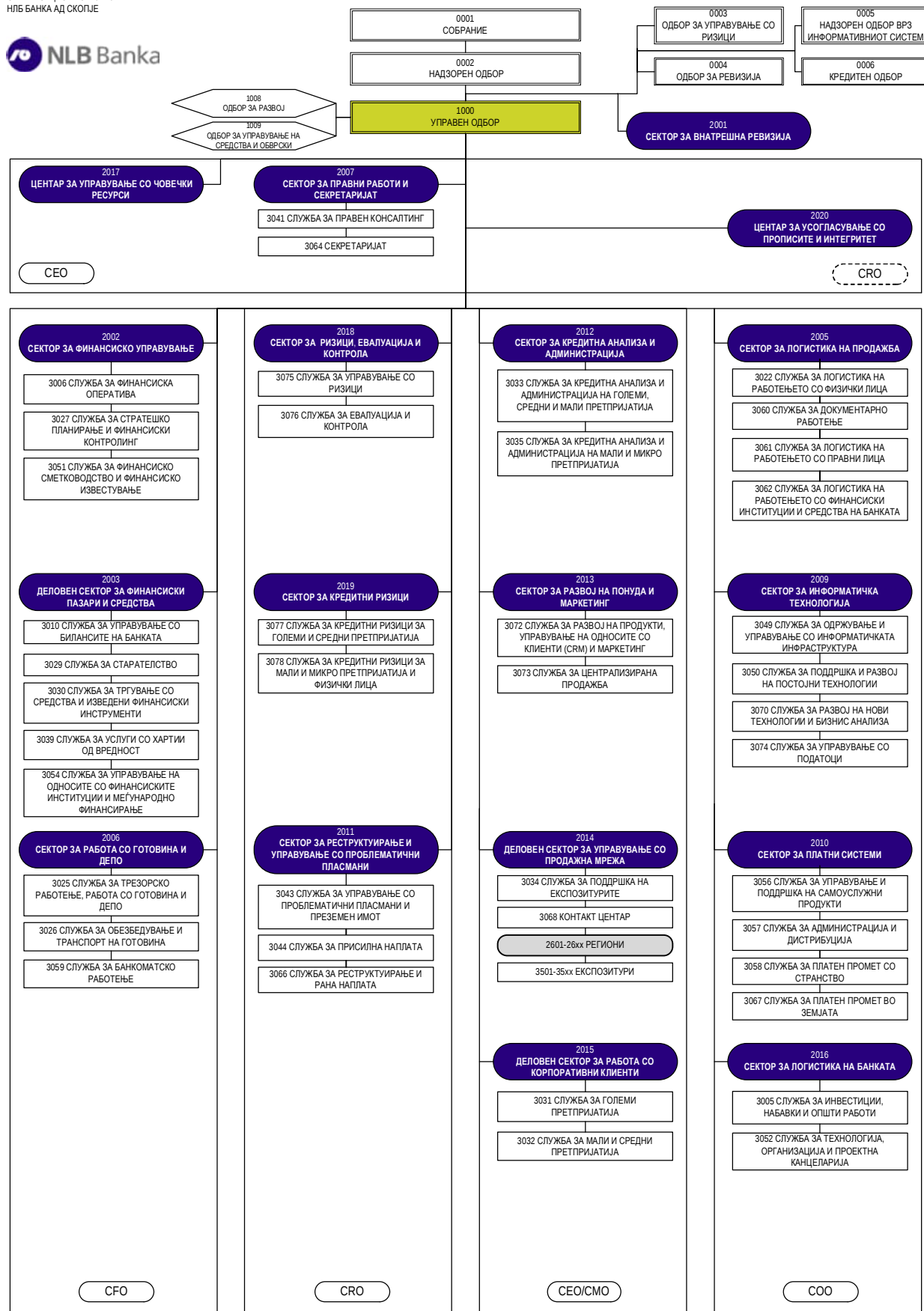
Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

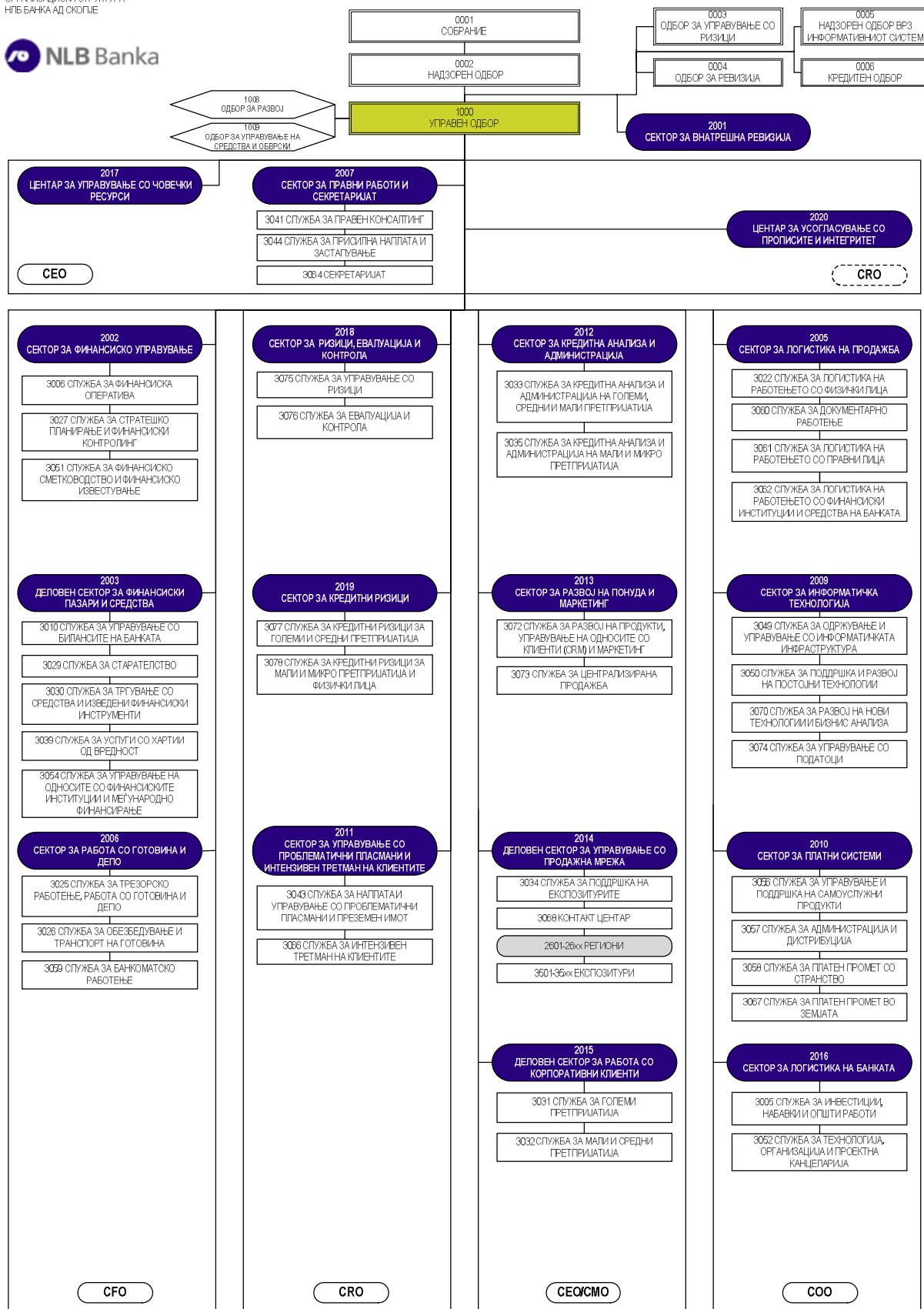
Прилог 3. Организацииска структура на НЛБ Банка Скопјеско важност од 01.09.2022

ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА
НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Организациска структура на НЛБ Банка Скопје со важност до 01.09.2022

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ ЗА 2022 ГОДИНА

ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА
НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Мислење
кон Годишниот извештај за работењето на Банката во 2022 година

Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка Скопје АД Скопје за 2022 година го опфаќа работењето на Банката во периодот од 01.01.2022 година до 31.12.2022 година. Во извештајот на систематизиран начин е презентирано остварувањето на одделни банкарски активности, како во поглед на основните финансиски операции така и за сите останати активности за кои се известува согласно Законот за трговските друштва, Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, како и според новиот Кодекс за корпоративно управување на Македонска берза.

Извештајот вклучува податоци за промените на макроекономските и пазарните услови во кои работеше Банката и промените на регулативата која директно или индиректно влијаеше на остварувањето на финансискиот резултат и пазарната позиција. Остварените финансиски резултати и исполнувањето на планираните деловни и стратешки цели за 2022 година се презентирани согласно со законските регулативи кои се применуваат во РСМ.

Оперативните активности се подетално презентирани по одделни пазарни сегменти и укажуваат на остварените резултати по одделни финансиски и нефинансиски активности на Банката.

Управувањето со ризиците како клучна одговорност на Банката е детално прикажано и укажува на постоење интегриран систем на управувањето со ризиците во Банката. Дополнително, презентирани се информации за управувањето со човечките ресурси во Банката, управувањето со информатичката технологија, преземените маркетиншки активности како предуслови за успешно работење, подобро и квалитетно управување со Банката, почитување и усогласеност со целокупната законска регулатива и остварување на планираните цели за 2022 година. Во Извештајот интегрално се презентирани корпоративното управување на Банката, работењето и активностите на органите и нивните членови, остварувањето на обврските во поглед на спречувањето перење пари и сигурноста на информативниот систем, активностите преземени од аспект корпоративната општествена одговорност со акцент на животната средина и прашањата од општествен интерес. Прикажана е и состојбата и промените на сопствените средства и акционерската структура на Банката кај акционерите со над 5% учество во капиталот на Банката.

Според нашето мислење, Годишниот извештај дава сеопфатна и објективна слика за работењето на Банката во 2022 година, состојбата на нејзините средства и финансиската успешност.

Блаж Бродњак
Претседател
на Надзорен одбор

ПРИЛОГ 2

ГОДИШНА СМЕТКА

Назив на банка/финансиска институција:
НЛБ Банка АД Скопје
Адреса, седиште, телефон:
Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601
Адреса за е-пошта:
kabinetuprava@nlb.mk
Единствен даночен број:
4030993191133

Биланс на успех
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

(во денари)

Ред бр. 1	ПОЗИЦИЈА 2	Ознака на АОП 3	Износ	
			Тековна година 4	Претходна година 5
1	Приходи од камата	001	3.503.858.746	3.322.539.018
2	Расходи за камата	002	286.880.816	316.354.521
3	Приходи од провизии и надомести	003	2.306.026.296	2.073.549.404
4	Расходи за провизии и надомести	004	1.046.254.660	871.159.247
5	Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	005	-	-
6	Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	006	-	7.407.662
7	Нето загуба од трансакции со хартии од вредност	007	16.011.822	-
8	Нето добивка од курсни разлики	008	388.191.669	263.651.587
9	Нето загуба од курсни разлики	009	-	-
10	Останати приходи од дејноста	010	427.845.107	687.811.404
11	Трошоци за вработените (012+013+014)	011	981.308.683	896.759.936
11а	Плати	012	550.309.327	505.854.725
11б	Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	013	263.882.503	241.706.567
11в	Останати користи за вработените	014	167.116.853	149.198.644
12	Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	015	259.946.674	228.539.725
13	Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	016	21.680.204	46.509.623
14	Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	017	286.906.429	578.901.713
14а	Исправка на вредност на активните билансни побарувања	018	313.352.209	531.113.363
14б	Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	019	(18.151.338)	45.398.395
14в	Останати резервирања	020	(8.294.442)	2.389.955
15	Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	021	2.141.589	-
16	Останати расходи од дејноста	022	1.044.470.395	971.556.245
17	Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010)-(002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	023	2.680.320.546	2.445.178.065
18	Загуба од редовно работење (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)-(001+003+005+006+008+010)	024	-	-
19	*Добивка од прекинато работење	025	-	-
20	*Загуба од прекинато работење	026	-	-
21	Добивка пред оданочување (023+025-026)	027	2.680.320.546	2.445.178.065
22	Загуба пред оданочување (024+026-025)	028	-	-
23	Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	029	246.410.271	226.070.855
24	Добивка од финасиската година(027-029)	030	2.433.910.275	2.219.107.210
25	Загуба за финансиската година (029-027) или (028+029)	031	-	-

26	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	032	721	700
27	Број на месеци на работење	033	12	12
1	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА			
2	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното претпријатие	034	-	-
3	Добивка која припаѓа на малцинското учество	035	-	-
4	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното претпријатие	036	-	-
5	Загуба која се однесува на малцинското учество	037	-	-

*Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Додаток на Билансот на успех (го пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка)

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД ДРУГО МОНЕТАРНО ПОСРЕДУВАЊЕ - 64.19

(Со назначување на главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13).

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Анета Малинова

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 0103827

Потпис А. Малинова

Во Скопје

На ден 23.02.2023 година

Во Скопје	Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција:
На ден 23.02.2023 година	Бранко Грегановиќ
	Потпис _____

Назив на банката/финансиската институција:
НЛБ Банка АД Скопје
Адреса, седиште, телефон:
Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601
Адреса за е-пошта:
kabinetuprava@nlb.mk
Единствен даночен број:
4030993191133

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
на ден 31.12.2022 година

(во денари)

Ред. Бр.	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
	АКТИВА			
1	Парични средства и парични еквиваленти	140	14.564.328.999	14.229.714.698
2	Вложувања во должнички хартии од вредност кои може да се користат за рефинансирање во НБРМ (142+143-144)	141	1.187.639.999	2.323.074.124
2а	Благајнички записи	142	1.187.639.999	1.725.827.399
2б	Државни хартии од вредност	143	-	597.246.725
2в	Исправка на вредноста	144	-	-
3	Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	145	865.571	677.826
3а	Кредити	146	666.016	472.697
3б	Депозити	147	-	-
3в	Останати побарувања	148	314.410	315.094
3г	Исправка на вредноста	149	114.855	109.965
4	Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	150	71.047.337.022	65.593.289.657
4а	Кредити	151	76.199.739.721	70.765.442.406
4б	Останати побарувања	152	36.160.984	36.346.540
4в	Исправка на вредноста	153	5.188.563.683	5.208.499.289
5	Должнички хартии од вредност (155+156+157-158)	154	16.271.243.463	17.619.101.930
5а	Благајнички записи	155	-	-
5б	Државни хартии од вредност	156	16.271.420.931	17.619.222.129
5в	Останати должнички хартии од вредност	157	-	-
5г	Исправка на вредноста	158	177.468	120.199

6	Вложувања во сопственички инструменти	159	126.332.080	125.035.066
7	Вложувања во придружени друштва (161+162)	160	15.996.741	-
7а	Вложувања во банки	161	-	-
7б	Останати вложувања во придружени претпријатија	162	15.996.741	-
8	Вложувања во подружници (164+165)	163	-	-
8а	Вложувања во банки	164	-	-
8б	Останати вложувања во подружници	165	-	-
9	Заеднички вложувања (167+168)	166	-	-
9а	Заеднички вложувања во банки	167	-	-
9б	Останати заеднички вложувања	168	-	-
10	Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	169	294.419.735	312.447.388
10а	Основачки издатоци	170	-	-
10б	Издатоци за истражување и развој	171	-	-
10в	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	172	50.815.055	79.769.706
10г	Гудвил	173	-	-
10д	Останати нематеријални средства	174	243.604.680	232.677.682
11	Материјални средства (176+177+178)	175	1.947.559.291	2.007.562.948
11а	Земјиште	176	145.639.044	145.639.044
11б	Недвижности и опрема	177	1.754.334.275	1.815.266.497
11в	Останати материјални средства	178	47.585.972	46.657.407
12	Останати средства / побарувања (180+181+182+183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	179	7.215.067.824	5.475.026.337
12а	Ограничени депозити	180	5.106.715.874	3.750.502.829
12б	Дериватни средства чувани за управување со ризик	181	283.414	804.213
12в	Вградени деривати	182	-	-
12г	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	183	-	-
12д	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	184	130.415.724	110.085.631
12ѓ	Заложени средства	185	-	-
12е	Аванси за нематеријални средства	186	-	2.370.269
12ж	Аванси за материјални средства	187	9.546.683	4.517.942
12з	Побарувања за данок на добивка	188	-	-
12с	Одложени даночни средства	189	-	-
12и	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	190	-	-
12ј	Останати побарувања	191	2.016.933.303	1.650.919.546
12к	Исправка на вредноста	192	48.827.174	44.174.093
13	Одложени приходи и однапред платени трошоци	193	27.232.762	23.428.001
14	ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154+159+160+163+166+169+175+179+193)	194	112.698.023.487	107.709.357.975

h

	ПАСИВА			
15	ОБВРСКИ (196+202+208+213+222+223+227)	195	97.127.006.444	93.639.751.290
16	Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	196	2.406.302.336	1.852.470.300
16а	Трансакциски сметки	197	294.382.163	329.725.972
16б	Депозити	198	572.317	223.829
16в	Ограничени депозити	199	27.751.370	27.811.753
16г	Обврски по кредити	200	2.083.596.486	1.494.708.746
16д	Останати обврски	201	-	-
17	Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	202	90.187.671.621	86.255.632.741
17а	Трансакциски сметки	203	60.913.702.359	54.562.404.773
17б	Депозити	204	26.922.329.987	29.414.398.448
17в	Ограничени депозити	205	2.339.700.914	2.254.602.633
17г	Обврски по кредити	206	11.938.361	24.226.887
17д	Останати обврски	207	-	-
18	Обврски по издадени должнички хартии од вредност (209+210+211+212)	208	-	-
18а	Издадени инструменти на пазарот на пари	209	-	-
18б	Издадени серфитикати за депозит	210	-	-
18в	Издадени обврзници	211	-	-
18г	Останати издадени должнички хартии од вредност	212	-	-
19	Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	213	1.283.517.983	2.230.919.159
19а	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	214	2.048.286	-
19б	Вградени деривати	215	-	-
19в	Обврски за тргување	216	-	-
19г	Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	217	-	-
19д	Обврски за данок на добивка	218	28.492.956	78.730.109
19ѓ	Одложени даночни обврски	219	-	-
19е	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	220	12.385.803	-
19ж	Останати обврски	221	1.240.590.938	2.152.189.050
20	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	222	227.431.506	233.908.270
21	Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	223	258.282.733	298.479.056
21а	Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	224	150.824.988	168.908.742
21б	Резервирања за пензии и за други користи на вработените	225	51.718.534	65.536.661
21в	Останати резервирања	226	55.739.211	64.033.653
22	Субординирани обврски	227	2.763.800.265	2.768.341.764

23	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230+231+232+235+236+237+238+239+240)	228	15.571.017.043	14.069.606.685
24	Запишан капитал	229	854.061.000	854.061.000
25	Премии од акции	230	2.274.483.721	2.274.483.721
26	Откупени сопствени акции (-)	231	-	-
27	Резерви (233+234)	232	7.636.322.822	6.969.898.510
27a	Законска и статутарна резерва	233	7.636.322.822	6.969.898.510
27b	Останати резерви	234	-	-
28	Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	235	(42.375.206)	259.827.693
29	Добивка за финансиската година	236	2.433.910.275	2.219.107.210
30	Загуба за финансиската година (-)	237	-	-
31	Задржана добивка	238	2.414.614.431	1.492.228.551
32	Пренесена загуба (-)	239	-	-
33	*Малцинско учество	240	-	-
34	ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	241	112.698.023.487	107.709.357.975
	ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА			
35	Вонбилансна евиденција - актива	242	90.468.098.418	85.529.770.893
36	Вонбилансна евиденција - пасива	243	90.468.098.418	85.529.770.893

*Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Анета Малинова

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија: 0103827

Потпис Анета Малинова

Во Скопје

На ден 23.02.2023 година

Во Скопје На ден 23.02.2023 година	Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција: Бранко Грегановик Потпис _____
--	--

Назив на банката или финансиската институција:

НЛБ Банка АД Скопје

Адреса, седиште, телефон:

Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601

Адреса за е-пошта:

kabinetuprava@nlb.mk

Единствен даночен број:

4030993191133

ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ
за државна евиденција за банките и другите финансиски институции

(во денари)

Ред. бр.	Сметка*	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
		A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
1.	0001	Набавна вредност на трошоци за развој на сопствени цели (интерен проект)	601	-	-
1.а.		Плата и надоместоци на плата на вработените кои директно работат на развојот на интерен проект	602	-	-
1.б.		Трошоци за материјали и услуги ¹⁾ користени или потрошени при развојот на интерен проект	603	-	-
1.в.		Амортизација на недвижности, постројки и опрема користени при развојот на интерен проект	604	-	-
1.г.		Амортизација на патенти и лиценци користени при развојот на интерен проект	605	-	-
2.	0008	Оштетување на трошоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	606	-	-
3.	0009	Акумулирана амортизација на трошоци за развој на сопствени цели (интерен проект)	607	-	-
4.	000	Сегашна вредност на трошоци за развој на сопствени цели (интерен проект) (=АОП 171 од БС)	608	-	-
5.	0051д	Набавна вредност на софтвер со лиценца	609	606.174.526	658.209.163
6.	0058д	Оштетување на софтвер со лиценца	610	-	-
7.	0059д	Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	611	393.167.878	463.669.241
8.	005д	Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 174 од БС)	612	213.006.648	194.539.922
9.	0051д	Набавна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	613	-	-
10.	0058д	Оштетување на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	614	-	-
11.	0059д	Акумулирана амортизација на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	615	-	-
12.	005д	Сегашна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба (< или = АОП 174 од БС)	616	-	-
13.	0051д	Набавна вредност на набавени бази на податоци	617	-	-
14.	0058д	Оштетување на набавени бази на податоци	618	-	-
15.	0059д	Акумулирана амортизација на набавени бази на податоци	619	-	-
16.	005д	Сегашна вредност на набавени бази на податоци (< или = АОП 174 од БС)	620	-	-
17.	0051д	Набавна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба	621	-	-
18.	0058д	Оштетување на бази на податоци развиени за сопствена употреба	622	-	-
19.	0059д	Акумулирана амортизација на бази на податоци развиени за сопствена употреба	623	-	-
20.	005д	Сегашна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба (< ИЛИ = АОП 174 од БС)	624	-	-

		Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
21.	02001+02011+02021	Набавна вредност на градежни објекти	625	2.144.799.168	2.145.801.863
22.	02009+02019+02029	Акумулирана амортизација на градежни објекти	626	608.732.600	659.095.189
23.	02008+02018+02028	Оштетување на градежни објекти	627	17.366.927	17.366.927
24.		Сегашна вредност на градежни објекти (< или = од АОП 177 од БС)	628	1.518.699.641	1.469.339.747
25.	02111	Набавна вредност на транспортни средства	629	125.752.334	126.052.334
26.	02119	Акумулирана амортизација на транспортни средства	630	96.868.257	102.973.460
27.	02118	Оштетување на транспортни средства	631	-	-
28.		Сегашна вредност на транспортни средства (< или = од АОП 177 од БС)	632	28.884.077	23.078.874
29.	02121+02181д	Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема ²⁾	633	34.044.424	34.227.908
30.	02129+02189д	Оштетување на информациска и телекомуникациска опрема	634	-	-
31.	02128+02188д	Акумулирана амортизација (исправка на вредноста) на информациска и телекомуникациска опрема	635	31.625.607	32.411.979
32.		Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема (< или = од АОП 177 од БС)	636	2.418.817	1.815.929
33.	02181д	Набавна вредност на компјутерска опрема ³⁾	637	498.422.813	520.898.099
34.	02189д	Оштетување на компјутерска опрема	638	-	-
35.	02188д	Акумулирана амортизација (исправка на вредноста) на компјутерска опрема	639	377.555.988	408.986.588
36.		Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = од АОП 177 од БС)	640	120.866.825	111.911.511
37.		Оригинални уметнички и литературни дела (< од АОП 178 од БС)	641	2.650.458	2.977.586
38.		Драгоцени метали и камења	642	-	-
39.		Антиквитети и други уметнички дела	643	-	-
40.		Други скапоцености	644	-	-
		В. ПРИХОДИ			
41.	6490	I. Добивки од курсни разлики (= на АОП 008 од БУ)	645	263.651.587	388.191.669
		II. Приходи по основ на капитални вложувања и капитална добивка			
42.	650	Реализирани дивиденди (АОП 647+648+649)(< или = на АОП 005 од БУ)	646	-	-
42.а.	6500	Нефинансиски друштва	647	-	-
42.б.	6505	Финансиски друштва	648	-	-
42.в.	6508	Нерезиденти (АОП 650+651)	649	-	-
42.в.а	65080	Нефинансиски друштва	650	-	-
42.в.б.	65085	Финансиски друштва	651	-	-
43.	651	Приходи од вложувањата во придружени друштва, подружници и во заеднички вложувања (< или = на АОП 005 од БУ)	652	-	-
44.	659	Капитални добивки реализирани од продажба на средства	653	1.016.893	44.648.845
		III. Други приходи			
45.	682	Приходи од минати години (< или = на АОП 010 од БУ)	654	3.143.616	5.131.661
46.	683	Приходи врз основа на судски тужби, даноци и други административни такси (< или = на АОП 010 од БУ)	655	412.565	21.281
47.	687	Приходи врз основа на девизно работење (< или = на АОП 010 од БУ)	656	-	-
48.	688	Други приходи (< или = на АОП 010 од БУ)	657	32.250.880	135.640.021
		Г. РАСХОДИ			
49.	61	I. Расходи за провизии и надомести (= на АОП 004 од БУ)	658	871.159.247	1.046.254.660
50.	619	Премии за осигурување на депозити (< или = на АОП 022 од БУ)	659	149.118.144	157.312.592
51.		II. Трошоци за вработените (АОП 661+664+665)(= на АОП 011 од БУ)	660	896.759.936	981.308.683
51.а	620	Трошоци за плати	661	632.410.055	696.696.485
51.а	620д	Придонеси од плати (< или = на АОП 013 од БУ)	662	162.500.222	180.312.391
51.в.	620д	Даноци од плати (= на АОП 013 од БУ)	663	40.274.481	43.717.420
52.	621	Надомести за плати (< или = на АОП 014 од БУ)	664	115.151.237	117.495.345
53.	622	Надомести за вработените врз основа на колективен договор	665	149.198.644	167.116.853

		III. Останати расходи			
54.	623	Материјални и слични трошоци (< или = на АОП 022 од БУ)	666	69.867.481	109.327.201
55.	624	Трошоци за услуги (< или = на АОП 022 од БУ)	667	555.185.522	582.883.279
56.	624д	Премии за осигурување (< или = на АОП 022 од БУ)	668	23.271.519	25.149.117
57.	624д	Трошоци за надомести и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители (< или = на АОП 022 од БУ)	669	959.711	1.973.033
58.	625	Трошоци за службени патувања (< или = на АОП 022 од БУ)	670	1.140.547	5.647.464
59.	627	Трошоци за репрезентација, маркетинг и пропаганда (< или = на АОП 022 од БУ)	671	61.940.895	113.240.013
60.	628	Други административни трошоци (< или = на АОП 022 од БУ)	672	67.589.720	60.546.035
61.	632	Трошоци од минати години (< или = на АОП 022 од БУ)	673	1.062.701	741.597
62.	633	Даноци и придонеси од приходот (< или = на АОП 022 од БУ)	674	16.356.468	597.897
63.		Придонеси од приходот (АОП 676+677+678+679)(< или = на АОП 022 од БУ)	675	2.632.870	2.552.943
63.а.	633дел	Придонеси и членарини на здруженија и комори	676	2.617.597	2.442.148
63.б.	633дел	Комунални такси	677	15.273	110.795
63.в.	633дел	Придонес за користење на градежно земјиште	678	-	-
63.г.	633дел	Останато	679	-	-
64.	634	Трошоци за парични казни, такси и судски решенија (< или = на АОП 022 од БУ)	680	4.838.487	2.824.414
65.	635	Трошоци за изработка на таксени и административни вредносници (< или = на АОП 022 од БУ)	681	0	0
66.	637	Трошоци за девизно - валутно работење (< или = на АОП 022 од БУ)	682	0	0
67.	638	Други трошоци (< или = на АОП 022 од БУ)	683	17.563.112	18.940.613
68.	639	Капитална загуба реализирана од продажба на средства	684	29.068	71.620
69.	6491	IV. Загуба од курсни разлики (= на АОП 009 од БУ)	685	-	-
		Д. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ			
70.		Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	686	872	894
71.		Исплатена дивиденда	687	193.739.392	1.957.631.324

¹⁾ Трошоци за сировини и материјал, трошоци за енергија, трошоци за ситен инвентар, трошоци за амбалажа, трошоци за резервни делови и материјали за одржување на објектите и опремата, интелектуални услуги и други услуги кои се услов за развојот на интерен проект.

²⁾ Уреди со електронска контрола, како и електронски компоненти кои претставуваат дел од овие уреди (радио, телевизиска и комуникациона опрема и апарати).

³⁾ Хардвер и периферни единици, машини за обработка на податоци, печатари, скенери и слично.

* Податоците во позициите за претходна година и за тековна година согласно наведените сметки, ќе ги внесуваат само оние субјекти кои имаат обврска да го користат сметковниот план за банките согласно Одлуката за сметковниот план за банките.

Во Скопје
На ден 23.02.2023 година

Лице одговорно за составување на
образецот:
Анета Малинова *Анета Малинова*

Овластен застапник
Бранко Грегоровиќ

Бранко Грегоровиќ

Дата на приемот во ЦРМ _____

Контролата ја извршиле: _____

h

Назив на субјектот:
НЛБ Банка АД Скопје
Адреса, седиште, телефон:
Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601
Адреса за е-пошта:
kabinetuprava@nlb.mk
Единствен даночен број:
4030993191133

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ПО ДЕЈНОСТИ (СПД-РЕКАПИТУЛАР)
во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 година

НКД (Национална класификација на дејности)			Остварени приходи (во денари) ³⁾
Ред. бр.	Класа ¹⁾	Назив ²⁾	
			б
1	64.19	ДРУГО МОНЕТАРНО ПОСРЕДУВАЊЕ	6.625.921.818
		ВКУПНИ ПРИХОДИ	6.625.921.818

1) Во колоната "Класа" се внесува нумеричка ознака за класа согласно НКД за дејноста од која субјектот остварува приход.

2) Во колоната "Назив" се внесува описно називот на дејноста според НКД од која субјектот остварува приход.

3) Во колоната "Остварени приходи" се внесува износот на остварени приходи по дејности.

РЕГИСТРИРАНА ПРЕТЕЖНА ДЕЈНОСТ (Со назначување на шифра и назив на класа на дејноста утврдена со НКД) 64.19
ДРУГО МОНЕТАРНО ПОСРЕДУВАЊЕ

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД ДРУГО МОНЕТАРНО ПОСРЕДУВАЊЕ ДЕЈНОСТ - 64.19

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Анета Малинова

Потпис

Во Скопје

На ден 23.02.2023 година

М.П.*

Име и презиме на законскиот застапник

Бранко Грегановиќ

Потпис